

သင်္ဂဟဂုဠတ္ထဝိသုဒ္ဓိနာကျမ်း

(ဧည့်ပုည)

၃

အဖြောက်မြို့ပန်းတုံးပိတ်ရွာ
 ပန်းတုန်းပိတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
 သဒ္ဓိပိဟာရိက တပည့်ကြီး
ညောင်တုန်းမြို့

ဟင်္သာတ ကျောင်းဘိုက်ကြီး၏ ဦးစီးနာယက
 ပုညာဘိလင်္ကာရ-သဒ္ဓဗ္ဗဓဇ၊ ပိဋကတ္ထယဆေက
 သုဓမ္မာပရိယတ္တိဓမ္မာစရိယ
 ဟူသောဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့ဘိဇ္ဇာတော်ရ
 မဟာပဋ္ဌမကျော်

အသျှင်ပုည

ရေးသားစီရင်အပ်သော

သင်္ဂါဟဂုဋ္ဌဗ္ဗိသန္ဓနာကျမ်း။

ကျမ်းပြုဆရာတော်၏တပည့်
 အသျှင်ကုမာရ-ပြင်ဆင်သည်။
 အယ်ဒီတာ - ဦးဘထွန်း၊ ဦးလှမောင်တို့ ပြင်ဆင်သည်။
 ဦးထွန်းရှင် ဒေါ်ကြည်ရှင် ပိဋကတ်တော် စာအုပ် ဆိုင် ကြီး
 အမှတ်(၈-၉)မိ၊ ရုံး-ဈေးချို၊ ပုသိမ်လေး။

တိုင်းလုံးအောင်သာ စာပုံနှိပ်အလုပ်ဌာန။
 အနောက်ပြင် ကျုံးထိပ်တန်း (၁၆) လမ်း၊ မန္တလေးမြို့။
 ၁၃၁၆-ခု။

ဝန်ကြီးကရက
ပုညဘိလင်္ကာရ-သဒ္ဓမ္မဇေ၊ ပိဋကတ္တယဆေက
သုဓမ္မာပရိယတ္တိ ဓမ္မာစရိယ
ဟောပဌမကျော် အချုပ်ပုည

တည်းဖြင့်သူ၏အမှာ

အားလုံးသော စာဖြေအရှင် သိတင်းသုံးဘော်များ၏တောင့်တထိုက်တွန်းမှုကြောင့်ပင်ဤ “သင်္ဂဟဂုဏ္ဍိသဇ္ဇနာကျမ်း” သည်ပဌမမူအတိုင်းပင် ယခုစတုတ္ထ အကြိမ် ထွက်ပေါ်လာရပေ၏။ အမှန်အားဖြင့်ကျွန်ုပ်တို့ဆရာတော်၏ရည်ရွယ်ချက်မှာဤကျမ်းကို ရိုက်နှိပ်ရန် မဟုတ်ပေ။ သာသနာတွင် တကယ်အားထားလောက်သော သင်္ဂဟဘက်ဆိုင်ရာ ပါဠိဇီကာ ကျမ်းကြီး တကျမ်းကို ဖြစ်မြောက်အောင် အားထုတ် ရေးသားနေဆဲတွင် ရုတ်တရက်ရှောင်တခင်ဖြစ်ပေါ်လာသောလေရောဂါဖြင့် “၁၃၁၁-ခု၊ တပေါင်းဆွတ်(၁၁)ရက်၊ ညဉ့်(၆)နာရီအချိန်တွင်၊ ဘဝ နတ်ဌာန ပြန်လွန်တော် မူရှာရပြီ ဖြစ်၏။” ထို့ကြောင့်ပင် အလွန်တရာဆန္ဒတော်ရှိခဲ့သော ထိုပါဠိဇီကာ ကျမ်းတော်ကြီးကို အပြီး သတ် သည့်အထိ သာသနာ့နယ်တွင် တင်ပြတော်မူနိုင်ခဲ့ရှာပေ။ သာသနာ၏ အဘိုးမပြတ်နိုင်သော ဆုံးရှုံးမှုကြီးတရပ်ပင် ဖြစ်ပေ၏။

သို့ရာတွင် ဆရာတော် မရှိသည့်နောက် စာဖြေအရှင် သိတင်း သုံးဘော်များက ဤ“သင်္ဂဟဂုဏ္ဍိသဇ္ဇနာကျမ်း” ကိုပင် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေရန် ထိုက်တွန်းကြပါသဖြင့်ယခုစတုတ္ထအကြိမ် ရိုက်နှိပ်ထုတ်

ဝေရန် သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်များကကြည့်ရှုပြင်ဆင်
ရိုက်နှိပ်ဖို့ ကျွန်ုပ်အား တာဝန် လွှဲအပ်လိုက်ပါ၏။
တာဝန် လွှဲအပ်သည့် အားလျော်စွာ အစစကောင်း
မွန်ရန်ကို ကြိုးစား ပါ၏။ “ သို့သော် ” အနည်း
ငယ်သော ချွတ်ယွင်းချက်သည် ရှိတတ် ပါသည်။
ရှိတတ်သည့်အားလျော်စွာဤကျမ်းစာအုပ်တွင်တွေ့
ရှိပါက၊ ကျမ်းပြုဆရာတော်၏ချွတ်ယွင်းချက်မဟုတ်
ဘဲကျွန်ုပ်၏ချွတ်ယွင်းချက်သာလျှင် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်
ကျွန်ုပ်အားသာအပြစ်တင်ကြပါကုန်။

ကျမ်းပြုဆရာတော်၏တပည့်

အသျှင်ကုမာရ

မင်္ဂလာအုတ်ကျောင်း

ဓမ္မကာရာမတိုက် - မန္တလေး။

၁၃၁၂ - ခု၊ ဒုတိယဝါဆိုလဆန်း(၃)ရက်။

နိဒါန်း

မာတရုံ ပမုခံကတွာ, တဿာပညာယ တေဇသာ၊
အဘိဓမ္မာကထာမဂ္ဂံ, ဒေဝါနံ သမ္ပဝတ္ထယိ။

ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်နှင့်အညီ မြတ်စွာဘုရား သခင်သည် ခြောက်ဝါအလွန် ခုနစ်ဝါမြောက်၌ တာဝတိံသာနတ်ပြည်ဝယ် မယ်တော်ဖြစ်ငြား သန္တုဿိတ နတ်သားကို အဦးအစ ထား၍ စကြဝဠာအပေါင်းမှ သောင်းသောင်းဖြဖြစည်းဝေးလာကြသော နတ်ဗြဟ္မာ အပေါင်းတို့အား ဟောကြားတော်မူခဲ့သော ဗုဒ္ဓဝိသယာ အဘိဓမ္မာကို သိဟဋ္ဌဒီပ တုမူလသောမ ဝိဟာရ ဝယ် ယာပိုက်ရှင်ပြုံး သိတင်းသုံးစဉ် အနုရုဒ္ဓါထေရ် အရှင်သည် သောတုနုနယ် စာသင်ငယ်တို့ အလွယ်အ ကူ သင်ယူ ကျက်မှတ်စိမ့်သောငှါ ရည်သန်၍ စီမံပြုစုခဲ့ သော **အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟကျမ်း** ၌ ဆန်းကြယ် နက်နဲ ခက်ခဲ သိမ်မွေ့သော အနက်အဓိပ္ပါယ်တို့ကို လွယ်လင့် တကူ ကြည့်ရှု မှတ်သားနိုင်ကြစေရန် ရည်သန် စိတ် ထား အမျိုးသား အပိုးရ စာမေးပွဲများ၌လည်း အဘိ ဓမ္မာဆိုင်ရာ ခက်သမျှပုစ္ဆာ အချက် အလက်တို့ကို ဉာဏ်တည်းဟူသော လက်နက်ဖြင့် ခပ်သွက်သွက်ကြီး ပျက်ဆီး၍ တစ်ဂဏန်းဟုဆိုအပ်သော အောင်ပန်း၌ ကြီးကို အလွယ်တကူ လွှမ်းကိုင်နိုင်ကြစေရန် ရည်သန် သမှု အကြောင်းပြု၍ ညောင်တုံးမြို့-ဟင်္သာတ ကျောင်း

လိုက်ကြီး၏ ဦးစီးနာယက ပုညာဘိသင်္ကာရ သဒ္ဓမ္မဇေ
 ပိဋကတ္တယဆေက သုဓမ္မာပရိယတ္တိ ဓမ္မာစရိယ ခွဲတံ
 ဆိပ် လက်မှတ်ရ မဟာအကျော် “အသျှင်ပုည” သည်
 ဤမည်သော “သင်္ဂဟဂုဠတ္ထ ဝိသုဒ္ဓိနာ” ခေါ် ကျမ်းကြီး
 ကို အပန်းတကြီး တီထွင်ကာ စီရင် ရေးသား လိုက်
 ရပါသတည်း။

ပဏာမ

ဂုဠတ္တာ အဘိဓမ္မံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဒေသကံ ဗုဒ္ဓပူဇိတံ၊
 ဓမ္မံ ဇီနောရသံ သံဃံ၊ ဝန္တာမိ သိရိသာဒရံ။
 နိဿယသာသန ဗျတ္တံ၊ ဂုဠတ္ထံ နိစ္စဝါစေန္ဒံ၊
 ပတ္တာမဟံ ယမာစေရ၊ ဂုဏသာမိ မဟာထေရံ။
 ဣန္ဒြိကာနဉ္စ အတ္ထာယ၊ ပထမုဿဒေသု ဇယံ၊
 ကရိသံ နာမတောသင်္ဂံ၊ ဟဂုဠတ္ထ ဝိသုဒ္ဓိနံ။

သင်္ခဟဂုဋ္ဌတ္ထိဝိသန္ဓိနာကျမ်း။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-မေး အရှင် အနုရုဒ္ဓါဆရာသည် ကျမ်းကိုမပြုမီ
ရှေ့အဘို့၌ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမတုလံ စသော
ဂါထာကို အဘယ်အကျိုးငှါ မိန့်ဆိုပါ
သနည်း။

ဖြေ- အလွန်အကြူးအထူးသဖြင့်ဆန်းကြယ်သော
သဒ္ဓနယ၊ အတ္ထနယတို့နှင့်ပြည့်စုံသော အဘိဓမ္မာရနစ်
ကျမ်းဝယ် အကျယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော
ပရမတ္ထတရား လေးပါးကို အကျဉ်းအားဖြင့် ယူရာ
ယူကြောင်း ကောင်းမြတ်သော အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ
မည်သော သင်္ကြိုတ်ကျမ်းကိုစီရင်တော်မူလိုသည်ဖြစ်၍
ပြုအပ်သောကျမ်းကို အားထုတ်သည်မှ ရှေ့အဘို့ဖြစ်
သောကာလ၌ ရတနတ္ထယပဏာမ၊ အဘိဓဇေယျ၊ ကရ
ဏပ္ပကာရ၊ ပကာရဏာဘိဓာန၊ ပယောဇဉ်တို့ကို ပြု
တော်မူခြင်း အကျိုးငှါ သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓ မတုလံ စသော
ပဌမဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူပါသည်။

၂-မေး သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ စသော ဂါထာ ၌ အဘယ်
ပါ၌ဖြင့် အဘယ်ကို ပြပါသနည်း။

ဖြေ- သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ။ပ။အဘိဝါဒိယဟူသောပါ၌
ဖြင့် ရတနုတ္တယပဏာမကိုပြပါသည်။အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂ
ဟံ ဟူသောပါ၌ဖြင့် အဘိဓေယျ၊ကရုဏာပွဲကာရ၊ပကာ
ရဏာဘိဓာန သုံးပါးကိုပြပါသည်။အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟံ
၌ သင်္ဂဟံဟူသော ပုဒ်တစ်ဝါ၏ သာမတ္ထိယ ဟု ဆိုအပ်
သော ကာရဏူပစာရတ္ထအားဖြင့် ပယောဇဉ်ကို ပြပါ
သည်။ ဇိကာကျော်။

+ + +

၃-မေး ဘာသိသံ ဟူသော ပါ၌ဖြင့် အဘယ်ကို
ပြသည် ဟု ဇိကာဆရာ အထူး မဆိုသော
ကြောင့် တစုံတခုသော အနက်အဓိပ္ပါယ်
ကို မပြနိုင်ဟု မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ- ဘာသိသံ ဟူသော ပါ၌ဖြင့် အဘယ်ကို
ပြသည် ဟု ဇိကာဆရာ မဆိုသော်လည်း အဘိဓမ္မတ္ထ
သင်္ဂဟံ ဟူသော ပုဒ်ညာတဗ္ဗသည် ပုဒ်ညာဉ်နှင့်
မကင်းကောင်းသောကြောင့် ပုဒ်ညာဉ်ကိုပြသည် ဟု
မှတ်ရပါသည်။

+ + +

၄-မေး အဘယ်ကို ရတနုတ္တယ ပဏာမ ဟု ခေါ်
ပါသနည်း။

ဖြေ- ရှိခိုးခြင်း ကြိယာကို ပြီးစေတတ်သော

မဟာကုသိုလ်စေတနာကို ရတနုတ္တယပဏာမ ဟု
ခေါ်ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၅ မေး အဘယ်ကြောင့် ရတနာ မည်ပါသနည်း။
ရတနုတ္တယ ကိုလည်း အစိတ် အပေါင်း
ဝစနုတ္တ ပြုခဲ့ပါ။

ဖြေ- (က) နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော
ကြောင့် ရတနာ မည်ပါသည်။

(ခ) ရတိပေမံ ဇနေတိတိ ရတနံ၊ တိဏိ
သမာဟဇ္ဇာနိတိ တယံ၊ ရတနာနံတယံ ရတနုတ္တယံ။

+ + +

၆-မေး ပဏာမကို ဝစနုတ္တပြု၍ အရ ကောက်
ပြပါ။

ဖြေ- ပဏာမနံ ပဏာမော(ဘာဝသာဓန)ကိုယ်
နှုတ်၊ စိတ်ဘို့ဖြင့် ရတနာ သုံးပါးဂုဏ်၌ ညွှတ်ခြင်း
ကြီးသာကို ရ၏။

တနည်း ပဏာမန္တိ ဇေတယာ ဟိ ပဏာမော၊
(ကရုဏသာဓန) စေတနာ စေတသိက်ကိုရ၏။

+ + +

၇-မေး ကိတကာဘိဓေယျ လိင်္ဂါ = ဟူသော
ကဗ္ဗာယနုသာရနှင့်အညီ ၅ ဝစနုတ္တ၌
ကြိယာ၊ နောက် ဝစနုတ္တ၌ စေတနာ၊
ဤနှစ်ပါးဘို့သည် ဣတ္ထိလိင်ချည်း ဖြစ်

သောကြောင့် အဘိဓမ္မေယျလိင်သို့ လိုက်၍
ပဏာမဟု ဣတ္ထိလိင်နှင့် ချသင့်သည် မ
ဟုတ်ပါလော။ အဘယ်ကြောင့် ပဏာ
မောဟု ပုဏ္ဏိုင်နှင့် ချရပါသနည်း။

ဖြေ- “အပစ္စယ၊ ဒုတိယဏော၊ ဤသဘော၊ အ
ဟောပုဏ္ဏိုင်သာ” ဟူသော နိယံနှင့်အညီ ၅၀၀ နှစ်
တာဝေစ၊ နောက် ၀၀၀ နှစ် ဝိသရဇပဒါဒိတောဏ ဟူ
သော သုတ်တို့ဖြင့် သက်သော ဒုတိယဏပစ္စည်းသည်
ပုဏ္ဏိုင်ဖြစ်သောကြောင့် အဘိဓမ္မေယျလိင်သို့ မလိုက်ဘဲ
သဒ္ဓလိင်သို့ လိုက်၍ ပဏာမောဟု ပုဏ္ဏိုင်နှင့် ချပါသည်။

+ + +

ဂ-မေး ကျမ်း၏ အစ၌ ၅၀၀ အနုရုဒ္ဓါ ဆရာသည်
အဘယ်အကျိုး၌ ရတနတ္ထယပဏာမကို
ပြုရပါသနည်း။

ဖြေ- မိမိအားထုတ်ရေးသားအပ်သောကျမ်း၏
အန္တရာယ်မရှိသဖြင့် အပြီးအဆုံးတိုင်အောင် ရောက်
စေခြင်းအကျိုး၌၎င်း၊ စာသင်သားတို့၏ သင်ခြင်း၊
ဆောင်ရွက် ခြင်းစသော အကျိုး ပြီးစေ ခြင်း၌၎င်း
ရတနတ္ထယ ပဏာမ ကို ပြုရပါသည်။ ။ ဋီကာကျော်။

+ + +

ဇ-မေး ရတနတ္ထယ ပဏာမ စေတနာသည် အ
အဘယ်သို့လျှင် ကျမ်း ပြီးဆုံး စေခြင်း၏
အကျိုး၊ စာသင်သားတို့၏ သင်ခြင်း၊

ဆောင်ရွက်ခြင်းစသော အကျိုးတို့ကို ပြီး
စေနိုင်ပါသည်။

ဖြေ - ရတနတ္ထယ ပဏာမ စေတနာသည် အလို
ရှိအပ်သော အကျိုး၏ပြီးခြင်းကို နှောင့်ရှက်တတ်
ကုန်သော ရောဂါ စသော အန္တရာယ်တို့ကို ပယ်
ဖျောက်တားမြစ်နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့တားမြစ်သဖြင့် ရော
ဂါစသော အန္တရာယ်ကင်းလေရကား အားထုတ်
ရေးသားအပ်သော ကျမ်း၏ အပြီးအဆုံးတိုင်အောင်
ရောက်ခြင်းအကျိုးကို၎င်း၊ စာသင်သားတို့၏ သင်
ခြင်း၊ ဆောင်ရွက်ခြင်းစသော အကျိုးတို့ကို၎င်း ပြီး
စေနိုင်ပါသည်။ + + +

၁၀ - မေး ရောဂါစသော အန္တရာယ်သည် မပယ်
အပ်၊ မပယ်ကောင်းသော အပဟာတဗ္ဗ
ဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်သို့
လျှင် ရတနတ္ထယပဏာမစေတနာသည်
ရောဂါ စသော အန္တရာယ်ကို ပယ်
ဖျောက်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ - ရတနတ္ထယ ပဏာမစေတနာသည် အ
ကြောင်းဖြစ်သော အကုသိုလ် ဥပဗီဇကကံ၊ ဥပစ္ဆေဒက
ကံတို့ကို ပယ်ပါသည်။ ထိုသို့ အကြောင်းဖြစ်သော ကံ
တို့ကို ပယ်သဖြင့် ၎င်းကံတို့ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော ရော
ဂါစသော အန္တရာယ်တို့ကိုလည်း ပယ်သည်မည်သော
ကြောင့် အကြောင်း၏ အမည်ကို အကျိုး၌တင်စား၍

ကာရဏှပစာရတ္ထအားဖြင့် ရောဂါစသော အန္တရာယ်
တို့ကိုလည်း ပယ်သည်မည်ပါသည်။

(ဥပဗိဠက ဥပစ္ဆေဒက ကမ္မာန် ပဋိဗာဟိတွာ။ ။ဒီကာကျော်)

+ + +

၁၁-မေး ပဏာမစေတနာသည် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သည်၊
ဥပဗိဠကကံ၊ ဥပစ္ဆေဒက ကံ တို့သည်
အတိတ်သာ ဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလော၊
ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ပဏာမစေတနာသည်
အသို့လျှင် အတိတ် ဖြစ်သော ကံတို့ကို
ပယ်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ- ကံသည် အတိတ် ဖြစ်၍ မပယ်နိုင်သည်
ကား မှန်ပါ၏ အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်သော ကံ၏ သတ္တိ
ကိုကား ပယ်နိုင်ပါသည်၊ ဤသို့သတ္တိကိုသာ ပယ်သော်
လည်း ကံနှင့် သတ္တိ မပြားကြသောကြောင့် ကံကို ပယ်
သည်ဟု ဆိုရပါသည်။

+ + +

၁၂-မေး ပဏာမ စေတနာ သည် ပဌမ စော
စေတနာစသောအားဖြင့် ခုနစ်ပါးရှိခဲ့ရာ
ဤ၌ အဘယ် စော စေတနာကို ယူရ
မည်နည်း။

ဖြေ- ပဌမစော စေတနာသည်ဤတဝ၌ ဒိဋ္ဌဓမ္မ
အကျိုးကို ပေးနိုင်သောကြောင့် ပဌမစောစေတနာကို
သာ ယူရပါသည်။

၁၃ - မေး အင်္ဂါ ၄ ချက်နှင့် ပြည့်စုံမှ ဒိဋ္ဌဓမ္မအကျိုး
ကိုပေးနိုင်သည်မဟုတ်ပါလော။ အသို့
မှတ်ရမည်နည်း။

ဖြေ- အင်္ဂါလေးချက်ကို ဒါနအရသာ ရည်၍
ဆိုပါသည်။ ဤရတနတ္ထယပဏာမစေတနာကား ရတ
နာသုံးပါးဟု ဆိုအပ်သော ခေတ္တ၊ ကျမ်းဆရာ၏ မြတ်
သော အလိုဆန္ဒဟု ဆိုအပ်သော အဇ္ဈာသယ၊ ၎င်းနှစ်
ပါးနှင့်ပြည့်စုံက ဒိဋ္ဌဓမ္မအကျိုးကို ပေးနိုင်ပါသည်။
ဋီကာကျော်။ ။

၁၄ - မေး အဘယ်ကို အဘိဓေယျဟု ခေါ်ပါသ
နည်း။ ဝစနတ္ထနှင့်တကွပြပါ။

ဖြေ- အဘိဓိယတေ ဘာသိယတေတိ အဘိ
ဓေယျောဟူသောဝစနတ္ထနှင့်အညီ ပရမတ္ထတရားလေး
ပါးကို အဘိဓေယျဟု ခေါ်ပါသည်။

(သမုဒိတေန ပကရဏေန ဝစနိယော စိတ္တာဒိကော စတုဗ္ဗိတော
အဘိဓမ္မတ္ထော) မဏိမဉ္ဇူ။

၁၅ - မေး အဘိဓေယျကို အဘယ်အကျိုးငှါ ဆိုရ
ပါသနည်း။

ဖြေ- သိအပ်ပြီးသောအနက် ရှိသည်သာလျှင်
ဖြစ်သောကျမ်းကိုပညာရှိတို့သင်ခြင်း၊ ဆောင်ရွက်ခြင်း
စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ကျင့်ခြင်း အကျိုးငှါ
အဘိဓေယျကို ဆိုပါသည်။ ဋီကာကျော်။

၁၆-မေး အဘယ်ကို ကရုဏာဗျူဟာရ ဟု ခေါ်ပါသနည်း၊ ဝစနုတ္တနှင့်တကွ ဖော်ပြပါ။

ဖြေ- ကရိယတေ ကရဏံ၊ ကရိယတေ ဥာယတေ ဇေတနာဘိ ကာရော၊ ကာရောဝေ ပကာရော၊ ကရုဏာဿ ပကာရော ကရုဏာဗျူဟာရော ဟူသော ဝစနုတ္တနှင့်အညီ အဘိဓမ္မာ၊ ခုနစ်ကျမ်း၌ အကျယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော အဘိဓမ္မာ လေးပါးတို့ကို ဤသဖြိုဟ်ကျမ်း၌ အကျဉ်းအားဖြင့် ပေါင်း၍ ယူခြင်းကို ကရုဏာဗျူဟာရ ဟု ခေါ်ပါသည်။

+ + +

၁၇-မေး ကရုဏာဗျူဟာရကို အဘယ်အကျိုးငှါ ပြုဆိုတော်မူပါသနည်း။

ဖြေ- သောတုဇနတို့၏ အားထုတ်ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ ပြုဆိုပါသည်။ ။ နိကာကျော်။

+ + +

၁၈-မေး အဘယ်ကို အဘိဓာနဟု ခေါ်ဆိုပါသနည်း၊ ဝစနုတ္တနှင့်တကွ ဖော်ပြပါ။

ဖြေ- အဘိဓိယတေ ဘာသိယတေ ဇေတနာဘိ အဘိဓာနံ ဟူသော ဝစနုတ္တနှင့်အညီ အဘိဓမ္မတ္တသင်္ဂဟ ဟူသော ဤကျမ်း၏အမည်ကို အဘိဓာန ဟု ခေါ်ပါသည်။

၁၉-မေး အဘိဓာနကို အဘယ် အကျိုးငှါ ပြုဆိုတော်မူပါသနည်း။

ဖြေ- ခေါ်ဝေါ်လွယ်စေခြင်းအကျိုးငှါ အဘိဓာန
ကို ပြဆိုတော်မူပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +
၂၀-မေး အဘယ်ကို ပယောဇနံ ဟု ခေါ်ပါသ
နည်း၊ ဝစနတ္ထနှင့်တကွ ပြပါ။

ဖြေ- ဟေတုတော နာနာပကာရေန ယုတ္တတိ
ပဝတ္တတိတိ ပယောဇနံ ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ သင်
ခြင်း၊ ဆောင်ရွက်ခြင်းစသော အကြောင်းကြောင့် သ
ရုပ်တို့ကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်း၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိက သမ္ပရာယိက အ
ကျိုး ပြီးစီးခြင်း စသောအကျိုးကို ပယောဇနံ ဟု ခေါ်
ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +
၂၁-မေး အဘယ်အ ကျိုးငှါ ပယောဇနံကို ပြဆို
တော်မူပါသနည်း။

ဖြေ- သောတုဇနတို့၏ ကောင်းစွာအားထုတ်
ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ ပယောဇနံ ကို ပြတော်
မူပါသည်။ + + +

၂၂-မေး သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ သမ္မာသဒ္ဓါ၊ သံသဒ္ဓါတို့
ဖြင့် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို နှစ်စေပါသ
နည်း။

ဖြေ- သမ္မာ သဒ္ဓါဖြင့် သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ကို
ယူရသောကြောင့် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို နှစ်စေပါသည်။ သံ
သဒ္ဓါဖြင့် သယန္တ။ ဉာဏ်ကိုယူရသောကြောင့် သာဝ
ကကိုနှစ်စေပါသည်။ ။သဒ္ဓိပ။

၂၃-မေး သမ္မာသာမဉ္ဇ သမ္ပဝေဓမ္မအဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ
တိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါဟူသော ဝစနတ္ထ ၏
အစွမ်းအားဖြင့် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ သာဝက
တို့နှင့် မဆက်ဆံဘဲ ဘုရား ခြံသည်
နေ့လအသွင် ထင်ရှား ပါလျက် အ
ဘယ်အကျိုးငှါ အတုလံ-ဟူသော ဝိ
သေသနကို မရပြန်ပါသနည်း။

ဖြေ- သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသဒ္ဓါဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏
အမည်နာမတော်ကိုမျှသာ ပြရသေးသည်။ ဂုဏ်တော်
ကို ထင်ရှားစွာ မပြရသေးသောကြောင့် ဂုဏ်တော်ကို
ထင်ရှားစွာ ပြခြင်းအကျိုးငှါ “အတုလံ”ဟူသော ဝိသေ
သနကို မရပြန်ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

တနည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ သဒ္ဓါသည် ကိတ်သုန္ဒ နာမ်
ဖြစ်၍ နိဗ္ဗုဒ္ဓပြီးသောကာလ ဝါကျအနက်အတွင်း ၎င်း
သဖြင့် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ သာဝကတို့နှင့် ဆက်ဆံပြန်သော
ကြောင့် အတုလံဟူသော ဝိသေသနကို မရပြန်ပါ
သည်။ သင်္ခေပ။ + + +

၂၄-မေး ဝိသေသန၏အမျိုးအပြားကိုပြ၍ အတု
လံဟူသော ဝိသေသနသည် အဘယ်
ဝိသေသနမျိုးပါနည်း။

ဖြေ- ဝိသေသနကား ယထာဘူတကထာ ဝိသေ
သန၊ ဗျဝဇ္ဇေဒက ဝိသေသနအားဖြင့် နှစ်မျိုးရှိပါသည်။
အတုလံကား ဋီကာကျော်ဆရာ့အလိုအားဖြင့် ယထာ

ဘူတ ကထာနိဝေသန ဖြစ်ပါသည်။ သင်္ခေပဆရာ၏အ
လိုအားဖြင့် ဗျဝဇ္ဇေဒက ဝိသေသနဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၂၅-မေး ပဋိသေဝ၏ အမျိုးအပြားကို အဓိပ္ပါယ်
နှင့်တကွ ဖော်ပြ၍၊ အတုလံ၌“အ”ကား
အဘယ်ကြောင့် အဘယ်ပဋိသေဝ ဖြစ်
ပါသနည်း။

ဖြေ- ပဋိသေဝ-ကား ကြိယာကို မြစ်သော
ပသန္တပဋိသေဝ၊ ခြစ်ကိုမြစ်သော ပရိယုဒါသ ပဋိသေဝ
ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိပါသည်။ အတုလံ၌“အ”ကား တူသော
သူခြစ်ကို မြစ်သောကြောင့် ပရိယုဒါသပဋိသေဝ ဖြစ်
ပါသည်။

+ + +

၂၆-မေး သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မတုလံဟူသော ပါဠိဘို့
ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပြီးသည့်
ဖြစ်သောကြောင့် သသဒ္ဓမ္မ ဂဏုတ္တမ
ဟူသော စကားကို မဆိုသင့်သည် မ
ဟုတ်ပါလော၊ အဘယ် အကျိုး ဌာ
သသဒ္ဓမ္မဂဏုတ္တမ ဟူသော စကားကို
ဆိုရပြန်ပါသနည်း။

ဖြေ- ကြွင်းသော တရားရတနာ၊ သံဃာရတ
နာ တို့အားလည်း ရှိခိုးခြင်းကို ပြုခြင်းအကျိုး၌
သသဒ္ဓမ္မဂဏုတ္တမဟူသော စကားကိုဆိုပါသည်။

၂၇-မေး အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟပုဒ်၌ အဘိဓမ္မ အရ၊
အဘိဓမ္မတ္ထ - အရ၊ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟ
အရတို့ကို အသီးအသီး ကောက်ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- အဘိဓမ္မအရကား ဓမ္မသင်္ဂဏီ စသော
အဘိဓမ္မာခုနစ်ကျမ်းကိုရပါသည်။ အဘိဓမ္မတ္ထအရကား
၎င်းခုနစ်ကျမ်း၌ ဟောတော်မူအပ်သော စိတ်၊ စေတ
သိက်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန် ယင်းလေးပါးကိုရပါသည်။ အဘိ
ဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟအရကား ဤအဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟမည်သော
သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းကို ရပါသည်။

+ + +

၂၈-မေး ဓမ္မသင်္ဂဏီစသော အဘိဓမ္မာခုနစ်ကျမ်း
သည် အဘယ်ကြောင့် အဘိဓမ္မာမည်ပါ
သနည်း။

ဖြေ- သုတ္တန်ပါဠိတို့ထက် လွန်သော ပါဠိ၊ ထူး
သော ပါဠိ တို့၏ တည်ရာဖြစ်သောကြောင့် အဘိဓမ္မာ
မည်ပါသည်။ ။ အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၂၉-မေး အဘယ်သို့ သုတ္တန် ပါဠိတို့ထက် လွန်ပါ
သနည်း၊ ထူးပါသနည်း၊ လွန်ပုံ၊ ထူးပုံ
ကို ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- သုတ္တန်ပါဠိတို့၌ ခန္ဓာ၊ အာယတန စသည်
တို့ကို အကြွင်းအကျန်မရှိ အကုန်မဟော၊ တစိတ်တဒေ
သ အားဖြင့်သာ ဟောတော်မူသည်။ အဘိဓမ္မာ၌ကား

ထိုသို့မဟုတ်၊ အဘိဓမ္မာဘာဇနိယ နည်း၊ ပဉ္စာပုစ္ဆိက နည်း စသည်တို့ဖြင့် အကြွင်းအကျန်မရှိ၊ အကုန်ဟော တော်မူပါသည်။ ဤသို့ ဟောခြင်းကိုပင် သုတ္တန်ပါဠိတို့ ထက် လွန်သည်၊ ထူးသည် ဟု ဆိုရပါသည်။ ။

အဋ္ဌသာလိနိ။

+

+

၃၀-မေး အဘယ်ကြောင့် ဤကျမ်းကို အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟကျမ်းဟု ခေါ်ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ - အဘိဓမ္မာ ခုနစ်ကျမ်း၌ အကျယ်အား ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန် လေးပါးတို့ကို အကျဉ်းပေါင်းရုံး၍ ယူရာကျမ်း ဖြစ်သောကြောင့် အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်း ဟု ခေါ်ပါ သည်။

+

+

၃၁-မေး တတ္ထ ဝုတ္တာဘိဓမ္မတ္တာ စသော ဂါထာ ဝယ် တတ္ထ၌ 'တ' သဒ္ဒါဖြင့် အဘယ်ကိုစွဲ မည်နည်း။

ဖြေ - တတ္ထတသ္မိံ အဘိဓမ္မေဟု ဇိကာကျော် အပွင့်အားလျော်စွာ အဘိဓမ္မာ ခုနစ်ကျမ်းကို စွဲမည်။ အဘိဓမ္မ ပိဋကဿ တသဒ္ဓေန ပစ္စာမသနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ မဏိမဂ္ဂ။

+

+

၃၂-မေး အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟံ ဟူသော ပုဒ်သည် ဥတ္တရ ပဒတ္တ ပဌာန သမာသ် ဖြစ်၍ သင်္ဂဟံ ဟူသော နောက်ပုဒ်၌ ပြဌာန်း သောကြောင့် မပြဌာန်းသော အဘိဓမ္မ

ဟူသောရှေ့ပုဒ်ကိုသာ ဝိကာကျော် ဆ
ရာ စွဲခြင်းသည် အသို့လျှင်သင့်အံ့နည်း။

ဖြေ- သင့်ပေ၏၊ အကယ်၍ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟံ
ပုဒ်ကိုစွဲက အနက်အရာအားဖြင့် မသင့်၊ အဘိဓမ္မာရနစ်
ကျမ်း၌ ဟော၏ဟူသော အနက် အရာအားဖြင့် သင့်
သောကြောင့် မပြဋ္ဌာန်းသော အဘိဓမ္မာဟူသောပုဒ်ကို
သင်္ဂဟရပါသည်။ + + +

၃၃-မေး အဘိဓမ္မတ္ထာဟူသောပုဒ်၏အစွမ်းအား
ဖြင့်ပင် အဘိဓမ္မာ ရနစ်ကျမ်း၌ ဟော၏
ဟူသော အနက်ဟု သိနိုင်ပါလျက် အ
ဘယ်ကြောင့် တတ္ထသဒ္ဓါကို ဆိုရပြန်ပါ
သနည်း။

ဖြေ- အဘိဓမ္မေ ဂုတ္တာအတ္ထာ ဟူသော ဝါကျ၏
အစွမ်းအားဖြင့်ပင်သိနိုင်သော်လည်း၊ အဘိဓမ္မတ္ထာ ဟု
ပုဒ်ပြီးသည့်အခါ၊ တေလံ၊ သုဂတဝီရိယံ စသည်ကဲ့သို့
သာမည ဖြစ်ပြန်သောကြောင့် တတ္ထကို ဆိုပါသည်။ +

၃၄-မေး အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ ကျမ်းအားလျော်စွာ
နာမရူပ ဝသေန နိဗ္ဗာဟု ဆိုသင့်လျက်
မဆိုမူ၍ အဘယ်ကြောင့် ဝိတ္တံ၊ စေတသိ
ကံ၊ ရူပံ၊ နိဗ္ဗာနံဟု ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ- အဘိဓမ္မာ၌ နာမ်ကို သာမညအားဖြင့်မ
ဟော၊ ဝိတ်၊ စေတသိကံ၊ နိဗ္ဗာန်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်သာ
ဟောအပ်သောကြောင့် နာမရူပ ဝသေန နိဗ္ဗာဟုမဆို

မူ၍ စိတ္တံ-စေတသိကံ စသည်ဖြင့်ဆိုပါသည်။ သင်္ခေပ။

+ + +

၃၅-မေး နာမ်ခြင်းတူသောအားဖြင့် စိတ္တံ စေတသိကံ နိဗ္ဗာန်၊ ရူပဟူသော အစဉ်ကို ဆိုအပ်ပါလျက် မဆိုမူ၍ အဘယ်ကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကိုနောက်ထား၍ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ- စိတ်,စေတသိကံ,ရုပ်တို့၏ ချုပ်ရာအရပ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ နိဗ္ဗာန်ကို နောက်ထား၍ ဆိုပါသည်။ ။သင်္ခေပ။

+ + +

၃၆-မေး နိဗ္ဗာန်ကိုနောက်ထား၍ ဆိုလိုပါက နာမ်သုံးပါးကို တပေါင်းတည်း ဖြစ်အောင် ရူပံ,စိတ္တံ, စေတသိကံ, နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုပါတော့လော။ ဝိဘင်း၌လည်း ရုပ်ကိုရှေ့ထား၍ ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော။

ဖြေ- ဝိဘင်းပါဠိတော်၌ ရုပ်ကိုရှေ့ထား၍ ဆိုသည်ကားမှန်မီ၏။ ထိုသို့ပင်မှန်သော်လည်း ဤသဖြင့် ဟ်ကျမ်းကိုရေးသော အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာသည် ဝိဘင်းကျမ်းကိုဖွဲ့၍ ရေးသည်မဟုတ်၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်းကိုဖွဲ့၍ ရေးသောကြောင့် ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း၏ အစဉ်အား လျော်စွာ စိတ်,စေတသိကံ ကို ရှေ့ထား၍ဆိုပါသည်။ သင်္ခေပ။

+ + +

၃၇-မေး အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာသည် ဝိဘင်းကျမ်းကို မဖွဲ့မူ၍ အဘယ်ကြောင့် ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်းကို အဖွဲ့ပြု၍ ဤသင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းကို ရေးသားရပါသနည်း။

ဖြေ- ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်းသည် အမြစ်၊ ပင်စည်နှင့် တူပါသည်။ ဝိဘင်းကျမ်းသည် အခက်၊ အလက်နှင့် တူပါသည်။ ထို့ကြောင့် အခက်၊ အလက်နှင့် တူသော ဝိဘင်းကျမ်းကို မဖွဲ့မူ၍ အမြစ်၊ ပင်စည်နှင့် တူသော ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်းကိုသာ အဖွဲ့ပြု၍ ရေးသားပါသည်။ ။ သင်္ခေပ။ +

၃၈-မေး စိတ်၊ စေတသိက် တို့တွင် အဘယ်ကြောင့် စိတ်ကို ရှေ့ထား၍ ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ- နိဿယ၊ နိဿိတ နှစ်ပါးတို့တွင် နိဿယ ဖြစ်သော စိတ်သာလျှင် ပြဋ္ဌာန်းသောကြောင့် စိတ်ကို ရှေ့ထား၍ ဆိုပါသည်။ + +

၃၉-မေး ပရမတ္ထကို ဝစနတ္ထပြု၍ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- ပရမောဥတ္တမော အဝိပရိတော အတ္ထောပရမတ္ထော ပရမဿဝါ၊ ဥတ္တမဿ ဉာဏဿ အတ္ထောဂေါစရောတိ ပရမတ္ထော။ ။ ဋီကာကျော်။

ရှေ့အလို မဖောက်ပြန်သောအားဖြင့် မြတ်သောသဘောဖြစ်သောကြောင့် ပရမတ္ထမည်၏။ နောက်အလို မြတ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ ကျက်စားရာ အာရုံဖြစ်သောကြောင့် ပရမတ္ထမည်၏။ + +

၄၀-မေး မြတ်သော သဗ္ဗညုတညာဏ်၏ အာရုံ
ဖြစ်သောကြောင့် ပရမတ် ဟု ဆိုပါက
ပညတ်လည်း သဗ္ဗညုတညာဏ်၏အာရုံ
ဖြစ်သောကြောင့် ပရမတ် မည်သင့်
သည် မဟုတ်ပါလော။

ဖြေ- မ,မည်ပါ။ ပရမတ်ဟူသောအမည်သည်
စိတ်စသည်၌သာ ထင်သောကြောင့် အထင်ရဋ္ဌ^၁အား
ဖြင့် စိတ်စသည့်လေးပါးသာ ပရမတ် မည်ပါသည်။

+ + +

၄၁-မေး ပရမတ်ဟူသည် နိစ္စလော၊ အနိစ္စလော၊
အကြောင်းပြ၍ ဖြေပါ။

ဖြေ- ပရမတ္ထ လေးပါးတို့တွင် စိတ်၊ စေတ
သိက်၊ ရုပ်တို့သည် ခဏတ္တယနှင့် ယှဉ်ကြသောကြောင့်
အနိစ္စ ဖြစ်ကြပါသည်။ နိဗ္ဗာန်သည်ကား ခဏတ္တယနှင့်
မယှဉ်သောကြောင့် နိစ္စဖြစ်ပါသည်။ ။ပရမတ္ထဂန္ထီရ။

+ + +

၄၂-မေး ပညတ်သည် နိစ္စ၊ အနိစ္စ နှစ်ပါး တို့တွင်
အဘယ်ပါနည်း။

ဖြေ- ခဏတ္တယနှင့် မယှဉ်သောကြောင့် နိစ္စ
ဖြစ်ပါသည်။ ။ပရမတ္ထဂန္ထီရ။

+ + +

၄၃-မေး ပညတ်သည် နိစ္စဖြစ်ပါက မဖောက်ပြန်
ဟု မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ - မမှတ်ရပါ၊ ဖောက်ပြန်ပါသည်။ ဖောက်ပြန်ပုံမှာ ရှစ်သောဝတ္ထုသည် ပကတိသဘောအားဖြင့် ခက်မာသည်။ မီးစသည်၌ကင်လျှင် ခက်မာခြင်းသဘောမှ ဖောက်ပြန်၍ ပျောင်းပြော့ခြင်းသဘော ဖြစ်ပြန်သည်။ ဤသို့စသည်ဖြင့် ဖောက်ပြန်ပါသည်။

ပညတ္တိ အဝိပရိတ သဘာဝါတိစေန - အထခေါဝိပရိတ သဘာဝါယေဝ။ ။ ပရမတ္ထဂမ္ဘီရ။

+ + +

၄၄-မေး စိတ္တသဒ္ဓါ၊ ဝိညာဏသဒ္ဓါ၊ မနသဒ္ဓါ တို့သည် တူကြ ပါသလော၊ ထူးကြပါသလော။

ဖြေ- ပဝတ္တ နိမိတ်မျှသာ ကွဲကြသည်။ အရ၊ အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့် မထူးပါ၊ တူကြပါသည်။

+ + +

၄၅-မေး စိတ္တကိုရသင့်သမျှဝိဂ္ဂဟပြု၍ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ပြပါ။

ဖြေ- အာရမ္မဏံ စိန္တေတိတိ စိတ္တံ၊ [ကတ္တုသာဓန] အဓိပ္ပါယ် အာရုံကိုသိတတ်သောကြောင့်စိတ်၊ အာရမ္မဏံ စိန္တေန္တိ ဇေတနာတိ စိတ္တံ၊ [ကရုဏာသာဓန] အာရုံကို သိကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် စိတ်၊ စိန္တနမတ္တံ စိတ္တံ၊ [ဘာဝသာဓန] အာရုံကို သိကာမျှဖြစ်သောကြောင့် စိတ်။

+ + +

၄၆-မေး အဘယ်ကြောင့် ဘာဝသာဓနကိုဆိုပါ
သနည်း၊ ကတ္တုသမ္ပာဒန၊ ကရုဏာသမ္ပာဒန
တို့၏အစွမ်းအားဖြင့် ရအပ်သောတရား
သည်သာ ဖြစ်အားဖြင့် ထင်ရှား သော
ကြောင့် ကတ္တုသမ္ပာဒန ကရုဏာ သမ္ပာဒန
ကိုသာ ဆိုသင့်သည် မဟုတ်ပါလော။

ဖြေ- ပရမတ္ထ သဘော တရားတို့ မည်သည်
ပစ္စည်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ခြင်းမျှသာဖြစ်၍ ဘာဝသာဓန
ကိုသာ မချရအပ်သောကြောင့် ဘာဝသာဓန ဝိဂ္ဂဟကို
ဆိုရပါသည်။

၄၇-မေး ပစ္စည်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ခြင်းမျှ သည်
သာဖြစ်က၊ ဘာဝသာဓနသာဆိုပါတော့
လော၊ အသို့လျှင် ကတ္တု၊ ကရုဏာ သမ္ပာဒန
တို့ကို ဆိုသင့်အံ့နည်း။

ဖြေ- စိတ်၏ အာရုံကို သိသောကိစ္စ၌ မိမိပြု
ဋ္ဌာန်းသည်ကိုစွဲ၍ ကတ္တားဆိုလိုလျှင် ကတ္တုသမ္ပာဒန ဖြစ်
သည်၊ သဟဇာတ်ဖြစ်သော သပ္ပယုတ်တရားတို့၏ အာ
ရုံကို သိကြောင်းကိစ္စ၌ မိမိပြုဋ္ဌာန်းသည်ကိုစွဲ၍ ကရုဏ်း
ဆိုလိုလျှင် ကရုဏာသမ္ပာဒနဖြစ်သောကြောင့် ပရိယာယ်
အားဖြင့်ဆိုပါသည်။

၄၈-မေး စိတ်သည် အာရမ္မဏ၊ ဝိဇ္ဇာနုလက္ခဏာ
ရှိ၏ဆိုသော် အိပ်ပျော်နေသောအခါတွင်

ဝေ မိန်းမောနေသော သူတို့၏စိတ်သည်
အသို့လျှင် အာရမ္မဏဝိဇာနနလက္ခဏာ
ရှိပါအံ့နည်း။

ဖြေ- အာရုံကို ယူခြင်း၊ ရခြင်း ကိုသာလျှင်
အာရမ္မဏ ဝိဇာနနလက္ခဏာရှိ၏ ဟု ဆိုပါသဖြင့် အိပ်
ပျော်နေသောသူ၊ တွေဝေ မိန်းမော နေသောသူတို့၏
စိတ်သည်လည်း တရံတဆစ်မျှအာရုံနှင့်ကင်း၍ မဖြစ်၊
အာရုံကိုအမြဲငဲ့ခြင်း၊ ယူခြင်း ရှိသောကြောင့် အာရမ္မဏ
ဝိဇာနနလက္ခဏာရှိပါသည်။ ။ပရမတ္ထဒီပနီ။

+ + +

၄၉ မေး စေတသိက်ကို ဝစနုတ္တပြု၍ အဋ္ဌပ္ပာယ်
ဖော်ပြပါ။

ဖြေ- စေတသိ ဘဝံ စေတသိကံ၊ (ဝစနုတ္တ)၊
စိတ်၌ဖြစ်သောကြောင့် စေတသိက်မည်သည်။

+ + +

၅၀-မေး စိတ်၌ ဖြစ်သောကြောင့် စေတသိက် ဆို
သော် ဥပါဒါရုပ်သည် မဟာဘုတ်ကို
မှီ၍ ဖြစ်သောကြောင့် မဟာဘုတ်ကား
ဧကန္တနိဿယ၊ ဥပါဒါရုပ်ကား ဧကန္တ
နိဿိတ ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤ၌လည်း စိတ်
သည် ဧကန္တနိဿယ၊ စေတသိက်သည်
ဧကန္တနိဿိတ ဖြစ်ပါသလော။

+ + +

ဖြေ - မဖြစ်ပါ၊ စေတသိက်၏စိတ်နှင့်စပ်၍ ဖြစ်ခြင်းမျှကိုသာလျှင် စိတ်၌ဖြစ်သည်ဟုဆိုပါသည်။
တဒါယက္ခ ဂုတ္တိတာယ။ ဇိကာကျော်။

၅၁ မေး + + +
စိတ်နှင့်စပ်၍ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စေတသိက်ဟု ဆိုလျှင် စိတ်နှင့်စေတသိက်တို့သည် အချင်းချင်း အညမညပစ္စည်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ကျေးဇူး ပြုကြသောကြောင့် စိတ်သည်လည်း စေတသိက်နှင့် စပ်၍ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ရမည်မဟုတ်ပါလော။

ဖြေ - မမှတ်ရပါ၊ စေတသိက်သည် စိတ်နှင့် ကင်း၍ အာရုံကိုမယူနိုင်သောကြောင့် စေတသိက်သာ စိတ်နှင့်စပ်၍ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ရမည်။

န ဟိ တံ ဗိတ္တေန ဝိနာ အာရမ္မဏာဂ္ဂဟဏ သမတ္ထံ။
ဇိကာကျော်။

၅၂-မေး + + +
အဘယ်ကြောင့် စေတသိက်သည် စိတ်နှင့်ကင်း၍ အာရုံကို မယူနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ - စိတ်မရှိသော် စေတသိက်သည် အခါခပ်သိမ်း မဖြစ်နိုင်သောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

၅၃ မေး + + +
စိတ်သည်လည်း စေတသိက်နှင့် ကင်း၍ အာရုံကို မယူနိုင်သည် မဟုတ်ပါလော၊ အသို့မှတ်ရမည်နည်း။

ဖြေ- စိတ်သည် အချို့သော ဝိတက်စသော
စေတသိက်တို့နှင့်ကင်း၍ အာရုံကို ယူနိုင်ပါသည်။

စိတ္တံပန ကေနပိ စေတသိကေန
ဝိနာပိ အာရမ္မဏေ ပဝတ္တတိ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၅၄-မေး ရုပ်ပုဒ်ကိုဝစနတ္ထပြု၍အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြပါ

ဖြေ- သိတုဏှာဒိ ဝိရောဓိ ပစ္စယေဟိ ရပ္ပဘိ
တိရူပံ၊ (ဝစနတ္ထ) သိတ၊ဥဏှ၊ အစရှိကုန်သော ဆန့်
ကျင်ဘက် အကြောင်းတို့ကြောင့် ဖောက်ပြန်တတ်သော
ကြောင့် ရုပ်ဟုခေါ်သည်။

+ + +

၅၅-မေး ရုပ်သည် ဖောက်ပြန်တတ်၏ ဟု ဆို
သော် မိမိ၊မိမိ၏ ကက္ခဋ္ဌစသော သ
ဘောကိုစွန့်၍ ဖောက်ပြန် ပါသလော၊
အဘယ်သို့မှတ်ရမည်နည်း၊

ဖြေ- သိတ၊ဥဏှ အစရှိကုန်သော ဆန့်ကျင်
ဘက်ဖြစ်ကုန်သော အကြောင်းတို့၏ အညီအညွတ်
ပေါင်းဆုံ ထိခိုက်မှုကြောင့် ရှေ့ရုပ်အစဉ်နှင့်မတူသော
နောက်ရုပ်အစဉ်၏ ဖြစ်ခြင်းမျှကိုသာ ဖောက်ပြန်သည်
ဟုဆိုပါသည်။ မိမိ၊မိမိ၏ ကက္ခဋ္ဌစသော လက္ခဏာကို
ကား တရံတဆစ်မျှမစွန့်ကြပါ။

+ + +

၅၆-မေး ရုပ်သည် ခဏတ္တယသုံးပါးနှင့်ယှဉ်ခြင်း
ကြောင့် ခဏတ္တယ သုံးပါးလုံး၌ပင်

ဖောက်ပြန်ပါသလော သို့မဟုတ်အဘယ်
ခဏ၌သာ ဖောက်ပြန်နိုင် ပါသနည်း၊
အကြောင်းပြ၍ ရှင်းလင်းခဲ့ပါ။

ဖြေ- ရုပ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် ဥပ္ပါဒက္ခဏ၊
ဘင်္ဂက္ခဏတို့၌ အလွန်လျင်မြန်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသော
ကြောင့် အားနည်းသည်ဖြစ်၍ ထိုခဏနှစ်ပါး၌ သိတ၊
ဥဏှစသည်တို့ဖြင့် ပေါင်းဆုံ ထိခိုက်ခြင်းငှါ မတတ်
ကောင်းသောကြောင့် ဦးခဏ၌သာ ဖောက်ပြန်နိုင်ပါ
သည်။

(ရူပဓမ္မာနံ ဦတိက္ခဏ သိတာဒိဟိ သင်္ဂမော ဟောတိ၊ ၊ မူလ
ဇီကာ)

+

+

၅၇-မေး နာမ်တရားတို့သည်လည်း ရှေ့နာမ်အ
စဉ်နှင့်မတူသော နောက်နာမ်အစဉ်ဖြစ်
ခြင်းသည် ဖောက်ပြန်သည် မည်သော
ကြောင့် ရုပ်ဟု ခေါ်ဆိုရမည် မဟုတ်ပါ
လော။

ဖြေ- နာမ်တရားတို့သည် သိတဥတု စသည်
တို့နှင့်ထိခိုက်ခြင်းမှ ကင်းကြသောကြောင့် ရုပ်တရား
တို့ ကဲ့သို့ထင်ရှားသော ဖောက်ပြန်ခြင်း မဖြစ်သင့်သော
ကြောင့် နာမ်တရားကို ရုပ်ဟု မခေါ်ဆိုသင့်ပါ။

အရူပဓမ္မာနံ သံသဇ္ဇန ဝိရဟိတတ္တာ ရူပဓမ္မာနံဝိယ
ပါကဋ္ဌဘဝိကာရဿ အဘာဝတော ရပ္ပနန္တံ စ ရပ္ပန
လက္ခဏန္တံ စ နိရုဇ္ဈန္တံ၊ ၊ မူလဇီကာ၊

+

+

+

၅၈-မေး သီတ၊ ဥဏှ စသော ဆန့် ကျင် ဘက်
အကြောင်းတို့၏ အညီအညွတ် ပေါင်း
ဆုံထိခိုက်မှုကြောင့် ရုပ် ဖောက်ပြန်၏ဆို
သော် ထိခိုက်ခြင်းငှါ မတတ်ကောင်း
သော သုခုမရုပ်တို့၌ အဘယ်သို့ မှတ်ရ
မည်နည်း။

ဖြေ- ထိခိုက်ခြင်းငှါ မတတ်ကောင်း သော်
လည်း သပ္ပုဒ်ဃာရုပ်တို့နှင့် ကလာပ်တစည်းတည်း အ
တူတကွ ဖြစ်ကြသောကြောင့် သပ္ပုဒ်ဃာရုပ်တို့ ဖောက်
ပြန်သည်ရှိသော် သုခုမရုပ်တို့သည်လည်း ဖောက်ပြန်
ကြပါသည်။

ဩဠာရိကရူပေဟိ သဗေဒနာ တိကတ္တာ၊ တာနိ ဟိ
ဩဠာရိကေသု ရုပ္ပမာနေသု ရုံပ္ပန္နိယေဝ။ ပုရုမတ္ထဒီပနီ။

+ + +

၅၉-မေး ရူပဗြဟ္မာ ဘု၌ နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော
သီတ၊ ဥဏှ စသည်တို့ မရှိခြင်းကြောင့်
၎င်းဘု၌ ရှိကြသော ရုပ်တို့သည် မ
ဖောက်ပြန်ဟု မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ- နှိပ်စက် တတ်ကုန်သော သီတ၊ ဥဏှ
စသည်တို့ မရှိသော်လည်း ချိုးမြှောက်တတ်ကုန်သော
သီတ၊ ဥဏှ တို့ရှိခြင်းကြောင့် ယင်းတို့၏ အစွမ်းအား
ဖြင့် ဖောက်ပြန်နိုင်ပါသည်။ ။ ဋီကာကျော်။ + +

၆၀-မေး မြတ်စွာဘုရားသည် “သီတေနုပိ ရုပ္ပတိ

ဥဏ္ဍေနုပိ ရုပ္ပဏ်” စသည်ဖြင့် ဟော
သောကြောင့် ကံ၊ စိတ်၊ အာဟာရ တို့
ကြောင့် ရုပ် မဖောက်ပြန်ဟု မှတ်ရမည်
လော။

ဖြေ- မမှတ်ရပါ။ ကံ၊ စိတ်၊ အာဟာရတို့ကြောင့်
လည်း ဖောက်ပြန်ပါသည်။ ‘သီတေနုပိ ရုပ္ပဏ်၊ ဥဏ္ဍေနုပိ
ဟူသော ဒေသနာသည် နိဒဿန နည်းသာ ဖြစ်ပါ
သည်။’ “ပရမတ္ထဒီပနီ။ + + +

၆၁-မေး ရူပါဝစရစိတ် စသည်တို့တွင် တပါးပါး
ကို ရှေ့ထား၍ ရူပါဝစရံ ကာမာဝစရံ-
စသောအစဉ်ကို ဆိုသင့်သည် မဟုတ်
ပါလော။ အဘယ်ကြောင့် ကာမာဝစ
ရံ ရူပါဝစရံ စသောအစဉ်ကို ဆိုပါသ
နည်း။

ဖြေ- ဘုလေးပါး၌ဖြစ်ကြသော စိတ်တို့သည်
အစဉ်အတိုင်း မြတ်ကြသည်ဖြစ်၍ အယုတ်၊ အမြတ်၊
အထူးသဖြင့် အမြတ်၊ အထူးသဖြင့် အလွန်မြတ်သော
စိတ်တို့၏ အစဉ်အားဖြင့် ဆွန်ပြလိုသောကြောင့် ကာ
မာဝစရံ၊ ရူပါဝစရံ စသောအစဉ်ကိုဆိုပါသည်။ ။
ဋီကာကျော်။ + + +

၆၂-မေး ကာမကို ကိလေသာကာမ၊ ဝတ္ထုကာမ
နှစ်ပါးရအောင် အသီးအသီး ဝစနုတ္တ
ပြု၍ အဓိပ္ပါယ် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- ကိလေသာကာမကို “ကာမေတိတိ ကာမော” ပြု၊ အဓိပ္ပာယ်ကား ဝတ္ထုကာမကို အလိုရှိတတ်သောကြောင့် ကာမတဏှာဟုဆိုအပ်သော လောဘစေတသိက်သည် ကာမမည်၏။ ဝတ္ထုကာမကို “ကာမိယတိတိ ကာမော” ပြု အဓိပ္ပာယ်ကား - ကာမတဏှာသည် အလိုရှိအပ်သောကြောင့် ကာမတဆယ် တခုသည် ကာမ မည်၏။ + + +

၆၃-မေး ကာမ တဏှာသည် အလို ရှိအပ်သောကြောင့် ကာမ မည်၏ ဆိုသော် ကာမ သုဂတိ ခုနစ်ဘုံသာ ကာမ မည်ရာ၏။ အပါယ် လေးဘုံကား : အလိုမရှိအပ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်သို့ကာမ မည်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ- သဝဋ္ဌ တပ်တတ်သော သဝနိကန္တိက လောဘဇောဖြင့် အလိုရှိအပ်၊ တောင့်တအပ်သောကြောင့် အပါယ်လေးဘုံသည်လည်း ကာမ မည်နိုင်ပါသည်။

တနည်း ကာမရာဂကို အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် မပယ်ရသေးသည် ဖြစ်၍ တပ်ခြင်းသဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်သောကြောင့် အဇ္ဈာသယ၏ အစွမ်းအားဖြင့် အလိုရှိအပ်သည်သာဖြစ်သောကြောင့် ကာမ မည်နိုင်ပါသည်။

တနည်း ဖောက်ပြန်သော သညာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ‘အနိဋ္ဌ’ ဖြစ်သော အပါယ်ဘုံကိုလည်း ‘ဣဋ္ဌ’ ဟူ၍

ယူသောအားဖြင့် အလိုရှိအပ်,တောင့်တအပ်သည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် ကာမ မည်နိုင်ပါသည်။

+

+

(၎င်းသုံးနည်းမှာ မဏိမဉ္ဇူ ၁၁၇)

၆၄-မေး လောကုတ္တရံ၌ လောကအရ ဤအရာ၌ အဆယ်လောကကို ယူရမည်နည်း၊

ဖြေ- သင်္ခါရလောကကိုယူရပါသည်။ ။
ဗုဒ္ဓိကာကျော်။

တနည်း လောကသုံးပါးကိုယူရပါသည်။ ။
အဘိဓမ္မာဝတာရဗုဒ္ဓိကာ။ + + +

၆၅-မေး လောကသုံးပါးကို အသီးအသီးတရား ကိုယ် ကောက်ပြပါ။

ဖြေ- ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ အပေါင်းသည်၎င်း၊ သန္တာန် အစဉ်သည်၎င်း သတ္တ လောကမည်၏။

အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓဖြစ်သောရုပ်တရားတို့၏အပေါင်းသည် ၎င်း,သန္တာန်အစဉ်သည်၎င်းဩကာသလောကမည်၏။
ဣန္ဒြိယ, အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓ ဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာတို့သည် သင်္ခါရလောကမည်၏။

(က) ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓါနံ ခန္ဓာနံ သမူဟောစ,
သန္တာနောစ သတ္တလောကော၊

(ခ) အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓါနံ ရူပါဒိနံ သမူဟောစ,
သန္တာနောစ ဩကာသလောကော၊

(ဂ) ဥဘောဟိ ခန္ဓာ သင်္ခါရလောကော၊
သာရတ္ထဒီပနီ။

၆၆-မေး လောကသုံးပါးကိုအသီးအသီးဝစနုတ္တ
ပြု၍ ပြပါ။

ဖြေ- လောကိယတိ ဧတ္ထ ကုသလာ ကုသလံ
တဗ္ဗိပါကောစာတိ လောကော။ ။သတ္တလောက။

လောကိယန္တိ ဧတ္ထ ဇင်္ဂမာ၊ ထာဝရာစ၊ တေသဉ္စ
ဩကာသဘူတောတိ လောကော။ ဩကာသလောက။
လုဇ္ဈတိ ပလုဇ္ဈတိတိ လောကော။ သင်္ခါရလောက။

၆၇-မေး လောကုတ္တရံကို ရသင့်သမျှ ဝစနုတ္တပြု၍
အရကောကံပြပါ။

ဖြေ- (က) လောကတော ဥတ္တရတိတိ လော
ကုတ္တရံ၊ မဂ်စိတ်လေးခုရ၏။

(ခ) လောကတော ဥတ္တိဏ္ဏန္တိ လော
ကုတ္တရံ၊ ဗိုလ်စိတ်လေးခု ရစေ။

(ဂ) လောကတော ဥတ္တရံ အဓိကန္တိ
လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခုနှင့်တကွ နိဗ္ဗာန်ရ
၏။

ဤအရင်းနှစ်ကား နိဗ္ဗာန်ကို မလို။

၆၈-မေး ဓမ္မသင်္ဂဟံ ပါဠိတော်၌ မြတ်စွာဘုရား
သည် ကုသလာဓမ္မာ၊ အကုသလာဓမ္မာ
စသည်ဖြင့် ကုသိုလ်ကိုရှေ့ထား၍ဟော
တော် မူသောကြောင့် ကုသိုလ်ကိုသာ
ရှေးဦးစွာ ဆိုသင့်ပါလျက် ဤသဖြင့်

ကျမ်း၌ အဘယ်ကြောင့် အကုသိုလ်စိတ်
ကိုရှေ့ထား၍ ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ- အကုသိုလ်စိတ်၊ အဟိတ်စိတ်မှကြွင်းကုန်
သော အကျဉ်းအားဖြင့် တခုယုတ်ခြောက်ဆယ်၊ အ
ကျယ်အားဖြင့် ကိုးဆယ် တပါးသော စိတ်တို့၏ သော
ဘဏ္ဍာဟူသော အမည်အားဖြင့် ခေါ်ဝေါ်လွယ်စေခြင်း
အကျိုးငှါ ဆိုလတ္တံ့သော ပါပါဟေတုကမုတ္တာနိ စ
သော ဂါထာနှင့်လျော်သောကြောင့် အကုသိုလ်စိတ်ကို
ရှေ့ထား၍ဆိုပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

၆၉-မေး + + +
အကုသိုလ်စိတ်တို့တွင် အဘယ်ကြောင့်
လောဘမူစိတ်ကို ရှေးဦးစွာ ပြဆိုပါသ
နည်း။

ဖြေ- ဘဝသစ်၌ ပဋိသန္ဓေနေသော သတ္တဝါ
အား ဝိထိစိတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် လောဘမူစိတ်သာ
ရှေးဦးစွာ ဖြစ်သောကြောင့် လောဘမူစိတ်ကို ရှေးဦး
စွာပြဆိုပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

၇၀-မေး + + +
လောဘမူစိတ်၏အခြားမဲ့၌ မောဟမူ
စိတ်ကို မပြဆိုဘဲ အဘယ်ကြောင့် ဒေါ
သမူစိတ်ကို ပြလိုပါသနည်း။

ဖြေ- ဒွိဟိတ်စိတ်၏ အဖြစ်ခြင်း တူသော
ကြောင့် မောဟမူစိတ်ကို မပြဆိုဘဲ ဒေါသမူစိတ်ကို
ပြဆိုပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

၇၁-မေး လောဘမူ စိတ် သည် သော မနဿ၊
ဥပေက္ခာအားဖြင့် နှစ်ပါးရှိရာ အဘယ်
ကိုမှီ၍ သောမနဿသဟဂုတ် စိတ်ကို
ရှေးဦးစွာ ပြဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ- သုခံ ဒုက္ခံ ဥပေက္ခာဟုဟောတော်မူအပ်
သော ပါဠိကိုမှီ၍ သောမနဿသဟဂုတ်စိတ်ကို ရှေးဦး
စွာ ပြဆိုပါသည်။ ။သင်္ခေပ။

+ + +

၇၂-မေး ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်၊ ဝိပ္ပယုတ်နှစ်ပါးတွင်
ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် စိတ်ကို အဘယ်
ကြောင့် ရှေ့ထား၍ပြဆိုပါသနည်း။

ဖြေ- မရှိခြင်းမည်သည် ရှိခြင်းကိုသာမှီ၍ ဖြစ်
ရသောကြောင့် ရှိခြင်းဟုဆိုအပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပ
ယုတ်စိတ်ကို ရှေ့ထား၍ဆိုပါသည်။ ။သင်္ခေပ။

+ + +

၇၃-မေး ယင်းသို့ဖြစ်သော် အသင်္ခါရိက၊ သင်္ခါရိ
က နှစ်ပါးတို့တွင် အဘယ် ကြောင့်
အသင်္ခါရိကကိုရှေ့ထား၍ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ- ထက်သောသဘော၊ နှံ့သော သဘော
ကို မှီ၍ဆိုအပ်သောကြောင့် အသင်္ခါရိက ကို ရှေ့ထား
၍ ဆိုပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၇၄ - မေး အဘယ်ကြောင့် အကုသိုလ် မည်ပါသနည်း၊ ယင်းအကုသလပုဒ်ကို ဝစနတ္ထပြု၍ အသဒ္ဓါ၏အနက်ကိုလည်း ဆွန်ပြပါ။

ဖြေ- ကုသိုလ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သောကြောင့် အကုသိုလ်မည်ပါသည်။

ဝစနတ္ထကား.....

နကုသလာနိ အကုသလာနိ၊ ကုသလဿ ပဋိပက္ခာနိ အကုသလာနိ၊ ကမ္မဓာရယ်(မဏိမဉ္ဇူ) အဗျယံ ဘော။ ဘုရားကြီးဆရာတော်ဂဏ္ဍိ၊ အသဒ္ဓါကား ပိရုဒ္ဓအနက်ကို ဟောပါသည်။

+ + +

၇၅ မေး အကုသိုလ်သည် အဘယ်သို့လျှင် ကုသိုလ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ- ကုသိုလ်ကား ပယ်တတ်သောကြောင့် ပဟာယက၊ အကုသိုလ်ကား ပယ်အပ်သောကြောင့် ပဟာတဗ္ဗ၊ ဤသို့ ပဟာယက၊ ပဟာတဗ္ဗအဖြစ်ဖြင့် ဆန့်ကျင်ပါသည်။

+ + +

၇၆ - မေး ကိုသိုလ် ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သောကြောင့် အကုသိုလ် ဆိုသော် ကုသိုလ်လည်း အကုသိုလ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ လောက၌ အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်ကြသော ရန်သူနှစ်ဦးတို့သည် တဦးကိုတဦး ဖျက်ဆီးကြသကဲ့သို့ ကုသိုလ်သည်သာ

အကုသိုလ်ကို ဖျက် ဆီး နိုင် သ လော၊
အကုသိုလ် လည်း ဖျက် ဆီး နိုင် သည်
မဟုတ်ပါလော။

ဖြေ- မျှော်ဆီးနိုင်ပါ၊ ကုသိုလ်သည်သာ အ
လွန်အားကြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်အမြဲမပြတ် သတ္တဝါ
တို့၏သန္တာန်၌ ကံန်းအောင်းကုန်သော အကုသိုလ် တ
ရားတို့ကို ပဟာနိသုံးပါးတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖျက်ဆီး
နိုင်ပါသည်။

အကုသိုလ်သည်ကား အားသေးသောကြောင့် ကု
သိုလ်ကို မဖျက်ဆီးနိုင်ပါ၊ အကယ်၍ ဖျက်ဆီးနိုင်၏ ဟု
ယူပါက စင်စစ် ဖြတ်အပ်သောကုသိုလ် မူလ ရှိသော
ကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် အပါယ်ဘုံမှ လွတ်မြောက်
နိုင်တော့မည် မဟုတ်ပေ၊ ထို့ကြောင့် မဖျက်ဆီးနိုင် ဟု
မှတ်အပ်၏။ ။မဏိမဉ္ဇူ။ + + +

၇၇-မေး လောဘမူစိတ်၌ လောဘသာယှဉ်သည်
မဟုတ်၊ မောဟလည်းယှဉ်သောကြောင့်
မောဟဖြင့် မှတ်၍ မော ဟ သ ဟဂု တ်
စိတ် ဟု မဆိုမူ၍ အဘယ်နည်းအားဖြင့်
လောဘသဟဂုတ်စိတ်ဟုဆိုပါသနည်း။

ဖြေ - မောဟကား အလုံးစုံသော အကုသိုလ်
စိတ်နှင့်ဆက်ဆံ၏၊ လောဘကား အလုံးစုံသော အကု
သိုလ်စိတ်နှင့်မဆက်ဆံ၊ လောဘမူစိတ်နှင့်သာဆက်ဆံ
သည်ဖြစ်၍ ဆက်ဆံသောမောဟဖြင့်မမှတ်မူ၍ မဆက်

ဆံသော လောဘဖြင့်သာ မှတ်၍ 'ဘေရိသဒ္ဓေါ' စသည်
ကဲ့သို့ အသာဓာရဏ နည်းအားဖြင့် ဆိုပါသည်။ ။
မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၇၈-မေး လောဘမူလပုဒ်ကိုအစိတ်အပေါင်း ၀၈
နုတ္တုပြု၍အပေါင်း ၀၈နုတ္တု၌အရကောက်
နှံတကွ အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြပါ။

ဖြေ-(က) အာရမ္မဏေ လုပ္ပတိတိ လောဘော၊
(ခ) မူလယတိ တိဋ္ဌာတိ ဧတ္ထရက္ခောတိ မူလံ၊
(ဂ) မူလံဣဒမူလံ၊ လောဘောမူလံ ဘေဿာ
တိ လောဘမူလံ။ (၀၈နုတ္တု)

အရကား - လောဘမူလ ၅စုံခုရ၏။
အဓိပ္ပါယ် လောဘဟု ဆိုအပ်သော မူလရှိသော
ကြောင့် လောဘမူလမည်သည်။

+ + +

၇၉ မေး စိတ်သာလျှင် လောဘ ဟု ဆိုအပ်သော
မူလရှိသည်မဟုတ် စေတသိက်ဧကဒိသ၊
စိတ္တဓရုပ်တို့သည်လည်း လောဘဟုဆို
အပ်သော မူလ ရှိသည်သာ ဖြစ်သော
ကြောင့် လောဘမူလ အရ သိန်းစေတ
သိက်နှင့် စိတ္တဓရုပ်တို့ကိုလည်း ကောက်
ယူသင့်သည်မဟုတ်ပါလော။

ဖြေ- မကောက်ယူသင့်ပါ။ စိတ်၏ အရာဖြစ်
သောကြောင့် အတ္တပကရဏအားဖြင့် စိတ်ကိုသာ
ကောက်ယူသင့်ပါသည်။

စိတ္တာဓိကာရတ္တာ လောဘမူလဘာဝေဝိ
စေတသိကေ နိဝဇ္ဇတ္တိ စိတ္တဇရူပါနိဝါ၊ မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၈၀-မေး သောမနဿ သဟဂတံ ပုဒ်ကို ဖြစ်သင့်
သမျှ ဝစနတ္ထပြု၍ အရကောက်ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ-(က) သုန္ဓရံ မနော သုမနော၊စိတ်ရ၏။

(ခ) သုန္ဓရံ မနော ဧတဿ အတ္တံ^၁တိ သုမ
နော ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။

(ဂ) သုမနဿဘာဝေါ သောမနဿံ ဝေဒနာ
စေတသိက်ရ၏။

(ဃ) သောမနဿေန သဟဂတံ သောမန
ဿ သဟဂတံ၊သောမနဿ သဟဂုတံ
စိတ် ရ၏။

+ + +

၈၁-မေး အသင်္ခါရိကံ၌ သင်္ခါရကို ဝစနတ္ထ ပြု၍
အနက် ယောဇနာပြီးလျှင် အရ ကောက်
ခဲ့ပါ။

ဖြေ- သင်္ခါရေတိ စိတ္တံ^၂ တိက္ခဘာဝ သင်္ခါတ
မဏ္ဍနံ ဝိသေသေန သဇ္ဇေတိတိ သင်္ခါရေ။

+ + +

ယောပုဗ္ဗပ္ပယောဂေါ- အကြင် ပုဗ္ဗပ္ပယောဂသည်၊
စိတ္တံ-နောက်ဖြစ်သော စိတ်ကို၊ တိက္ခဏာဝသင်္ခါတ
မဏ္ဍန ဝိသေသေန-ထက်သည်၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော
တန်ဆာအထူးဖြင့်၊ သင်္ခရေတိ သန္ဓေဘိ-စီရင်တတ်၏၊
ဣဘိ-ထို့ကြောင့်၊ သော ပုဗ္ဗပ္ပယောဂေါ ထို ပုဗ္ဗပ္ပယော
ဂသည်၊ သင်္ခါရေ သင်္ခါရမည်၏ အရကား ပုဗ္ဗပ္ပယော
ဂ ရ၏။ + + +

၈၂-မေး ပုဗ္ဗပ္ပယောဂသည် သင်္ခါရမည်၏ဆိုရာ၌
ပုဗ္ဗပ္ပယောဂ၏ အပြားကိုပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- ပုဗ္ဗပ္ပယောဂသည် မိမိ၏ ပုဗ္ဗပ္ပယောဂ
သူတပါး၏ ပုဗ္ဗပ္ပယောဂအားဖြင့် နှစ်ပါးရှိပါသည်။ + + +

၈၃-မေး ပုဗ္ဗပ္ပယောဂနှစ်ပါး၏ တရားကိုယ်အရ
ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- မိမိ၏ ပုဗ္ဗပ္ပယောဂကား တရားကိုယ်
အားဖြင့် ဝိရိယ စေတသိက်ဖြစ်ပါသည်။ သူတပါး၏
ပုဗ္ဗပ္ပယောဂကား တရားကိုယ်အားဖြင့် စေတနာစေတ
သိက်၊ ဝါ ဝိရိယ စေတသိက်၊ ဝါ-စေတနာဝိရိယပြဋ္ဌာန်း
သော နာမက္ခန္ဓာလေးပါးသည် သူတပါး၏ ပုဗ္ဗပ္ပယော
ဂဖြစ်ပါသည်။ မဏိမဉ္ဇူ။ + + +

၈၄-မေး အသင်္ခါရိကံ၊ သသင်္ခါရိကံ ပုန်ဘို့ကို အ
သီးအသီး သမာသ်တွဲစပ်၍ သသင်္ခါရိက
၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- နုတ္တိသင်္ခါရံ ဘေဿာဘိ အသင်္ခါရံ၊
အသင်္ခါရံဇေဝ အသင်္ခါရိကံ၊ သင်္ခါရေနသဟိတံ သသင်္ခါ
ရိကံ။

အဓိပ္ပါယ်ကား

ပုဗ္ဗပ္ပယောဂဟု ဆိုအပ်သော သင်္ခါရနှင့်တကွ ဖြစ်
သောကြောင့် သသင်္ခါရိကမည်၏။

+ + +

၈၅-မေး ပုဗ္ဗပ္ပယောဂ ဟု ဆိုအပ်သော သင်္ခါရ
သည် မိမိဟုဆိုအပ်သော နောက်စိတ်မှ
ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သောစိတ်အစဉ်၌၎င်း၊ သူ
တပါး သန္တာန်၌၎င်း ဖြစ်သောကြောင့်
တသီးတခြား မဟုတ်ပါလော့ သင်္ခါရ
နှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟု ဆိုသောစကားသည်
အဘယ်သို့လျှင် သင့်မည်နည်း။

ဖြေ- ထိုသို့ဖြစ်သည်ကား မှန်ပါ၏။ မှန်သော်
လည်း အကြောင်းဖြစ်သော ပုဗ္ဗပ္ပယောဂ၏ သင်္ခါရဟူ
သော အမည်ကို အကျိုးဖြစ်သော ထက်သည်၏အဖြစ်
ဟု ဆိုအပ်သော တန်ဆာအထူး၌တင်စား၍ထက်သည်
၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော တန်ဆာအထူးကို ကာရဏုပ
စာရတ္ထ အားဖြင့် သင်္ခါရ ဟု ဆိုသောကြောင့် သင့်
လျော်ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၈၆-မေး ဥပေက္ခာကို အစိတ်, အပေါင်း ဝစနတ္ထ ပြု၍ အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြပါ။

ဖြေ- ဣက္ခနံ အနုဘဝနံ ဣက္ခာ၊ ဥပေတာ ဣက္ခာ၊ ဥပေက္ခာ။

အဓိပ္ပါယ်ကား..... သုခ ဒုက္ခာတို့နှင့် မဆန့်ကျင်သည် ဖြစ်၍ အာရုံ၏ အရသာကို ခံစားခြင်း သဘောသည် ဥပေက္ခာမည်၏။

၈၇-မေး + + +
အဘယ်ကြောင့် ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ
သည် သုခဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာ တို့နှင့်
မဆန့်ကျင်သည်၏ အဖြစ်ကို သိရပါသ
နည်း။

ဖြေ- သုခဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာ တို့သည်ကား
အချင်းချင်း ဆန့်ကျင် ကြသောကြောင့် တပါးသည်
တပါး၏အခြားမဲ့၌မဖြစ်ကြကုန် ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်
ကား ထိုကဲ့သို့မဟုတ်၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာတပါး၏အခြား
မဲ့၌လည်း ဖြစ်သည်၊ သုခဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာ တို့၏
အခြားမဲ့၌လည်း ဖြစ်နိုင်သည်ကိုထောက်၍မဆန့်ကျင်
ကြောင်းကို သိရပါသည်။

၈၈-မေး + + +
တတြိမဇ္ဈတ္တတာနှင့် ဥပေက္ခာနှစ်ပါးတို့
၏ အထူးကို ပေါ်ပြပါ။

ဖြေ- တတြိမဇ္ဈတ္တတာသည် သမ္ပယုတ်တရားတို့၌
လျစ်လျူရှုခြင်း လက္ခဏာ ရှိ၏၊ ဥပေက္ခာသည် ဣဒ္ဓါရုံ၊

အနိဗ္ဗာရုံတို့၌ လျစ်လျူရှုခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ။ဤကား အထူး။

+ + +

၈၉ မေး လောဘမူပိတ်ရှစ်ခုကို အားရှိ၊ အားနည်း အစဉ်အတိုင်း စီစဉ်ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- ပဉ္စမပိတ်, ဆဋ္ဌမပိတ်, ပဌမပိတ်, ဒုတိယပိတ်, သတ္တမပိတ်, အဋ္ဌမပိတ်, တတိယပိတ်, စတုတ္ထပိတ်၊ ရှေးရှေးသော ပိတ်ကား အားရှိသော ပိတ်, နောက်နောက်သောပိတ်ကား အားနည်းသောပိတ်ဟုမှတ်ပါ။ မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၉၀ မေး လောဘမူပိတ်၌ ဖဿ အစရှိကုန်သော သမ္ပယုတ်တရားတို့လည်းရှိပါကုန်လျက် အဘယ်ကြောင့်သောမနဿ သဟဂတံ စသည်ဖြင့်သာဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ- သောမနဿဝေဒနာ စသည်တို့၏ သာလျှင်အလုံးစုံသော လောဘမူ ပိတ်တို့နှင့်မဆက်ဆံသည် ၏အဖြစ်ကြောင့် သောမနဿ သဟဂတံစသည်ဖြင့်သာဆိုပါသည်။ ‘သောမနဿာဒိနမေဝ အသာဓာရဏာဘဝတော’။ ဇိကာကျော်။

+ + +

၉၁-မေး မာန,ထိန,မိဒ္ဓစေတသိက်တို့သည်လည်း ဝေဒနာ, ဒိဋ္ဌိစေတသိက်တို့ကဲ့သို့ အချို့

စိတ်၌သာယာ၍အချို့သောစိတ်၌မယာ၍
ကြသောကြောင့် မာနသမ္ပယုတ္တံ၊ ထိန၊
မိဒ္ဓ သမ္ပယုတ္တံ ဟု စိတ်ကို အထူးပြု၍
ဆိုသင့်သည် မဟုတ်ပါလော။ အဘယ်
ကြောင့် မဆိုပါသနည်း။

ဖြေ- ၎င်းစေတသိက်သုံးပါးတို့သည်ကား အနိ
ယတယောဂီ စေတသိက်ဖြစ်ကြသောကြောင့် မာနသမ္ပ
ယုတ္တံ၊ ထိနမိဒ္ဓသမ္ပယုတ္တံ ဟု စိတ်ကို အထူးပြု၍ မဆို
သင့်ပါ။ ။ပရမတ္ထဒီပနီဋီကာ။

+ + +

၉၂-မေး လောဘမူ သောမနဿဝေဒနာဖြစ်ခြင်း
၏ အကြောင်းတရားတို့ကို ပြဆိုပါ။

ဖြေ- သောမနဿနှင့်ပဋိသန္ဓေနေသည်လည်း
ဖြစ်စေ၊ မနက်နဲသော သဘောရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ သ
ဘာဝဇ္ဇဋ္ဌာရုံ၊ ပရိကပ္ပဇ္ဈာရုံနှင့် ဝေဇ္ဇဆုံ ကြုံကြိုက်သည်
လည်း ဖြစ်စေ၊ ဥာတိဗျသန စသည်မှ ကင်းလွတ်သည်
လည်းဖြစ်စေ ဤလက္ခဏာများသည် လောဘမူ သော
မနဿဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းများဖြစ်ပါသည်။

ဋီကာကျော်ရှေ့သုံးပါးလင်၏၊ ပရမတ္ထဒီပနီ-နောက်ဆုံး
တပါးထည့်၍ လေးပါးလင်၏။

+ + +

၉၃ မေး သောမနဿဖြစ်ခြင်းအကြောင်းတို့တွင်
သောမနဿနှင့်ပဋိသန္ဓေနေသောပုဂ္ဂိုလ်

မှာ အခါခပ်သိမ်း စိတ်ဖြစ်သော အခါ
သောမနဿ သဟဂုတ် စိတ်သာ ဖြစ်
သည် ဟု မှတ်ရပါမည်လော။

ဖြေ- မမှတ်ရပါ။ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် စ
သည်တုံသည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ သောမနဿနှင့် ပဋိ
သန္ဓေနေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား များသောအားဖြင့် သော
မနဿ သဟဂုတ်စိတ်သာ အဖြစ်များသောကြောင့်သာ
ဤသို့ ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၉၄-မေး သောမနဿ နှင့် ပဋိသန္ဓေ နေသော
ပုဂ္ဂိုလ်သည် များသောအားဖြင့် သော
မနဿ သဟဂုတ်စိတ်သာ အထွယ်
ကြောင့် အဖြစ်များပါသနည်း။

ဖြေ- သောမနဿ နှင့် ပဋိသန္ဓေ နေသော
ပုဂ္ဂိုလ်အား တဝင်တည်းဟူသော သောမနဿ ဖြင့်
အဖန်တလဲလဲ ထုအပ်သောကြောင့် များသောအား
ဖြင့် စိတ်ဖြစ်သောအခါ သောမနဿ အဖြစ် များပါ
သည်။ ။ပရမတ္ထဒီပနီ။

+ + +

၉၅-မေး မနက်နဲသော သဘော ရှိသော သူအား
စိတ် ဖြစ်သော အခါ အထွယ်ကြောင့်
သောမနဿ သဟဂုတ်စိတ်သာ အဖြစ်
များပါသနည်း။

ဖြေ- မနက်နဲသော သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်
သည် အနည်းငယ်သော အရာဝတ္ထုကိုလည်း အများ
ဟူ၍ မှတ်ထင်ပါသည်။ အယုတ်ကိုသော်လည်း အမြတ်
ဟူ၍ မှတ်ထင်တတ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် သောမနဿ
သာ အဖြစ်များပါသည်။ ။ပရမတ္ထဒီပနီ။

+ + +
၉၆-မေး အဘယ် အာရုံမျိုးကို သဘာဝ ဣဋ္ဌာရုံ၊
ပရိကပ္ပဣဋ္ဌာရုံ ဟု ခေါ်ပါသနည်း၊ အ
သီးအသီးပြပါ။

ဖြေ- ဣဋ္ဌာရုံအစစ်ဖြစ်သော ထမင်း၊ အဖျော်
စသောအာရုံကို သဘာဝဣဋ္ဌာရုံဟုခေါ်ပါသည်။ မစင်း
ခွေးကောင်ပုပ်စသောအာရုံသည် စင်စစ်အားဖြင့် အနိ
ဋ္ဌာရုံပင်ဖြစ်သော်လည်း ဖောက်ပြန်ကြံဆသောအားဖြင့်
အလျှံရှိအပ်သောအခါ ၎င်းအာရုံမျိုးကိုပင် ပရိကပ္ပ
ဣဋ္ဌာရုံ ဟု ခေါ်ပါသည်။

+ + +
၉၇-မေး လောဘမူ ဥပေက္ခာ ဖြစ်ခြင်း၏ အ
ကြောင်းကို ထုတ်ဖော်ပြဆိုခဲ့ပါ။

ဖြေ- ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့် ပဋိသန္ဓေ နေသည်
ဖြစ်စေ၊ နက်နဲသောသဘော ရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊
ရွေးကြာရုံနှင့် ရွေးဆုံ ကြုံကြိုက်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊
ဥပေက္ခာသန စသည်မှ ကင်းလွတ်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊
ဤကား ဥပေက္ခာဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်ပါသည်။
ပရမတ္ထဒီပနီ။

၉၈-မေး နက်နဲသောသဘောရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား
စိတ် ဖြစ်သော အခါ အဘယ်ကြောင့်
ဥပေက္ခာအဖြစ်များပါသနည်း။

ဖြေ - နက်နဲသောသဘောရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်
အလွန်များသောအရာဝတ္ထုကိုလည်း အနည်းငယ်ဟူ၍
၎င်း၊ အမြတ်ကိုလည်း အယုတ်ဟူ၍၎င်း မှတ်ထင်တတ်
သောကြောင့် ဥပေက္ခာအဖြစ် များပါသည်။ ။
ပရမတ္ထဒီပနီ၊

၉၉-မေး ⁺မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်ခြင်း ၏ ⁺အကြောင်းတို့ကို
ဖော်ပြပါ။

ဖြေ - အယူပျက်သောပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ပေါင်းဖော် ဖြစ်
သည့်လည်းဖြစ်စေ၊ မိမိက သဿတအယူ၊ ဥစ္ဆေဒအ
ယူရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤလက္ခဏာများသည် မိစ္ဆာ
ဒိဋ္ဌိ^၀ ဖြစ်ကြောင်းများဖြစ်ပါသည်။ ။ ဂိုကာကျော်။

၁၀၀-မေး ⁺အသင်္ခါရိကဖြစ်ခြင်း၏ ⁺အကြောင်းတို့
ကို စွမ်းနိုင်သမျှ ဖော်ပြပါ။

ဖြေ - အသင်္ခါရိကကံသည် ဖြစ်စေအပ်သော
ပဋိသန္ဓေရှိသည်၏ အဖြစ်၊ ကိုယ် စိတ်တို့၏ ခံသည်အ
ဖြစ်၊ အချမ်း အပူစသည်ကို သည်းခံနိုင်သည်၏ အဖြစ်၊
လျှောက်ပတ်သော ဥတု၊ တောဇဉ်၊ ကျောင်း၊ အိပ်ရာ၊
လျှောက်ပတ်သော အဆွေခင်ပွန်း ဤသည် တို့ကား
အသင်္ခါရိက ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းများဖြစ်ပါသည်။

၁၀၁-မေး လောဘမူ သောမနဿကို ဝစနတ္ထ ပြု
သောအခါ ‘သုန္ဓရံ မနော သုမနော’ ခွံ
ကောင်း သော စိတ် ဟု အနက် ပေးရာ
လောဘမူ စိတ်သည် မကောင်းသော
အကျိုးကိုသာ ပေးသည် ဖြစ်ပါလျက်
ကောင်းသောစိတ်ဟု ဆိုခြင်းသည် အ
ယှို သင့်မည်နည်း။

ဖြေ- အကျိုးပေးအားဖြင့် ကောင်းသော အ
ကျိုးကဲ့ပေးသောကြောင့်ကောင်းသောစိတ်ဟုဆိုသည်
မဟုတ်ပါ။ ပါဏာတိပါတ၊ ဖရသဝါစာ အမှုတို့ကို ပြု
သောအခါ ဒေါသစိတ်ဖြင့် ကြမ်းကြမ်းထမ်းထမ်း ပြုသ
ကဲ့သို့မဟုတ် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ စသော အကုသိုလ်
အမှုကိုသာပြုသောအခါ ဒေါသမဖက်ဘဲနူးညံ့ သိမ်မွေ့
ရှင်လန်း၊ ဝမ်းမြောက်စွာ ပြုသည်ကိုရည်၍ ကောင်း
သောစိတ်ဟုဆိုပါသဖြင့် သင့်လျော်ပါသည်။

၁၀၂-မေး ဒေါသ၊ ပဋိဗ္ဗံနုစိပါးတို့၏ ထူးခြားဟန်
ကို ပြပါ။

ဖြေ- အားနည်းသော အမျက်သည် ဒေါသ၊
အားကြီးသောအမျက်သည် ပဋိဗ္ဗံ၊ ဤသို့ထူးပါသည်။
သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာ။

၁၀၃-မေး ဒေါမနဿ၊ ပဋိဗ္ဗံတို့၏ ထူးခြားဟန်ကို
ပြပါ။

ဖြေ- ဒေါမနဿသည် အနိဋ္ဌာရုံကို ခံစားခြင်း လက္ခဏာရှိသည်။ ခန္ဓာအားဖြင့် ဝေဒနက္ခန္ဓာ၌ အကြီး ဝင်သည်။ ပဋိဗ္ဗာသည် ကြမ်းသမ်းသော လက္ခဏာရှိ သည်။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ အကြီးဝင်သည်။ ဤသို့ ထူးပါ သည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၁၀၄-မေး အာသာတဝတ္ထု ဟု ခေါ်သော ရန်ငြိုး ဖွဲ့ခြင်းအကြောင်းကိုးပါး၊ တနည်းဆယ် ပါးကို ပြပါ။

ဖြေ- ဤသူသည် ငါ၏အကျိုးမဲ့ကို နောက်က လည်းပြုခဲ့ပြီ၊ ယခုလည်းပြုဆဲ၊ နောင်လည်းပြုလတ္တံ့ ၊ ဤသို့ မိမိကိုယ်ကို အစွဲပြု၍ သုံးပါး၊ ဤအတူပိယပုဂ္ဂိုလ် ကို အစွဲပြု၍သုံးပါး၊ ဝေဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို အစွဲပြု၍ သုံးပါး၊ ပေါင်း ကိုးပါးဖြစ်ပါသည်။ ဤကိုးပါး၌ အရာဌာန မ ဟုတ်သည်၌ အမျက်ထွက်သော အဋ္ဌာနကောပ ကို ထည့်ပါက ဆယ်ပါးဖြစ်ပါသည်။ ။အဋ္ဌသံသင်္ခါရံ။

+ + +

၁၀၅-မေး ဒေါသမူစိတ်၌ လောဘမူကဲ့သို့ ဝေဒနာ အပြား မရှိပါတဲလျက် အဘယ်အကျိုး ဌာဒေါမနဿ ဝေဒနာဖြင့် အထူးပြု၍ ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ- တပါးသော စိတ်တို့နှင့် မဆက်ဆံသော ဒေါမနဿဝေဒနာဖြင့် ဒေါသမူစိတ်ကိုမှတ်ခြင်းအကျိုး ဌာဆိုပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

၁၀၆-မေး ဒေါမနဿ ဝေဒနာဖြင့် အထူးပြု၍ ဒေါမနဿ သဟဂတံ ဟု ဆိုပါက ပဋိဗ္ဗသမ္ပယုတ္တအဖြစ်လည်း ထင်ရှားပါလျက် အဘယ်အကျိုးငှါ ပဋိဗ္ဗသမ္ပယုတ္တံ ဟု ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ- ဒေါမနဿ၊ ပဋိဗ္ဗာနွှစ်ပါးတို့၏ စင်စစ်ဘက် ဖြစ်ဖက်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ ဆိုပါသည်။ ။နိကာကျော်။

+ + +

၁၀၇-မေး ပဋိဗ္ဗာကို ဝစနတ္ထပြု၍ အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြပါ။

ဖြေ- အာရမ္မဏေ ပဋိဟညတိတိ ပဋိဗ္ဗော။
အဓိပ္ပါယ်ကား .. အာရုံ၌ ထိခိုက်တတ်သောကြောင့် ဒေါသစေတသိက်သည် ပဋိဗ္ဗ မည်ပါသည်။

+ + +

၁၀၈-မေး ရုပ်တရားသည်သာ အာရုံ၌ထိခိုက်ခြင်း သဘောရှိသည် မဟုတ်ပါလော၊ ဒေါသစေတသိက်သည် နာမ်တရား ဖြစ်သောကြောင့် အာရုံ၌မထိခိုက်တတ်သည် ဖြစ်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ထိခိုက်တတ်၏ဟု ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ- အာရုံ၌မထိခိုက်တတ်သော်လည်း ကြမ်းကြုတ်သော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ထိခိုက်သကဲ့သို့

ဖြစ်သောကြောင့် ထိခိုက်တတ်၏ဟုဆိုရပါသည်။ ။
ဇိကာကျော်။

+ + +

၁၀၉-မေး ဣဿာ၊မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စစေတသိက်တို့
သည် အခြားသောစိတ်တို့၌မရှိ၊ဒေါသမူ
စိတ်၌သာ ရှိသောကြောင့် ယင်း စေတ
သိက်တို့ဖြင့် အထူးပြု၍ ဣဿာ သဟ
ဂတံ စသည်ဖြင့် ဆိုသင့်၊မဆိုသင့် အ
ကြောင်းပြု၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

ဖြေ- ဣဿာ၊မစ္ဆရိယ၊ကုက္ကုစ္စ စေတသိက်တို့
သည် အနိယတယောဂီ စေတသိက်များသာ ဖြစ်သော
ကြောင့် ယင်းတို့ဖြင့်အထူးပြု၍ဣဿာသဟဂတံ စသည်
ဖြင့်မဆိုသင့်ပါ။ ။ပရမတ္ထဒီပနီ။

+ + +

၁၁၀- မေး မောဟမူ၌ မောဟကိုဝစနုတ္တပြု၍ ယင်း
၏ လက္ခဏာကို ဖော်ပြပါ။

ဖြေ- အာရမ္မဏေ မုယုတိဘိ မောဟော (ဝစ
နုတ္တ) လက္ခဏာကား... အာရုံ၏ သဘောကို ဖုုံးလွှမ်း
ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏၊တနည်း...အာရုံ၏ သဘောကို မသိ
ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။

+ + +

၁၁၁- မေး မောဟသည် အာရုံ၏သဘောကို မသိ
ခြင်း လက္ခဏာ ရှိပါက ရဟန္တာ အရှင်

မြတ်တို့ ပင်လျှင် ဘုရားကဲ့သို့ အလုံးစုံ အကုန်မသိသောကြောင့် မောဟမကင်း သေးဟု မှတ်ရပါမည်လော။

ဖြေ- သစ္စာလေးပါး တို့၌၎င်း၊ ပုဗ္ဗန္တ၌၎င်း၊ အပရန္တ၌၎င်း၊ ပုဗ္ဗန္တအပရန္တနှစ်ပါးတို့၌၎င်း၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌၎င်း၊ ဤရှစ်ဌာန၌မသိခြင်းကိုသာလျှင် အဝိဇ္ဇာဟု ဆိုရသည်ဖြစ်ပါ၍ ရဟန္တာအရှင်မြတ်ဘို့ကား ဤရှစ်ဌာန၌ သိပြီးဖြစ်သောကြောင့် အဝိဇ္ဇာ မကင်းသေးဟု မမှတ်အပ်ပါ။

+ + +

၁၁၂-မေး- ဝိစိကိစ္ဆာကို ဝစနတ္ထပြု၍ ၎င်း၏ လက္ခဏာကို ဖော်ပြပါ။

ဖြေ- ကိစ္ဆတိ ကိလမတိတောယာတိ ကိစ္ဆာ ဝိစိနန္တဿ ကိစ္ဆာ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ လက္ခဏာကား...အာရုံ၏ သဘောကို မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော သံသယ လက္ခဏာ ရှိပါသည်။

+ + +

၁၁၃-မေး- ဝိစိကိစ္ဆာသည် အာရုံကို မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏ ဆိုသော် — ဤလမ်းသည် ဤမည်သော ရွာသို့ သွားသော လမ်း ဟုတ်သလော၊ မဟုတ်သလော၊ ဤသူသည် ငဖြူ ဟုတ်သလော၊ မဟုတ်သလော စသည်ဖြင့် အမှန်မသိ၍ ကွေး

တောခြင်းအမှုကို ဝိစိကိန္ဒာဟု ဆိုရပါ
မည်လော ဖြေဆိုပါ။

ဖြေ- ရတနာသုံးပါး၏ ရုဏ်ကျေးဇူး၌၎င်း၊
သိက္ခာသုံးပါး၌၎င်း၊ ပုဗ္ဗန္တဖြစ်သော အကိတ်ခန္ဓာ၌
၎င်း အပရန္တဖြစ်သော အနာဂတ်ခန္ဓာ၌၎င်း၊ ပုဗ္ဗန္တ အ
ပရန္တ နှစ်ပါးစုံ၌၎င်း၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌၎င်း၊ ဤရှစ်ဌာန၌
ယုံမှားခြင်းကိုသာလျှင် ဝိစိကိန္ဒာဟု ခေါ်ရသောကြောင့်
ထိုကဲ့သို့ တွေးတော ကြံစည်မှုကို ဝိစိကိန္ဒာ အစစ်ဟု
မဆိုနိုင်ပါ။ ဝိစိကိန္ဒာ ပဋိရူပက-ဝိစိကိန္ဒာ အတု
အယောင်သာဖြစ်ပါသည်။ ထိုဝိစိကိန္ဒာအတုအယောင်
မှာ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ အဗျာကတ သုံးဌာနပင် ဖြစ်
သင့်ပါသည်။ ။ပရမတ္ထဒီပနီ။

၁၁၄-မေး မောဟမူ စိတ်သည် အဘယ်ကြောင့်
ဥပေက္ခာ ဝေဒနာနှင့်သာ ယှဉ်ရပါသ
နည်း။

ဖြေ- မောဟမူ စိတ်သည် ဣဋ္ဌာရုံ၊ အနိဋ္ဌာရုံ၊
ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရုံ သုံးပါးလုံး၌ တပ်ခြင်း ငြိမ်မှားခြင်းမှ
ကင်းသောကြောင့် ဥပေက္ခာဝေဒနာ တပါးနှင့်သာ
ယှဉ်ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

၁၁၅-မေး မောဟမူစိတ်သည် အလုံးစုံသော အာရုံ
တို့၌ အဘယ်ကြောင့် တပ်ခြင်း၊ ငြိမ်မှား
ခြင်း မရှိပါသနည်း။

ဖြေ- အလွန်တွေဝေသောကြောင့်၎င်း၊ အလွန်
တုန်လှုပ်သောကြောင့်၎င်း တပ်ခြင်း၊ ငြိမ်မှားခြင်းမရှိ
ပါ။ ။ နိကာကျော်။

၁၁၆-မေး မောဟမူစိတ်သည် အဘယ်ကြောင့် အ
လွန်တွေဝေရပါသနည်း။

ဖြေ- မောဟတည်းဟူသော မူလမှ တပါး
တုန်သော လောဘ၊ ဒေါသ တည်းဟူသော မူလတပါး
မှကင်းသောကြောင့် အလွန်တွေဝေပါသည်။

၁၁၇-မေး မောဟမူစိတ်သည် အဘယ်ကြောင့် အ
လွန် တုန်လှုပ်ပါသနည်း။

ဖြေ- အာရုံကို မဆုံးဖြတ်နိုင်သော ဝိစိကိစ္ဆာ၊
အာရုံ၌ ပျံ့လွင့်ခြင်း သဘောရှိသော ဥဒ္ဓစ္စတို့နှင့်သာ
ယှဉ်သောကြောင့် အလွန်တုန်လှုပ်ပါသည်။ ။
နိကာကျော်။

၁၁၈-မေး မောဟမူစိတ်၌ အဘယ်ကြောင့် သင်္ခါရ
အပြား မရှိပါသနည်း။

ဖြေ- မောဟမူစိတ်သည် အာရုံ၌ မဆုံးဖြတ်
နိုင်ခြင်း ပျံ့လွင့်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော
ကြောင့် သဘောအားဖြင့် ထက်သည်၏အဖြစ်၊ အား
ထုတ်အပ်သည်၏အဖြစ်လည်း မရှိ။ ထို့ကြောင့် သင်္ခါရ
အပြားမရှိပါ။ ။ နိကာကျော်။

၁၁၉-မေး ပိမိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်
စိတ်တို့သည် အာရုံ၌ တုန်လှုပ်ခြင်း သ
ဘောရှိကြသောကြောင့် ၎င်းစိတ်နှစ်ပါး
တို့၏ အထူးကို အဘယ်သို့မှတ်ရပါမည်
နည်း။

ဖြေ- ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်သည်ကား တခုသော
အာရုံ၌သာ တုန်လှုပ်ပါသည်။ ပိမိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်စိတ်
သည်ကား အထူးထူးသော အာရုံ၌ တုန်လှုပ်ပါသည်။
ဤကဲ့သို့ထူးကြပါသည်။

ဥဒ္ဓစ္စ၌ ကောရမ္မဏေ ဝိပ္ပန္နတိ၊ ပိမိကိစ္ဆာနာနာ
ရမ္မဏေ။ ။ အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၁၂၀-မေး အရမ္မဏ ပဝဇ္ဇက စိတ်ဟူသည် အဘယ်
စိတ်ကို ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ- အာရုံ၌ လိမ့်တတ်သောကြောင့် မောဟ
မူစိတ်နှစ်ပါးကို အရမ္မဏပဝဇ္ဇကစိတ် ဟုခေါ်သည်။
အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၁၂၁-မေး မောဟမူစိတ် နှစ်ပါးတို့၏ အာရုံ၌
လိမ့်ပုံတူကြသလော၊ ထူးကြသလော
အကြောင်းနှင့် တကွ ဥပမာဆောင်၍
ဖြေခဲ့ပါ။

ဖြေ- ထူးကြပါသည်။ ဝိစိကိန္နာ သဟဂုတ် စိတ်သည် အဓိမောက္ခကို မရသောကြောင့် ကေန အာရုံ၌ လိမ့်တတ်ပါသည်။

ဥပမာကား - အလွန်လုံးသောကျောက်တုံးကလေးကို အမြင့်မှချိုင့်ဝှမ်းရာအရပ်သို့လှိမ့်၍ချလိုက်သည်ရှိသော် မရပ်မနားဘဲတရှိန်တည်းလိမ့်၍ဆင်းသွားသကဲ့သို့မှတ်ရပါမည်။

ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ်စိတ်ကား အဓိမောက္ခကို ရသောကြောင့် အာရုံ၌ လိမ့်တတ်သော်လည်း ရပ်၍၊ ရပ်၍ လိမ့်တတ်ပါသည်။

ဥပမာကား - လေးထောင့်ရှိသော ကျောက်ကလေးကို အမြင့်မှချိုင့်ဝှမ်းရာအရပ်သို့ လှိမ့်၍ချလိုက်သည်ရှိသော် တန့်၍၊ တန့်၍လိမ့်သွားသကဲ့သို့ မှတ်ရမည်။ ။ အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၁၂၂-မေး အကုသိုလ်စိတ်သည် ကာမာဝစရ ဖြစ်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ကာမာဝစရ အကုသိုလ်စိတ်ဟု မဆိုပါသနည်း။

ဖြေ- အကုသိုလ်သည် ကုသိုလ်စသည်ကဲ့သို့ ကာမာဝစရအကုသိုလ်၊ ရူပါဝစရ အကုသိုလ် စသည်ဖြင့်မပြားမှု၍ စင်စစ် ကာမာဝစရသာလျှင် ဖြစ်သောကြောင့် ကာမာဝစရ အကုသိုလ် ဟု မဆိုမှု၍

အကုသိုလ် ဟု သာ၊ သာမည အားဖြင့်
ဆိုပါသည်။ ။အဋ္ဌသာလိနံ။

+ + +

၁၂၃-မေး ဥဒ္ဓစ္စ စေတသိက်သည် အလုံးစုံသော
အကုသိုလ်စိတ်၌ ယှဉ်ပါလျက်အဘယ်
ကြောင့် နောက်ဆုံးဖြစ်သောအကုသိုလ်
စိတ်၌သာ ဥဒ္ဓစ္စဖြင့် အထူးပြု၍ ဥဒ္ဓစ္စ
သဟဂတံဟုဆိုပါသနည်း။

ဖြေ- ဥဒ္ဓစ္စသည် အလုံးစုံသောအကုသိုလ်စိတ်
၌ယှဉ်သော်လည်း မိမိပြဋ္ဌာန်းသောအားဖြင့် မယှဉ်၊
နောက်ဆုံးဖြစ်သော အကုသိုလ်စိတ်၌သာ မိမိပြဋ္ဌာန်း
သောအားဖြင့် ယှဉ်သောကြောင့် နောက်ဆုံးဖြစ်သော
အကုသိုလ်စိတ်၌သာ အထူးပြု၍ဆိုပါသည်။ ။
ဋီကာကျော်။

+ + +

၁၂၄-မေး လောဘမူစိတ်သည်အဘယ်တို့၏အစွမ်း
အားဖြင့် ရှစ်ပါးပြားရပါသနည်း။

ဖြေ- ဝေဒနာ၊ သမ္ပယောဂ၊ သင်္ခါရတို့၏ အ
စွမ်းအားဖြင့် ရှစ်ပါးပြားရပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၁၂၅-မေး ဒေါသမူ စိတ်သည် အဘယ်တို့၏အစွမ်း
အားဖြင့် ရှစ်ပါးပြားသနည်း။

ဖြေ- သင်္ခါရ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ရှစ်ပါးပြား
ပါသည်။ ။ ဋီကာကျော်။

၁၂၆ မေး မောဟမူစိတ်သည် အဘယ်ကြောင့်နှစ်
ပါး ပြားပါသနည်း။

ဖြေ- သမ္မယောဂ၏အစွမ်းအားဖြင့်ပြားသော
ကြောင့် နှစ်ပါးပြားပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၁၂၇-မေး အကုသိုလ်စိတ် ဟူ၍၎င်း၊ အကုသိုလ်
စေတသိက် ဟူ၍၎င်းရှိရာ၊ အကုသိုလ်
ဟူသောအမည်သည် စိတ်၏အမည်ရင်း
ဖြစ်ပါသလော၊ စေတသိက်၏ အမည်
ရင်းဖြစ်ပါသလော၊ အကြောင်းပြ၍ ဖြေ
ဆိုပါ။

ဖြေ- စိတ်သည် သဘောအားဖြင့် ပြီးပြီးပြန်
ဖြူစင်၏။ အာဂန္တုကဖြစ်ကုန်သော ရာဂစသော အကု
သိုလ်တို့ကြောင့်သာညစ်နွမ်းရ၏ဟု ဟောတော်မူသော
ကြောင့်အကုသိုလ်ဟူသောအမည်သည်မောဟစသော
စေတသိက်ဘုရားတို့၏အမည်ရင်းသာဖြစ်ပါသည်။ ။
ပရမတ္ထဒီပနီ။

+ + +

၁၂၈-မေး ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် နှစ်မျိုး တို့တွင်
အဘယ်ကြောင့် ကုသိုလ်ကအားကြီး၍
အကုသိုလ်က အားသေးပါသနည်း။

ဖြေ- ကုသိုလ်သည် နောင်တဖန်သံဝေဂရရန်
အကြောင်းမဟုတ် ငါသည် ကုသိုလ်ကိုပြုအပ်လေပြီဟု

အမျှဝေခြင်း၊ ပွားများခြင်းစသော အာသေဝန ပစ္စည်းကို ရသောကြောင့် အားကြီးပါသည်။ အကုသိုလ်ကား ငါသည် မကောင်းမှုကို ပြုအပ်လေပြီဟု နောင်တရရန် အကြောင်းဖြစ်၍၊ အာသေဝန ပစ္စည်းကို မရသောကြောင့် အားသေးလေသည်။

(မိလိန္ဒပဉ္စာ) [မှတ်ချက်-အာသေဝနပစ္စည်းဟူသည် ပဋ္ဌာန်း အာသေဝန ပစ္စည်းမဟုတ်၊ အာနိတလဲလဲမှီစံခြင်းကိုသာ ဆိုလိုသည်။ ကုသလာကုသလာသဗ္ဗေ၊ ပဗလာ ပဗလာ ထဝါ။ (အလင်္ကာရ)

+ + +

၁၂၉-မေး စက္ခုရိညာဏံ၌ စက္ခုကို ဝစနတ္ထပြု၍ အဓိပ္ပါယ် ဖော်ပြပါ။

ဖြေ- စက္ခုတိ ရိညာဏာ ဓိဋ္ဌိတံ ဟုတွာ သမဝိသမံ အာရိက္ခန္တိဝိယ ဟောတိတိ စက္ခု၊

အဓိပ္ပါယ်ကား..... ရိညာဏ်၏ တည်ရာဖြစ်၍ ညီညွတ်သည်၊ မညီညွတ်သည်ကို ကြားသကဲ့သို့ ဖြစ်တတ်သောကြောင့် စက္ခုမည်ပါသည်။

+ + +

၁၃၀-မေး စက္ခုနှင့် ရိညာဏ်ကို သမာသ်တွဲစပ်၍ စက္ခုရိညာဏ်ဟု ခေါ်ဝေါ်ရပုံကိုဥပမာဆောင်၍ ထင်အောင်ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- စက္ခုသ္မိံ နိဿိတံ ရိညာဏံ စက္ခုရိညာဏံ၊ အဓိပ္ပါယ်ကား နတ်၏ဒေဝတာဟူသော သာမညအမည်ကိုပေါက်ပင်၌ မှီ၍နေသောကြောင့် “ပလာသ

ဒေဝတာ”ဟု ခေါ်သကဲ့သို့ ပညောင်ပင်၌ ဖြို၍နေသော
 ကြောင့် “နိဂြောဓဒေဝတာ”ဟု ခေါ်သကဲ့သို့ ဤ၌လည်း
 ဝိညာဏ်ဟူသော သာမညအမည်ကို စက္ခုဝတ္ထု၌ ဖြို၍
 ဖြစ်သောကြောင့် စက္ခုဝိညာဏ် ဟု ခေါ်ဆိုသည်။
 (သောတဝိညာဏ် စသည်တို့၌လည်း ဤနည်းကိုဖြို၍
 မှတ်တော်မူကြပါကုန်၊ အထူးမဆိုတော့ပြီ။ + +

၁၃၁-မေး စက္ခုဝိညာဏ်သည် ရူပါရုံကိုကော်မိအာ
 ရုံ ပြုသောကြောင့် အာရုံဖြင့်မှတ်၍ ရူပ
 ဝိညာဏ်ဟုမဆိုမူ၍ ဝတ္ထုဖြင့်သာမှတ်၍
 အဘယ်ကြောင့် စက္ခုဝိညာဏ်ဟု ဆိုရ
 ပါသနည်း။

ဖြေ- ရူပါရုံကား အခြားသော ဝိညာဏ်တို့နှင့်
 လည်း ဆက်ဆံသောကြောင့် ဆက်ဆံသော အာရုံဖြင့်
 မမှတ်မူ၍ အခြားသောဝိညာဏ်တို့နှင့် မဆက်ဆံသော
 ဝတ္ထုဖြင့်သာမှတ်၍၊ “အေရိသဒ္ဓေါ” စသည်ကဲ့သို့ အ
 သာဓာရဏနည်းအားဖြင့်စက္ခုဝိညာဏ်ဟုဆိုပါသည်
 (သောတဝိညာဏ် စသည်တို့၌လည်း ဤနည်းအတူ
 မှတ်ကြပါကုန်)

(ရူပဒီပနီ ဗုဒ္ဓယာနံ အညဉ်းညးက သာဓာရဏတ္ထာ ဝတ္ထုနာ စက္ခု
 ဝိညာဏံ သောတဝိညာဏန္တိ နာမံ ဥဒ္ဓေသံ)။ [မူလဒီကာ]

၁၃၂-မေး စက္ခုနှင့် ဝိညာဏ်ကို စက္ခုသို့ ပဝတ္တံ
 ဝိညာဏံ စက္ခုဝိညာဏံဟု သမာသိတွဲ
 သင့်၊ မတွဲသင့်အကြောင်းပြု၍ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

ဖြေ- မတွဲသင့်ပါ။ အကယ်၍ ဤသို့ တွဲစပ်က
စက္ခုဒွါရ၌ဖြစ်သော စိတ်လေးဆယ် ခြောက်ပါးလုံး
စက္ခုဝိညာဏ်မည်၏ဟူသော အနက်ရောက်ရာ သော
ကြောင့် မတွဲသင့်ပါ။

ဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓသဗ္ဗေသံ စက္ခုဒွါရိကစိတ္တာနိ
စက္ခုဝိညာဏဘာဝေါ အာပဇ္ဇေယျ။ (ဧကိမေ၊)

+ + +

၁၃၃- မေး ဥပေက္ခာသဟဂတံ စ စက္ခုဝိညာဏံ၊ တ
ထာ သောတဝိညာဏံစသည်၌ ဥပေက္ခာ
သဟဂတံဟူသော ဝိသေသန ပုဒ်သည်
အစဉ်ကျသောကြောင့် အာဒိဒီပကနည်း
အားဖြင့် သောတဝိညာဏံစသောပုဒ်တို့
၌လည်း လိုက်၍ ယှဉ်သင့်၏ ဟူသော
အနက်ကို သိကောင်း သောကြောင့်
တထာ သဒ္ဓါကို မဆိုသင့်ပြီ မဟုတ်ပါ
လော။ အဘယ်ကို ပြလို သောကြောင့်
တထာသဒ္ဓါကို ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ- အကယ်၍ အာဒိ ဒီပက နည်းအားဖြင့်
လိုက်၍ ယှဉ်သည်ဖြစ်အံ့၊ ဝိသေသနရှိသော ကာယဝိ
ညာဏံစသောပုဒ်တို့၌လည်း ယှဉ်မည်ဖြစ်သောကြောင့်
ယထာလာဘ နည်းအားဖြင့် ယှဉ်သင့် ယှဉ်ထိုက်သော
ဝိသေသန မရှိသောပုဒ်တို့၌သာ ယှဉ်ပါသည်ဟု ပြခြင်း
အကျိုးငှါ တထာသဒ္ဓါကို ဆိုပြန်ပါသည်။

၁၃၄-မေး သောတကို ဝစနတ္ထပြု၍ အရကောက်
ပြီးလျှင် အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြပါ။

ဖြေ- ဝိညာဏမိဋ္ဌိတံ ဟုတွာ သုဏ္ဍာတိတိ
သောတံ၊ အရကား... သောတပသာဒကို မုချအားဖြင့်
ရ၏၊ တည်ရာအသားစိုက်ကို ဌာနျူပစာရအားဖြင့်ရ၏၊
အဓိပ္ပါယ်ကား... ဝိညာဏ်၏ တည်ရာဖြစ်၍ သဒ္ဓါရုံကို
ကြားတတ်သောကြောင့် သောတမည်၏။
ဋီကာကျော်။ + + +

၁၃၅-မေး ဗာနကို ဝစနတ္ထပြု၍ အရကောက်ပြီး
လျှင် အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြပါ။

ဖြေ- ဗာယတိ ဂန္ဓောပါဒါနံ ကရောတိတိ
ဗာနံ၊ အရကား... ဗာနပသာဒကို မုချအားဖြင့်ရ၏၊
ဗာနပသာဒ၏ တည်ရာ အသားစိုက်ကို ဌာနျူပစာရ
အားဖြင့်ရ၏။ အဓိပ္ပါယ်ကား... ဂန္ဓာရုံကို ယူခြင်းကို ပြု
တတ်သောကြောင့် ဗာန မည်၏။ + + +

၁၃၆-မေး ဇိတ္တကို ဝစနတ္ထပြု၍ အရ ကောက်ပြီး
လျှင် အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြပါ။

ဖြေ- ဇိဝိတံအတ္တိယတိတိဇိတ္တိ၊ အရကား-ဇိတ္တ
ပသာဒကိုမုချအားဖြင့်ရ၏၊ ဇိတ္တပသာဒ၏ ဖြိုရာအသား
စိုက်ကို ဌာနျူပစာရ အားဖြင့်ရ၏၊ အဓိပ္ပါယ်ကား ဇိဝိ
တိန္ဒြေ၏အကြောင်းဖြစ်သော အာဟာရ ရသကို ခေါ်
ဝေါ်သကဲ့သို့ ဖြစ်တတ်သောကြောင့် ဇိတ္တမည်သည်။
ဋီကာကျော်။ + + +

၁၃၇-မေး ကာယဝိညာဏံ၌ ကာယကို အစိတ်, အပေါင်းဝစနုတ္တပြု၍အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- အယန္တိ ပဝတ္တန္တိ ဧတ္ထောတိ အာယော၊ ကုန္တိတာနံ ပါပဓမ္မာနံ အာယောတိ ကာယော။

အဓိပ္ပါယ်ကား...စက်ဆုပ်အပ်ကုန်သောအကုသိုလ်တရားတို့၏ ဖြစ်ရာဖြစ်သောကြောင့် ကာယ ပဿာဒသည် မုချအားဖြင့် ကာယမည်၏။ ကာယပဿာဒ၏မှီရာဖြစ်သောအသားစိုက်သည်ကား ဌာနျူပစာရ အားဖြင့် ကာယ မည်ပါသည်။

+ + +

၁၃၈-မေး ဟဒယဝတ္ထု သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့၏ဖြစ်ရာ မဟုတ်ပါလော၊ ကာယပဿာဒကို အတယ်ကြောင့် ‘အကုသိုလ်တရား၏ဖြစ်ရာ’ဟု ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ- ကာယ ပဿာဒသည် ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံကိုသာ ယူခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၌ သာယာသည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော မေထုနသေဝနစသော အကုသိုလ်တရား၊ ထိုဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်သော အဒိန္နဒါန်စသော အကုသိုလ်တရားတို့၏ ဟဒယဝတ္ထုမှ ထူးသောအကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ကာယပဿာဒကို အကုသိုလ်တရားတို့၏ဖြစ်ရာဟု ဆိုရပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၁၄၁-မေး အဘယ်ကြောင့်ဝိပါကမည်ပါသနည်း၊
 ၎င်းဝိပါကကို ဝစနတ္ထပြု၍ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- အချင်းချင်းထူးကုန်သော ကုသိုလ်၊ အ
 ကုသိုလ်တို့၏ အကျိုးဖြစ်သောကြောင့် ဝိပါကမည်ပါ
 သည်။ ဝစနတ္ထကား အညမညဝိသိဇ္ဇာနံ ကုသလာ ကုသ
 လာနံ ပါကာတိ ဝိပါကာ။

+ + +

၁၄၁-မေး ကုသိုလ်နှင့်အကုသိုလ်ကား အဘယ်သို့
 လျှင် အချင်းချင်းထူးကြပါသနည်း။

ဖြေ- ကုသိုလ်ကား အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကလက္ခ
 ဏာရှိသည်။ အကုသိုလ်ကား သာဝဇ္ဇ ဒုက္ခဝိပါက
 လက္ခဏာရှိသည်။ ဤသို့လက္ခဏာအားဖြင့် အချင်းချင်း
 ထူးကြပါသည်။

+ + +

၁၄၂-မေး ဝိပါကကို အကုသလစိတ္တတို့နှင့် အသီး
 အသီးသမာသ်တွဲစပ်၍ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- အကုသလသမာသ် ဝိပါကာနိ၊ အကုသလဝိ
 ပါကာနိ အကုသလ ဝိပါကာနိစ တာနိ စိတ္တာနိစာဘိ
 အကုသလ ဝိပါကစိတ္တာနိ။

+ + +

၁၄၃-မေး အကုသလ ဝိပါကစိတ်ကိုပြဆိုရာ၌ အ
 ကုသလ ဝိပါကံဟုမိသေသန မ၊ မ မူ၍
 ကုသလ ဝိပါက စိတ်ကို ပြ ဆို ရာ ၌

အဘယ်ကြောင့်ကုသလဝိပါကံဟူသော
ဝိသေသနကို မ,ရပါသနည်း။

ဖြေ- အကုသလ ဝိပါကံနှင့် ဆက်၍ပြရကား-
အကုသိုလ်၏အကျိုး ဟုမှတ်ထင်ရာသောကြောင့်၎င်း၊
မိမိ၏ အကြောင်းဖြစ်သောမဟာကုသိုလ်စိတ်၏အခြား
မဲ့၌ မထားဘဲ တခြားစီ ထားရကား ကုသိုလ်၏အကျိုး
မဟုတ်ဟု မှတ်ထင်ရာသောကြောင့်၎င်း ကုသလဝိပါ
ကံဟူသော ဝိသေသနကို မ,ရပါသည်။

+ + +

၁၄၄-မေး အဟိတ်ကုသလ ဝိပါကံစိတ်၌ ပါသော
တထာသဒ္ဓါဖြင့်ဥပေက္ခာ သဟဂတံဟူ
သော ဝိသေသနကိုသာ ငင်မည်လော၊
သို့မဟုတ် ကုသလ ဝိပါကံ ဟူသော
ဝိသေသနကိုသာ ငင်မည်လော၊ နှစ်ပါး
စုံကိုငင်မည်လော၊ အကြောင်းပြ၍ ဖြေ
ဆိုခဲ့ပါ။

ဖြေ- ကုသလဝိပါကံဟူသောဝိသေသနသည်
မငင်ဘဲနှင့် အလုံးစုံသော ပုဒ်သို့လိုက်သောကြောင့် ငင်
ဘွယ်မရှိပါ။ ဥပေက္ခာသဟဂတံ ဟူသော ဝိသေသန
သည်ကား ဖိဝှါဝိညာဏံ တိုင်အောင်သာလိုက်၍အလုံး
စုံသောပုဒ်တို့သို့ အကုန်မလိုက်သောကြောင့် ဥပေက္ခာ
သဟဂတံဟူသော ဝိသေသနကို ငင်ရပါသည်။

+ + +

၁၄၅-မေး ကုသလဝိပါက်၏ နိဂုံး၌ အဟော တုက ဟူသော ဝိသေသနကို မ,သက္ကသို့အကုသလဝိပါက်၏ နိဂုံး၌ အဘယ်ကြောင့် အဟောတုက ဟူသော ဝိသေသနကို မ,မပါသနည်း။

ဖြေ- အကုသလ ဝိပါက်စိတ်သည် ဧကန်အဟိတ်သာဖြစ်သည်။ တရံတဆစ်မျှ သဟိတ်၏ အဖြစ်ဖြင့် လျဉ်းပါးဘွယ်မရှိသောကြောင့် အဟောတုက ဟူသော ဝိသေသနကို မ,မပါ။ **ဗျာဘိစာရာဘာဝတော။** ။
ဋီကာကျော်။

၁၄၆-မေး + + +
အဟိတ်စိတ်၌ သင်္ခါရအပြားရှိ၊ မရှိ၊
သက်ဆိုင်ရာ သင်္ဂဟ ပါဠိထောက်ညှိ၍
ဖြေပါ။

ဖြေ- မရှိပါ။ အကယ်၍ရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ တေသံခွါဒသပါကာနိ ဒသာ,ဋ္ဌစ ယထာဏ္ဏမ ဟူသော ကေဓ်ဆရာ၏ဝါဒကို ပြဆိုသောပါဌ်ဝယ် နှိဟိတ်ဩမကကံ၏အကျိုးကိုပြဆိုရာ၌ “အဋ္ဌ” ဟူသောစကားကိုမဆိုရာ၊ စတုရောဟူသောစကားကိုသာ ဆိုရာ၏။ ဆိုကား မဆိုခဲ့သောကြောင့် သင်္ခါရအပြားမရှိဟုသိရပါသည်။

၁၄၇-မေး + + +
စက္ခုဝိညာဏ် စသော လေးပါးသော
စိတ်တို့သည် အဘယ်ကြောင့် ဥပေက္ခာ
သဟဂုတ်သာ ဖြစ်ရပါသနည်း။

ဖြေ- စက္ခုဝိညာဏ် စသည်တို့၏ မှီရာ ဥပါဒါရုပ်နှင့် ယင်းတို့၏အာရုံဖြစ်သော ဥပါဒါရုပ်တို့၏ အချင်းချင်းထိခိုက်ခြင်းသည် ဝါဂွမ်းစိုင်း အချင်းချင်း ထိခိုက်သကဲ့သို့ အလွန်အားနည်းသောကြောင့် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သာ ဖြစ်ရပါသည်။ ။အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၁၄၈-မေး ကာယဝိညာဏ် ခွေးတို့သည်ကား အဘယ်ကြောင့် သုခသဟဂုတ်, ဒုက္ခသဟဂုတ် ဖြစ်ရပါသနည်း။

ဖြေ- ဘူတရုပ်အချင်းချင်း ထိခိုက်ခြင်းသည် အလွန်အားကြီးသောကြောင့် အနိဗ္ဗာရုံ၌ ဒုက္ခသဟဂုတ် ဣဗ္ဗာရုံ၌ သုခသဟဂုတ် ဖြစ်ရပါသည်။ ။ အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၁၄၉ မေး အကုသလဝိပါက် သန္တိရဏကို တပါးတည်းဆိုသကဲ့သို့ ကုသလ ဝိပါက်သန္တိရဏကိုလည်းတပါးတည်းသာ ဆိုသင့်သည် မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်ကြောင့် နှစ်ပါးဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ- ဣဗ္ဗာရုံ, ဣဋ္ဌ မဏ္ဍိကာရုံတို့၌ သောမနဿ, ဥပေက္ခာအားဖြင့် ဝေဒနာအပြားဖြစ်သင့်သောကြောင့် သောမနဿသန္တိရဏ, ဥပေက္ခာသန္တိရဏ အားဖြင့် နှစ်ပါးဆိုပါသည်။ ။ ဗုဒ္ဓိကာကျော်။

+ + +

၁၅၀ မေး အနိဋ္ဌာရုံ၊ အနိဋ္ဌမဇ္ဈိကရုံ တို့၌လည်း
ဝေဒနာ အပြား ဖြစ်သင့် သောကြောင့်
အကုသလ ဝိပါက် သန္တိရဏ ကိုလည်း
နှစ်ပါးပင်ဆိုသင့်သည်မဟုတ်ပါလော။

ဖြေ-မဆိုသင့်ပါ အကုသလ ဝိပါက်တို့၏ အလွန်
အားနည်းသောကြောင့် အနိဋ္ဌာရုံ၌လည်း ဒေါမနဿ
သန္တိရဏ မဖြစ်သင့်ရကား ဥပေက္ခာသန္တိရဏတပါး
သာ ဖြစ်သင့်ပါသည်။ ဇိကာကျော်။

+ + +

၁၅၁-မေး အကုသလ ဝိပါက် သန္တိ ရဏ ကို
ဒေါမနဿ ဝေဒနာဖြင့် မဆိုသင့်ပါက
ကုသလဝိပါက် သန္တိရဏကဲ့သို့ သော
မနဿသန္တိရဏ၊ ဥပေက္ခာ သန္တိရဏ
အားဖြင့် ဆိုပါတော့လော၊ အဘယ်
ကြောင့် မဆိုပါသနည်း။

ဖြေ- အကုသလဝိပါက်စိတ်တို့သည် အနိဋ္ဌာရုံ
ကို ကေနိအာရုံပြုသောကြောင့် သောမနဿဝေဒနာဖြင့်
အထူးပြု၍ သောမနဿ သန္တိရဏဟူ၍မဆိုသင့်ပါ။ ။
ဇိကာဟောင်း။

+ + +

၁၅၂-မေး သမ္ပုဒ်အိုင်းနွေးကား အဘယ်ကြောင့်
ဥပေက္ခာ ဝေဒနာနှင့်သာ ယှဉ်ရပါသ
နည်း။

ဖြေ- မိမိနှင့်တူသောဗြဟ္မာရုံရှိသောစိတ်မှ အနန္တရပစ္စည်းကို မရသဖြင့် သဘောတူ အထောက်အပံ့မှ ကင်းသော ယောက်ျားကဲ့သို့ အလွန် အားမရှိရကား အာရုံ၏ အရသာကို မခံစားနိုင်သောကြောင့် အလုံးစုံသောအာရုံတို့၌ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာနှင့်သာ ယှဉ်ရပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။ + + +

၁၅၃-မေး အာဝဇ္ဇန်းနွေးသည် အဘယ် ကြောင့် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သာဖြစ်ရပါသနည်း။

ဖြေ- (က)ပဉ္စဒါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်သည် ရှေ့တစ်ခုတစ်ခုသော ဝိဝိဇ္ဇာစိတ်သည် မယူရသေးသောအာရုံကိုယူရသည်လည်းတကြောင်း၊ ထိုအာရုံ၌တကြိမ်တည်းသာ ဖြစ်ရသည်လည်း တကြောင်း ဤနှစ်ပါးသော အကြောင်းကြောင့် အားနည်းသည်ဖြစ်၍ အာရုံ၏ အရသာကိုမခံစားနိုင်သောကြောင့် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သာ ဖြစ်ရပါသည်။

(ခ)မနောဒါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်ကား ဝိဝိဇ္ဇာတို့သည်ယူပြီးသောအာရုံကို ယူရသော်လည်း အာရုံ၏အရသာကို ခံစားခြင်းကိစ္စကိုသာမငဲ့ရ၊ မတူသောဇောစိတ်၊ ဘဝင်စိတ်တို့၏အစဉ်ကို အနန္တရပစ္စည်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် နောက်၌ ဖြစ်စေခြင်းတည်းဟူသော ကိစ္စတပါးကိုလည်း ငဲ့ရသည်ဖြစ်၍ အာရုံ၏အရသာကို မခံစားနိုင်သောကြောင့် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သာ ဖြစ်ရပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။ + + +

၁၉၄-မေး ဟသိတုပ္ပါဒကို ဝစနတ္ထပြု၍ အဓိပ္ပါယ်
ဖော်ပြပါ။

ဖြေ- ဝစနတ္ထကား ... ဟသိတံ ဥပ္ပါဒေတိဘိ
ဟသိတုပ္ပါဒံ၊ အဓိပ္ပါယ်ကား - ရှင်ခြင်းမျှကို ဖြစ်စေ
တတ်သောကြောင့် ဟသိတုပ္ပါဒမည်ပါသည်။

+ + +

၁၅၅-မေး အခြားသော သောမနသဇောတဆယ်
နှစ်ခုတို့သည်လည်း ရှင်ခြင်းကိုဖြစ်စေ
တတ်သော ကြောင့် ဟသိတုပ္ပါဒ် မည်
ကောင်းသည်မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်
ကြောင့် ဤစိတ်ကိုသာ ဟသိတုပ္ပါဒ်ဟု
ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ- ဟသိတုပ္ပါဒ်ဟူသောအမည်သည်ဤစိတ်
၌သာထင်သောကြောင့် “ပင်္ကေဇာတံ ပင်္ကဇံ” စသည်ကဲ့
သို့ အထင်ရရှိအားဖြင့် ဤစိတ်သာ ဟသိတုပ္ပါဒ်မည်ပါ
သည်၊ အခြားသောစိတ်တို့ကား ဟသိတုပ္ပါဒ် မမည်
ပါ။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၁၅၆-မေး ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်သည် ဘုရား၊ ရဟန္တာ
တို့၌သာ ဖြစ်သော စိတ်အထူး ဖြစ်ပါ
လျက်အဘယ်ကြောင့်မတင့်တယ်သော
အသောဘဏ္ဍာစိတ်ထဲမှာ ပါဝင်နေပါသ
နည်း။

ဖြေ- တင့်တယ်သော ဂုဏ်ကို ဆောင်တတ်သော အလောဘစသော အပြစ်ကင်းသော ဟိတ်သုံးပါးတို့နှင့် မယှဉ်သောကြောင့် အသောဘဏ်တိတ်ထဲမှာ ပါဝင်ရပါသည်။

+ + +

၁၅၇-မေး အာ ငန္တန်း ခွေး သည် ပုထုဇဉ် တို့၏ သန္တာန်၌ဖြစ်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် အကျိုးမပေးပါသနည်း။

ဖြေ- အာသေဝနပစ္စည်းကို မရသောကြောင့် အကျိုးမပေးနိုင်ပါ။

ဥပမာ - မိုးခေါင် ရေရှားသော နွေကာလ၌လေကြောင့်ပွင့်သော လေပန်းသည် အသီးကိုမဖြစ်စေနိုင်သကဲ့သို့မှတ်။ ။အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၁၅၈-မေး မဟာကြိယာစိတ်တို့ကား အာသေဝနပစ္စည်းကို ရပါလျက် အဘယ်ကြောင့် အကျိုးမပေးပါသနည်း။

ဖြေ- ဝနံဖြစ် ပြတ်ပြီးသော ဘုရား၊ ရဟန္တာတို့၏သန္တာန်၌သာဖြစ်သောကြောင့် အကျိုးမပေးပါ။

ဥပမာကား - အမြစ်ပြတ်ပြီးသော သစ်ပင်၏အပွင့်သည် အသီးကိုမဖြစ်စေနိုင်သကဲ့သို့မှတ်ပါလေ။ ။ အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၁၅၉ - မေး အခြားသော ကုသိုလ် စိတ်တို့၌ မဟာ
မာတိမု၍ ဤကာမာဝစရကုသိုလ်စိတ်၌
အဘယ်ကြောင့် မဟာ တပ်ရ ပါသ
နည်း။

ဖြေ - အကျိုးပေးသော အားဖြင့် အရာကျယ်
သောကြောင့် မဟာတပ်ရပါသည်။ တနည်း ကာမာ
ဝစရစိတ်သည် ဟိနု၊ ပဏိတအားဖြင့် နှစ်မျိုးရှိသော
ကြောင့် ဟိနုဖြစ်သော အသောဘဏ္ဍာစိတ်ကို နှစ်စေ
ခြင်း၌ မဟာတပ်ရပါသည်။ (ပရမတ္ထဗုဒ္ဓိ)။

. + + +

၁၆၀ - မေး အကျိုးမပေးသော မဟာဝိပါက်စိတ် မ
ဟာ ကြိယာစိတ်တို့၌ အဘယ်ကြောင့်
မဟာတပ်ရပါသနည်း။

ဖြေ - မဟာဝိပါက် စိတ်ကား မဟာကုသိုလ်
စိတ်၏အကျိုးဖြစ်သောကြောင့် မဟာ တပ်ရပါသည်။
မဟာကြိယာစိတ်ကား မဟာ ကုသိုလ်စိတ်၏ ကြိယာ
ဖြစ်သောကြောင့် မဟာတပ်ရပါသည်။

+ + +

၁၆၁ - မေး ကုသလကို ဝစနုတ္တပြု၍ အဓိပ္ပာယ်ကို
ဖော်ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ - ကုန္တိဘေပါပဓမ္မသလယန္တိ ကဇ္ဇေန္တိ
ဝိဒ္ဓိ' သေန္တိ အပဂမေန္တိတိ ကုသလာနိ။

+ + +

အဓိပ္ပါယ်ကား— စက်ဆုပ် အပ်ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပဟာနံသုံးပါးဘို့ဖြင့်ပယ်တတ်သောကြောင့်ကုသိုလ်မည်ပါသည်။ + +

၁၆၂-မေး ကုသလကို ကျမ်းဂန်၌လာတိုင်း ရသင့်သမျှ အစိတ် အပေါင်း ဝစနတ္ထပြု၍ အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- ဝစနတ္ထကား— သယန္တိ ပဝတ္တန္တိ ဘိဿာ ကုန္တိ တေန သာ ကုဿာ၊ လုနန္တိ ဆိန္ဒန္တိ ဘိလာ၊ ကုသေလာနိ ကုသလာနိ။

အဓိပ္ပါယ်ကား— စက်ဆုပ်အပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်တတ်ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့ကို ရိတ်ဖြတ်တတ်သောကြောင့် ကုသိုလ်မည်၏။ တနည်း ဝစနတ္ထကား - သာတိ တန့် ကရောတိ ဩသာနံ ကရောတိဘိဝါသံ၊ ကုန္တိတေသံ ကုသံ၊ လာတဗ္ဗာနိ ဂဟေဘဗ္ဗာနိတိ လာနိ ကုသေ နလာနိ ကုသလာနိ။

အဓိပ္ပါယ်ကား— စက်ဆုပ် အပ်ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ခေါင်းပါး ဆုံးရှုံးအောင် ပြုတတ်သော ဥာဏ်သည် ဖြစ်စေအပ်သောကြောင့် ကုသိုလ်မည်သည်။ + + +

၂၆၃-မေး ကာမာဝစရ အရာ၌ သိမှတ် အပ်သော ဒါနမယ၊ သီလမယ၊ ဘာဝနာမယ ကာမာဝစရ ကုသိုလ်သုံးမျိုး၏ ဖြစ်ဟန်ကို ကျမ်းဂန်လာတိုင်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ - (က) အကြင်အခါ၌ ငါ့အား ဝတ္ထုဒါနကို ဖြစ်စေအံ့ဟု နှလုံးသွင်း၍ အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံသော ပန်းကို ရတနာသုံးပါးအား လှူဒါန်းပူဇော်၏ ထိုအခါ **ဒါနမယ ကာမာဝစရကုသိုလ်** ဖြစ်သည်။

(ခ) အကြင်အခါ၌ အလှူဒါနကို ပြုခြင်းသည် ငါ့အံ့ အမျိုးအနွယ်၏ မွေတာဝတ္တတရား ဖြစ်၏ဟု နှလုံးသွင်း၍ ပန်းစသော ဝတ္ထုကို ရတနာသုံးပါးအား လှူဒါန်းပူဇော်၏ ထိုအခါ **သီလမယ ကာမာဝစရကုသိုလ်** ဖြစ်၏။

(ဂ) အကြင်အခါ၌ ပန်းစသော ဝတ္ထုဖြင့် ရတနာသုံးပါးအား လှူဒါန်းပူဇော်သောအခါ ဤအဆင်းကား ကုန်ခြင်းပျက်ခြင်းသို့ ရောက်လတ္တံ့ဟု ခယငယဟု ဆိုအပ်သော အဖြစ်အပျက်ကို ရှု၍ လှူအံ့ ထိုအခါ **ဘာဝနာမယ ကာမာဝစရကုသိုလ်** ဖြစ်၏။

[ဤကား ရူပါရုံကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ဟန်ကိုသာ ငြိလိုက်သည်။ ကြွင်း ကုန်သော အာရုံငါးပါးတို့၌ ရူပါရုံ၏နည်းကို မှီ၍ သိလေ။]

၁၆၄ မေး ပန်းစသော ဒါနဝတ္ထုကို လှူခြင်းသည် ဒါနသာ မဟုတ် ပါလော၊ အဘယ်ကြောင့် သီလမယ ကာမာဝစရကုသိုလ် ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ - အမျိုးသို့၏ အစဉ်အလာ မွေတာတာကျင့်ငတ်ကု နှလုံးသွင်း၍ လှူသဖြင့် စာရိတ္တသီလ ဖြစ်သောကြောင့် သီလမယ ကုသိုလ် ဖြစ်ပါသည်။ “စာရိတ္တသီလဌာ သီလမယံ” ။ မူလဒိကာ။

၁၆၅-မေး ကာယကံ,ဝစီကံ, မနောကံ ကာမာဝစရ ကုသိုလ် သုံးမျိုးဖြစ်ဟန်ကိုဝေဘန်၍ ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- အကြင်အခါ၌ တစုံတခုသော ဒါန ကုသိုလ်ကို မိမိကိုယ်တိုင်လှူဒါန်းပူဇော်၏။ ထိုအခါ ကာယကံ ကာမာဝစရကုသိုလ်ဖြစ်သည်။

အကြင်အခါသား,သွီး,ကျွန်,အမှုလုပ်ယောက်ျားဘွဲ့ကို စေခိုင်း၍လှူ၏။ ထိုအခါ ဝစီကံ ကာမာဝစရ ကုသိုလ်ဖြစ်သည်။

အကြင်အခါ ထင်ရှားရှိသောအလှူဝတ္ထုကို အာရုံပြု၍ လှူအံ့ဟုကြံစည်စိတ်ကူးသောစိတ်ဖြစ်၏။ထိုအခါ မနောကံ ကာမာဝစရကုသိုလ်ဖြစ်သည်။ ။

(အဋ္ဌသာလိနိ) + + +

၁၆၆-မေး မနောကံ ကာမာဝစရကုသိုလ်၌ မလှူရသေးပါဘဲလျက် အဘယ်သို့လျှင် ကာမာဝစရ ကုသိုလ်ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ- မလှူရသေးသော်လည်းနောင်အခါလှူလတ္တံ့ ဖြစ်သောကြောင့် ထင်ရှားရှိသော အလှူဝတ္ထုကို အာရုံပြု၍ လှူအံ့ဟုစိတ်ဖြင့် ကြံစည်သောကာလမှစ၍ ကာမာဝစရ ကုသိုလ်ဖြစ်ပါသည်။

ဝိဇ္ဇမာန ဝတ္ထုအာရတ္တဝသားမိတိမနသာ

စိန္တိတကာလတော ပဋ္ဌာနယကုသလံဟောတိ။

(မူလဋီကာ)

၁၆၇ - မေး အလ္လဝတ္ထု၊ ထင်ရှားပင်မရှိသော်လည်း
အလ္လဝတ္ထုကို ရှာကြံသောသူအား ဒါန
ကုသိုလ်ဖြစ်၊ မဖြစ် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

ဖြေ- အလ္လဝတ္ထုကို ရှာကြံသောသူအား စေ
တနာသုံးတန်တို့တွင် ပုဗ္ဗစေတနာ ဖြစ်သောကြောင့်
ပုဗ္ဗမယဒါန ကုသိုလ်ဖြစ်ပါသည်။

န ဟိ ဒါနဝတ္ထု အဝိဇ္ဇမာနကမ္မိ သင်္ခ
ရောန္တဿ ကုသလံ နဟောတိတိ တံပန
ဒါနမယဿ ပုဗ္ဗ ဘာဂေါတိ၊ တဒေဝ
ဘဇေယျ၊ ။(မူလဒီကာ)

+ + +

၁၆၈ - မေး မဟာ ကုသိုလ် သောမနဿ ဖြစ်ခြင်း
အကြောင်းတို့တွင် ဣဋ္ဌာရုံသည်သာယာ
အပ်၊ နှစ်သက် အပ်သော အာရုံ ဖြစ်၍
လောဘ ဖြစ်ခြင်း အကြောင်း သာ
မဟုတ်ပါလော အဘယ်သို့လျှင် ဣဋ္ဌာရုံ
ကို အာရုံပြု၍ မဟာကုသိုလ် ဖြစ်နိုင်ပါ
သနည်း။

ဖြေ- ငါသည် ဣဋ္ဌာရုံကို ရရာ၌ ကုသိုလ်ကိုသာ
ပြုသင့်၏ဟု မှတ်သောစိတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊ ငါ
သည် ဣဋ္ဌာရုံကိုရရာ၌ ကုသိုလ်ကိုသာပြုသင့်၏ဟု ဆွတ်
သောစိတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့
လာအပ်သော စိတ်၏ အစွမ်း အားဖြင့်၎င်း၊ ငါသည်

ကုသိုလ်ကိုသာ ဖြစ်စေသင့်၏။ အကုသိုလ်ကို မဖြစ်စေ
သင့်ဟုနှလုံးကောင်း သွင်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း
မဟာကုသိုလ်ဖြစ်ပါသည်။

နိယမိတဝသေန၊ ပရိဏာမိတဝသေန၊

သမုဒါစာရဝသေန၊ အာဘုဇိတဝသေန။ ။

(အဋ္ဌသာလိနိ)

+ + +

၁၆၉-မေး မဟာကုသိုလ်၌အဆယ် ကြောင့်သဟော
ထုက ဟူသော ဝိသေသန ကိုမ၊ မပါ
သနည်း။

ဖြေ- မဟာကုသိုလ်စိတ်သည် ဧကန် သဟိတ်
သာဖြစ်သည်ဖြစ်၍ အဟိတ်၏အဖြစ်ဖြင့် တရံတဆစ်မျှ
လျဉ်းပါးဘွယ် မရှိသောကြောင့် မ၊ မပါသည်။

+ + +

၁၇၀-မေး ပဌမဈာန်၌ ပဌမကို ဝစနတ္ထပြု၍ အ
ဓိပ္ပာယ် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- ဝစနတ္ထကား...ပဌမံ ဒေသိတန္တိ ပဌမံ၊
ပဌမံ ဥပ္ပန္နန္တိဝါ ပဌမံ။

အဓိပ္ပာယ်ကား-ရှေ့ဦးစွာ ဟောအပ်သောကြောင့်
၎င်း၊ရှေ့ဦးစွာဖြစ်သောကြောင့်၎င်း ပဌမ မည်ပါသည်။

+ + +

၁၇၁-မေး ဈာန်ကိုဝစနတ္ထပြု၍ အဓိပ္ပာယ်ပြပြီးလျှင်
ပဌမပုဒ်နှင့် သမာသ်တွဲစပ်၍ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- [က]ဝစနတ္ထကား...အာရမ္မဏံ ဈာယတိ
ဥပနိဇ္ဈာယတိတိ ဈာနံ၊ ပစ္စနိကဓမ္မ
ဈာပေတိတိဈာနံ။

အဓိပ္ပါယ်ကား ကသိုဏ်းစသော အာရုံကိုကပ်၍
ရှုတတ်သောကြောင့်၎င်း၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော
နိဝရဏ တရားတို့ကို လောင်ကျွမ်း စေတတ်သော
ကြောင့်၎င်း ဈာန မည်ပါသည်။

[ခ] ပဌမဉ္စတံ ဈာနဉ္စာတိ ပဌမဈာနံ။ +

၁၇၂-မေး အဘယ်ဈာနအင်္ဂါနှင့် အဘယ်နိဝရဏ
သည် ဆန့်ကျင်ပါသနည်း။

ဖြေ - ဝိဘက်နှင့် ယိနမိဒ္ဓ ဆန့်ကျင်ပါသည်။
ဝိစာရနှင့် ဝိစိကိစ္ဆာ ဆန့်ကျင်ပါသည်။
ဒိတိနှင့် ဈာပါဒ ဆန့်ကျင်ပါသည်။
သုခနှင့် ဥဒ္ဓစ္စ-ကုက္ကုစ္စဆန့်ကျင်ပါသည်။
ကေဂ္ဂဘာနှင့် ကာမတ္တန္တနိဝရဏ ဆန့်
ကျင်ပါသည်။ + + +

၁၇၃-မေး ဝိတက္က ဝိစာရ၊ ဒိတိ၊ သုခကေဂ္ဂဘာ သ
ဟိတံကို ဖြစ်သင့်သမျှ သမာသ်တွဲစပ်
ပြခဲ့ပါ။

-ဖြေ ဝိတက္ကာစ ဝိစာရောစ ဒိတိစ သုခဉ္စ
ကေဂ္ဂဘာစ ဝိတက္က ဝိစာရ ဒိတိ သုခကေဂ္ဂဘာ။

ဝိတက္က ဝိစာရ ဒိတိ သုခကေဂ္ဂဘာဟိ သဟိတံ
ဝိတက္က ဝိစာရ ဒိတိ သုခကေဂ္ဂဘာ သဟိတံ။

၁၇၄-မေး- ဝိတက္ကကို ဝစနတ္ထပြု၍ အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြ
ခဲ့ပါ။

ဖြေ- ဝစနတ္ထကား- အာရမ္မဏံ ဝိတက္ကေတိ
သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ အဘိနိရောပေတိတိ ဝိတက္ကော။ ။
အဓိပ္ပါယ်ကား- သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို အာရုံသို့ရှေ့ရှု
တင်တတ်သောကြောင့် ဝိတက် မည်ပါသည်။

+ + +

၁၇၅-မေး- စိတ်သည် ဝိတက်ကိုမှီ၍ အာရုံသို့တက်ရ
သည်ဖြစ်အံ့၊ ဝိတက်မရှိသော အဝိတက္က
စိတ်တို့ သည်ကား အသို့လျှင် အာရုံသို့
တက်ရမည်နည်း။

ဖြေ- ဝိတက်မရှိသော်လည်း သဝိတက္ကစိတ်၏
သန္တာန်၌ မပြတ်ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော
ကြောင့် ဝိတက်၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင် တက်နိုင်ပါ
သည် တနည်း- အဝိတက္ကစိတ်တို့တွင် နွေးပူဝိညာဏ်
တဆယ်သည်ဝတ္ထု၊ အာရုံတို့၏အချင်းချင်းထိခိုက်ခြင်း၏
အစွမ်းအားဖြင့် အာရုံသို့ တက်နိုင်ပါသည်။ ဒုတိယဈာန်
စသည်တို့သည် အောက်အောက်သော ဘာဝနာ၏ အ
စွမ်းအားဖြင့် အာရုံသို့ တက်နိုင်ပါသည်။ ။
ဋီကာကျော်။

+ + +

၁၇၆-မေး- ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်၌ စတုက္ကနည်းကို
လည်း ဟောသောကြောင့် စတုက္ကနည်း

ကိုလည်း ဆိုသင့်သည် မဟုတ်ပါလော၊
အဘယ်ကြောင့် မဆိုပါသနည်း။

ဖြေ - စတုတ္ထနည်းသည် ပဉ္စကနည်း၌အတွင်း
ဝင်သောကြောင့် မဆိုပါ။ ။သင်္ခေပဋိကာ။

+ + +

၁၇၇-မေး စတုတ္ထနည်းကိုဆိုလျှင် အဘယ်သို့ ဆို
မည်နည်း။

-ဖြေ မိတက္က မိစာရ ဝိတိ သုခေကဂ္ဂတာသဟိ
တံ ပဌမ ဈာနကုသလစိတ္တံ။

ဝိတိသုခေကဂ္ဂတာသဟိတံဒုတိယဈာနကုသလစိတ္တံ။

သုခေကဂ္ဂတာသဟိတံ တတိယဈာနကုသလစိတ္တံ။

ဥပေက္ခေကဂ္ဂတာ သဟိတံ စတုတ္ထဈာန ကုသလ
စိတ္တဇ္ဈေတိ ဣမာနိ စတ္တာရိပိ ရူပါဝစရကုသလစိတ္တာနိ
နာမ၊ဤသို့ ဆိုမည်။

+ + +

၁၇၈ မေး စတုတ္ထနည်း၊ပဉ္စကနည်းနှစ်ပါးတို့တွင်
တနည်းနည်းကိုဟောက ပြီးကောင်းပါ
လျက် အဘယ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် နှစ်
နည်း ဟောရပါသနည်း။

ဖြေ- ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယ၊ဒေသနာ ဝိလာသ၏ အ
စွမ်းအားဖြင့် ဟောတော်မူပါသည်။

ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယ ဝသေန၊ဒေသနာဝိလာသေန။ ။
အဋ္ဌသာလိနိ။

၁၇၉-မေး ရူပါဝစရဗိတ်သည် အသင်္ခါရိကလော၊
သ သင်္ခါရိက လော၊ နှစ်ပါး စုံလော၊
အကြောင်းပြ၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

ဖြေ- ရူပါဝစရ ဗိတ်သည် ပရိကံဟု ဆိုအပ်
သော ပုဗ္ဗာဘိ သင်္ခါရနှင့်ကင်း၍ သက်သက်သော အဓိ
ကာရ၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဖြစ်သောကြောင့် အသင်္ခါရ
က ဟူ၍လည်းမဆိုသင့်ပါ။ အဓိကာရနှင့်ကင်း၍ သက်
သက်သော ပရိကံ ဟု ဆိုအပ်သော ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရ၏
အစွမ်းအားဖြင့်လည်း မဖြစ်သောကြောင့် သသင်္ခါရိက
ဟူ၍လည်းမဆိုသင့်ပါ။

တနည်း...ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရ၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်
ဖြစ်သောကြောင့် သသင်္ခါရိက ဧကန် ဖြစ်ပါသည်။
ယင်းသို့ဖြစ်သော်လည်း တရံတဆစ်မျှ အသင်္ခါရိက၏
အဖြစ်ဖြင့် လျဉ်းပါးဘွယ် မရှိသောကြောင့် သသင်္ခါရ
က ဟု မဆိုပါ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၁၈၀-မေး ဝိတက်စသော တရားငါးပါးမှ တပါး
ကုန်သော အခြားသော တရားတို့လည်း
ရှိပါကုန်လျက် ဤတရား ငါးပါးကိုသာ
အဘယ်ကြောင့် ဈာန်အင်္ဂါ၏ အဖြစ်ဖြင့်
မှတ်အပ်ပါသနည်း။

ဖြေ- အာရုံကိုကပ်၍ရှုတတ်သောကြောင့်၎င်း
ကာမတ္ထန္တ စသည်တို့၏ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက်

ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ ဝိတက်စသော တရားငါးပါးကို
သာ ဈာန်အင်္ဂါ၏အဖြစ်ဖြင့် မှတ်အပ်ပါသည်။ ။
(ဒိကာကျော်)

၁၈၁-မေး + + +
ရူပါဝစရစိတ်သည် အရူပါဝစရ စိတ်
ကဲ့သို့ အဘယ်ကြောင့် အာရမ္မဏဘေ
ဒအားဖြင့် မပြားပါသနည်း။

ဖြေ- ရူပါဝစရစိတ်တို့သည် တူသောအာရုံ ရှိ
ကြသောကြောင့် အာရမ္မဏဘေဒအားဖြင့်မပြားနိုင်ပါ။

၁၈၂-မေး + + +
ဈာန်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဝိတက်စ
သောတပါး၊ တပါးသော တရားသည်
ဈာန်မည်ပါသလော။

ဖြေ- ဝိတက်စသော တပါးပါးသော တရား
သည် ဈာန်အင်္ဂါသာ မည်ပါသည်။ ဈာန်မမည်ပါ။ ဝိ
တက်စသော တရားငါးပါး အပေါင်းသည်သာ ဈာန်
မည်ပါသည်။ + + +

၁၈၃-မေး ပဉ္စော ဈာနဘေဒေန စသော ဂါထာ၌
“ဈာန ဘေဒေန-ပဋ္ဌမဈာန် အစရှိသော
ဈာန်အင်္ဂါတို့နှင့် ယှဉ်သောအပြားအား
ဖြင့်”ဟု နိဿုဆရာ အနက်ပေးခြင်း
သည် သင့်မြတ် ပါမည်လော၊ ပါဠိတ
ရား၊ အနက်တရား ဖြစ်သည်မဟုတ်ပါ
လော။

ဖြေ- သင့်မြတ်ပါသည် အကြောင်းကား ဈာန
ဘေဒနန္တိ 'ဈာနင်္ဂသမ္ပယောဂ ဘေဒန' ဟု နေလိုမင်း
ဖြစ်ပါလျက် ဂါထာအရာ ဆန်းဂိုဏ်းကို စောင့်လို၍
နိရုတ္တိနည်းအားဖြင့် အင်္ဂပုန်၊ သမ္ပယောဂ ပုန်များ ကျေ
နေပါ၍ ယင်း ကျေနေသောပုန်တို့ကို နိဿုဆရာဆောင်
၍ အနက်ပေးခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ပါဠိတခြား အ
နက်တခြားမဟုတ်၍ သင့်မြတ်ပါသည်။

ဈာနင်္ဂသမ္ပယောဂဘေဒနာတိ ဝတ္ထုဗ္ဗေ၊
နိရုတ္တိနယေန ဈာနဘေဒနာတိ ဝတ္ထု။
(မဏ်မဉ္ဇူ။)

+ + +

၁၈၄-မေး အရူပါဝစရစိတ်သည် ရူပါဝစရစိတ်ကဲ့
သို့ ဈာနဘေဒအားဖြင့် ပြားမှု၍ အ
ဘယ်ကြောင့် အာရမ္မဏဘေဒအားဖြင့်
သာ ပြားရပါသနည်း။

ဖြေ- အရူပါဝစရစိတ်သည် ရူပါဝစရစိတ်ကဲ့
သို့ ရှေးရှေးသော ဈာန်အင်္ဂါကို လွန်သည်၏ အစွမ်း
အားဖြင့် မဖြစ်၊ ဥပေက္ခာ ကေဂ္ဂတာအားဖြင့် ဈာန်အင်္ဂါ
တူမျှကြသောကြောင့် ဈာနဘေဒအားဖြင့် ပြားမှု၍
ရှေးရှေးသော အာရုံကိုလွန်သဖြင့် အသစ်အသစ် ဖြစ်
သော အာရုံကိုသာ ယူ၍ဖြစ်ကြသောကြောင့် အာရမ္မဏ
ဘေဒ အားဖြင့်သာ ပြားရပါသည်။

အာရမ္မဏာတိက္ကမတော၊ စတသ္မောပိ ဘဝန္တိမာ၊
 အင်္ဂါတိက္ကမ မေတေသံ၊ နိဗ္ဗန္တိ ဝိဘာဝိနော။
 အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +
 ၁၈၅-မေး အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို ရပြီး
 သော ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိရ
 ပြီးသောဈာန်၌ အပြစ်ကိုမြင်၍ အထက်
 ဖြစ်သော ဝိညာဏဉ္စာယတန ဈာန်ကို
 အားထုတ်သောအခါ အပြစ်မြင်သော
 အာကာသာ နဉ္စာယတနဈာန်ကိုပင် အ
 ဘယ်ကြောင့် ပြန်၍ အာရုံ ပြုရပါသ
 နည်း။

ဖြေ- အပြစ်ကို မြင်သော်လည်း အာကာသာ
 နဉ္စာယတနဈာန်မှတစ်ပါး အခြားသောတရားတို့ကို အာ
 ရုံပြု၍ စီးဖြန်းသော်လည်း ဝိညာဏဉ္စာယတန ဈာန်ကို
 မည်သည့်အခါမှ ရမည်မဟုတ်၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန
 ဈာန်ကို ရအောင်စီးဖြန်းခြင်း၌ အာကာသာနဉ္စာယတန
 ဈာန်မှတစ်ပါး အာရုံပြုစရာ တရား မရှိသောကြောင့်
 အပြစ်မြင်ပြီးသော အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကိုပင်
 ပြန်၍အာရုံပြုရပါသည်။ ။အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +
 ၁၆၈-မေး အာကိဉ္စညာယတန ဈာန်ကို ရပြီးသော
 ပုဂ္ဂိုလ်သည် နေဝသညာ နာသညာယ
 တနဈာန်ကို အသိရှိ၍စီးဖြန်းသောအခါ

အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်ကိုပင် အလွန်
ငြိမ်သက်၏၊ အလွန်မြတ်၏ဟု အာရုံပြု၍
စီးဖြန်းပြန်၏၊ ဤအာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်
ကို ချီးမွမ်း၍ စီးဖြန်းပါက အဘယ်သို့
လျှင် အာကိဉ္ဇညာယတန ဈာန်မှ လွတ်
မြောက်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ- ငြိမ်သက်၏၊မြတ်၏ဟု ချီးမွမ်း၍ စီးဖြန်း
သော်လည်း အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်ထက်နေဝသညာ
နာသညာယတနဈာန်က မြတ်သဖြင့် ငါသည် ဤ အာ
ကိဉ္ဇညာယတနဈာန်ကို ဆင်ခြင်အံ့ဟူ၍၎င်း၊ ဝင်စားအံ့
ဟူ၍၎င်း၊ ဆောက်တည်အံ့ဟူ၍၎င်း၊ ထအံ့ဟူ၍၎င်း၊ တ
ရံတဆစ်မျှ နှလုံးသွင်းခြင်းမရှိသောကြောင့် လွန်မြောက်
နိုင်ပါသည်။

+ + +
၁၈၇-မေး အာကာသနဉ္ဇာယတနစိတ္တံ၌ အာကာ
သ အပြားကိုပြု၍ ဤ၌လိုအပ်သော အာ
ကာသကိုလည်း ညွှန်ပြပါ။

ဖြေ- အဇေဒကာသ၊ ပရိစ္ဆိန္နာကာသ၊ ကသိ
ဏုဿာဒိမာကာသ၊ ရူပပရိစ္ဆေဒါကာသအားဖြင့် အာ
ကာသအပြား လေးပါးရှိပါသည်။ ဤ၌ ကသိဏုဿာဒိ
မာကာသ ကို လိုအပ်ပါသည်။

+ + +
၁၈၈ မေး ဝိညာဏဉ္ဇာယတန၌ ဝိညာဏ - အရ
အဘယ် ဝိညာဏ်ကို ယူရမည်နည်း။

ဖြေ- ဝိညာဏအရ အာကာသာ နိဗ္ဗယတန
စိတ်ကို ယူရပါသည်။

+ + +

၁၈၉-မေး အာကိဉ္ဇညာယတန၌ အာကိဉ္ဇည-အရ
အဘယ်ကို ရပါသနည်း။

ဖြေ- ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်၏ မရှိခြင်း တည်းဟူ
သော နိဗ္ဗိတောပညတ်ကိုရပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၁၉၀-မေး နိဗ္ဗိတောပညတ်သည်အဘယ်ကြောင့်
အာကိဉ္ဇည ဟူသော အမည်ကို ရပါ
သနည်း။

ဖြေ- နိဗ္ဗိကိဉ္ဇိဟု နှလုံးသွင်းခြင်း၏ အစွမ်း
ကြောင့် အာကိဉ္ဇည-ဟူသောအမည်ကို ရပါသည်။

နိဗ္ဗိကိဉ္ဇိတိ မနုဿိကာရဝသေန တံနာမံ လက္ခတိ။ ။ပရမတ္ထဒီပနီ။

+ + +

၁၉၁-မေး နေဝသညာ နာသညံကို အဓိပ္ပာယ်အ
ပေါင်း ဝစနတ္ထပြု၍ပြုပါ။

ဖြေ- နေဝသညာ အဿ အတ္ထိတိ နေဝသညံ
နဿ သညာ အတ္ထိတိ အသညံ နအသ
ညံ နာသညံ။

နေဝ သညဉ္စ တံ နာသညဉ္စာတိ နေဝသ
ညာ နာသညံ။

+ + +

၁၉၂-မေး နေဝသညာ နာသညာယတန ဈာန်၌ သညာသာရှိသည်မဟုတ် ဖဿ၊ ဇော စေတသိက်၊ ကျေနုတိ သဘို့လည်း ရှိကြ သောကြောင့် ဖဿ- စသည်ဖြင့် မှတ်၍ **နေဝ ဖဿ နာဖဿ၊ နေဝ ဝေဒနာ နာဝေဒနာ** စသည်ဖြင့် ဆိုသင့်၊ မဆိုသင့် ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဖြေ- နိဒဿနနည်းအားဖြင့်သာနေဝသညာနာ သညာဟုဆိုပါသည်။ နေဝဖဿ နာဖဿ၊ နေဝဝေဒနာ နာဝေဒနာ၊ နေဝစိတ္တ နာစိတ္တ စသည်ဖြင့်လည်းဆိုသင့် ပါသည်။

နကေဝလဉ္စ သညာဝေ ဒေသီ၊ အထခေါ ဝေဒနာပိ နေဝဝေဒနာ နာဝေဒနာ။ ပ။ သညာသီသေန ပန အယံ ဝေဒနာ ကတာတိ ဝေဒိ တဗ္ဗာ။ အဉ္စသာလိနီ။

၁၉၃ မေး + + +
သောတာပတ္တိမဂ္ဂစိတ္တံ၌ သောတာအရ၊
မဂ္ဂအရ၊ သောတာပတ္တိအရ၊ သောတာ
ပတ္တိမဂ္ဂအရ၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂစိတ္တ အ
ရတို့ကို အသီးသီးကောက်ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- သောတာအရ၊ မဂ္ဂအရ၊ သောတာပတ္တိ
မဂ္ဂ အရတို့ကား မဂ္ဂ၌ရှိပါးကိုသာ ရကြပါသည်။
သောတာပတ္တိ အရကား သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရပါ
သည် သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉ္စ အရကား သောတာပတ္တိ
မဂ္ဂစိတ်ကို ရပါသည်။

၁၉၄ - မေး မဂ်စိတ်သည်အဘယ်ကြောင့် လေးပါး
ပြားရပါသနည်း၊ လုံလောက် ကျနစွာ
အကြောင်းပြ၍ ဖြေပါ။

ဖြေ- သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေငါးပါးတို့၏ နဲ့
သည်၏အဖြစ်၊ ထက်သည်၏အဖြစ်၊ အထူးသဖြင့်ထက်
သည်၏အဖြစ်၊ အလွန်အကြူး အထူးသဖြင့် ထက်သည်
၏အဖြစ် ကွဲပြားခြားနားလေသောကြောင့် ကိလေသာ
ကို ပယ်တတ်သော ပဟာယကသတ္တိ ကွဲပြားခြားနား
လေသည်။ ပဟာယကသတ္တိ ကွဲပြား ခြားနား သော
ကြောင့် ပဟာတဗ္ဗကိလေသာသံသောဇဉ် ကွဲပြားခြား
နားလေသည်။ ထိုသို့ပဟာတဗ္ဗ ကွဲပြား ခြားနား လေ
သောကြောင့် အဋ္ဌကိကမဂ် ကွဲပြားလေသည်။ ထိုကွဲပြား
ခြားနားသော အဋ္ဌကိကမဂ်နှင့် ယှဉ်သောကြောင့် မဂ်
စိတ်လေးပါးပြားရပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

၁၉၅ မေး ဖိုလ်စိတ်လေးခုသည် မဂ်အားလျော်စွာ
ဖြစ်သောကြောင့် လေးပါးပင် ပြား၏ဟု
ဆိုရာ အဘယ်သို့ဖြစ်ခြင်းသည် မဂ်အား
လျော်စွာ ဖြစ်သည်မည်ပါသနည်း။

ဖြေ- မဂ်သည် သမုစ္ဆေဒ ပဟာနံအားဖြင့်၊
ပဟ်ဖြတ်အပ်သော ကိလေသာတို့ကို ပဋိပ္ပဿန္တနုပ
ဟာနံအားဖြင့် တဖန်ငြိမ်းစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်
ဖြစ်ခြင်းသည်မဂ်အားလျော်စွာ ဖြစ်သည်မည်ပါသည်။

+ + +

၁၉၆-မေး လောကုတ္တရာစိတ်သည်အဘယ်ကြောင့်
အကျယ်လေးဆယ် ပြားရပါသနည်း။

ဖြေ- ပါဒကဈာန်၊ သမ္ပသိတဈာန်၊ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသ
ယဈာန်သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးနှင့်တူသဖြင့် ကခုာစု
သောစိတ်သည် ငါးပါး၊ ငါးပါးစီ ပြားသောကြောင့်
အကျယ်လေးဆယ် ပြားရပါသည်။

+ + +

၁၉၇-မေး ပါဒကဈာန်၊ သမ္ပသိတဈာန်၊ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာ
သယဈာန် သုံးပါးတို့၏အထူးကိုပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- လောကီဈာန် ကိုးပါးလုံးကို ရပြီးသော
ပုဂ္ဂိုလ်သည်မဂ်ကိုအလိုရှိ၍ စီးဖြန်းသည့်ကာလမိမိရရှိ
ပြီးသောဈာန်ကိုဝင်စား၏။ ထိုဝင်စားသောဈာန်သည်
ပါဒကဈာန် မည်၏။

အမှတ်မရှိ တပါးပါးသောဈာန်ကိုလက္ခဏာယာဉ်
တင်၍သုံးအပ်၏။ ထိုသုံးသပ်သောဈာန်သည် သမ္ပသိတ
ဈာန် မည်၏။

ပုဂ္ဂိုလ်၏ အလို သန္ဓာသယဖြစ်သော ကုသလန္တုဒ္ဓ
သည် ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယ မည်၏။

+ + +

၁၉၈-မေး အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်
လောကုတ္တရာစိတ်သည် အကျဉ်း၊ အ
ကျယ် ဖြစ်ရပါသနည်း။

ဖြေ- ဝိပဿနာ နိယာမပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် လောကုတ္တရာ စိတ် အကျဉ်း ဖြစ်ရပါသည်။
 ဈာန်နိယာမ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်လောကုတ္တရာ
 စိတ်သည် အကျယ်ဖြစ်ရပါသည်။ + + +

၁၉၉-မေး လောကုတ္တရာစိတ်အကျယ် လေးဆယ်
 ပြားရခြင်းသည် မရချအားဖြင့် ပြားပါ
 သလော။

ဖြေ- မရချအားဖြင့်ပြားသည်မဟုတ်ပါ။ ပါဒကဈာန်
 စသည်နှင့်တူစွာသမိဈာန်စာရအားဖြင့်သိပြားရပါသည်။

၂၀၀-မေး ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယကို ဈာန်ဟူ၍၎င်း၊ ဈာန်
 မဟုတ် ဟူ၍ ၎င်း ဆရာကြီး များ ဝါဒ
 ကွဲလျက် ရှိကြရာ ယင်း ဝါဒ နှစ်ပါးနှင့်
 မဆန့်ကျင်အောင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့ပါ။

ဖြေ- ဥပ္ပန္နဇ္ဈာသယောတိ ဥပ္ပန္နော ကတ္တု က
 မျတာ သင်္ခါတော ကုသလန္တန္ဒော၊ ဟူသော မဏိမဉ္ဇူ
 နှင့်အညီ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယဟူသည် မရချအားဖြင့် ဆန္ဒစေ
 တသိက်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ဈာန်မဟုတ်ပါ။ သို့သော်
 လည်း အကျိုးအာရမ္မဏိကဖြစ်သော ဆန္ဒ၏ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာ
 သယဟူသော အမည်ကို အကြောင်းအာရုံ ဖြစ်သော
 ဈာန်၌ တင်စား၍ ဖလူပစာရအားဖြင့် ဈာန်လည်း ပုဂ္ဂ
 လဇ္ဈာသယ မည်ပါသည်။

ဤသို့ မရချဥပစာ နှစ်မျိုးယူပါက ဆရာနှစ်ပါး အ
 ယူနှစ် မဆန့်ကျင်ပါ။

၂၀၁ - မေး လောကုတ္တရာ စိတ်၌ အဘယ်ကြောင့်
ကြိယာ မရှိပါသနည်း။

ဖြေ- မဂ်စိတ်တို့ မည်သည် တကြိမ်သာဖြစ်
သောကြောင့် ကြိယာမရှိပါ။

၂၀၂ - မေး အဘယ်ကြောင့် မဂ်စိတ် တကြိမ်သာ
ဖြစ်ရပါသနည်း။

ဖြေ- မဂ်စိတ်တို့မည်သည် တကြိမ်တည်းဖြင့်
သာလျှင် သမုဇ္ဈေဒပဟာန်အားဖြင့် ကိလေသာတို့ကို
အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖြတ်သဖြင့် နောင်တဖန် ကိလေသာကို
ပယ်ဘွယ်ကိစ္စ မရှိသောကြောင့် တကြိမ်သာ ဖြစ်ရပါ
သည်။

၂၀၃ - မေး နိဗ္ဗိတိသည် မဂ်စိတ်ကဲ့သို့တကြိမ်သာ
မဖြစ်မူ၍ အဘယ်ကြောင့် အကြိမ်များ
စွာ ဖြစ်ရပါသနည်း။

ဖြေ- နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ ဖလသမာပတ်ဖြင့်
မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာနေခြင်း
အကျိုးငှါ ဖြစ်သောကြောင့် အကြိမ်များစွာ ဖြစ်ရပါ
သည်။

၂၀၄ - မေး ကာမာဝစရ ဝိပါက်တို့ကို ကာမာဝစရ
ကုသိုလ်နှင့်တူစွာ အဘယ်ကြောင့်မဝေ
ဘန်ပါသနည်း။

ဖြေ- ကာမာဝစရ ကုသိုလ်သည် အကျိုးပေး
မပြု၊ အမှတ်မရှိသောဘဝ၌ အကျိုးပေးသောကြောင့်
ကာမာဝစရဝိပါက်ကို မိမိ၏ကုသိုလ်နှင့်တူစွာ မဝေ
ဘန်ရပါ။ (အဋ္ဌသာလိနိ)

၂၀၅-မေး + + +
မဟာဂ္ဂုတ်၊ လောကုတ္တရာ ဝိပါက်တို့ကို
အဘယ်ကြောင့် ကုသိုလ်နှင့် အတူ
ဝေဘန်ရပါသနည်း။

ဖြေ- မဟာဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်တို့ကား အန္တရာယ်မ
ရှိသော ဒုတိယဘဝ၌ အကျိုးပေးသောကြောင့် ဆင်
စသည်တို့၏အရိပ်သည် ဆင်နှင့်တူသကဲ့သို့ မိမိကုသိုလ်
နှင့်တူစွာ ဝေဘန်ရပါသည်။ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်
သည်လည်း မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေး မြဲသော
ကြောင့် ဝိပါက်စိတ်ကိုလည်း ကုသိုလ်နှင့်တူစွာ ဝေဘန်
ရပါသည်။ (အဋ္ဌသာလိနိ)

၂၀၆-မေး + + +
ဘူမိ ဘေဒစိတ်၊ ဇာတိ ဘေဒစိတ်၊ သမ္ပ
ယောဂ ဘေဒစိတ်၊ သင်္ခါရ ဘေဒစိတ်၊
ဈာန ဘေဒစိတ်၊ အာရမ္မဏဘေဒစိတ်၊
မဂ္ဂ ဘေဒ စိတ်တို့ကို ရသင့်သည် အား
လျော်စွာ ဝေဘန်၍ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- (က) ကာမာဝစရစိတ် ဘူမိ၊ ဇာတိ၊ သမ္ပ
ယောဂ၊ သင်္ခါရဘေဒ။

(ခ) ခုပါဝစရစိတ် ဘူမိ၊ ဇာတိ၊ ဈာနဘေဒ။

(ဂ) အရူပါဝစရစ်တံ ဘူမိ၊ ဇာတိ၊ အာရမ္မဏဘောဒ။

(ဃ) လောကုတ္တရာစိတ် ဘူမိ၊ ဇာတိ၊ မဂ္ဂဘောဒ။ ။

(မဏိမဉ္ဇူ) + + +

၂၀၇-မေ: ဣဒဿကုသလာနေဝံစသောဇာတိဘော
ဒြဂါယာဉ္ဇိ 'ဆတ္တိ' သေဝ' နောင်ရှိသော
'ဝေ' သဒ္ဓါကို အဘယ်၌ ယှဉ်မည်နည်း။

ဖြေ- ဣဒဿဝေ၊ ဧကဗိသတိဝေ၊ ဆတ္တိ သဝေ၊
ဝိသတိဝေဟု လေးပုဒ်လုံး နောင်ယှဉ်ပါသည်။ ။

(ပေါရာဏဒီကာ) + + +

၂၀၈-မေ: ကုသိုလ်၊ ဝိပါက်တို့သည် ထို့ထက်အ
လွန်ရှိသေးသည် မဟုတ်ပါလော။ လေး
ပုဒ်လုံး နောင်ယှဉ်ခြင်းသည် အဘယ်သို့
လျှင် သင့်လျော်မည်နည်း။

ဖြေ- လေးပုဒ်လုံး နောင်ယှဉ်သော်လည်း ဝေသဒ္ဓါ
ချင်း အနက်မတူကြပါ။ ဣဒဿ၊ ဝိသတိ နောင်ယှဉ်သော
ဝေသဒ္ဓါကား အယုတ်၊ အလွန်ကို ကန့်ခြင်း အဝဓာရဏ
အနက်ကို ဟောပါသည်။ ဧကဗိသတိ၊ ဆတ္တိ သနောင်
ယှဉ်သော ဝေသဒ္ဓါကား ကုသိုလ်၊ ဝိပါက် တို့သည်
ထို့ထက်အလွန် ရှိသေး၏ဟု ပြခြင်း နိယမအနက်ကို
ဟောပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လေးပုဒ်လုံး နောင်ယှဉ်ခြင်း
သည် သင့်လျော်ပါသည်။

အဝဓာရဏံ ပန အညေသမ္ဘိတိ ဒဿနတ္ထံ။ ။

(ကင်္ခါဒီကာကို ထောက်)

၂၀၉-မေး စတုပညာသမာ ကာမေ စသော ဘူမိ
ဘေဒပြ ဂါထာ၌...အနုတ္တရေ ဌိတာ
အနုတ္တရေ တထာဟု ပါဠိနှစ်ချက် ရှိရာ
အဘယ်ပါဠိ မှန်မည်နည်း၊ အကြောင်း
ထောက်၍ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါ။

ဖြေ - အကယ်၍ ဌိတာဟု ပါဠိဟောင်းရှိက ဋီ
ကာဆရာသည် ဤရယေ ဟူသောသမ္ပန္နကြိယာကို မပြု
ရာ၊ ဌိတာပါဠိမရှိသောကြောင့်သာ ဤရယေနှင့်စပ်၍
ပြသောကြောင့်၎င်း၊ အနုတ္တရေပနဟု ဋီကာဖွင့်သော
ကြောင့်၎င်း အနုတ္တရေတထာသာ ပါဠိဟောင်းဖြစ်၍
ပါဠိမှန်ဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၂၁၀-မေး လောကုတ္တရာစိတ်ကို ဈာန်အင်္ဂါနှင့်ယှဉ်
သောကာလ ပဌမဈာန်၊ ပ။ စတုတ္ထဈာန်
တို့ မှာ သော မ န သ၊ ပဉ္စမ ဈာန် မှာ
ဥပေက္ခာဟု သိရပြီ မယှဉ်သည့်ကာလ
အဘယ်ဝေဒနာဟု သိရမည်နည်း။

ဖြေ - သောမနဿ သဟဂတံ သောတာပတ္တိ
မဂ္ဂစိတ္တံ ဥပေက္ခာ သဟဂတံ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂစိတ္တံ -
စသည်ဖြင့် အစိတ်ကိုယူခြင်းမရှိရကား ယူအပ်သော
အနက်၏ အကြွင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကို သိအပ်သော
ကြောင့် ဝေဒနာနှစ်ပါးပင် ယှဉ်သည်ဟု သိရပါသည်။

+ + +

၂၁၁ မေး သတ္တတိံသ ဝိဓိ ပုညံ စသော ဂါထာံ၊
အကုသိုလ်စိတ်၊ ကြိယာစိတ်တို့ကို မပြုဘဲ
အဘယ်ကြောင့် ကုသိုလ်၊ ဝိပါက်တို့ကို
သာ ပြဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ- ပါဒကဈာန်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်
ရေတွက်ခြင်း၏ ဝှီးခြင်းသည် ကုသိုလ်၊ ဝိပါက်တို့၌
သာ ဖြစ်သင့်သောကြောင့် အကုသိုလ်၊ ကြိယာတို့ကို မ
ပြတော့ဘဲ၊ ကုသိုလ်၊ ဝိပါက် တို့ကိုသာ ပြဆို ရပါ
သည်။ ။ ဇီကာကျော်။

+ + +

၂၁၂-မေး မဟာဂဇစိတ် ဟူသည် အဘယ်ကြောင့်
အဘယ်စိတ်ကို ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ- ကြီးကျယ်သည်ဖြစ်၍ ဆင်ပြောင်ကြီး
နှင့်တူသောကြောင့် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်ကို မဟာဂဇ
စိတ် ဟု ခေါ်ပါသည်။ ။ အဋ္ဌသာလိနီ။

+ + +

၂၁၃ မေး သဗ္ဗညုတညာဏ် မဟုတ်ဘဲလျှင် သဗ္ဗ
ညုတညာဏ်နှင့် တူသောစိတ်ကား အ
ဘယ် စိတ်ပါနည်း။

ဖြေ- အာရုံမပြုနိုင်သော တရားမည်သည်မရှိ၊
သဗ္ဗညုတညာဏ်ကဲ့သို့ အလုံးစုံကို အာရုံ ပြုနိုင်သော
ကြောင့် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်ပင် သဗ္ဗညုတညာဏ်
နှင့် တူသောစိတ် ဖြစ်ပါသည်။ ။ အဋ္ဌသာလိနီ။

၂၁၄-မေး ပစ္ဆိမ ဘဝိက ဖြစ်သော ဘုရား အလောင်းဘို့သည် အဘယ်စိတ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေပါသနည်း။

ဖြေ- သောမနဿသဟဂုတ် ဉာဏ သမ္ပယုတ် အသင်္ခါရိက မဟာဝိပါက် စိတ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေ၍ ဖြစ်ပါသည်။ ။အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၂၁၅-မေး စောမဟုတ်ဘဲလျက် စောအရာ၌ တည်သော စိတ်ကား အဘယ်၌ ဖြစ်သော အဘယ်စိတ်ပါနည်း။

ဖြေ- ပရိတ္တာရုံ ဝိတိ၌ဖြစ်သော ဂုဋ္ဌောစိတ်ဖြစ်ပါသည်။ ။အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၂၁၆ မေး စိတ်တရားသည် “ပဉ္စာရ” ဖြူစင်၏ဟု ဟောတော်မူရာ အသုံးစုံသောစိတ်သည် မိမိသဘောအားဖြင့် ဖြူစင်ပါသလော။

ဖြေ- ကုသိုလ်စိတ်သာ မိမိ သဘောအားဖြင့် ဖြူစင်ပါသည်။ အကုသိုလ်စိတ်ကား ဘဝင်၏အကျိုး ဆက်ကြောင့်သာ ဖြူစင်ပါသည်။ ဝိပါက်စိတ်ကား ဝတ္ထုကြောင့် ဖြူစင်ပါသည်။ ။အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၂၁၇-မေး စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ် တို့တွင် ထည့်သော် လည်း မကိုး၊ နှုတ် သော်လည်း

မဟုတ်သောစိတ်ကား အဘယ်စိတ် ဟု
နည်း။

ဖြေ- အဘိညာဏ်ဒွေးဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၂၁၇-မေး အကြောင်း ဖြစ်သောစိတ်၊ အကျိုးဖြစ်
သောစိတ်၊ အကြောင်း၊ အကျိုး မဟုတ်
သောစိတ်တို့ကို အသီးအသီးပြပါ။

ဖြေ- အကြောင်း ဖြစ်သော စိတ်ကား အကု
သိုလ်စိတ် နှစ်ခု၊ ကုသိုလ်စိတ် ဧကဝိသ ဖြစ်ပါသည်။
အကျိုးဖြစ်သောစိတ်ကား ဝိပါက်စိတ် ဆဋ္ဌိံသဖြစ်ပါ
သည်။ အကြောင်း၊ အကျိုး မဟုတ်သော စိတ်ကား
ဣဒ္ဓိယာစိတ် ဝိသ ဖြစ်ပါသည်။ + + +

၂၁၉-မေး မုချ ကာမာဝစရစိတ်၊ ယေဘုယျ ကာမာ
ဝစရစိတ်များကို ခွဲဝေ၍ပြပါ။

ဖြေ- ဒေါသမူဒွေ၊ ဃာနဝိညာဏ်ဒွေ၊ ဇိဝှဂိဝိ
ညာဏ်ဒွေ၊ ကာယဝိညာဏ်ဒွေ၊ မဟာဝိပါက်စိတ် ရှစ်ခု၊
ပေါင်း တဆယ် ခြောက်ပါးသော စိတ်သည် မုချ ကာမာ
ဝစရစိတ် ဖြစ်ပါသည်။ ကြွင်းသော ကာမာဝစရစိတ်
သုံးဆယ် ရှစ်ပါးသည် ယေဘုယျ ကာမဝစရစိတ် မည်ပါ
သည်။ + + +

၂၂၀-မေး မုချ ရူပါဝစရစိတ်၊ ယေဘုယျ ရူပါဝစရ
စိတ်၊ မုချ အရူပါဝစရစိတ်၊ ယေဘုယျ အ
ရူပါဝစရစိတ်တို့ကို အသီးအသီးပြပါ။

ဖြေ- ရူပဝိပါက် ငါးခုသည် မချ ရူပါဝစရ၊
ကြွင်း တဆယ်သည် ယေဘုယျရူပါဝစရ၊ အရူပဝိပါက်
လေးခုသည် မချအရူပါဝစရ၊ ကြွင်း ရှစ်ပါးသည် ယေ
ဘုယျအရူပါဝစရိတ် ဖြစ်ပါသည်။

၂၂၁-မေး ⁺ ကိစ္စဘေဒဝိတ်၊ ⁺ န္ဒါရဘေဒဝိတ်၊ ⁺ ဝတ္ထု
ဘေဒဝိတ်၊ ကိစ္စန္ဒါရဘေဒဝိတ်ရ ဝို့ကို
ဖော်ပြပါ။

ဖြေ- ကိစ္စဘေဒ ဝိတ်ကား သဗ္ဗုဒ္ဓိန္ဒြိယန္တရ၊
သန္တိရဏသုံးခု၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်ဝိတ်တို့ဖြစ်ပါသည်။ န္ဒါ
ပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်ကား န္ဒါရဘေဒဝိတ်လည်းမည်၊
ဝတ္ထုဘေဒဝိတ်လည်းမည်ပါသည်။ အာဝဇ္ဇန်းဇွေးကား
ကိစ္စန္ဒါရဘေဒဝိတ် ဖြစ်ပါသည်။

ဝိတ်ပိုင်းပြီး၏။

စေတသိက်ပိုင်း

၂၂၂-မေး ကေုပ္ပါဒ် ဆိုက စေတော ယုတ္တာအဖြစ်
ပြီးသည်မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်အကျိုး
၎င်း ကေနိရောဓ သဒ္ဓါကိုဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ- သဟဇာတ်ဖြစ်သော ကမ္မဇရပ်၊ ဝိတ္တဇ
ရပ်တို့ကိုနှစ်စေခြင်းအကျိုး၎င်းဆိုပါသည်။ ငိုကာကျော်။

၂၂၃-မေး ⁺ ကောလမ္ဘာသဒ္ဓါကို ⁺ အဘယ်ကိုနှစ်စေ ⁺
လိုသောကြောင့် ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ- ဝိညတ်ဒွေး၊ ရုတိပိတ်၏ အထက်၌ဖြစ်၍
ရုတိပိတ်၏ သင်္ဂဟဏ္ဍာ၌ ချုပ်ကုန်သောရုပ်တို့ကို နစ်စေ
လိုသောကြောင့် ဆိုပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၂၂၄-မေး ကေဝတ္ထုကသဒ္ဓါကို အဘယ်ကို ပြလို
သောကြောင့် ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ- ရှေးလက္ခဏာသုံးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်
သော စေတသိက်တို့သည် စင်စစ်တူသော မှီရာ ရှိကုန်
သည်ဟု ပြလိုသောကြောင့်ဆိုပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၂၂၅-မေး အရူပဘုံ၌ သမ္ပယောဂလက္ခဏာလေး
ပါးလုံး အကုန် ရပါမည်လော၊ အ
ကြောင်းပြ၍ဖြေဆိုပါ။

ဖြေ- အရူပဘုံ၌ ဝတ္ထုရုပ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်
သမ္ပယောဂလက္ခဏာလေးပါးလုံး အကုန်မရပါ၊ ရှေး
လက္ခဏာ သုံးပါးသာရပါသည်။

+ + +

၂၂၆-မေး စေတသိက် လက္ခဏာ လေးပါးတို့၏
အဓိပ္ပါယ်ကို အသီးအသီး ပြဆိုပါ။

ဖြေ- ပိတ်ဖြစ်လျှင် စေတသိက်တရားတို့သည်
လည်းဖြစ်ကြကုန်၏။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည် ဧကုပ္ပါဒ၊ ပိတ်
ချုပ်လျှင် စေတသိက်တို့သည်လည်း ချုပ်ကုန်၏။ ဤ
ကား ဧကနိရောဓ ပိတ်သည် ရူပါရုံကို အာရုံပြုလျှင်

စေတသိက်တရားတို့သည်လည်း ရူပါရုံကို အာရုံပြုကြ
ကုန်၏။ ဤကား ကောဇမ္ဗဏ ဗိတ်သည် ဟဒယဝတ္ထုကို
မှီလျှင် စေတသိက်တရားတို့သည်လည်း ဟဒယဝတ္ထု
ကို မှီကြကုန်၏။ ဤကား ကောဇမ္ဗဏ။

၂၂၇-မေး စေတသိက် ၅၂-ပါးကို အကျဉ်းဆုံး
နည်းအားဖြင့် ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ- အညသမာနး စေတသိက်-၁၃, အကု
သိုလံ စေတသိက် ၁၄, သောဘဏ္ဍာစေတသိက်-၂၅၊
ပေါင်း ၅၂ ပါး ဖြစ်ပါသည်။

၂၂၈-မေး အညသမာန, အကုသလ, သောဘဏ္ဍာ
ရာသီ သုံးပါးတို့တွင် အဘယ်ကြောင့်
အညသမာန ရာသီကို ရှေးဦးစွာ ပြဆို
ရပါသနည်း။

ဖြေ- အသောဘဏ္ဍာဗိတ်, သောဘဏ္ဍာဗိတ်တို့
နှင့် ဆက်ဆံသောကြောင့် ရှေးဦးစွာဆိုပါသည်။ ။
သင်္ခေပ။

၂၂၉ မေး အညသမာနး စေတသိက်တို့တွင် အ
ဘယ်ကြောင့် သဗ္ဗစိတ္တသာခါရဏ စေ
တသိက်ကို ရှေးဦးစွာဆိုပါသနည်း။

ဖြေ- အလုံးစုံသောဗိတ်တို့၌ ယှဉ်သည်ဖြစ်၍
အရာကျယ်သောကြောင့် ရှေးဦးစွာ ဆိုပါသည်။ ။
သင်္ခေပ။

၂၃၀-မေး သဗ္ဗစိတ္တသဘာရဏ စေတသိက်တို့၌
အဘယ်ကိုမှီ၍ ဖဿော,ဝေဒနာစသော
အစဉ်ကို ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ- ဖဿပဉ္စကရာသီ,ဈာနပဉ္စကရာသီ,ဣန္ဒြိယဉ္စကရာသီ,ယေဝါပနကတို့၏အစွမ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သောအစဉ်ကိုမှီ၍ ဆိုပါသည်။ ။(သင်္ခေပ)

၂၃၁-မေး သဗ္ဗစိတ္တသဘာရဏ စေတသိက်တို့တွင်
အဘယ် စေတသိက်ကို အဘယ်ရာသီ၌
ဟောပါသနည်း။

ဖြေ- ဖဿ,ဝေဒနာ, သညာ, စေတနာတို့ကို
ဖဿပဉ္စက ရာသီ၌ ဟောပါသည် ဧကဂ္ဂတာကို ဈာန
ရာသီ၌ ဟောပါသည်၊ ဇီဝိတိန္ဒြေကို ဣန္ဒြိယဉ္စက ရာသီ၌
ဟောပါသည် မနသိကာရကို ယေဝါပနက၌ ဟောအပ်
ပါသည်။ ။ (သင်္ခေပ)

၂၃၂-မေး မြတ် စွာ ဘုရားသည် ဒေသနုက္ကမ၊
ဥပ္ပတ္တိက္ကမ နှစ်ပါးတို့တွင် အဘယ်၏အ
စွမ်းအားဖြင့် ဖဿကိုရှေးဦးစွာဟောပါ
သနည်း။

ဖြေ- ဒေသနုက္ကမ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ရှေးဦး
စွာ ဟောပါသည်။

၂၃၃-မေး ဖဿသည်နာမ်တရားဖြစ်သောကြောင့်
အာရုံကို မတွေ့ထိကောင်းသည် ဖြစ်ပါ

လျက် အဘယ်ကြောင့် အာရုံကို တွေ့
ထိခြင်းလက္ခဏာ ရှိသောကြောင့် ဖဿ
ဟုဆိုပါသနည်း။

ဖြေ- စင်စစ်အားဖြင့် အာရုံကို မတွေ့ထိတတ်
သော်လည်း တွေ့ထိသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်
သောကြောင့် ဆိုပါသည်။ (အဋ္ဌသာလိနိ) + +

၂၃၄-မေး ဖဿစသောတရားတို့သည်လည်း အာ
ရုံ၏ အရသာကိုခံစားတတ်ပါလျက် ဝေ
ဒနာကိုသာ အာရုံ၏ အရသာကို ခံစား
တတ်၏ ဟု အဘယ်ကြောင့် ဆိုပါသ
နည်း။

ဖြေ- ဖဿ စသော တရားတို့သည်ကား တ
စိတ်တဒေသအားဖြင့်သာခံစားကြသည်။ ဝေဒနာသည်
သာလျှင် စင်စစ် အစိုးရသောအဖြစ်ဖြင့် ခံစားတတ်
သောကြောင့် ဆိုပါသည်။ ။ (အဋ္ဌသာလိနိ) + +

၂၃၅-မေး လောက၌ လူတို့ဝေါဟာရအားဖြင့် စေ
တနာရှိ၍လည်း သဒ္ဓါရှိ၍လည်းဟု
ပြောဆိုလေ့ရှိကြရာစေတနာနှင့် သဒ္ဓါ
ကား တူသလိုလိုရှိ၏။ အသို့ ထူးပါသ
နည်း။

ဖြေ- တယောက်သော သူသည် တယောက်
သောသူအား ဝတ်စေချင်၊ စားစေချင်ခြင်းသည်ကား
စေတနာ၊ တယောက်သော သူသည် တယောက်သော

သူအား ပေးကမ်း လှူဒါန်းသည်ရှိသော် နောင်ဘဝ၌ စည်းစိမ်ချမ်းသာကို မချမသွေရပေလတ္တံ့ဟု ယုံကြည်ခြင်းသည် သဒ္ဓါ၊ ဤကဲ့သို့ထူးပါသည်။

+ + +

၂၃၆-မေး မနုဿိကာရ၏ အပြားကိုပြု၍ ယင်းတို့၏ အရ တရား ကို ယ် ကို အသီး အသီး ဖော်ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- မနုဿိကာရအပြား။ ။တရားကိုယ်၊ အာရမ္မဏ ပဋိပါဒက မနုဿိကာရ-မနုဿိကာရ စေတသိက်။

ဝိထိပဋိပါဒက မနုဿိကာရ-ပဉ္စဒ္ဓါရာဇန္တန်း။
ဇဝနပဋိပါဒကမနုဿိကာရ-မနောဒ္ဓါရာဇန္တန်း။

+ + +

၂၃၇ မေး မနုဿိကာရ သုံးပါးတို့၏ အဗျဉ္ဇာယ်ကို အသီးအသီးဖော်ပြပါ။

ဖြေ - အာရုံကိုစီရင်တတ်သည်ဖြစ်၍ သမ္ပယုတ် တရားတို့ကို အာရုံသို့ ရှေ့ နှင်တတ်သောကြောင့် အာရမ္မဏပဋိပါဒက မနုဿိကာရ မည်၏။

ရှေးဘဝင်စိတ်မှ မတူသော ဝိထိစိတ်အစဉ်ကို ပြုတတ်သောကြောင့် ဝိထိပဋိပါဒက-မနုဿိကာရ မည်၏။

ရှေးဘဝင်စိတ်မှ မတူသော ဇောစိတ်အစဉ်ကို ပြုတတ်သောကြောင့် ဇဝနပဋိပါဒက-မနုဿိကာရမည်၏။

+ + +

၂၃၈-မေး နောက်နှစ်ပါး၏မနုသိကာရမည်ဟန်ကို
ဝစနုတ္တပြု၍ အနက်ယောဇနာလိုက်ပါ။

ဖြေ- ပုရိမ မနုတော ဝိသဒ္ဓိသံ မနံ ကရောတိ
တိ မနုသိကာရော။ ။(အဋ္ဌသာလိနိ)

ယောဇနာကား - ပုရိမ မနုတော-ရှေ့ဖြစ်သော ဘ
ဝင်စိတ်မှ၊ ဝိသဒ္ဓိသံ-မတူသော၊ မနံ-မိဝိစိတ်၊ စောစိတ်
ကို၊ ကရောတိ-ပြုတတ်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ကြောင့်၊ မနုသိကာ
ရော-မနုသိကာရ မည်၏။ + + +

၂၃၉-မေး ဝီတိ၏အပြားကိုပြု၍ယင်းတို့၏အဓိပ္ပါယ်
ကို အသီးအသီးဖော်ပြပါ။

ဖြေ- ခုဒ္ဒကာဝီတိ၊ ခဏိကာဝီတိ၊ ဩက္ကန္တိကာ
ဝီတိ၊ ဥဗ္ဗေဂါဝီတိ၊ ဖရဏာဝီတိ ပေါင်း ငါးပါး။
အဓိပ္ပါယ်ကား - ကိုယ်၌ ကြက်သီးမွေးညှင်း ထကာမျှ
ဖြစ်သောဝီတိသည် ခုဒ္ဒကာဝီတိမည်၏။ ခဏတိုင်း၊ ခဏ
တိုင်း လျှပ်စစ်ပြက်သကဲ့သို့ ဖြစ်သောဝီတိသည် ခဏိ
ကာဝီတိမည်၏။ ကိုယ်ကို သက်၍ သက်၍ ပြက်သော
ဝီတိသည် ဩက္ကန္တိကာဝီတိမည်၏။ အားကြီးသည်ဖြစ်
၍ ကိုယ်ကို ကောင်းကင်သို့ ပျံ့တက်စေနိုင်သော ဝီတိ
သည် ဥဗ္ဗေဂါဝီတိမည်၏။ ပျံ့နှံ့၍တည်သောစည်ပေါင်း
အိမ်ကဲ့သို့ အလုံးခုံသောကိုယ်ကို ပျံ့နှံ့၍တည်သော
ဝီတိသည် ဖရဏာဝီတိမည်၏။ + + +

၂၄၀-မေး ဥဗ္ဗေဂါဝီတိသည်ကောင်းကင်းသို့ပျံ့တက်
စေနိုင်သော အာနုဘော်ရှိသော ကြောင့်

ဖရဏာပိတိထကံ မြတ်ပါသလော၊ အ
ကြောင်းပြု၍ ဖြေဆိုပါ။

ဖြေ- ဥဇ္ဇေဂါပိတိထကံ ဖရဏာပိတိကမတုနံ
လှုပ်သောကြောင့်၎င်း၊ ကြာမြင့်စွာတည်သောကြောင့်
၎င်း ဖရဏာပိတိကံမြတ်ပါသည်။

ဥဗ္ဗေဂတော ဖရဏာနိစ္စလက္ခဏံ။

စိရိဋ္ဌိတိကက္ခဏံ ပဏီတ တရာ။ ။(မူလဒီကာ)

+ + +

၂၄၁-မေး အညသမာနကို ဝစနုတ္တပြု၍ အဓိပ္ပါယ်
ဖော်ပြပါ။

ဖြေ- အညေစ အညေစ အညေ၊ အညေသံသ
မာနာ အညသမာနာ။ (ဝစနုတ္တ)

အဓိပ္ပါယ်ကား- သောဘဏဗိတ်မှတစ်ပါး အသော
ဘဏဗိတ်၊ အသောဘဏဗိတ်မှတစ်ပါး သောဘဏဗိတ်
တို့နှင့် တူသောကြောင့်၊ ဝါ-ဆက်ဆံသောကြောင့် အ
ညသမာနန်း မည်ပါသည်။

+ + +

၂၄၂-မေး အညသမာန၌ အည၏ အပါဒါနိကား
အဘယ်နည်း။

ဖြေ- အည၏ အပါဒါနိကား မပြုပါ။ အသော
ဘဏဗိတ်၌ ယှဉ်ခိုက် သောဘဏဗိတ်သည် အည၏အ
ပါဒါနိ ဖြစ်ပါသည်။ သောဘဏဗိတ်၌ ယှဉ်ခိုက်
အသောဘဏဗိတ်သည် အည၏အပါဒါနိဖြစ်ပါသည်။

၂၄၃-မေး ပီတိ၊သုခ နှစ်ပါးတို့၏ ထူးခြားဟန်ကို ထင်ရှားအောင် ပုဆောင်၍ ဖြေဆိုပါ။

ဖြေ- အလွန်ခရီးပန်း၍ ရေငတ်သောသူအား ရှေးဦးစွာ ရေကိုတွေ့မြင်ရ၍ နှစ်သက်ခြင်းသည် ပီတိ၊ တွေ့မြင်အပ်ပြီးသောရေကို သောက်ခြင်း၊ ချိုးခြင်း စသည်ဖြင့် ဝမ်းမြောက်စွာ ရေ၏အရသာကို ခံစားခြင်း သည် သုခ ဖြစ်ပါသည်။ ။ အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၂၄၄-မေး အကုသိုလ်စေတသိက် တဆယ် သေးစု တို့၌ သဗ္ဗာကုသလသာဓာရဏ၊ လောဘမူလသာဓာရဏ၊ဒေါသမူလ သာဓာရဏ၊ဥဘယသာဓာရဏ၊ မောဟမူလ သာဓာရဏ စေတသိက် ငါးမျိုးကို ဝေဖန်ပြပါ။

သဓာရဏအမည်

စေတသိက်အမည်

ဖြေ- သဗ္ဗာကုသလသာဓာရဏ-မောစတုက်လေးခု၊ လောဘ မူလသာဓာရဏ- လောဘ၊ဒိဋ္ဌိ၊မာန၊ ဒေါသမူလ သာဓာရဏ - ဒေါစတုက်လေးခု၊ ဥဘယသာဓာရဏ -ထိနု၊မိဒ္ဓ။ မောဟမူလသာဓာရဏ -ဝိဝိကိစ္ဆာ။

+ + +

၂၄၅ မေး လောဘနှင့်ဆန္ဒ အဘယ်သို့ထူးကြပါသနည်း။

ဖြေ- အာရုံကို အလိုရှိကာမျှသည်ဆန္ဒ၊ အာရုံ
၌အလွန်တပ်မက်မောသောအားဖြင့် အလိုရှိခြင်းသည်
လောဘ၊ ဤသို့ ထူးပါသည်။

၂၄၆-မေး + + +
တဏှာကို နန္ဒီဟူ၍၎င်း၊ နန္ဒီရာဂဟူ၍
၎င်း ဟောတော်မူရာ နန္ဒီနှင့်နန္ဒီရာဂ
အဘယ်သို့ ထူးကြပါသနည်း။

ဖြေ- တခုသောအာရုံ၌ တကြိမ်ဖြစ်သော တ
ဏှာသည် နန္ဒီမည်၏။ တခုသောအာရုံ၌ အဖန်တလဲလဲ
ဖြစ်သောတဏှာသည် နန္ဒီရာဂမည်၏။ ။အဋ္ဌသာလိနိ

၂၄၇-မေး + + +
ဒိဋ္ဌိ ခြောက်ဆယ် နှစ်ပါးရှိရာ ခြောက်
ဆယ် နှစ်ပါးလုံးပင် ကမ္မပထမြောက်
ပါသလော။

ဖြေ- မမြောက်ပါ။ နန္ဒီကဒိဋ္ဌိ၊ အကြိယဒိဋ္ဌိ၊ အ
ဟေတုကဒိဋ္ဌိ ယင်းသုံးပါးသာ ကမ္မပထ မြောက်ပါ
သည်။ ။(အဋ္ဌသာလိနိ)

+ + +
၂၄၈-မေး ဒိဋ္ဌိ သုံးပါး တို့တွင် အဘယ် ဒိဋ္ဌိသည်
အဘယ်ကို မြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ- နန္ဒီကဒိဋ္ဌိသည် အကျိုးကိုမြစ်ပါသည်။
အကြိယဒိဋ္ဌိသည် ကံကိုမြစ်ပါသည်။ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ
သည် နှစ်ပါးစုံကိုမြစ်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်-နတ်၊ ကျိုး၊ အ၊ ကံ၊ ဟေ၊ နှစ်စာနဲ့ ဖြစ်ရန် နိယတ။

၂၄၉-မေး သစ်ငုတ်ကို တိုက်မိ၍ သစ်ငုတ်ကို အ
မျက်ထွက်၏၊ မိုးရွာလွန်း၍ မိုးကိုအမျက်
ထွက်၏၊ ဤသို့ အရာ မဟုတ်သည်၌ အ
မျက်ထွက်သော အဋ္ဌာနကောပ သည်
ကမ္မပထမြောက်၊ မမြောက် အကြောင်း
ပြု၍ ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဖြေ- သင်္ခါရတရားတို့၌ အမျက် ထွက်သော
ကြောင့် ကမ္မပထမမြောက်ပါ။ သတ္တဝါတို့၌ အမျက်
ထွက်မှသာ ကမ္မပထမြောက်သည်။

အဋ္ဌာန ဃာတောပန သင်္ခါရေသု၊

ဥပ္ပန္နောကမ္မပထဘေဒံ နကရောတိ။ ။ အဋ္ဌသာဝလိနိ။

+ + +

၂၅၀-မေး ကောဇ္ဇောင့် ဥပနာဟအထူးကိုပြပါ။

ဖြေ- တခုသောအာရုံ၌ တကြိမ်သာဖြစ်သော
အမျက်သည် 'ကောဇ'၊ အဖန်တလဲလဲဖြစ်သော အမျက်
သည် 'ဥပနာဟ'။ ။ ဘေရသကဏ်။

+ + +

၂၅၁-မေး ဣဿာနှင့် မစ္ဆရိယကား အဘယ်သို့
ထူးပါသနည်း။

ဖြေ- ဣဿာကား ဗဟိဒ္ဓကိုအာရုံပြု၏၊ မစ္ဆရိ
ယကား အဇ္ဈတ္တကို အာရုံပြု၏၊ ဤသို့ထူးပါသည်။

+ + +

၂၅၂-မေး အဘယ်ကြောင့် ကုဏ္ဍုဒ္ဓမည်သနည်း၊
ဝစနုတ္တပြု၍ အရကောက်ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- ပြုအပ်ပြီးသော ဒုစရိုက်၊ မပြုလိုက်မိသော သုစရိုက်တို့၌ အဖန်တလဲလဲစိုးရိမ်ခြင်းလက္ခဏာရှိသောကြောင့် ကုက္ကုစ္စမည်ပါသည်။

+ + +

ဝစနုတ္တ ကုစ္ဆိတံကတံ ကုကတံ၊ ကုကတဿတာဝေါ ကုက္ကုစ္စံ၊ ကုကတ အရကား... ပြုအပ်ပြီးသော ဒုစရိုက်၊ မပြုလိုက်မိသော သုစရိုက်တို့ကို မချရ၏။ ဒေါသမူစိတ္တဗျူဟာကို ကာရုဏှပစာရ အားဖြင့်ရ၏၊ ကုက္ကုစ္စအရကား... ကုက္ကုစ္စစေတသိက်ကိုရ၏။

၂၅၃-မေး ပြုအပ်ပြီးသော ဒုစရိုက်၊ မပြုအပ်သေးသော ဒုစရိုက်တို့ကို အာရုံပြု၍ စိုးရိမ်ခြင်းသည်လည်း ကုက္ကုစ္စမည်၏ ဟု ယူကြသော အချို့ဆရာကြီးများ၏ အယူပါဒသည် သင့်၊ မသင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

ဖြေ- မသင့်ပါ။ အကြောင်းကား အင်္ဂုတ္တိုရ် အဋ္ဌကထာ၌ ကုက္ကုစ္စံ နာမ အကတကဏျာဏဿ ကတပါပဿ တပ္ပတ္တိယာ ဝိပ္ပတိသာရော-ဟုမိန့်ဆိုသောကြောင့်၎င်း၊ အဋ္ဌသာလိနိဋ္ဌလည်း ကတသဒ္ဓါကို ဒုစရိတသဒ္ဓါနှင့်၊ အကတသဒ္ဓါကို သုစရိတသဒ္ဓါနှင့်စပ်၍ ဖွင့်သောကြောင့်၎င်း မသင့်ပါ။

+ + +

၂၅၄-မေး ပြုအပ်ပြီးသော ဒုစရိုက်၊ မပြုအပ်သေးသော ဒုစရိုက်တို့ကို အာရုံပြု၍ စိုးရိမ်ရာ၌

ကုက္ကုစ္စ မဖြစ်ပါက အဘယ်အကုသိုလ်
ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ရမည်နည်း။

ဖြေ- သောကဖြစ်ပါသည်။ တရားကိုယ်အား
ဖြင့် ဒေါမနဿဝေဒနာ ဟု မှတ်ရမည်။

ဥာဘိဗျသနာဒိဝိသယံ ကေဝလံဝိတ္တသန္တာပဘူ
တံ အနုသောစနံသောကော။ ။မဟာဋီကာ။

+ + +

၂၅၅-မေး ဤအဘိဓမ္မာ၌လာသော ကုက္ကုစ္စ၊ဟတ္ထ
ကုက္ကုစ္စကံဝိကုက္ကုစ္စံ...စသည်ဖြင့်မဟာ
နိဒ္ဒေသပါဠိတော်၌ လာသော ကုက္ကုစ္စ၊
ဘိက္ခု၊ ကုက္ကုစ္စာယန္တာ နဂဏ္ဍိ'သု
စသည်ဖြင့် ဝိနည်း၌လာသော ကုက္ကုစ္စ
တို့၏ အသုံးကိုဖော်ပြပါ။

ဖြေ- အဘိဓမ္မာ၌လာသောကုက္ကုစ္စကားပြုအပ်ပြီး
သော ဒုစရိုက်၊မပြုအပ်သေးသောသုစရိုက်တို့၌ စိုးရိမ်
ခြင်းလက္ခဏာရှိသော အကုသိုလ်ကုက္ကုစ္စ စေတသိက်
ဖြစ်ပါသည်။ မဟာနိဒ္ဒေသ၌ လာသော ကုက္ကုစ္စကာ
လက်၊ခြေကို မစောင့်စည်း၊လက်၊ခြေဆော့ခြင်းတည်
ဟူသော အသံယကကုက္ကုစ္စ ဖြစ်ပါသည်။

ဝိနည်း၌လာသောကုက္ကုစ္စကား အပ်သလော၊မအပ်
သလောဟုယုံမှားသောအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော
ကုသိုလ်ဝိတ္တုပ္ပာဒ် ဟု ဆိုအပ်သော ဝိနယသံသယကုက္ကုစ္စ
ဖြစ်ပါသည်။ ပရမတ္ထဒီပနီ။

၂၅၆-မေး ထိနု၊ မိဒ္ဓ စေတသိက်နှစ်ပါးသည် အဘယ်အခါကာလမျိုး၌ အများဆုံး ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ- အိပ်ခြင်း၏ ရှေ့အဘို့၊ နောက်အဘို့ဖြစ်သော ကာလတို့၌ အများဆုံးဖြစ်ပါသည်။

ယံ ယေဘုယျေန သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ နိဒ္ဒါယ၊

ပုဗ္ဗဘာဂေ အပရဘာဂေသု ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (အဋ္ဌသာလိနိ)

+ + +

၂၅၇-မေး ဘုရားရဟန္တာတို့ကားစိတ်၏မခံခြင်း၊ ကိုယ်၏ မခံခြင်းထိနု၊ မိဒ္ဓ မရှိသောကြောင့် မအိပ်ဟူ၍ မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ- ထိနု၊ မိဒ္ဓပင်မရှိသော်လည်း၊ ကရုဏ ကာယ၏အားနည်းသောကြောင့် စိတ်စိတ်တပါးနှင့် မရောမယှက် ဘဝင်သို့သက်သဖြင့် အိပ်ခြင်းရှိပါသည်။ ။ အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၂၅၈-မေး စိတ်မှာ အကုသိုလ်စိတ်၊ အဟိတ်စိတ်ဟူ၍ ရှိသကဲ့သို့ စေတသိက်မှာလည်း အဟိတ်စေတသိက်ဟု ရှိသင့်၊ မရှိသင့် အကြောင်းပြု၍ ဖြေပါ။

ဖြေ- အဟိတ်မည်သော စေတသိက်သီးခြားမရှိသောကြောင့် အဟိတ်စေတသိက်ဟူ၍ မရှိသင့်ပါ။

အဟေတုကာပန အာဝေဏိကာမ္မော နတ္ထိတိ နန္တေ ဝိသုဝုတ္တာ။

(ဋီကာကျော်)

၂၅၉-မေး အဘယ်အရာမျိုး၌ ယုံကြည် ခြင်းသည် သဒ္ဓါမည်ပါသနည်း။

ဖြေ- ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး၊ ကံ၊ ကံ ၏ အကျိုးယင်းငါးပါးတို့၌ ယုံကြည်ခြင်းသည် သဒ္ဓါ မည်ပါသည်။

၂၆၀-မေး ⁺တိတ္ထိတို့သည် ⁺မိမိတို့၏ ⁺ဆရာဖြစ်သော ပူရဏကဿပ စသည်တို့၌ယုံကြည်ခြင်း သည် သဒ္ဓါစေတသိက်မဟုတ်ပါလော။ သို့မဟုတ် အဘယ်တရားပါနည်း။

ဖြေ- သဒ္ဓါမဟုတ်ပါ။ စူးစမ်း ဆင်ခြင် ခြင်းမှ ကင်းသော ဒိဋ္ဌိ တနည်း မောဟ ဖြစ်ပါသည်။

၂၆၁-မေး ⁺လောက၌လူတို့ဝေါဟာရအားဖြင့်ပြော ⁺ဆိုကြသောစကားကိုယုံကြည်ခြင်းသည် ⁺အဘယ်တရားပါနည်း။

ဖြေ- အဓိမောက္ခစေတသိက်ဖြစ်ပါသည်။

၂၆၂-မေး ⁺တိတ္ထိတို့သည်မိမိတို့၏ပြုအပ်သောအမှု ⁺ကို အောက်မေ့ခြင်းသည် ⁺သဘိ စေတ သိက် ဟုတ်ပါမည်လော။

ဖြေ- မဟုတ်ပါ။ အောက်မေ့သော အခြင်းအ ရာအားဖြင့်ဖြစ်သောအကုသိုလ်တရားဖြစ်ပါသည်။ ။ အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၂၆၃-မေး တခါသိဘူးသောအရာကို မည်သည့်အခါမှ မမေ့မပျောက်သောသူအား သတိကောင်းသည်ဟူ၍၎င်း၊ သညာကောင်းသည် ဟူ၍၎င်း ပြောဆိုလျက် ရှိကြရာ အဘယ်စကားကို အမှန် ယူရမည်နည်း အကြောင်းပြ၍ ဖြေပါ။

ဖြေ- သညာသည် နောင်တဖန်သိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်စေရန် အမှတ်အသားကို မြဲစွာယူ၍ မမေ့ပျောက်ခြင်း အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ သတိသည် သညာကို ဖွဲ့တတ်သောလက္ခဏာရှိ၏ဟု သစ္စသိပ်၌ဆိုသောကြောင့်၎င်း သညာကောင်းသည်ဆိုသော စကားသာ မှန်ပါသည်။

၂၆၄-မေး ⁺မိစ္ဆာသတိဟူ၍ ⁺ဘုရားဟောသည် ⁺မဟုတ်ပါလော၊ အသို့မှတ်ရမည်နည်း။

ဖြေ- မိစ္ဆာသတိဟူ၍ ဟောသော ဒေသနာသည် ပရိယာယ ဒေသနာဖြစ်ပါသည်။ စင်စစ်အားဖြင့် မိစ္ဆာသတိဟူသည် သတိစေတသိက် မဟုတ်ပါ။ အကုသိုလ်တရားပင် ဖြစ်ပါသည်။ ။အဋ္ဌသာလိနိ။

၂၆၅-မေး ⁺ကာယပဿဒ္ဓိစသည်၌ ⁺ကာယ ⁺ဟူသည် ကား အဘယ်နည်း။

ဖြေ- ဒေဝနာစသော ခန္ဓာသုံးပါးဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၂၆၆-မေး ကာယပဿန္တိစသည်တို့၌ ကာယပဿန္တိ
 ဝိတ္တပဿန္တိစသည်ဖြင့် နှစ်ပါး၊ နှစ်ပါးစီ
 ဆို၍ သမာဓိ စသည် တို့ကို အဘယ်
 ကြောင့် နှစ်ပါး၊ နှစ်ပါးမဆိုပါသနည်း။

ဖြေ- နှစ်ပါး၊ နှစ်ပါးသော တရားတို့သည်သာ
 လျှင် တပေါင်းတည်းဖြစ်၍ မိမိ၊ မိမိ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်
 ဖြစ်ကုန်သော ကိလေသာတို့ကို ပယ်နိုင် ကုန်သော
 ကြောင့် နှစ်ပါး၊ နှစ်ပါးဆိုပါသည်။ ။ ငိုကာကျော်။

၂၆၇-မေး ကာယပဿန္တိ၊ ဝိတ္တပဿန္တိ နှစ်ပါးတို့
 ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် တရားတို့ကား အ
 ဘယ်နည်း။

ဖြေ- ဥဒ္ဓစ္စ ပြဋ္ဌာန်းသော ကိလေသာ ဖြစ်ပါ
 သည်။

၂၆၈ မေး လဟုတာ စေတသိက်နှစ်ပါးတို့၏ ဆန့်
 ကျင်ဆက်တရားကား အဘယ်နည်း။

ဖြေ- ထင်နု၊ မိစ္ဆပြဋ္ဌာန်းသော ကိလေသာဖြစ်ပါ
 သည်။

၂၆၉-မေး မုဒုတာ စေတသိက် နှစ်ပါးတို့၏ ဆန့်
 ကျင်ဘက်ကား အဘယ်နည်း။

ဖြေ- ဒိဋ္ဌိ၊ မာနပြဋ္ဌာန်းသော ကိလေသာ ဖြစ်
 ပါသည်။

၂၇၀-မေး ကမ္မညတစေတသိက်နှစ်ပါးတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ကား အဘယ်နည်း။

ဖြေ- ကြွင်းသော ကိလေသာ ၆ ပါး ဖြစ်ပါသည်။

၂၇၁-မေး ပါဂုညတစေတသိက်နှစ်ပါးတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ကား အဘယ်နည်း။

ဖြေ- အသဒ္ဓိယစသော ကိလေသာတို့ဖြစ်ပါသည်။

၂၇၂-မေး ကာယုဇုကတာ၊ စိတ္တုဇုကတာနှစ်ပါးတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ကား အဘယ်နည်း။

ဖြေ- မာယာ၊ သာဌေယျစသော ကိလေသာတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ။ (အဋ္ဌသာလိနိ) + + +

၂၇၃-မေး မာယာ၊ သာဌေယျတို့၏ အထူးကို ပြဆို၍ ယင်း တို့ ၏ တရားကိုယ်ကို ကောက်ပြပါ။

ဖြေ- မိမိ၌ ထင်ရှားရှိသော အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းသည် မာယာ၊ မိမိ၌ မရှိသော ကျေးဇူးဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းပြောဆိုခြင်းသည် သာဌေယျ၊ အရကား... ဝံ အခြင်းအရာအား ဖြင့်ဖြစ်သော အကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာ တရားကိုရ၏။ + + +

၂၇၄-မေး အဘယ်သို့ ကောက်ခြင်းသည် ကိုယ်စိတ်တို့၏ ကောက်သည်မည်ပါသနည်း။

လောက၌ တယောက် နှင့် တယောက်
စိတ်ကောက်၍ မခေါ်မပြော နေခြင်းကို
မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ- မမှတ်ရပါ။ မိမိ၌ရှိသော အပြစ်ကို ဖုံး
လွှမ်းခြင်း ထင်ရှားမရှိသောကျေးဇူးကို မဟုတ်၊ မဟတ်
ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း၊ မကောင်းမှုကို ပြုစဉ်ကာလ၌ပင်
လျှင် ငါသည် မကောင်းမှု မှ ကြောက်တတ်၏ စသည်
ဖြင့် ပြောဆိုခြင်းစသည်တို့ သည်သာလျှင် ကိုယ်၊ စိတ်
တို့၏ကောက်သည် မည်ပါသည်။

+ + +

၂၇၅-မေး ကိုယ်၊ စိတ်တို့၏ ကောက်ခြင်းအပြား
ဘယ်နှစ်ပါးရှိပါသနည်း အဓိပ္ပါယ်နှင့်
တကွ ဖော်ပြပါ။

ဖြေ- မကောင်းမှုကို ပြုစဉ်၌ပင်လျှင် ငါသည်
မကောင်းမှုမှ ကြောက်တတ်၏ဟု ဆိုခြင်းသည် များ
သောအားဖြင့် ကောက်သည်မည်သောကြောင့် စန္ဒလေ
ခဝန်‘လ’ရေးကောက်ကဲ့သို့ ကောက်ခြင်းတပါး၊

မကောင်းမှုကို ပြုစဉ်၌ပင် အဘယ်သူသည် မကောင်း
မှုမှ မကြောက်ဘဲရှိအံ့နည်းဟု ဆိုခြင်းသည် မကောက်
လွန်းသောကြောင့် နုလကုရီ ခဝန်‘ထွန်ကိုင်း’ကောက်
ကဲ့သို့ ကောက်ခြင်းတပါး။

ကိုယ် နှုတ်၊ နှလုံးသုံးပါးသုံးမစင်ကြယ်ခြင်းသည် အ
လွန် ကောက်သောကြောင့် ဂေါမုတ္တဝန် ‘နွားသေး’

ကောက်ကဲ့သို့ ကောက်ခြင်းတပါး ပေါင်း သုံးပါးရှိပါသည်။ ။(အဋ္ဌသာလိနိ)။

၂၇၆-မေး အကျိုးရှိသောစကားကို ပြောဆိုခြင်း၊
အလှူ၊အသုဘစသောအိမ်တို့၌ သင်္ဂြိုဟ်
စကားစသည်ကို ပြောဆိုခြင်း လို့သည်
သမ္မာဝါစာဝိရတီ ဖြစ်၊မဖြစ် အကြောင်းထောက်ချင့်၍
ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါ။

ဖြေ- မဖြစ်ပါ။ အကြောင်းကား...ဝိရတီ ဟူ
သည် ဒုစရိုက်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်မှ သာလျှင် ဝိရတီဖြစ်
သည်။ဤကား ရှောင်ကြဉ်သည်မဟုတ်၊အကျိုးရှိသော
စကားကိုသာ ပြောဆိုသည်ဖြစ်သောကြောင့် သမ္မာဝါ
စာ ဝိရတီ မဖြစ် သုဘာသိတဝါစာ ဖြစ်သည်။ ထိုသုဘာ
သိတဝါစာသည် တရားကိုယ်အားဖြင့် စေတနာ ဖြစ်
သည်။

၂၇၇ မေး အသက်မွေးခြင်းကိုမငဲ့ကွက်သက်သက်
မဲ့ပြုလုပ်အပ်သော အငြိမ်မရှိသောအမှု၊
ကုသိုလ်ကိုလိုလား၍ ကျောင်း ဘုရား
စသည်၌ မြက်သုတ်သင်ခြင်း၊ တံမြက်
လှည်းခြင်း စသည်တို့ကို ပြုခြင်းသည်
သမ္မာကမ္မန္တဝိရတီဖြစ်၊မဖြစ်ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဖြေ- မဖြစ်ပါ။ ကြိယာကမ္မန္တ၊ စေတနာကမ္မန္တ
သာဖြစ်သည်။ ။ပရမတ္ထဒီပနီ။

၂၇၈ မေး ပကတိအားဖြင့် အသက် မွေးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ကောင်းသော ကုန်သွယ်ခြင်း၊ ကောင်းသော လယ်လုပ်ခြင်းစသော အမှုတို့ကိုပြုလုပ်၍ အသက်မွေးသော သူသည် သမ္မာအာဇီဝဗီရတိ ဖြစ်၊ မဖြစ် ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဖြေ- မဖြစ်ပါ။ ဗီရိယ သမ္မာအာဇီဝ ဖြစ်ပါသည်။ ။ပရမတ္ထဒီပနီ။

+ + +

၂၇၉-မေး အဘယ်ကြောင့်ဗီရတိမည်ပါသနည်း။ ဝစနတ္ထကိုလည်း ပြု၍ပြပါ။

ဖြေ- ကာယဒုစရိုက်၊ ဝစီဒုစရိုက်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဗီရတိ မည်ပါသည်။ တနည်း...ဒုစရိုက်တို့မှရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်ဗီရတိ မည်ပါသည်။ ဝစနတ္ထကား...ဝိရမဏန္တိတောယာတိဗီရတိ၊ ဝိရမဏံဝါဗီရတိ။

+ + +

၂၈၀-မေး ဝိရတိတို့၏အပြားကိုအဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွ ဖော်ပြပါ။

ဖြေ- သိက္ခာပုဒ်ကို မဆောက်တည် မူ၍၎င်း၊ ဆောက်တည်သော်လည်းသိက္ခာပုဒ်ကိုမငဲ့မူ၍၎င်း၊ အရှက်အကြောက်ကိုငဲ့သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်ရောက်လာသော ဒုစရိုက်မှုကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း ဟု ဆိုအပ်သော

သဗ္ဗတ္ထဗိရတိ၊

ဆောက်တည်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို ငဲ့သည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ဒုစရိုက်မှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော သမ္မာဒါနဗိရတိ၊

မဂ်ခဏ၌ သမုဇ္ဈေဒပဟာနံအားဖြင့် ဒုစရိုက်တို့ကို တချက်တည်းဖြတ်တောက်၍ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော သမုဇ္ဈေဒဗိရတိ၊ ပေါင်း ၃-ပါးရှိပါသည်။ ။ အဋ္ဌသာလိနိ။

၂၈၁-မေး- ဝိရတိတို့သည် အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်တို့တွင်အဘယ်ကာလ၌ဖြစ်သော ဒုစရိုက်တို့ကို အာရုံပြု၍ကြဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ- ပစ္စုပ္ပန်၊ အနာဂတ်ဖြစ်သောဒုစရိုက် တို့ကို အာရုံပြု၍ ကြဉ်ပါသည်။

၂၈၂-မေး- လောကီဝိရတိ၊ လောကုတ္တရာ ဝိရတိတို့သည်အဘယ်ကိုအာရုံပြု၍အဘယ်တို့ကို ကြဉ်ရှောင်ပါသနည်း၊ အသီး၊ အသီးဖြေပါ။

ဖြေ- လောကီဝိရတိတို့သည် ဇိဝိတိန္ဒြေ၊ သတ္တဝါ၊ သင်္ခါရတို့ကို အာရုံပြု၍ ဝစီဒုစရိုက်၊ ကာယဒုစရိုက်တို့ကို ကြဉ်ရှောင်ပါသည်။

လောကုတ္တရာဝိရတိတို့သည်နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ ထိုဒုစရိုက်တို့ကိုပင်ကြဉ်ရှောင်ပါသည်။ ။ ပရမတ္ထဒီပနိ။

၂၀၃-မေး ဒုစရိုက်နှင့် ဒုရာဇိဝ အဘယ်သို့ ထူးကြ
ပါသနည်း။

ဖြေ- အသက်မွေးကြောင်း မဟုတ်သော ပါ
ဏာဘိပါက စသည်တို့သည် ဒုစရိုက်၊ အသက်မွေး
ကြောင်းဖြစ်သော ပါဏာတိပါက စသည်တို့သည် ဒုရာ
ဇိဝ၊ ဤသို့ထူးပါသည်။

၂၀၄-မေး ဒိဋ္ဌိလည်း သိတတ်၏၊ ပညာလည်း သိ
တတ်၏၊ အဘယ်သို့ ထူးပါသနည်း။

ဖြေ- ဒိဋ္ဌိကား ဟုတ်မှန်သောသဘောကိုမသိ၊
မဟုတ်မမှန်သောအားဖြင့်သိပါသည် ပညာကား ဟုတ်
မှန်သည်အားလျော်စွာ သိပါသည်။ ။ ဋီကာလျော်။

၂၀၅-မေး တိတ္ထိကို၏ လှည့်ပတ်ခြားယောင်းတတ်
သော ဥာဏ်သည် ပညာ စေတသိက်
ဟုတ်၊ မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဖြေ- မဟုတ်ပါ။ မာယာ ဖြစ်ပါသည်။ တရား
ကိုယ်အားဖြင့် တဏှာစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။ ။
အဋ္ဌသာလိဒိ။

၂၀၆-မေး မိမိကိုသေကြောင်းကြံသောသူအားပြန်
၍ သေကြောင်းကြံသော ဥာဏ်မျိုးကို
ပညာစေတသိက်ပင်မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ- ပညာစေတသိက်ပင် မှတ်ရမည်။

၂၈၇-မေး ပညာသည် အကုသိုလ်ကို အာရုံပြုနိုင်
ပါသလော။

ဖြေ- ပညာ၏ ယှဉ်ရာ မဟာကုသိုလ် ဥာဏ
သမ္ပယုတ် လေးခုသည် အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်
ကြည့်၍ အလုံးစုံကို အာရုံပြုပါသဖြင့် ပြုနိုင်ပါသည်။

+ + +

၂၈၈-မေး အာရုံပြုနိုင်သော် မဟာကုသိုလ်စိတ်နှင့်
သတ်ကြောင်း လုံ့လကိုပြုပါသလော။

ဖြေ- ကုသိုလ်စိတ်နှင့်ကား သတ်ကြောင်း လုံ့
လကို မပြုပါ။ ဤသို့စိမ့်သော် ငါချမ်းသာ၍ သူပျက်စီး
လတ္တံ့ဟု ကုသိုလ်စိတ်နှင့်သိ၏၊ သိပြီးမှ ဒေါသစိတ်နှင့်
သတ်ကြောင်းလုံ့လကိုပြုပါသည်။ ထိုသို့ပြုသော်လည်း
သိတတ်သောစိတ်သည် သတ်ခြင်းကိစ္စကို ပြီးစေသော
သန္တတိပစ္စုပ္ပန်၌ ဝင်လေရကား ဒေါသ၏ရှေးကျသော
ကုသိုလ်စိတ်၌ ပါသောဥာဏ်ကို သမိပ္ပာစာရ အားဖြင့်
သေကြောင်းကြံသောဥာဏ်ဟု ဆိုပါသည်။

ဤကား.....အနာထဝိဇ္ဇာ သေဋ္ဌေး၏ကျွန်မဝတ္ထုကိုထောက်
၍ဆရာကြီးများဝါဒအတိုင်းဖြေဆိုလိုက်ပါသည်။ အချို့ပညာဝန်
များကား ဥာဏ်မဟုတ်၊ မေဃာဟု ဆိုကြကုန်သေး၏။

+ + +

၂၈၉-မေး ကမ္မပထစေတသိက်များကိုထုတ်ပြပါ။

ဖြေ- လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ သုံးပါးသည်
အကုသလကမ္မပထ စေတသိက် မည်၏။ အလောဘ၊

အဒေါသ, အမောဟ သုံးပါးသည် ကုသလ ကမ္မပထ
စေတသိက်မည်၏။ ။သစ္စသံခိပ်။

+ + +

၂၉၀-မေး ယုဂဠုစေတသိက်များကိုထုတ်ပြပါ။

ဖြေ- ကာယပဿဒ္ဓိစသောစေတသိက်ခြောက်
ပါးသည် ယုဂဠုစေတသိက်တို့မည်ပါသည်။

+ + +

၂၉၁-မေး ဥပကာရစေတသိက်များကိုအကြောင်း
နှင့်တကွ ထုတ်ပြပါ။

ဖြေ- သတိစေတသိက်နှင့် ပညာ စေတသိက်
နှစ်ပါးသည် သမထဝိပဿနာအား ကျေးဇူးများသော
ကြောင့်ဥပကာရစေတသိက်မည်ပါသည်။ ။သစ္စသံခိပ်။

+ + +

၂၉၂-မေး လောကနာသက စေတသိက်, လောက
ပါလစေတသိက်များကိုပြပါ။

ဖြေ- အဟိရိက, အနောတ္တပ္ပနှစ်ပါးသည်လော
ကနာသက စေတသိက်မည်၏။ ဟိရိ, ဩတ္တပ္ပ နှစ်ပါးသည်
လောကပါလစေတသိက် မည်၏။ ။သစ္စသံခိပ်။

+ + +

၂၉၃-မေး စိတ္တုပ္ပါဒေသု ပစ္စေကံ စိတ္တုပ္ပါဒဝသေ
နေဝံ ဖိတ္တုပ္ပါဒ သဒ္ဓါနှစ်ခုတို့၏ အသူး
ကို ပြပါ။

ဖြေ- စိတ္တုပ္ပါဒေသု ပဇ္ဇေတံ၌ စိတ္တုပ္ပါဒကို ဥပ္ပဇ္ဇာဘိတိဥပ္ပါဒေါ စိတ္တမေဝဥပ္ပါဒေါ စိတ္တုပ္ပါဒေါ...၊ ဟု ဝစနတ္ထပြု စိတ်ကိုရ၏။

စိတ္တုပ္ပါဒဝသေနေဝ၌ စိတ္တုပ္ပါဒကို ‘ဥပ္ပဇ္ဇာဘိတေ’ နာတိ ဥပ္ပါဒေါ စိတ္တုဉ္စ ဥပ္ပါဒေါစ စိတ္တုပ္ပါဒေါ’ဟု ဇွန်ပြု၍ စိတ်၊ စေတသိက် နှစ်ပါးစုံကို ရပါသည်။

+ + +

၂၉၄-မေး စေတသိက် ၅၂-ပါးကို သောဘဏ၊ အသောဘဏ၊ သောဘဏာ သောဘဏ အမည်သုံးမျိုးတို့ဖြင့် ဝေဘန်၍ပြပါ။

ဖြေ- သောဘဏအရကား - သောဘဏစေတသိက် ပဉ္စဿ။

အသောဘဏ အရကား - အကုသိုလ်စေတသိက် ဝုဒ္ဓဿ။

သောဘဏာ သောဘဏ အရကား - အညသမာန်း စေတသိက် တေရသတို့ဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၂၉၅-မေး အခြားသောစေတသိက်တို့ကိုပြရာဝယ် သင်္ချာတပ်၍ ဆိုဘိသကဲ့သို့ ဤအပ္ပမညာ စေတသိက်နှစ်ပါးကိုလည်း သင်္ချာတပ်၍ ဆိုပါတော့လော။

ဖြေ- ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း၌ ‘စတသော အပ္ပမညာယော’ ဟု ဆိုလတ္တံ့ ဖြစ်သောကြောင့် ဇွေးဟူသော သင်္ချာကို မတပ်ဘဲသာ သာမည ဆိုရပါသည်။

၂၉၆-မေး ခွေး ပဉ္စရိညာဏ် တဆယ်၊ ဒုတိယဈာန် စသည် တို့၌ အဘယ်ကြောင့် ဝိတက် မယှဉ်သနည်း။

ဖြေ- ခွေးပဉ္စရိညာဏ်တဆယ် တို့၌ဈာန်ကိစ္စ ကင်းသောကြောင့် မယှဉ်ပါ။ ဒုတိယဈာန် စသည်တို့ သည် ဝိတက်၌တပ်ခြင်းကင်းသောဘာဝနာ၏ အစွမ်း အားဖြင့် ဝိတက်ကို ပယ်သောကြောင့် မယှဉ်ပါ။ ။
သင်္ခေပ။ + + +

၂၉၇-မေး ဝိစိကိစ္ဆာ စိတ်၌ အဘယ်ကြောင့် အဓိမောက္ခမယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ- ဝိစိကိစ္ဆာကား အာရုံကိုမဆုံးဖြတ်နိုင် ခြင်းသဘော၊ အဓိမောက္ခကား...အာရုံကိုဆုံးဖြတ်တတ် သောသဘောရှိ၍ ဆန့်ကျင်ကြသောကြောင့် မယှဉ်ပါ။
သင်္ခေပ။

+ + +
၂၉၈-မေး ပဉ္စ ခွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ခွေး ပဉ္စ ရိညာဏ် သမ္ပုဒ်စုံခြင်း၊ သန္တိရဏတို့၌ အဘယ် ကြောင့် ဝီရိယ မယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ- ယင်းစိတ်ကိုသည် ဗိုလ်မှ ကင်းသော ကြောင့် မယှဉ်ပါ။ ။သင်္ခေပ။

+ + +
၂၉၉-မေး သုခသဟဂုတ် ကာယရိညာဏ် စတုတ္ထ ဈာန်တို့မှာသုခ သောမနဿ ဖြစ်လျက် အဘယ်ကြောင့် ဝီတိမယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ- သုခ သဟဂုတ် ကာယ ဝိညာဏ်ကား
ကာယိကဖြစ်၍ ကိုယ်ချမ်းသာကို ခံစားသည်။

ဝီတိကား...မာနသိက ဖြစ်၍ စိတ်ချမ်းသာကို ခံစား
သည်ထို့ကြောင့် မယှဉ်ပါ။

စတုတ္ထဈာန်ကား သာဝနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဝီတိ
ကို ပယ်သောကြောင့် မယှဉ်ပါ။ သင်္ခေပ။

+ + +

၃၀၀-မေး အဟိတ်စိတ်၊ မောဟမူ စိတ်တို့၌ အ
ဘယ်ကြောင့် ဆန္ဒမယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ- အဟိတ်စိတ်၊ မောဟမူစိတ်တို့၌ပြုခြင်းငှါ
အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော သဘောမှ ကင်း
သောကြောင့် ဆန္ဒမယှဉ်ပါ။ သင်္ခေပ။

+ + +

၃၀၁-မေး ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ဝီတိတို့၏အယှဉ်ကို စိတ်
အကျယ်မှာ ဆို၍ အဓိမောက္ခ၊ ဝီရိယ၊
ဆန္ဒ တို့၏ အယှဉ်ကို အဘယ်ကြောင့်
အကျဉ်းမှာ ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ- ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ဝီတိတို့ကား ဈာန်င်္ဂနိစ္စ
တပ်သော်ကြောင့်အကျယ်မှာဆိုရပါသည်။ အဓိမောက္ခ
ဝီရိယ၊ ဆန္ဒတို့ကား ဈာန်င်္ဂနိစ္စမတပ်သောကြောင့် အ
ကျဉ်းမှာ ဆိုရပါသည်။

ဝိတက္ကဒိန္နံ ဈာနင်္ဂနိစ္စာစ အညေသံ
အဈာနင်္ဂနိစ္စာစ ဝုတ္တာ။ သင်္ခေပ။

၃၀၂-မေး ဒေါသမူ၊ မောဟမူ စိတ်တို့၌ အဘယ်
ကြောင့် လောဘမယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ- ပြစ်မှားတတ်သောစိတ်တို့အားတပ်ခြင်း
မှ ကင်းသောကြောင့် လောဘမယှဉ်ပါ။ ။သင်္ခေပ။

+ + +

၃၀၃-မေး ဒေါသမူ၊ မောဟမူ စိတ်တို့၌ အဘယ်
ကြောင့် ဒိဋ္ဌိ၊ မာနတို့ မယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ- ဒိဋ္ဌိ၊ မာနတို့သည် မိမိ၌ချစ်ခြင်းတည်း
ဟူသော ဖြိုရာ၏အဖြစ်ဖြင့် လောဘလျှင် နီးစွာသော
အကြောင်း ရှိသောကြောင့် ဒေါသမူ၊ မောဟမူတို့၌
မယှဉ်ပါ။ ။သင်္ခေပ။

+ + +

၃၀၄-မေး လောဘမူ၊ ဒေါသမူ အသင်္ခါရိက တို့၌
အဘယ်ကြောင့် ထိနု၊ မိဒ္ဓ မယှဉ်ပါသ
နည်း။

ဖြေ- အမှု၌ မခံ့သော သဘောရှိသော ထိနု၊
မိဒ္ဓ၏ သဘောအားဖြင့် ထက်ခြင်းရှိကုန်သောစိတ်တို့၌
မဖြစ်သင့်သောကြောင့် မယှဉ်ပါ။ ။သင်္ခေပ။

+ + +

၃၀၅-မေး ဝိရတိ စေတသိက်သုံးပါးသည် ကာမာ
ဝစရကုသိုလ်စိတ် ရှစ်ခုတို့၌ ယှဉ်၏ ဆို
သော် ကာမာဝစရကုသိုလ်တိုင်း ယှဉ်
ပါသလော၊ ဘူမိဒဘဒအားဖြင့် ဖြစ်ပါ။

ဖြေ- ကာမာဝစရဘုံ၌ဖြစ်သော ကာမာဝစရ
စိတ်၌သာ ယှဉ်ပါသည်။ ရူပ, အရူပဘုံ၌ဖြစ်သော ကာ
မာဝစရ ကုသိုလ်စိတ်၌ မယှဉ်ပါ။ ။ပရမတ္ထဒီပနီ။

+ + +

၃၀၆-မေး ရူပ, အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သော ကာမာဝစရ
ကုသိုလ်စိတ်၌ အဘယ်ကြောင့် ဝိရတိ
မယှဉ်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ- ဗြဟ္မာတို့အား ဝိရမိတဗ္ဗဝတ္ထု ဖြစ်သော
ကာယဒုစရိုက်, ဝစီဒုစရိုက် မရှိသည်ဖြစ်၍ လောကီဝိ
ရတိတို့သည်လည်း ဝိရမိတဗ္ဗဝတ္ထုမှ ကင်းကုန်သော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ မဖြစ်သောကြောင့် မယှဉ်ပါ။ ။
ပရမတ္ထဒီပနီ။

+ + +

၃၀၇-မေး ဗြဟ္မာတို့အား ဝိရတိသုံးပါးလုံး တပါး
မှ မရှိဟု မှတ်ရမည်လော၊ အသို့နည်း။

ဖြေ- လောကီ ဝိရတိ ဖြစ်သော သမာဒါန,
သမ္မတ္တ ဝိရတိသာ မရှိပါ။ သမုန္တေဒဝိရတိ ဖြစ်သော
လောကုတ္တရာ ဝိရတိကား ရှိပါသည်။

ဝိတိတ္တမိတဗ္ဗာဘာဝတော ဧဝံ တာဝတိံသတောပဋ္ဌာယ
ဥပရိဒေဝလောကေသု သမ္မတ္တ, သမာဒါနဝိရတိဝသေန ပူရေ
တဗ္ဗာ၊ သံဝရာ နသန္တိ လောကုတ္တရာပန သန္တိယေဝ။ ။
ကထာဝတ္ထုအနုဂ္ဂိကာ။

+ + +

၃၀၈-မေး လောကုတ္တရာ စိတ်၌ ဝိရတိ တို့ သည်
အဘယ်ကြောင့် တဖြိုင်နက် အမြဲ ယှဉ်
ကြပါကုန်သနည်း။

ဖြေ- မဂ်သည် ဒုစရိုက်၊ ဒုရာဇိဝတို့ကိုသမုတ္တ
ဒပဟာနိအားဖြင့် တဖြိုင်နက် အကြွင်းမရှိ ပယ်ဖြတ်
သောကြောင့်၎င်း၊ ဖိုလ်သည်လည်း မဂ်သည်ပယ်အပ်
သော ကိလေသာတို့ကို တဖန်ငြိမ်းစေသည်၏ အစွမ်း
အားဖြင့် မဂ်အားလျော်စွာ ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း အမြဲ
တဖြိုင်နက် ယှဉ်ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၃၀၉-မေး သဗ္ဗဏာပိ၊ နိယတာ၊ ဧကတောဝံ ပါဌ
တို့ဖြင့် ပြအပ်သော အနက်တို့ကို အသီး
အသီးဖြေဆိုပါ။

ဖြေ- သဗ္ဗဏာပိ ဖြင့်၊ လောကီဝိရတိ တို့ကဲ့သို့
မုသာဝါဒစသော ဒုစရိုက်တို့ကို အသီးအသီး ပယ်
သောအားဖြင့် ရသည်မဟုတ်၊ အလုံးစုံသောဒုစရိုက်
တို့ကို ဆိုင်ရာ၊ ဆိုင်ရာမဂ်အားလျော်စွာအကြွင်းအကျန်
မရှိ အကုန်ပယ်သောအားဖြင့် ရသည်ဟုပြသည်။

နိယတာ၊ဖြင့် လောကီ ကာမာ ဝစရ ကုသိုလ်စိတ်၌
ရံခါ ဖြစ်သကဲ့သို့ မဟုတ်၊ လောကုတ္တရာစိတ်၌ အမြဲဖြစ်
သည်ကို ပြပါသည်။

ဧကတောဝံ၊ဖြင့် လောကီ စိတ်၌ ကဲ့သို့အသီးအသီး
မဖြစ်၊ လောကုတ္တရာဝိရတိတို့၏ အာရုံ မပြားသည်၏

အဖြစ်ကြောင့် လောကုတ္တရာစိတ်၌ သုံးပါးစုံ တပြိုင်
နက် ဖြစ်သည်ဟု ဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၃၁၀-မေး- ဝိရတိသည် လောကုတ္တရာ စိတ်၌ အမြဲ
ယှဉ်သောကြောင့် လောကုတ္တရာစိတ်ကို
ဇွဲ၍ နိယတ ယောဂီမည်သင့်၊ မမည်သင့်
အကြောင်းပြ ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဖြေ- လောကုတ္တရာစိတ်၌ ဝိရတိကြည်ခြင်းသည်
အစစ်မဟုတ်၊ အကြောင်းဖြစ်သော အကုသိုလ်ကိုကြည်
သဖြင့် အကျိုးဖြစ်သော ဒုစရိုက်၊ ဒုရာဇိဝံသို့ကိုလည်း
ကြည်သည်မည်သဖြင့် ကာရဏပစ္စာရအားဖြင့် အတုသာ
ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အတုဖြစ်သော ဝိရတိ၏ အမြဲ
ယှဉ်ခြင်းကို ပခာနမပြု၊ အစစ်ဖြစ်သော ဝိရတိ၏ အမြဲ
ယှဉ်ခြင်းကိုသာ ပခာနပြု၍ နိယတမမည်သင့် အနိယတ
သာမည်သင့်သည်။ «(ခဲရပ်-စေ့စေ့လုံးသွင်း)

+ + +

၃၁၁-မေး- မဟာဝိပါက်၊ မဟာကြိယာ စိတ် တို့၌
အဘယ်ကြောင့် ဝိရတိမယှဉ်ပါသနည်း

ဖြေ- လောကီ ဝိရတိတို့သည် ဧကန္တ ကုသိုလ်
သဘောရှိသောကြောင့် မယှဉ်ပါ။ «ဋီကာကျော်။

+ + +

၃၁၂-မေး- မဟာဂ္ဂုတ်စိတ်တို့၌ အဘယ်ကြောင့် ဝိရ
တိ မယှဉ်ပါသနည်း။

ဖြေ- စင်ကြယ်သောသီလ၏ အစွမ်းအားဖြင့်
ကောင်းစွာသုတ်သင်အပ်သော ကာယပယောဂ ,ဝစိပ
ယောဂရှိသော ယောဂိပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ်ကိုကောင်းစွာ
ထားခြင်းမျှဖြင့် မဟာဂ္ဂုတ်ဈာန်တို့သည်ဖြစ်သောကြောင့်
မယှဉ်ပါ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၃၁၃-မေး အာရတိနှင့် ဝိရတိနှစ်ပါးတို့၏ထူးခြား
ဟန်ကို ဖော်ပြပါ။

ဖြေ- စိတ်ဖြင့်ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် အာရတိ၊
ကိုယ်,နှုတ်ဖြင့် ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ဝိရတိ။ ။
သုတ္တန်နိပါတ်အဋ္ဌကထာ။

+ + +

၃၁၄-မေး မဟာဂ္ဂုတ် မဉ္ဇမ ဈာန်၌အဘယ်ကြောင့်
အပ္ပမညာ မယှဉ်သနည်း။

ဖြေ- အပ္ပနာသို့ ရောက်ကုန်သော အပ္ပမညာ
တို့သည် တရံတဆစ်မျှသောမနဿနှင့် မကင်းကောင်း
သောကြောင့် မယှဉ်ပါ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၃၁၅-မေး ကာမာဝစရိပါက်,လောကုတ္တရာစိတ်
တို့၌ အဘယ်ကြောင့် အပ္ပမညာ မယှဉ်
ပါသနည်း။

ဖြေ- အာရုံပြားသောကြောင့်မယှဉ်ပါ။ ။
ဋီကာကျော်။

၃၁၆-မေ: မဟာကုသိုလ် ဒုက္ခိယ ခွေး၌ အများဆုံး
အမြဲတန်း တဖြိုင်နက် စေတသိက် မည်
မျှစီ ယှဉ်ပါသနည်း၊ အသီးအသီးသင်္ချာ
မျှပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- အများဆုံး သုံးဆယ် ခုနစ်ပါး၊ အမြဲတန်း
သုံးဆယ် နှစ်ပါး၊ တဖြိုင်နက်သုံးဆယ် သုံးပါး ယှဉ်ပါ
သည်။

၃၁၇-မေ: ⁺စေတသိက်ငါးဆယ် ⁺နှစ်ပါးကုန်အောင်
⁺အဘယ်စိတ်များကို ယူမည်နည်း၊ အ
နည်းဆုံးအားဖြင့် ဖော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ- မဟာကုသိုလ်ပဋ္ဌမခွေးတို့တွင်- တခု။
လောဘမူ ပဋ္ဌမ အသင်္ခါရိက- တခု။
ဒိဋ္ဌိဂတဝိဗ္ဗယုတ်စိတ် လေးခုတို့တွင်- တခု။
ဒေါသမူခွေးတို့တွင်- တခု။
ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်- တခု။
ပေါင်းငါးပါးယူမှစေတသိက်ငါးဆယ် နှစ်ပါးကုန်
ပါသည်။

၃၁၈-မေ: ⁺တဖြိုင်နက်စိတ်အများဆုံးယှဉ်နိုင်သော
⁺စေတသိက်၊ အနည်းဆုံး ယှဉ်နိုင်သော
⁺စေတသိက်၊ စေတသိက်အများဆုံး ယှဉ်
နိုင်သောစိတ်၊ အနည်းဆုံး ယှဉ်နိုင်သော
စိတ်တို့ကို ဖော်ပြပါ။

ဖြေ- တဖြိုင်နက် စိတ်အများဆုံးယှဉ်နိုင်သော စေတသိက်ကားသဗ္ဗမိတ္တသာဓာရဏခုနစ်လုံးဖြစ်သည်။
တဖြိုင်နက် စိတ်အနည်းဆုံး ယှဉ်နိုင်သော စေတသိက်မှာ ဝိစိကိန္နာစေတသိက်တခုဖြစ်ပါသည်။

တဖြိုင်နက် စေတသိက်အများဆုံးယှဉ်နိုင်သောစိတ်မှာ လောကုတ္တရာပဌမဈာန် ချစ်လုံးဖြစ်ပါသည်။

တဖြိုင်နက်စေတသိက်အနည်းဆုံးယှဉ်နိုင်သောစိတ်မှာ နွေးပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်ဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၃၁၉-မေး ကာမဘုဒ္ဓိသာ ဖြစ်သော စေတသိက်၊
ကာမ ရူပ နှစ်ပါးစုံဖြစ်သော စေတသိက်၊
ကာမ ရူပ အရူပ သုံးပါးလုံးဖြစ်သော စေတသိက်တို့ကို အသီးအသီး ဝေဘန်ပြပါ။

ဖြေ- ကာမဘု - ဒေါစတုက်လေးလုံး။
ကာမ, ရူပဘု - ကရုဏာ-မုဒိတာ။
ကာမ, ရူပ, အရူပဘု - ကြွင်း ၄၆-ပါး။
သစ္စသံခိင်။

+ + +

၃၂၀-မေး စိတ္တေန သမမုဒ္ဓိသေ-အရ စိတ်နှင့်အမျှ စေတသိက်ပြားပုံကို သိသာရုံပြပါ။

ဖြေ- ဖဿသည်ဂဇ နှိယှဉ်ခြင်းကြောင့်ဖဿ စေတသိက်ပေါင်း ၈၉ ပါးရှိပါသည်။ ဝိတက်သည်

၅၅-ပါးသောစိတ်၌ယှဉ်ခြင်းကြောင့်ဝိတက်စေတသိက်
ပေါင်း ၅၅-ပါးရှိပါသည်။ဤကား စိတ်နှင့်အမျှ ပြားသံ
တည်း။ + + +

၃၂၁-မေး စေတသိက်အချင်းချင်းယှဉ်ပုံကို သိသာ
ရုံ သင်္ချာမျှ အသီး၊အသီး ထုတ်ပြပါ။

ဖြေ- သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏစေတသိက် ခုနစ်ခု၊
ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ဝီရိယ၊ ယင်းဆယ်လုံးသည် ၅၁-ပါး
သော စေတသိက်တို့နှင့် ယှဉ်ပါသည်။

အဓိမောက္ခ၊ ဆန္ဒ နှစ်ပါးသည် ၅၀ သောစေတသိက်
တို့နှင့် ယှဉ်သည်။

ဝီတိသည် ၄၆- နှင့် ယှဉ်သည်။

သဗ္ဗာကုသလသာဓာရဏ လေးပါးသည် ၂၆-ပါး
နှင့် ယှဉ်သည်။

လောဘ၊ဒေါသနှစ်ပါးသည် ၂၁-နှင့် ယှဉ်သည်။

ဒိဋ္ဌိ၊မာန-နှစ်ပါးသည် ၂၀ နှင့် ယှဉ်သည်။

ဣဿာ၊ မစ္ဆိရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ-သုံးပါးသည် ၁၉-နှင့်
ယှဉ်သည်။

ထိနု၊မိဒ္ဓနှစ်ပါးသည် ၂၅-ပါးနှင့် ယှဉ်သည်။

ဝိစိကိန္နာသည် ၁၄-ပါးနှင့် ယှဉ်သည်။

သောဘဏ သာဓာရဏ ၁၉၊ပညာယင်း ၂၀ သည်
၃၇-ပါးနှင့် ယှဉ်သည်။

ဝိရတိ သုံးခုသည် ၃၅-ပါးနှင့် ယှဉ်သည်။

အပ္ပမညာနွေးသည် ၃၃-နှင့် ယှဉ်သည်။ကြံပါလေ။

၃၂၂ မေး စေတသိက်သည် စိတ်နှင့်အမျှပြားပါက
စေတသိက်ပေါင်း မည်မျှ ရပါသနည်း၊
အကျဉ်း အကျယ်အားလျော်စွာပြပါ။
ဖြေ- အကျဉ်းအားဖြင့် ၂၃၇၀-ရှိပါသည်။
အကျယ်အားဖြင့် ၃၄၂၆-ရှိပါသည်။
စေတသိက်ပိုင်း ပြီး၏။

ပကိဏ္ဍပိုင်း

၃၂၃-မေး အဘယ်ကြောင့် ပကိဏ္ဍက သင်္ဂဟခေါ်
ပါသနည်း။

ဖြေ- ဝေဒနာ စသောအားဖြင့် ဖြမ်းကုန်သော
စိတ် စေတသိက်တို့ကို ရေတွက်ရာ ရေတွက်ကြောင်း
ဖြစ်သောကြောင့် ပကိဏ္ဍကသင်္ဂဟ ခေါ်ပါသည်။

+ + +

၃၂၄-မေး တေပညာသ သဘာဝတော၌တေပညာ
သ အရကို ဖော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ- စိတ်သည် တရုယုတ် ကိုးဆယ် အပြား
ရှိသော်လည်း အာရမ္မဏ မိဇာနနလက္ခဏာ အားဖြင့်
ကား တပါးသာရှိ၏။ စေတသိက်တရားတို့သည်ကား
မိမိတို့၏သဘောလက္ခဏာအားဖြင့် ငါးဆယ် နှစ်ပါး ရှိ
၏ ဤသို့လက္ခဏာတူသဖြင့်စိတ်ကားတပါး၊ စေတသိက်
ကားငါးဆယ် နှစ်ပါးပင်ဖြစ်၍ပေါင်းငါးဆယ် သုံးပါး

သည် တေပညာသ အရဖြစ်ပါသည်။ (ယင်းငါးဆယ် သုံးပါးကို နာမ်တေပညာသ ဟူ၍လည်းခေါ်သည်) +

၃၂၅-မေး တေသံ ဒါနိ ယထာရဟံ၌ ယသာရဟံ ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ကျနစွာဖော်ပြပါ။

ဖြေ- ငါးဆယ် သုံးပါးသော တရားတို့ကို ခြောက်ပါးသောသင်္ဂဟတို့ဖြင့် ဝေဘန်ပြမည်ဆိုသော် လည်း ဝေဒနာ၊ ကိစ္စ၊ အာရမ္မဏသင်္ဂဟတို့၌ မဝေဘန် အပ်သောတရားမရှိ၊ ကုန်စင်အောင်ဝေဘန်၍ပြအပ်၏။ ဟေတုသင်္ဂဟ၌ အဟိတ်စိတ်မှ တပါးသော သဟိတ် တရားတို့ကိုသာ ပြအပ်၏။ ခွါရသင်္ဂဟ၌ ခွါရဝိမုတ်ဖြစ် သော မဟတ္တုတ်ဝိပါက်ကိုးခုမှ တပါးသော ခွါရိက တရားတို့ကိုသာ ပြ၏။ ဝတ္ထုသင်္ဂဟ၌ အရူပဝိပါက် လေးခုမှတပါးသော တရားတို့ကိုသာပြအပ်၏။ ဤကား ယထာရဟံ အဓိပ္ပါယ်။ + + +

၃၂၆-မေး သံယုတ်ပါဠိတော်၌ “ ဧဒမာ ဘိက္ခဝေ သုခါ၊ ဒုက္ခာ ” ဟု နှစ်ပါးသာ ဘုရား ဟောပါလျက် အဘယ်ကြောင့်ဝေဒနာ သုံးပါး ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ- နှစ်ပါးကိုသာဟောတော်မူသည်မှာအ ဖြစ်မရှိသော ဥပေက္ခာဝေဒနာကို သုခဝေဒနာ၌သွင်း၍ အဖြစ်ရှိသော ဥပေက္ခာဝေဒနာကို ဒုက္ခဝေဒနာ၌သွင်း ၍ ဟောတော်မူပါသည်။ ဤ၌ကား အနုဘဝနလက္ခဏာ အားဖြင့်ဝေဘန်၍ပြလိုသောကြောင့်သုံးပါးဆိုပါသည်။

၃၂၇-မေး ခံစား တတ်သော အနုဘဝန လက္ခဏာ အားဖြင့်ဝေဒနာသည်သုံးပါးရှိပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ဣန္ဒြိယ ဝေဒနာ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ငါးပါးဟောရပြန် သနည်း။

ဖြေ- ကာယိက သာတ, အသာတ၊ မာနသိက သာတ အသာတအားဖြင့် ဝေဒနိန္ဒြိယ၏ အပြားကိုဝေ ဘန်၍ပြလိုသောကြောင့် ငါးပါးဟောရပြန်ပါသည်။ +

၃၂၈-မေး ကာယိကသာတ, အသာတ၊ မာနသိက သာတ, အသာတအားဖြင့် ဝေဒနာပြား ပါကတပါး တပါးလျှင် နှစ်ပါး ပြား သောကြောင့် ဝေဒနိန္ဒြိယခြောက်ပါး ရှိ ကောင်းသည် မဟုတ်ပါလော၊ အသို့ မှတ်ရမည်နည်း။

ဖြေ- သုခဝေဒနာ, ဒုက္ခဝေဒနာ နှစ်ပါးသာ ကာယိကသာတ, အသာတ၊ မာနသိကသာတ အသာ တအားဖြင့် ပြားပါသည်။ ဥပေက္ခာဝေဒနာကား မာန သိကသာ ဖြစ်ပါသည်။ ကာယိကမဟုတ်ပါ။ သို့ကြောင့် ဝေဒနိန္ဒြိယငါးပါးသာရှိပါသည်။ ခြောက်ပါးမပြားသင့် ပါ။ + + +

၃၂၉-မေး အနုဘဝနလက္ခဏာအားဖြင့်ဝေဒနာသုံး ပါးတို့တွင်အဘယ်ဝေဒနာသည်အဘယ် ဣန္ဒြိယ၏အစွမ်းအားဖြင့် ပြားပါသနည်း။

ဖြေ- သုခဝေဒနာသည် သုခိန္ဒြေ၊ သောမနသိန္ဒြေတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ပြားပါသည်။ ဒုက္ခဝေဒနာသည် ဒုက္ခိန္ဒြေ၊ ဒေါမနဿိန္ဒြေတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ပြားပါသည်။ ဥပေက္ခာဝေဒနာကား ဥပေက္ခိန္ဒြေတပါးသာ၊ အပြားမရှိပါ။

+ + +

၃၃၀-မေး အနုဘဝန လက္ခဏာနည်း၌ လာသော သုခဝေဒနာနှင့် ဣန္ဒြိယဘေဒနည်း၌ လာသော သုခဝေဒနာနှစ်ပါးတို့သည် တရားကိုယ် အားဖြင့် တူပါ သလော၊ ထူးပါ သလော။

ဖြေ- ထူးပါသည်။ အနုဘဝန၌ လာသော သုခဝေဒနာကား သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် သောမနဿသဟဂုတ် ၆၂-ပါးတို့၌ ရှိသော သုခဝေဒနာ ဖြစ်ပါသည်။ ဣန္ဒြိယဘေဒ၌ လာသော သုခဝေဒနာကား သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်၌ ရှိသော သုခဝေဒနာ သာ ဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၃၃၁-မေး အဘယ်ကြောင့် ဟိတ်မည် ပါသနည်း၊ ယင်းဟေတုပုဒ်ကိုလည်း ဝစနုတ္တပြုခဲ့ပါ။

ဖြေ- ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော အကျိုး တရားတို့၏ ကောင်းစွာတည်ရာဖြစ်သော သတ္တိကြောင့် “ဟိတ်” မည်ပါသည်။ ဟိနောတိ တိဋ္ဌတိ ဖလံ ဧတ္ထောတိ ဟေတု။ ။

ဝစနုတ္တ။

+ + +

၃၃၂-မေး အကယ်၍သောဖြစ်ခြင်းသည် ဟိတ်၏ အဖြစ်မည်ပါသနည်း။

ဖြေ- အကျိုးပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်သော သဟိတ်တရားတို့၏ ကောင်းစွာတည်ရာ၏အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သော မူလ၏အဖြစ်သည် ဟိတ်၏အဖြစ်မည်ပါသည်။ ဇိကာကျော်။

၃၃၃-မေး + + + ကုသိုလ် စသော တရားတို့၏ ကုသိုလ် စသောအဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်းသည်ဟိတ် ၏အဖြစ်မည်သည်ဟု အချို့သောဆရာကြီးတို့ ဆိုသောစကားသည် သင့်မသင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

ဖြေ- မသင့်ပါ။ အကြောင်းကား အကယ်၍ အပရေ ဆရာဆိုတိုင်းယူပါက ဟိတ် တရားတို့သည် လည်း ကုသိုလ်စသည် မည်သောကြောင့် ယင်းဟိတ် တရားတို့၏ ကုသိုလ်စသောအဖြစ်ကိုပြီးစေတတ်သော အခြားသော ဟိတ်တရားတို့ကိုလည်း ရှာဖွေရဦးမည် ဖြစ်၍ မသင့်ပါ။ ဇိကာကျော်။

၃၃၄-မေး + + + ဟိတ်တရားတို့၏ ကုသိုလ် အစရှိသော အဖြစ်သည် ကြွင်းသောသမ္ပယုတ်ဟိတ် နှင့်စပ်သဖြင့် အချင်းချင်း ကုသိုလ် စသည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေနိုင်သည်မဟုတ် ပါလော။

ဖြေ- မပြီးစေနိုင်ပါ။ အကယ်၍ပြီးစေနိုင်သည် ဟု ယူပါက မောဟမှု၌ မောဟသည် သဗ္ဗယုတ်ဟိတ် မရှိသောကြောင့် ယင်းမောဟဟိတ်သည် အကုသိုလ် မမည်ဟူသော အပြစ်၊ အဟိတ်စိတ်၌ ဟိတ် မရှိသောကြောင့် အဟိတ်စိတ်တို့၏ အဗျာကတ မမည်နိုင်ဟူသော အပြစ်များ ရောက်ဘွယ်ရှိသောကြောင့် မပြီးစေနိုင်ဟု မှတ်ရပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

၃၃၅-မေး + + +
ကုသိုလ် စသော တရားတို့၏ ကုသိုလ် စသော အဖြစ်သည် ဟိတ်နှင့် မစပ်ပါက အဘယ်တို့နှင့် စပ်သည် ဟု မှတ်ရမည် နည်း၊ အသီးအသီးဝေဘန်၍ပြခဲ့ပါ

ဖြေ- ကုသိုလ်၏အဖြစ်သည် ယောနိသောမနသိကာရနှင့်စပ်ပါသည်။ အကုသိုလ်၏အဖြစ်သည် အယောနိသောမနသိကာရ နှင့်စပ်ပါသည်။ အဗျာကတတရားတို့တွင် ရဟန္တာတို့၏ သန္တာန်၌သာဖြစ်သော ကြိယာအဗျာကတသည် နိရာနုသယသန္တာန် အဝိပါက ဘာဝတို့နှင့် စပ်ပါသည်။ ဝိပါကအဗျာကတတို့သည် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံနှင့် စပ်ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

၃၃၆-မေး + + +
ယောနိသော မနသိကာရ၊ အယောနိသော မနသိကာရ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မနသိကာရစေတသိက်ပင်မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ- မနသိကာရစေတသိက်မဟုတ်ပါ။ သေက္ခ
ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဧဝံရတို့၌ အာရုံတို့၏ ထင်ခြင်းသို့
ရောက်သော အခါ ပဋိပက္ခပဒေသဝါသစသည်တို့နှင့် ပြည့်
စုံခြင်းကြောင့် ကုသိုလ်တရားတို့၏ အဖြစ်ဖြင့် ဘဝင်ကို
လည်စေ၍ ဖြစ်သော အာဝဇ္ဇန်းသည် ယောနိသောမနသိ
ကာရ မည်ပါသည်။

ပဋိပက္ခအားဖြင့် အယောနိသောမနသိကာရကို သိ
လေ။ ။ မဏိမဇ္ဈ။

+ + +

၃၃၇-မေး ကုသိုလ်တရားတို့၏ အကြောင်း အဖြစ်
ဖြင့် ဖြစ်သော အာဝဇ္ဇန်းသည် ယောနိ
သော မနသိကာရ၊ အကုသိုလ် တရား
တို့၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သော
အာဝဇ္ဇန်းသည် အယောနိသော မနသိ
ကာရ မည်ပါက ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ ကြိ
ယာဇောတို့၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်
ဖြစ်သော အာဝဇ္ဇန်းကို အဘယ်သို့ မှတ်
ရမည်နည်း။

ဖြေ- ယောနိသောမနသိကာရပက္ခသို့သွင်း၍
ယောနိသောမနသိကာရ ဟူ၍မှတ်ပါ။

တနည်း...ရဟန္တာတို့၏ သန္တာန်၌ဖြစ်သောကြောင့်
ယောနိသောမနသိကာရ၊ အယောနိသောမနသိကာရကို
မဇ္ဈိမဇ္ဈိရတို့၌ အာရုံတို့၏ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကို

ကြည့်၍ တရံ တခုသော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏ အကြောင်းမဖြစ်သောကြောင့် ယောနိသော မနသိ ကာရ၊ အယောနိသောမနသိကာရ ဟူ၍ မဆိုအပ်။ အဗျာကတ မနသိကာရ ဟူ၍မှတ်ရမည်။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၃၃၈-မေး သဟေတုက၊ ဧက ဟေတုက၊ ခွိဟေတုက၊ တိဟေတုက ပုဒ်တို့ကို အသီးအသီး ဝစနတ္ထတခုစီပြုပြပါ။

ဖြေ- သံဝိဇ္ဇတိ ဟေတု ဧတေသန္တိ သဟေတုကာနိ၊ ဧကောဟေတု ဧတေသန္တိ ဧကဟေတုကာနိ။ ခွေဟေတဝေါ ဧတေသန္တိ ခွိဟေတုကာနိ၊ တယောဟေတု ဧတေသန္တိ တိဟေတုကာနိ။

+ + +

၃၃၉-မေး စိတ်မှာ ဧကဟိတ်ရှိသကဲ့သို့၊ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ လည်း ဧကဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ ရှိသင့် မရှိသင့်ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဖြေ- မရှိသင့်ပါ။ အကြောင်းကား အဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ် စသည်ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည် ပဋိသန္ဓေနှင့် ယှဉ်သောဟိတ်ကဲ့စွ၍ခေါ်ရပါသည် ဧကဟိတ်စိတ်မှာကား ပဋိသန္ဓေစိတ်မဟုတ် ပဝတ္တိစိတ်သာဖြစ်၍ ဧကဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ မရှိသင့်ပါ။

+ + +

၃၄၀-မေး တပါးသောသင်္ကဟတို့၌ ဝေဒနာ၊ဟိတ်၊
 န္ဒါရစသောသရုပ်တို့ကိုဝါကျဖြင့်သာပြ
 ဆိုသကဲ့သို့ ဤကိစ္စ သင်္ကဟ၌ ဝါကျဖြင့်
 မပြုမူ၍ အဘယ်ကြောင့် သမာသ်ဖြင့်
 ပြဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ- တပါးသောသင်္ကဟတို့၌ မိမိတို့၏ဝေဒနာ
 သရုပ်၊ဟေတုသရုပ်၊န္ဒါရသရုပ်၊အာရုံသရုပ်၊ ဂတ္ထုသ
 ရုပ်တို့ကိုသာ ပြရသောကြောင့် ဝါကျဖြင့် ဆိုပါသည်။
 ဤကိစ္စသင်္ကဟ၌ကား ကိစ္စ၏ သရုပ်ကိုသာ ပြရသည်မ
 ဟုတ်။ ကိစ္စနှင့်မကင်းသောဌာန၏သရုပ်ကိုလည်း ပြရ
 သောကြောင့် သမာသ်ဝါကျဖြင့် ဆိုပါသည်။

+ + +

၃၄၁-မေး ကိစ္စ၏ သရုပ်ကို အခြားသော သင်္ကဟ
 တို့၌ကဲ့သို့ ဝါကျဖြင့်ပြဆိုပါကအဘယ်
 သို့သောအပြစ်ဖြစ်မည်နည်း။

ဖြေ- ကိစ္စ၏ သရုပ်ကို ဝါကျဖြင့် ပြဆိုပါက
 ဌာန၏သရုပ်ကိုလည်း စေ့စုံအောင်ဝါကျဖြင့်တဖန်ထပ်
 ၍ ပြဆိုရပြန်တော့မည် ဖြစ်သဖြင့် ကျမ်း လေးခြင်း
 တည်းဟူသော ဂန္ထဂရုဒေါသ ဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၃၄၂ မေး အဘယ်သို့ ဖြစ်ခြင်းသည် တဝက်ကိစ္စ
 မည်ပါသနည်း။

ကြည်၍ တစုံ တခုသော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏ အကြောင်းမဖြစ်သောကြောင့် ယောနိသော မနသိ ကာရ၊ အယောနိသောမနသိကာရ ဟူ၍ မဆိုအပ်။ အပျာကတ မနသိကာရ ဟူ၍မှတ်ရမည်။ ။မဏ်မဉ္ဇူ။

+ + +

၃၃၈-မေး သဟေတုက၊ ဧက ဟေတုက၊ ဒွိဟေတုက၊ တိဟေတုက ပုဒ်တို့ကို အသီးအသီး ဝစနတ္ထတခုစီပြုပြပါ။

ဖြေ- သံဝိဇ္ဇတိ ဟေတု ဧတေသန္တိ သဟေတုကာနိ၊ ဧကောဟေတု ဧတေသန္တိ ဧကဟေတုကာနိ။ ဒွေဟေတဝေါ ဧတေသန္တိ ဒွိဟေတုကာနိ၊ တယောဟေတု ဧတေသန္တိ တိဟေတုကာနိ။

+ + +

၃၃၉-မေး စိတ်မှာ ဧကဟိတ်ရှိသကဲ့သို့၊ ပုဂ္ဂိုလ်မှာလည်း ဧကဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ ရှိသင့် မရှိသင့်ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဖြေ- မရှိသင့်ပါ။ အကြောင်းကား အဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ် စသည်ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည် ပဋိသန္ဓေနှင့် ယှဉ်သောဟိတ်ကဲ့စွ၍ခေါ်ရပါသည် ဧကဟိတ်စိတ်မှာကား ပဋိသန္ဓေစိတ်မဟုတ် ပဝတ္တိစိတ်သာဖြစ်၍ ဧကဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ မရှိသင့်ပါ။

+ + +

၃၄၀-မေး တပါးသောသင်္ဂဟတို့၌ ဝေဒနာ၊ဟိတ်၊
 နှုတ်၊ရစသောသရုပ်တို့ကိုဝါကျဖြင့်သာပြ
 ဆိုသကဲ့သို့ ဤကိစ္စ သင်္ဂဟ၌ ဝါကျဖြင့်
 မပြုမူ၍ အဘယ်ကြောင့် သမာသ်ဖြင့်
 ပြဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ- တပါးသောသင်္ဂဟတို့၌ မိမိတို့၏ဝေဒနာ
 သရုပ်၊ဟေတုသရုပ်၊နှုတ်သရုပ်၊အာရုံသရုပ်၊ ဝတ္ထုသ
 ရုပ်တို့ကိုသာ ပြရသောကြောင့် ဝါကျဖြင့် ဆိုပါသည်။
 ဤကိစ္စသင်္ဂဟ၌ကား ကိစ္စ၏ သရုပ်ကိုသာ ပြရသည်မ
 ဟုတ်။ ကိစ္စနှင့်မကင်းသောဌာန၏သရုပ်ကိုလည်း ပြရ
 သောကြောင့် သမာသ်ဝါကျဖြင့် ဆိုပါသည်။

+ + +

၃၄၁-မေး ကိစ္စ၏ သရုပ်ကို အခြားသော သင်္ဂဟ
 တို့၌ကဲ့သို့ ဝါကျဖြင့်ပြဆိုပါကအဘယ်
 သို့သောအပြစ်ဖြစ်မည်နည်း။

ဖြေ- ကိစ္စ၏ သရုပ်ကို ဝါကျဖြင့် ပြဆိုပါက
 ဌာန၏သရုပ်ကိုလည်း စေ့စပ်အောင်ဝါကျဖြင့်တဖန်ထပ်
 ၍ ပြဆိုရပြန်တော့မည် ဖြစ်သဖြင့် ကျမ်း လေးခြင်း
 တည်းဟူသော ဂန္ထရူပေါသ ဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၃၄၂ မေး အဘယ်သို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ဘဝကိစ္စ
 မည်ပါသနည်း။

၁၄၂ သင်္ဂဟဂုဏ္ဍတ္ထဝိသန္ဓနာကျမ်း

ဖြေ- ဘဝ၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်း
သည် အဝိဇ္ဇာကိစ္စ မည်ပါသည်။

+ + +

၃၄၃-မေး ဘဝ၌ ဘဝအရ၊ ဘဝကံအရတို့ကို ညွှန်
ပြ၍ ဘဝနှင့် အင်္ဂါကို သမာသ၌ တွေ့စပ်
ပြပါ။

ဖြေ- ဘဝအရကား ကမ္မဘဝ၊ ဥပပတ္တိဘဝ
နှစ်ပါးတို့တွင် ဥပပတ္တိဘဝ ဖြစ်ပါသည်။ ဘဝကံအရ
ကား ဆဝင်စိတ် တဆယ် ကိုးခုဖြစ်ပါသည်။

ဥပပတ္တိ သင်္ခါတဿ ဘဝဿ အင်္ဂါ ကာရဏံ
ဆဝင်္ဂါ။ ဝစနုတ္ထ။ ပဏိမည။

+ + +

၃၄၄-မေး အဘယ်သို့ ဖြစ်ခြင်းသည် စောမည်ပါ
သနည်း။ ဇဝနံကိုလည်း ဝစနုတ္ထပြုခဲ့ပါ။

ဖြေ- အာရုံ၌ ထိုထိုသို့သော ကိစ္စကို ပြီးစေ
သည်၏အစွမ်းအားဖြင့် လျှင်မြန်စွာ ဖြစ်ခြင်းသည် စော
မည်ပါသည်။ ဇဝိယတေ ပဝတ္တိယတေ ဇဝနံ။
ဝစနုတ္ထ။

+ + +

၃၄၅-မေး စောစိတ်သည် အခြားသောစိတ်တို့နှင့်
ခဏတ္တယအားဖြင့် တူကြသည်မဟုတ်
ပါလော။ အဘယ်သို့လျှင်မြန်စွာဖြစ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ - ထပ်ကာထပ်ကာဖြစ်သည်ကိုလျင်မြန်စွာ
ဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

၃၄၆-မေး + + +
ထပ်ကာထပ်ကာဖြစ်ခြင်းသည်စောမည်
ပါက မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း သည်လည်း-
ပရိတ္တာရုံ၌ ဂုဏ္ဍော ကိစ္စတပ်၍ နှစ်ကြိမ်
သုံးကြိမ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စောမည်ထိုက်
သည်မဟုတ်ပါလော။

ဖြေ- မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းကားနှစ်ကြိမ်၊သုံးကြိမ်
ဖြစ်သော်လည်း အာရုံ၏အရသာကိုခံစားခြင်းသဘော
မရှိသောကြောင့် ဇောကိစ္စမတပ်နိုင်ပါ။ ။
ဒိုကာကျော်။

၃၄၇-မေး + + +
အဘိညာဏ်စိတ်၊မဂ်စိတ်၊ အာဒိကမ္ဘိက
စိတ်၌ဖြစ်သော ဈာန်စိတ်တို့သည် တ
ကြိမ်သာဖြစ်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့်
ဇောကိစ္စတပ်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ- အာရုံ၏အရသာကိုခံစားခြင်းဟုဆိုအပ်
သော ဇောသဘောရှိသောကြောင့် ဇောကိစ္စတပ်နိုင်ပါ
သည်။ ။ဒိုကာကျော်။ + + +

၃၄၈မေး သန္တိရဏချင်း အတူတူ ဖြစ်ပါလျက်
သောမနဿသန္တိရဏသည် အဘယ်
ကြောင့် ပဋိသန္ဓေကိစ္စ မတပ်နိုင်ပါသ
နည်း။

ဖြေ- အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ အကျိုးကို ပေးသော
 နှိဟိတ်ဩမက ကုသိုလ်ကံသည် အလွန်အားနည်းသည်
 ဖြစ်၍ သောမနဿပဋိသန္ဓေ အကျိုးကို ပေးခြင်းငှါ မစွမ်း
 နိုင်သောကြောင့် သောမနဿသန္တိရဏသည် ပဋိသန္ဓေ
 ကိစ္စ မတတ်နိုင်ပါ။ ။ ပရမတ္ထဒီပနီ။

+ + +

၃၄၉-မေး ကိစ္စဌာန နှစ်ပါးတို့၏ ထူးခြားပုံကို
 ကျမ်းဆရာများဝါဒရှိတိုင်းဖြေဆိုခဲ့ပါ။

ဖြေ- သတ္တိသည် ကိစ္စ၊ သတ္တိမန္တ ဖြစ်သော
 စိတ် ခြိမ်သည် ဌာန။

ထင်ရှားအောင်ပြဦးအံ့ ပဋိသန္ဓေကိစ္စ၌ ဘဝနှစ်ပါး
 ကို တစပ်တည်းကဲ့သို့ စပ်ခြင်း သတ္တိသည် ကိစ္စ၊ စပ်ခြင်း
 သတ္တိရှိသော ပဋိသန္ဓေစိတ် ခြိမ်သည် ဌာန ဤသို့သတ္တိ၊
 သတ္တိမန္တမျှသာ ထူးကြသည်။ (ဤကား ဇိကာကျော်
 အလို)

ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် ကိစ္စ၊ ရုတိ၊ ဘဝင်တို့၏ အကြား
 ဖြစ်သော အန္တရ ဝိဝရကပ္ပ ပညတ်သည် ဌာန။ ။ ဤကား
 သင်္ခပဆရာတော်အလို။

+ + +

၃၅၀-မေး ဌာန ဟူသောပုဒ်ကို ဝစနတ္ထပြု၍ ဆရာ
 နှစ်ပါးအလိုအားလျော်စွာ အသီးအသီး
 အနက်ယောဇနာပြုပါ။

ဖြေ- တိဋ္ဌာတိ ဧတ္ထာတိ ဌာနံ။ ။ ဝစနတ္ထ။

အနက်ကား...ဧတ္ထ-ဤမိတ်ဒြပ်၌၊ ကိစ္ဆံ-သတ္တိဖြစ်သော
ကိစ္ဆသည်၊ တိဋ္ဌတိ-တည်တတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ-ထိုသို့
ကိစ္ဆ၏တည်ရာဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်၊ တံ-ထိုမိတ်သည်
ဌာနံ-ဌာနမည်၏။ (ဤကား ဗိုကာကျော်ဆရာ၌ အ
လို အနက်ယောဇနာပုံ)

ဧတ္ထ-ဤအန္တရ ဝိဝရ ကပ္ပ ပညတ်၌၊ ဝိတ္တံ-ပဋိသန္ဓေ
စသော မိတ်သည်၊ တိဋ္ဌတိ-တည်တတ်၏၊ ဣတိ-ထို
ကြောင့် တံ-ထိုအန္တရ ဝိဝရ ကပ္ပ ပညတ်သည်၊ ဌာနံ-
ဌာနမည်၏။ (ဤကား သင်္ခေပဆရာ၌ အလို အနက်ယော
ဇနာပုံ)

+ + +

၃၅၁-မေး ဌာန ၂၅-ပါးကို သိသာရုံ သင်္ချာမျှ ရေ
တွက်၍ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- ပဋိသန္ဓေ တဌာန၊ ဘဝင် ခြောက်ဌာန၊
အာဝဇ္ဇန်း နှစ်ဌာန၊ ပဉ္စဝိညာဏ် တဌာန၊ သမ္ပဒိန္နိန္ဒြိယ
တဌာန၊ သန္တိရဏ တဌာန၊ ဝုဋ္ဌော နှစ်ဌာန၊ စော
ခြောက်ဌာန၊ တဒါရုံ နှစ်ဌာန ပေါင်း ၂၅-ဌာနဖြစ်ပါ
သည်။ သင်္ခေပ။

+ + +

၃၅၂-မေး ကိစ္ဆမ္မာတဆယ် လေးပါးရှိပါလျက် ဌာ
နမှာ အဘယ်ကြောင့် ဆယ်ပါးသာ ရှိ
ရပါသနည်း။

ဖြေ- ပဉ္စဝိညာဏ်ကို ပဉ္စဒါရာ ဝဇ္ဇန်း နှင့်
သမ္ပဒိန္နိန္ဒြိယတို့၏ အကြား၌ဖြစ်ခြင်းတူ၍ တဌာနတည်း
ပေါင်း၍ယူရသောကြောင့်ဆယ်ပါးသာရှိပါသည်။

၃၅၃-မေး အဘယ်ကြောင့် နွါရမည်ပါသနည်း၊
နွါရကိုလည်း ဝစနုတ္တပြု၍ပြပါ။

ဖြေ- (က)စိတ်၊စေတသိက်တို့၏ ဖြစ်ရာ ဖြစ်
ကြောင်း ဖြစ်သဖြင့် ထွက်ဝင်ရာ တံခါးနှင့် တူသော
ကြောင့် နွါရမည်ပါသည်။

(ခ) နိက္ခန္တိာစ ပဒိသန္တိာစာဘိ ခန္ဓေစနာ အရန္တိ
ဂန္တိန္တိ ပဝတ္တန္တိတ္ထေ ဇေတနာဘိဝါဒွါရံ၊ နွါရာနုဝိ
ယာဘိ နွါရာနိ ဝစနုတ္တ။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

၃၅၄-မေး အဘယ်သို့သော သဘောကိုရည်ရှယ်၍
စိတ်၊ စေတသိက်တို့ကို ဝင်သည်ထွက်
သည်ဟုဆိုပါသနည်း။

ဖြေ- ခြောက်နွါရ၌စိတ်၊ စေတသိက်တို့၏ဖြစ်
ခြင်းကိုရည်၍ဝင်သည်ဟုဆိုပါသည်၊ ချုပ်သည်ကိုရည်
၍ ထွက်သည်ဟုဆိုပါသည်။

၃၅၅-မေး စက္ခု မော စက္ခုဒွါရံ၌ ‘ဝေ’သဒ္ဓါဖြင့်
အဘယ်ကိုသာ ယူစေ လို၍ အဘယ်ကို
နစ်စေလိုပါသနည်း။

ဖြေ- ဝေသဒ္ဓါဖြင့် စက္ခုပသာဒရုပ်ကိုသာ ယူ
စေလိုပါသည်။ မဏိမဉ္ဇူ၊ အလိုအားဖြင့် သတ္တ ဇီဝ စ
သည်ကို နစ်စေလိုပါသည်။ ဆရာများ အလိုအားဖြင့်
စက္ခုဒသက-ကလာပ်၌ ရှိသော ကလာပ် ဖေါရုပ်
တို့ကို နစ်စေပါသည်။

၃၅၆-မေး ဤခွါရသက်ဟ၌ မနောခွါရ အရ အဘယ်
တရားကိုယူမည်နည်း၊ ကျနစွာပြဆိုပါ။

ဖြေ- မနောခွါရာဝဇ္ဇန်း၏ အခြားမဲ့၌ ဖြစ်
သော ဘဝဂ်ပစ္ဆေဒ တဆယ် ကိုးခုကိုယူရပါသည်။

ဘဝဂ်^၁ အာဝဇ္ဇနာ နန္တရံဘဝဂ်^၂။ ။ ဇိကာကျော်
အာဝဇ္ဇနာ နန္တရံ^၃ မနောခွါရာဝဇ္ဇနာနန္တရံ^၄။ ။
ပက်မဉ္ဇူ။

+ + +

၃၅၇-မေး အဘယ်ကြောင့်သင်္ခပစ္ဆေဒတဆယ်
ကိုးခုသည် မနောခွါရမည်ပါသနည်း။

ဖြေ- မနောခွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ဝိထိစိတ်
တို့၏ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် မနောခွါရ မည်ပါ
သည်။ ။ ဇိကာကျော်။

+ + +

၃၅၈-မေး ပဉ္စခွါရာဝဇ္ဇန်း၏ အခြားမဲ့၌ ဖြစ်သော
ဘဝဂ်၊ ပစ္ဆေဒ တဆယ် ကိုးခု သည်
လည်း ပဉ္စခွါရာဝဇ္ဇန်းစသော ဝိထိစိတ်
တို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်
မနောခွါရ မည်သင့်သည် မဟုတ်ပါ
လော၊ အသို့မှတ်ရမည်နည်း။

ဖြေ- ယင်းဘဝဂ်၊ ပစ္ဆေဒတဆယ် ကိုးခုသည်
လည်း ဝိထိစိတ်တို့၏ဖြစ်ကြောင်းမှန်သော်လည်း မနော
ခွါရဟူသောအမည်သည် မနောခွါရာဝဇ္ဇန်း၏အခြားမဲ့၌

ဖြစ်သောဘဝင်္ဂိပစ္ဆေဒ တဆယ် ကိုးခု၌သာ ထင်သော
ကြောင့်အထင်ရဋ္ဌိ^၁အားဖြင့်မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၏အခြား
မဲ့၌ဖြစ်သောဘဝင်္ဂိပစ္ဆေဒတဆယ် ကိုးခုသည်သာလျှင်
မနောဒွါရမည်သင့်ပါသည်။ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း၏အခြားမဲ့
၌ဖြစ်သောဘဝင်္ဂိပစ္ဆေဒတဆယ် ကိုးခုကား မနောဒွါ
ရမမည်သင့်ပါ။

၃၅၉-မေး ပကိဏ်းပိုင်း၌လာသောကာယဒွါရနှင့်
ဘုံပိုင်း၌ လာသော ကာယဒွါရ နှစ်ပါး
တို့သည် ထူး၊မထူး အဓိပ္ပာယ်နှင့် တကွ
ပြပါ။

ဖြေ- ပကိဏ်းပိုင်း၌ကား ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း စ
သော ဝိဝိဓိတို့၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ကာ
ယပသာဒရုပ်ကို ကာယဒွါရဟုခေါ်သည်။ ဘုံပိုင်း၌ကား
ကာမာဝစရကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံတို့၏ဖြစ်ကြောင်း
ဖြစ်သောကြောင့် ကာယဝိညတ်ရုပ်ကို ကာယဒွါရ ဟု
ခေါ်သည်။ ။ဤကားအထူး။

၃၆၀-မေး ပကိဏ်းပိုင်း၊ ဘုံပိုင်းလာ မနောဒွါရ
နှစ်ပါးတို့၏ ထူးခြားဟန်ကိုပြပါ။

ဖြေ- ပကိဏ်းပိုင်း၌ ဘဝင်္ဂိပစ္ဆေဒတဆယ်
ကိုးခုကိုမနောဒွါရဟုခေါ်သည်။ ဘုံပိုင်း၌လောကီ ကု
သိုလ်စော၊ အကုသိုလ်စောတို့ကို မနောဒွါရ ဟု ခေါ်
သည်။ ဤသို့ထူးပါသည်။

+

+

+

၃၆၁-မေး တတ္ထ ပဉ္စဒ္ဒါရာဇန္တနံ ၊ လ ၊ တဒါရမ္မဏ
ဝသေန-ပါဌ်၌ ‘တဒါရမ္မဏ’ အရအ
ဘယ်ကို ယူရမည်နည်း။

ဖြေ- သန္တိရဏသုံးပါးကိုယူပြီးသောကြောင့်
အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏ နည်းအားဖြင့် မဟာဝိပါက်စိတ်ရှစ်
ပါးကိုသာ ယူရပါသည်။

+ + +

၃၆၂-မေး တဒါရမ္မဏအရ မဟာဝိပါက် စိတ်ကို
သာ ယူရပါက သိလွယ်,ထင်လွယ် စေ
ခြင်းအကျိုးငှါ မဟာဝိပါကဝသေန ဟု
အဖြောင့်အားဖြင့်မဆိုမူ၍ တဒါရမ္မဏ
ဝသေနဟု အဘယ်ကြောင့် ကွေ့ကွေ့
ကောက်ကောက်ဆိုထားရပါသနည်း။

ဖြေ- မဟာဝိပါက်စိတ်သည် နှုတ်ရ၍ဖြစ်သော်
လည်း ပဋိသန္ဓေ,ဘဝင်,ရုတိက္ခိ တပ်ခိုက်၍ဖြစ်သည်
မဟုတ်၊ တဒါရုံကိစ္စတပ်ခိုက်၍သာ နှုတ်ရ၍ဖြစ်သည် ဟု
သော အဓိပ္ပာယ်ကို သိစေလိုသောကြောင့် တဒါရမ္မဏ
ဝသေန ဟု ဆိုရပါသည်။

+ + +

၃၆၃-မေး ပဉ္စဒ္ဒါရိက စိတ်တို့ကိုပြဆိုရာ၌ သန္တိ
ရဏကို တသီးတခြားခွဲ၍ ဆိုသကဲ့သို့
မဆိုမူ၍ မနော နှုတ်ရိက စိတ်တို့ကိုပြဆို
ရာ၌ သန္တိရဏနှင့် မဟာ ဝိပါက်စိတ်

တို့ကို ပေါင်း၍ တဒါရမ္မဏ ဝသေန ဟု
အဘယ်ကြောင့် ဆိုပြန်ပါသနည်း။

ဖြေ- သန္တီရဏစိတ်တို့သည် မနောဒွါရ၌ဖြစ်
သော်လည်း သန္တီရဏကိစ္စတစ်ခုစီ၌ဖြစ်သည်မဟုတ်
တဒါရုံကိစ္စတစ်ခုစီ၌သာဖြစ်သည်ဟူသော အဓိပ္ပာယ်
ကို သိစေလို၍ တဒါရမ္မဏ ဝသေနဟု ဆိုရပြန်ပါသည်။

+ + +

၃၆၄-မေး မဟဂ္ဂုတ်၊ လောကုတ္တရာ စိတ်တို့ကား
အဘယ်ကြောင့် ပဉ္စဒွါရ၌ မဖြစ်ကြသ
နည်း။

ဖြေ- မဟဂ္ဂုတ်၊ လောကုတ္တရာစိတ်တို့ကား၊
ဓမ္မာရုံကို အာရုံပြုကြသည်၊ ပဉ္စာရုံကို အာရုံမပြုကြသော
ကြောင့် ပဉ္စဒွါရ၌ မဖြစ်နိုင်ကြပါ။

+ + +

၃၆၅-မေး ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ ဂုတိစိတ်တို့သည် အ
ဘယ်ကြောင့် ဒွါရဝိမုတ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ- ယင်းစိတ်တို့သည် (၁) စက္ခုဒွါရစသော
ဒွါရခြောက်ပါးတို့၌ မဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ (၂) မိမိတို့
သည်ပင်လျှင် မနောဒွါရဟုဆိုအပ်သော ဘဝင်၏ အ
ဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ (၃) ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂုတိနိမိတ်အာရုံမှ
တပါးသော အာရုံကို ယူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့် မဖြစ်
သောကြောင့်၎င်း ဒွါရဝိမုတ်ဖြစ်ပါသည်။ ။

ဇိကာကျော်။

+ + +

၃၆၆-မေး မနောဒွါရ၌ မဖြစ်နိုင်သောစိတ်တို့ကား
အဘယ်စိတ်တို့ပါနည်း။

ဖြေ- နွေးပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်၊ မနောဓာတ်
သုံးခုဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၃၆၇-မေး ပဉ္စဒွါရ၌မဖြစ်လာသော စိတ်ကား အ
ဘယ်စိတ်တို့ပါနည်း။

ဖြေ- အပ္ပနာဇော ဆဗ္ဗဓိသတို့ဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၃၆၈-မေး စေတသိက် ၅၂ ကို ဒွါရခြောက်ပါးနှင့်
ဝေဘန်လိုက်ပါ။

ဖြေ- ဝိရကီ၊ အပ္ပမညာတို့သည် မနောဒွါရ၌
သာဖြစ်ပါသည်။ ကြွင်းသော စေတသိက် သက္က စက္ကာ
ဇီသ တို့သည် ခြောက်ဒွါရ၌ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ
ဖြစ်ကြပါသည်။

+ + +

၃၆၉-မေး အဘယ်ကြောင့် အာရုံမည်ပါသနည်း။
ဝစနုတ္တလည်းပြုခဲ့ပါ။

ဖြေ- စိတ်၊ စေတသိက်တို့သည် လာ၍ မွေ့
လျော်ရာ ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ စိတ်၊ စေတသိက်တို့
သည် ဆွဲယူအပ်သောကြောင့်၎င်း အာရုံမည်ပါသည်။

စိတ္တ၊စေတသိကာနိ အာဂဇ္ဇာရမန္တိ ဧက္ကောတိ အာ
ရမ္မဏံ၊ စိတ္တစေတသိကေဟိ အာလမ္ဘိယတိဂယတိဘိ
အာလမ္ဘဏံ၊တဒေဝအာရမ္မဏံ။ ။ဝစနတ္ထ။

+ + +

၃၇၀-မေး ရူပ မေဝ ရူပါရမ္မဏံ၌ ‘ဇေ’ သဒ္ဒါဖြင့်
အဘယ်ကိုနစ်စေပါသနည်း။

ဖြေ- ရူပါရုံမှ တပါးသောရုပ်ကို၎င်း၊သတ္တ ဇီဝ
ကို၎င်း နစ်စေပါသည်။

+ + +

၃၇၁-မေး မျက်စိနှင့် မြင်ကောင်းသော အဆင်းဟူ
သမျှသည် ရူပါရုံမည်၏ဟု ဆရာကြီး
များ ဆိုချက်ရှိသောကြောင့်ပကတိမျက်
စိဖြင့် မမြင်ကောင်းသော အလွန် သေး
ငယ်သောမြူ၊ အလွန် တိုသော ခဏရှိ
သော အလျှံတောက်သော သံပူပေါ်
သို့ကျသောရေပေါက်စသည်တို့ကိုရူပါ
ရုံ ခေါ်မည်လော၊ဓမ္မာရုံခေါ်မည်လော။

ဖြေ- ကေစိဆရာကြီးများက ဓမ္မာရုံဟု ဆိုပါ
သည်၊ထိုသို့ပင်ဆိုသော်လည်း ဓမ္မာရုံမဟုတ်ပါ၊ရူပါရုံ
ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ယေပန အနာပါထဂတာ ရူပါဒယောပိ ဓမ္မာရမ္မဏမိစ္ဆေဝ
ဝဒန္တိ၊ဤ ဣမိနာသုတ္တေန ဗဒ္ဓိက္ခိပိတဗ္ဗာ။ ။အဋ္ဌသာလိနိ

+ + +

၃၇၂-မေး မျက်စိဖြင့် မမြင်ကောင်းသော အလွန်
သေးငယ်သော ရူပါရုံ စသည်တို့သည်
စက္ခုဝိညာဏ်၏အာရုံမဖြစ်က အဘယ်
တရားတို့၏ အာရုံဖြစ်မည်နည်း။

ဖြေ- မနောဝိညာဏ်၊ ဗိဗ္ဗစက္ခုစသော တရား
တို့၏ အာရုံဖြစ်ပါသည်။ ၊ အဋ္ဌသာလိနိ။ + +

၃၇၃-မေး စိတ္တဇသဒ္ဓါ၊ ဥတုဇသဒ္ဓါ နှစ်ပါးစုံရ
အောင် သဒ္ဓါရုံကို ဝစနတ္ထပြုလိုက်ပါ။

ဖြေ- သပ္ပတိ သောတဝိညာဏာရမ္မဏဘာဝံ
ဂစ္ဆတိတိ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓေါဝေ အာရမ္မဏံ သဒ္ဓါရမ္မဏံ။

၃၇၄-မေး အတ္တနော သဘာဝံ ဓာရေတိတိ ဓမ္မော
ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ ရူပါရုံစသည်
တို့သည်လည်း မိမိ၏သဘောကိုဆောင်
တတ်သောကြောင့် ဓမ္မာရုံမည်သင့်သည်
မဟုတ်ပါလော၊ အသို့မှတ်ရမည်နည်း။

ဖြေ- ရူပါရုံ စသည် တို့သည်ကား ရူပါရုံ၊
သဒ္ဓါရုံစသော အမည်ထူးကို ရပြီးသောကြောင့် ဓမ္မာရုံ
မမည်သင့်ပါ။ ပဿဒရုပ်၊ သုခုမရုပ်၊ စိတ်၊ စေတသိက်၊
နိဗ္ဗာန် ပညတ်ကိုသာလျှင် အမည်ထူးကိုမရသေးသော
ကြောင့် ‘ဓမ္မာရုံ’ မည်သင့်ပါသည်။ နုလန္ဒနာမ ဝိသေ
သက္ကာ။

တနည်းကား ဓမ္မာရုံဟူသော အမည်သည် ပဿဒရုပ်
စသည်တို့၌သာ ထင်သောကြောင့် ပဿဒရုပ်စသည်တို့

သာလျှင် အထင်ရူဠိအားဖြင့် ဓမ္မာရုံမည်သင့်ပါသည်။
ရူပါရုံစသည်တို့ကား ဓမ္မာရုံ မမည်သင့်ပါ။

ဓမ္မာရုံဓမ္မဏသဒ္ဓဿ ပသာဒါဒိသုယေဝ ဆသုနိရုဠတ္တာ။ ။

မဏိမဉ္ဇူ။

+

+

+

၃၇၅-မေး တဏှပစ္စုပ္ပန်၌ပစ္စုပ္ပန်၏အမျိုးအပြားကိုပြ
၍ဤ၌အလိုရှိအပ်သောပစ္စုပ္ပန်ကိုညွှန်ခဲ့ပါ

ဖြေ- ခဏပစ္စုပ္ပန်၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်၊ အဒ္ဓါ
ပစ္စုပ္ပန်အားဖြင့် သုံးပါးရှိပါသည်။ဤ၌ခဏပစ္စုပ္ပန်သာ
အလိုရှိအပ်ပါသည်။

+

+

+

၃၇၆-မေး ပစ္စုပ္ပန် သုံးမျိုးတို့၏ အရကို ထင်ရှား
အောင် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- စိတ်၏ခဏတ္တယကာလသည်ခဏပစ္စုပ္ပန်မည်၏
ခုနစ်ဝိထိ၊ ရှစ်ဝိထိသော ကာမကုသိုလ် စော
သန္တာန်သော်၎င်း၊ သို့မဟုတ် ကြိယာစော သန္တာန်
သော်၎င်း၊ သို့မဟုတ် အကုသိုလ်စော သန္တာန်သော်
၎င်း ဖြစ်စေ၊ သဘာဝစောဖြစ်၍ ချုပ်သည်တိုင်ရုံသော
နာမ်၏သန္တာန်၊ နေပူမှ တိုက်သို့ဝင်သောသူအား အ
ဆိုက်မပျောက်မီကာလဟုဆိုအပ်သော ရုပ်၏သန္တာန်၊
ဤသို့ နာမ်၏သန္တာန်၊ ရုပ်၏ သန္တာန်တို့ဖြင့် ပိုင်းခြား
အပ်သောကာလသည် သတိန္တပစ္စုပ္ပန်မည်၏ (ဘဝင်တ
ဒါရုံတို့ကား စောဝါရ၌သွင်း၍ယူပါ)။

ပဋိသန္ဓေကစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဤအတွင်းသည်
အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်မည်၏။ (ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ)

၃၇၇-မေး ပဉ္စဒါရိကစိတ်တို့၏ အာရုံကို ပြဆိုရာ၌
 ‘တဉ္စပစ္စုပ္ပန်’ တာနိစ ပစ္စုပ္ပန်နိယေဝ’
 ဟုဆိုခြင်းကြောင့် ပဉ္စာရုံဟူသမျှပစ္စုပ္ပန်
 သာ ဖြစ်သည်။ အတိတ်, အနာဂတ်ဖြစ်
 သော ပဉ္စာရုံမရှိဟု မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ- မမှတ်ရပါ။ ပဉ္စာရုံဟူသည်ကာလသုံးပါး
 ပင်ရှိပါသည်။ ယင်းသုံးပါးအနက် ပဉ္စဒါရိကစိတ်တို့
 သည်ကား ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ပဉ္စာရုံကိုသာ အာရုံပြုနိုင်
 သည်။ အတိတ်, အနာဂတ်ဖြစ်သော ပဉ္စာရုံကိုအာရုံမပြု
 ဟုပြလို၍ -

တဉ္စပစ္စုပ္ပန်’ တာနိစ ပစ္စုပ္ပန်နိယေဝ...ယူသော
 စကားကိုဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ + + +

၃၇၈-မေး ပဉ္စာရုံချင်း အတူတူဖြစ်ပါလျက် ပဉ္စဒါရိ
 က စိတ်တို့သည် တဘယ်ကြောင့် အ
 တိတ်, အနာဂတ်ပဉ္စာရုံကို အာရုံမပြုနိုင်
 ကြပါသနည်း။

ဖြေ- ပဉ္စဒါရိက စိတ်တို့သည်ကား ပဿာဒန္တ
 ထိရိုက်ကုန်သော ပဉ္စာရုံတို့ကိုသာလျှင် အာရုံပြုနိုင်
 သည်။ အတိတ်, အနာဂတ်ဖြစ်သောပဉ္စာရုံတို့သည်ကား
 ပဿာဒန္တ ထိရိုက်ခြင်းမရှိသောကြောင့် ယင်းတို့ကို အာ
 ရုံမပြုနိုင်ပါ။

ရှုပါနိဝိ သန္တနုရဟိတနိ၊ အင်္ဂါတာနာဂတနိ အာလမ္ဗိတံ
 နလန္တန္တံ၊ ပရမတ္ထဒီပနီ။

၃၇၉ မေး ပဉ္စဒ္ဓါရိကစိတ်တို့၏အာရုံဖြစ်သောပဉ္စာ
ရုံနှင့် မနောဒ္ဓါရိကစိတ်တို့၏ အာရုံ ဖြစ်
သောပဉ္စာရုံတို့သည် အသို့လျှင် ထူးကြ
ပါသနည်း။

ဖြေ- ပဉ္စဒ္ဓါရိကစိတ်တို့၏အာရုံဖြစ်သော ပဉ္စာ
ရုံမှာ ပစ္စက္ခ ဖျက်မှောက်ဖြစ်၍ ပဿာဒဉ္စ ဝိသိကာသော
ပစ္စပ္ပန်ပဉ္စာရုံဖြစ်သည်မနောဒ္ဓါရိကစိတ်တို့၏အာရုံဖြစ်
သောပဉ္စာရုံမှာ ပစ္စက္ခဖျက်မှောက်မဖြစ်၊ ဒုရ၊ ပဋိစ္ဆန္တ
ဖြစ်၍ ပဿာဒဉ္စဝိသိကာခြင်းမရှိ၊ ကာလတ္တယ ဖြစ်သော
ပဉ္စာရုံဖြစ်သည်။

+ + +

၃၈၀-မေး မနောဒ္ဓါရိက စိတ္တာနံ ပန။လ။ယထာရ
ဟ မာရမ္မဏံ ဟောတိဉ္စ “ယထာရဟံ” ၏
အဓိပ္ပါယ်ကိုဝေဘန်ရှင်းလင်းလိုက်ပါ။

ဖြေ- ဟသ်တုပ္ပါဒ်, တဒါရုံတဆယ်, တစ် ယင်း
၁၂-ပါးသည် တေကာလိကဖြစ်သော အာရုံ ၆-ပါးကို
အာရုံပြုသည်၊ ကြွင်းကာမဇော ၂၀ ခု အဘိညာဏ်ဇော
တို့သည် တေကာလိက, ကာလဝိမုတ် ဖြစ်သောအာရုံ
၆-ပါးကိုပြုသည်၊ ရူပဇောတဆယ်, အရူပ ပထမ, တတိ
ယဇောတို့သည် ပညတ်ဓမ္မာရုံကိုပြုသည်၊ အရူပ ဒုတိယ
စတုတ္ထဇောတို့သည် အတိတ်ဓမ္မာရုံကိုပြုသည်၊ လော
ကုတ္တရာစိတ်သည် နိဗ္ဗာန်ဓမ္မာရုံကို အာရုံပြုသည်။

+ + +

၃၀၁-မေး: ဒွါရဝိသုတ်စိတ်တို့၏အာရုံကို သိလွယ်အောင်အကွင်းချ၍ ဖြေပါ။

ဖြေ-

ပဋိသန္ဓေ ဘဝင်-ဓုတ္တိ	ဗေဒနာ	သတ္တိခန္ဓိအရ အာရုံ ၆ ပါး	မဟာဗျူဟ	နဂါဇီဝ	ပစ္စုပ္ပန်	ပစ္စုပ္ပန်	ပစ္စုပ္ပန်	ပစ္စုပ္ပန်	ပစ္စုပ္ပန်
ကာမပဋိသန္ဓေတွင် ကာမဓုတ္တိ ဥပပဋိသန္ဓေတွင်ဓုတ္တိ အရူပ ပဋိမ, တတိယ အရူပ ဒုတိယ, စတုတ္ထ	၁၀	အာရုံကြောက်ပါး	၆ ပါး	ပြု ၁	ကြကြ ၁	ကြကြ ၁	ကြကြ ၁	ကြကြ ၁	ကြကြ ၁
	၁၀	အာရုံကြောက်ပါး	၆ ပါး	၁	၁	၁	၁	၁	၁
	၅	ဓမ္မာရုံ	မနော	၁	၁	၁	၁	၁	၁
	၂	ဓမ္မာရုံ	မနော	၁	၁	၁	၁	၁	၁
	၂	ဓမ္မာရုံ	မနော	၁	၁	၁	၁	၁	၁

၃၈၂-မေး နွါရဝိမုတ္တာနုဉ္စပ။ အာရမ္မဏံဟောတိ၊
ဝါကျ၌ “ဘဝန္တရေ ဆနွါရဝ္ဗဟိတံ”
ဟူသော စကားကို အဘယ် အကျိုး၌
ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ- ပဉ္စနွါရာဝန္တန်းစိတ်သည် ရှေး၌ တစုံတခု
သောစိတ်သည် မယူအပ်သောအာရုံကို ယူ၍ဖြစ်သကဲ့
သို့ နွါရဝိမုတ်စိတ်တို့ကား ထိုသို့မဟုတ်၊ ရှေး၌ ဆနွါရိ
က မရဏာသန္ဓေစောသည် ယူအပ်သောအာရုံကိုသာ
ယူ၍ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ပြခြင်းအကျိုး၌ဆိုပါသည်။ ။
မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၃၈၃-မေး ‘ဘဝန္တရေ၌ ဘဝန္တရ’ အရ အဘယ်
ဘဝကိုယူရမည်နည်း၊ အခြားမဲ့တဘဝ
ကိုသာ ယူမည်လော၊ သို့မဟုတ် နှစ်ဘဝ၊
သုံးဘဝ စသည်ကို ယူ ရ မည် လော၊
အကြောင်းပြ၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

ဖြေ- အခြားမဲ့ နှစ်ဘဝ၊ သုံးဘဝ စသည်တို့
က ဆနွါရိက မရဏာသန္ဓေစောသည် ယူအပ်သော
အာရုံမှာ ဤဘဝပဋိသန္ဓေစသည်တို့၏ အာရုံမဖြစ်နိုင်၊
အခြားမဲ့တဘဝက ယူအပ်သောအာရုံသည်သာလျှင်
ဤဘဝပဋိသန္ဓေစသည်တို့၏ အာရုံဖြစ်နိုင်သောကြောင့်
အခြားမဲ့တဘဝကိုသာယူရပါသည်။

ဘဝန္တရေတိ ဧတ္ထအတိတာ နန္တရဘဝေါဝအ
ဓိပ္ပေတော၊ နအတိတန္တရိတဘဝေါ။ ။ မဏိမဉ္ဇူ။

၃၀၄-မေး ဆွါရဂ္ဂဟိတံ၌ ပဉ္စဒ္ဓါရမ္မာ ရုပ်ဒ္ဓါရ ဖြစ်၍ အာရုံကိုမယူနိုင်သည် မဟုတ်ပါ လော အဘယ်သို့မှတ်ရမည်နည်း။

ဖြေ- ဌာနဖြစ်သောဒ္ဓါရကို ဌာနိဖြစ်သော မ ရဏာသန္နဇော၌ တင်စား၍ မရဏာသန္နဇော စိတ်ကို ဆွါရဟုဌာနပစာရအားဖြင့် ဆိုထားပါသဖြင့် ဒ္ဓါရက အာရုံကိုယူသည်မဟုတ်ပါ။ မရဏာသန္နဇော သည်သာ အာရုံကိုယူသည်ဟု မှတ်ရပါမည်။ «မဏိမဉ္ဇူ။»

+ + +

၃၀၅-မေး ဒ္ဓါရိရတ္တာနုဉ္စပ။ အာရမ္မဏံ ဟောတိ ဟူသော ဝါကျ၌ ‘ယေဘုယျေန’ ဟူ သော ဝိသေသနကို အဘယ်ကြောင့်ဆို ရပါသနည်း။

ဖြေ- အသညသတ်ဘုံမှ ရတေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏အာရုံကိုအခြားပဲ့ အသညသတ်ဘဝက တရံဘရသော ဒ္ဓါရ၌ဖြစ်သော ဇောသည် ယူခြင်းမရှိ သောကြောင့် အသညသတ်ကို စင်စေခြင်းငှါ ဆိုပါ သည်။ «နိကာကျော။»

+ + +

၃၀၆-မေး အဘယ်ကြောင့် အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ အာရုံကို တရံဘရသော ဒ္ဓါရ၌ ဖြစ်သောဇောသည်မယူနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ- အသညသတ်ဘုၚ်၌ နွါရ, နွါရိကဗိတ်တို့
မရှိခြင်းကြောင့် မယူနိုင်ပါ။

ခွါရွှေရိန် အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ။မဏိမဉ္ဇူ။
 † † †

၃၈၇-မေး သို့ဖြစ်လျှင် ၊ အသညသတ်ဘုမ္မာ ရတေ
ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ပဋိသန္ဓေစိတ်
သည် အဘယ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ထင်
သော အဘယ်အာရုံကို အာရုံပြုပါသ
နည်း။

ဖြေ- အသညသတ်ဘုရားသို့ မရောက်မီ ရှေး
ကန္တာငါးရာစသော ဘဝတို့က ငြိခဲ့သော ပဋိသန္ဓေ၏
အကျိုးကိုပေးစွမ်းနိုင်သော အပရာပရိယ ကုသိုလ်ကံ
၏ အစွမ်းဖြင့်ထင်သော ကံ, ကမ္မနိမိတ်, ဂတိနိမိတ် သုံးပါး
တို့တွင် တပါးပါးကို အာရုံပြုပါသည်။ ။ ဗြူကာကောျာ်။

၃၈၈ - မေး: + + +
 နွှါရိမုတ်စိတ်တို့သည် အဘယ်ကြောင့်
 အနာဂတ်ကိုအာရုံမပြုနိုင်ကြပါသနည်း။

ဖြေ- အနာဂတ်ဖြစ်သော အာရုံသည် အဘိဓာန်
ဖြစ်သော ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်တို့ကဲ့သို့ ခံစားအပ်ပြီး သည်
လည်းမဟုတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်
တို့ကဲ့သို့ ထင်ခြင်းလည်း မရောက်သောကြောင့် မပြု
နိုင်ပါ။ ။ ဇီကာကျော်။ + + +

၃၇၉-မေး နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်တို့သည်ကား အဘယ်
ကြောင့် ကာလဝိမုတ်မည်ပါသနည်း။

ဖြေ- ပျက်စီးခြင်း မရှိသော ကြောင့်၎င်း၊ အ
တိတ် စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဆိုအပ်သော
ကြောင့်၎င်း ကာလဝိမုတ် မည်ပါသည်။ ။ဇိကာကျော်။

+ + +

၃၉၀-မေး အကုသိုလ်စိတ် ၁၂ခု၊ ဥာဏာ ဝိဗ္ဗယုတ်
စော -ဂရုအားဖြင့် ၂၀ သောစိတ်တို့
သည်အဘယ်ကြောင့် လောကုတ္တရာကို
အာရုံမပြုနိုင်ကြပါသနည်း။

ဖြေ- တနေ့လုံး တောက်လောင် အလျှံတ
ပြောင်ပြောင်ငြီးသောမီးကျိုရ၌ ယင်စသော သတ္တဝါတို့
သည် နားနှင့်မရသကဲ့သို့၊ ဤအတူလောကုတ္တရာတရား
တို့ကား မဟာဧကေဝန္တ ဖြစ်ကြသောကြောင့် ယင်
သတ္တဝါနှင့်တူသော ၂၀ သောစိတ်တို့သည် အာရုံမပြု
နိုင်ကြပါ။ ။မဏိခဉ္စူ။

+ + +

၃၉၁-မေး မဟာကုသိုလ် ဥာဏာသစ္စယုတ် လေးခု၊
ကုသိုလ် အဘိညာဏ် အားဖြင့် ငါးပါး
သော စိတ်တို့သည် အဘယ်ကြောင့်
အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို အာရုံ
မပြုနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ- ယင်းစိတ်တို့သည် သေက္ခပုထုဇနာတို့၏
သန္တာန်သောဖြစ်သောကြောင့်မပြုနိုင်ကြပါ။ ။
ဇိကာကျော်။

+ + +

၃၉၂ မေး သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်ကား ရအပ်ပြီး
သော မဂ်၊ ဖိုလ် ရှိသောကြောင့် ယင်း
တို့၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်သော အခါ အရ
ဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ် ကို ပြုနိုင်သည်
မဟုတ်ပါလော။

ဖြေ- မပြုနိုင်ပါ။ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်ကား
အဘိညာဏ်စိတ်ဖြင့် သူတပါး၏စိတ်ကို သိသောအခါ
မိမိနှင့်တူသော မဂ်၊ ဖိုလ်၊ အောက် အောက် ဖြစ်သော
မဂ်၊ ဖိုလ်တို့ကိုသာလျှင် အာရုံပြု၍ ကုသိုလ်စောဖြစ်ပါ
သည်။ အထက်အထက်ဖြစ်သော မဂ် ဖိုလ်ကိုကား မရ
အပ်သေးသောကြောင့် အာရုံမပြုနိုင်ပါ။ ဇိကာကျော်။

+ + +

၃၉၃-မေး မဟာကြိယာသဗ္ဗယုတ် လေးခု၊ ကြိယာ
အဘိညာဏ်၊ ရ ဋ္ဌော စိတ်တို့ ကား
အဘယ်ကြောင့် အလုံးစုံကို အာရုံပြုနိုင်
ပါသနည်း။

ဖြေ- ကြိယာစောတို့ကား သဗ္ဗညုတဉာဏ်
အတိတ်သဉာဏ်၊ ဣန္ဒြိယဉာဏ်စသည်တို့၏အစွမ်းအား
ဖြင့်ဖြစ်သောကြောင့် အလုံးစုံကို ပြုနိုင်ပါသည်။ ရဋ္ဌော
ကား ထိုထိုသို့သော သဗ္ဗညုတဉာဏ် စသည်တို့၏
ရှေ့သွား ပုရောစာရိက ဖြစ်သောကြောင့် အလုံးစုံကို
ပြုနိုင်ပါသည်။ ။ဇိကာကျော်။

+ + +

၃၉၄-မေး ပုထုဇဉ်တို့၏ သန္တာန်၌ဖြစ်သော မဟာ ကုသိုလ် ဥာဏသမ္ပယုတ် လေးခု သည် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုနိုင်၊မပြုနိုင် အချက်ပိုင် အောင် ဖြေဆိုပါ။

ဖြေ- မဟာကုသိုလ် ဥာဏ သမ္ပယုတ်သည် ပုထုဇဉ်တို့၏ သန္တာန်ဝယ် သောတာပတ္တိမဂ်ရှေ့ ဂေါတြဘူကိစ္စတပ်သော အနိဂ်အတံ ကာလ၌သာ နိဗ္ဗာန် ကို စင်စစ်အာရုံပြုနိုင်ပါသည်။

+ + +

၃၉၅-မေး နိဗ္ဗာန်ကိုရလိုပါ၏ဟု ရည်မှန်းတောင်း တသောပုထုဇဉ်တို့၏ ကုသိုလ် သမာ ဆန္ဒနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော မဟာကု သိုလ် ဥာဏသမ္ပယုတ်သည် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုနိုင်သည် မဟုတ်ပါလော၊ အသို့ မှတ်ရမည်နည်း။

ဖြေ- နိဗ္ဗာန်အစစ်ကို အာရုံမပြုနိုင်ပါ။ ဘုရား စသော အရိယာအရှင်မြတ်တို့ဟောပြုအပ်သော အစစ် ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၏ အရိပ် အယောင် အာကာရအတုမျှ ကိုသာ အာရုံပြုနိုင်ပါသည်။

ကထံ ပန အာဒိကမ္ဘိကော နိရောဓ မဂ္ဂသမ္ဘာနိ ပရိဂ္ဂဏှာတိတိ အနုဿဝါဒိသိဒ္ဓမာကာရံပရိဂ္ဂဏှာ တိ။ ၊ သုတ်မဟာဝါဒိကာ။

+ + +

၃၉၆-မေး အဘယ်ကြောင့် ဝတ္ထုမည်ပါသနည်း
ဝတ္ထုကိုလည်း ဝစနတ္ထပြုခဲ့ပါ။

ဖြေ- စိတ်,စေတသိက်တရားတို့၏မှီရာ,နေရာ
ဖြစ်သောကြောင့် ဝတ္ထုမည်ပါသည်။

စိတ္တစေတသိကာ ဝသန္တိ ဧတ္ထာတိ ဝတ္ထု။

+ + +

၃၉၇-မေး ကာမဘု၌ အဘယ်ကြောင့် ဝတ္ထုရုပ်
ခြောက်ပါးလုံးကို ရပါသနည်း။

ဖြေ- ပြည့်စုံသော ဣန္ဒြိယသောပုဂ္ဂိုလ်၏ ကာ
မဘု၌သာ ဖြစ်သင့်သောကြောင့် ခြောက်ပါးစုံရပါ
သည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၃၉၈-မေး ကာမ ဘု၌ ဝတ္ထုရုပ် ခြောက် ပါး ၊
ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း ရပါသလော။

ဖြေ- မရပါ။ စက္ခုန္ဓေ,သောတိန္ဓေ, ဃာနိန္ဓေ
တို့တွင် တပါး ချို့သောပုဂ္ဂိုလ်အား ငါးပါးသာ, နှစ်
ပါးချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား လေးပါးသာ, သုံးပါးချို့
သောပုဂ္ဂိုလ်အား သုံးပါးသာရပါသည်။

+ + +

၃၉၉-မေး ကာမပုဂ္ဂိုလ်၌အများဆုံးအားဖြင့်ဝတ္ထု
ရုပ်မည်မျှ,အနည်းဆုံးအားဖြင့်ဝတ္ထုရုပ်
မည်မျှရပါသနည်း။သရုပ်နှင့်တကွပြပါ။

ဖြေ- အများဆုံးအားဖြင့် ဣန္ဒြေ ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အားခြောက်ပါးလုံးရပါသည်။ အနည်းဆုံးအားဖြင့် ကာမဘု၌ စက္ခု၊ သောတ၊ ဗာန၊ ချို့ကောင်းသော ကြောင့် ဇိဝှ၊ ကာယ၊ ဟဒယဝတ္ထု သုံးပါးသာရနိုင်ပါသည်။

+ + +

၄၀၀-မေး မိကျောင်း၌လျှာမရှိဟု ပြောဆိုကြသော စကားမှာ သင့်၊ မသင့် ထောက် ချင့်၍ ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဖြေ- မသင့်ပါ။ အကြောင်းကား ကာမဘု၌ ဇိဝှ၊ ယတန၊ ချို့ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်မရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၄၀၁-မေး နုပိဝစရဘု၌ အဘယ်ကြောင့် ဗာနာဒိတ္တယ မရှိပါသနည်း။

ဖြေ- ကာမဝိရာဂဘာဝနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌ တပ်ခြင်းကင်းသဖြင့် ဗာနာဒိတ္တယ၌လည်း တပ်ခြင်း မရှိသောကြောင့် မရပါ။ ။ ငိုကာကျော်။

+ + +

၄၀၂-မေး ရူပဗြဟ္မာတို့သည် ဗာနာဒိတ္တယကို မရပါလျှင် စက္ခု၊ သောတ တို့ကို အဘယ်ကြောင့် ရပါသနည်း။

ဖြေ- ဘုရားကိုဖူးမြင်ခြင်း၊ တရားကိုနာခြင်း အကျိုး၌ ယင်းတို့၌ တပ်ခြင်း ရှိသောကြောင့် ရပါသည်။ ။ ငိုကာကျော်။

၄၀၃-မေး ရူပဘုံ၌ ဗာနာဒိတ္တယမရှိခဲ့သော် ဂန္ဓ၊
ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့လည်း မရှိဟု မှတ်ရ
မည်လော

ဖြေ- မမှတ်ရပါ။ ရှိပါသည်။ ယင်းအာရုံတို့၌
တပ်ခြင်းတဏှာ မှ ကင်းသောကြောင့် ဗာနပသာဒ
စသည်သာမရှိပါ။

+ + +

၄၀၄-မေး မနောဓာတ်၊ ပဉ္စဝိညာဏဓာတ်၊ မနော
ဝိညာဏဓာတ်သုံးပါးတို့သည် သိပုံချင်း
ထူး၊ မထူး အကြောင်းနှင့် တကွပြုပါ။

ဖြေ- ထူးပါသည်။ မနောဓာတ်ကား ပဉ္စဒ္ဓါရ
၌ ထင်လာသော ပဉ္စာရုံကို ဆင်ခြင်ရုံ၊ လက်ခံရုံမျှ ကိစ္စရှိ
သောကြောင့် သိကာမတ္တ သာ ဖြစ်ပါသည်။

ပဉ္စဝိညာဏဓာတ်ကား ပဉ္စပသာဒတို့၌ ရှေးရှုလျှင်
လာသော ပဉ္စာရုံတို့ကို မျက်မှောက်ထင်ထင်သိမြင်ခြင်း
စသော ကိစ္စရှိသောကြောင့် မနောဓာတ်ထက် ထူးသော
သိခြင်း ကိစ္စ ရှိပါသည်။

မနောဝိညာဏဓာတ်တို့ကား အာရုံ၏ သသောကို
စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းစသော ကိစ္စရှိသောကြောင့် ပဉ္စဝိ
ညာဏဓာတ်ထက် ပိုလွန်၍ အလွန်အကြူး အထူးသဖြင့်
သိခြင်းကိစ္စ ရှိပါသည်။ ။ ပရမတ္ထဒီပနီ။

ပကိဏ်းပိုင်းပြီး၏။

ဝိထိသိုင်း

၄၀၅ မေး အဘယ်ကြောင့် ဝိထိဟု ခေါ်ရပါသနည်း၊ ဝိထိကိုလည်း ဝစနတ္ထပြုခဲ့ပါ။

ဖြေ- လူဘို့၏သွားသာရာ လမ်းခရီးအစဉ်နှင့် တူသောကြောင့် ဝိထိခေါ်ပါသည်။

ဝိယန္တိ ဂန္ထန္တိ ဧတ္ထောဘိ ဝိထိ၊ ဝိထိဝိယာဘိ ဝိထိ။

+ + +

၄၀၆-မေး ဘူမိပုဂ္ဂလ ဘေဒန(လက္ခိတံ) ၌ ဣတ္ထ၊ ဘူတ၊ လက္ခဏ အနက် သုံးချက်ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- တပါးသောသင်္ဂဟတို့နှင့်မတူသောဘုံ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြင့်မှတ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော အထူးသည် ဣတ္ထ၊ ထိုအထူးသို့ရောက်သောဗျဉ်းသမုဒါယဟုဆိုအပ်သော ဝိထိသင်္ဂဟသည် ဘူတ၊ ထိုဘူတကို မှတ်ကြောင်းဖြစ်သောဘုံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည် လက္ခဏ။

+ + +

၄၀၇-မေး အဘယ်သို့ မှတ်ခြင်းသည် ရှေ့စိတ်၊ နောက်စိတ်တို့ကို မှတ်သည်မည်ပါသနည်း။

ဖြေ- ပဉ္စဒါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်သည် စက္ခုဝိညာဏ်၏ရှေ့၌ဖြစ်၏၊ စက္ခုဝိညာဏ်သည် ပဉ္စဒါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်၏ နောက်၌ဖြစ်၏၊ ဤသို့ဝသည်ဖြင့် မှတ်ပါသည်။

+ + +

၄၀၈-မေး ဘူမိပုဂ္ဂလသဘောဒေသနာ၌ 'ဘူမိ' အရ အဘယ်
 တံကို ယူရမည်နည်း၊ ဌာနဘုံ၊ အဝတ္ထာ
 ဘုံ နှစ်မျိုးလုံးပင် ယူရမည်လော။

ဖြေ- ဌာနဘုံသာ ဖြစ်သော ကာမာဝစရ၊
 ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရ ဘုံသုံးပါးသာ ယူရပါသည်။
 အဝတ္ထာဘူမိ နိဝဏ္ဏေတု ကာမာဝစရာ ဒီနန္တိ
 ဂုတ္တံ။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၄၀၉-မေး အဘယ်ကို ဝိထိဟုခေါ်သနည်း၊ သင်္ဂဟ
 သာဓကပြု၍ဖြေပါ။

ဖြေ- ဣရပဝတ္ထာ ဝိတ္တပဝတ္ထိယော ဟူသော
 သင်္ဂဟပါဌ်နှင့်အညီ ဣရဉ္စိတ်တို့၏ဖြစ်ခြင်း အစီအစဉ်
 ကို ဝိထိ ဟုခေါ်ပါသည်။

+ + +

၄၁၀-မေး အဘယ်သို့ဖြစ်သည်ကို ဝိသယပဝတ္ထိဟု
 ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ- ဣရခြောက်ပါးတို့၌ အာရုံတို့၏ဖြစ်ခြင်း
 ကိုတနည်း။ အာရုံတို့၌ ဝိတ်တို့၏ဖြစ်ခြင်းကို ခေါ်ပါ
 သည်။

+ + +

၄၁၁-မေး ဝိတ်ပိုင်းလာ 'ဝိက္ခုရိညာဏ' ဝိထိပိုင်း
 ရိညာဏဆက္ကဋ္ဌပါသော 'စက္ခုရိညာဏ'
 သဒ္ဓါနှစ်ခုတို့၏ ထူးခြားဟန်ကိုရေးပါ။

ဖြေ- စိတ်ပိုင်းလာ စက္ခုရိညာဏကို စက္ခုသို့ နိဿိတံ ရိညာဏံ စက္ခုရိညာဏံဟု ဝစနတ္ထပြုရသောကြောင့် စက္ခုရိညာဏ်ခွေးကိုသာ ရသည်။

စိတ်ပိုင်းလာ စက္ခုရိညာဏကို စက္ခုသို့ ပဝတ္တံ ရိညာဏံ စက္ခုရိညာဏံဟု ဝစနတ္ထပြုရသောကြောင့် စက္ခုဒွါရ၌ဖြစ်သောစိတ် ၄၆ ပါးကိုရပါသည်။

+ + +

၄၁၂-မေး ကေမိတ္တက္ခဏ ဟူသည် အဘယ်မျှ လောက်ရှည်မြင့်မည်နည်း။

ဖြေ- လက်ဖျပ်ဘတွက်၊ မျက်စိတမှိတ် ခဏ၌ စိတ်ပေါင်းကုဋေတသိန်း ဖြစ်သည်ဟု သမ္မောဒဋ္ဌကထာ မိန့်ဆိုချက်ရှိသောကြောင့် မျက်စိတမှိတ်ခဏကို အပုံပေါင်း ကုဋေတသိန်းပုံ၍ တပုံသော ကာလအတိုင်းအရှည် ရှိပါသည်။

+ + +

၄၁၃-မေး ရူပဓမ္မာနုမာယူ၍ ရိညာတ်ခွေး၊ လက္ခဏရုပ်လေးခုကို အဘယ်ကြောင့် ကြည့်ရပါသနည်း။

ဖြေ- စိတ္တက္ခဏ ၁၇ ချက်ခန့် အသက်မရှည်သောကြောင့် ကြည့်ရပါသည်။

+ + +

၄၁၄-မေး စိတ္တက္ခဏ ၁၇ ချက်ခန့် အသက်မရှည်က အဘယ်မျှလောက် အသက်ရှည်ကြံ့ပါသနည်း အသီးအသီးဖြေဆိုပါ။

ဖြေ- ဝိညတ်ဇွေးသည် ဖိတ္တက္ခဏ တချက်ခန့်သာ အသက်ရှည်ပါသည်။

လက္ခဏရုပ်တို့တွင် ဥပစယ, သန္တတိရုပ်နှစ်ပါးသည် စိတ်၏ဥပ္ပါဒက္ခဏမျှသာ အသက်ရှည်ပါသည်။

အနိစ္စတာသည် စိတ်၏ ဘင်္ဂက္ခဏမျှသာ အသက်ရှည်ပါသည်။

ဇရတာသည် ခဏငယ် ၄၉-ချက်ခန့်သာ အသက်ရှည်ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၄၁၅-မေး- စိတ်နှင့်ရုပ်တို့သည် အသက်ခြင်း တူမျှသင့်သည် ၊ မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်ကြောင့်စိတ်သည် အသက်တို၍၊ ရုပ်မှာ အသက်ရှည်ပါသနည်း။

ဖြေ- အာရုံကို ယူတတ်သော စိတ်တရားတို့၏ ခဏငယ်သုံးချက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ပြီးသဖြင့် လျင်မြန်သောဖြစ်ခြင်းရှိသောကြောင့် အသက်တိုပါသည်။

ယူအပ်သော ရုပ်တရား၏ ခဏငယ် ၅၁ချက်ခန့်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ပြီးသဖြင့် လေးသော ချုပ်ခြင်းရှိသောကြောင့် ရုပ်မှာအသက်ရှည်ရပါသည်။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၄၁၆-မေး- အတိတဘဝင် စသော ဘဝင်သုံးပါးကို ဝစနုတ္တပြုလိုက်ပါ။

ဖြေ- အပါထကမနုတော အဘိက္ကမိတွာ ဣတံ
 အတိတံ၊အတိတံ ဇေ ဘဝဂံ အတိတ ဘဝဂံ၊ စလယ
 တိတိ စလနံ၊ဘဂံ ဇေစလနံ ဘဝဂံစလနံ၊ဥပန္တုန္တတိတိ
 ဥပန္တေဒေါ၊ဘဝဂံ ဇေ ဥပန္တေဒေါ ဘဝဂံပန္တေဒေါ။

၄၁၇-မေး အတိတဘဝင်၏အဓိပ္ပါယ်ကိုဖော်ပြပါ။

ဖြေ- မိမိနှင့်အတူ ဥပါဒ်ဖြင့်၍ ဖြစ်ကြကုန်
 သောပသာဒရုပ်နှင့် အာရုံတို့ ထင်ခြင်းသို့ မရောက်ကြ
 ကုန်ဘဲ၊ချုပ်ပျောက်သွားသောထင်သည်အတိတဘဝင်
 ဖြစ်သည်။

၄၁၈-မေး ပသာဒနှင့် အာရုံတို့သည် အဘယ်ကစ၊
 ဖြစ်၍ အဘယ်မှာထင်ခြင်းသို့ ရောက်ပါ
 သနည်း။

ဖြေ- အတိတဘဝင်၏ဥပါဒ်က စ၊ဖြစ်၍ဘဝဂံ
 စလနု၏ ဥပါဒ်မှာထင်ခြင်းသို့ ရောက်ပါသည်။

၄၁၉-မေး ဘဝင်လှုပ်သည် ဟူသည် သစ်ခက်ကို
 လေခတ်သကဲ့သို့ လှုပ်ပါသလော၊အသို့
 နည်း။

ဖြေ- ဟုတ်ပါ၊ နှေးဘဝင် အစဉ်နှင့် မတူ
 သော နောက်စိတ်စိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကိုပင်
 လှုပ် ဘဝင်လေ နှစ်လှုပ်သည်ဟုဆိုပါသည်။ ။

မော်-ဗွဲ့။

+ + +

၄၂၀-မေး သစ်ခက်ကို လေခတ်သကဲ့သို့ လှုပ်သည်
ဟု ဆိုပါက အဘယ် အပြစ်ရောက်မည်
နည်း။

ဖြေ- ထိုသို့ဆိုပါက ပရမတ္ထ တရားတို့သည်
ကိစ္စ၊ ဗျာပါရရှိကြသည်ဟူသော အပြစ်ရောက်ပါလိမ့်
မည်။ ။မဏိမဇ္ဈ။

+ + +

၄၂၁-မေး မန္တာယုက စသည်တို့ကို ရေတွက်ရာ၌
ပဉ္စဝိညာဏ်စိတ်မဖြစ်ပေါ်မီ၊ ခဏငယ်
၄၉ ချက်၌ရှိသော ပဉ္စပဿာဒတို့ကိုသာ
ရေတွက်၍ ထိုမှ ၅၉.၂ နောက် ဖြစ်ကုန်
သော ပဉ္စပဿာဒတို့ကိုအဘယ်ကြောင့်
မရေတွက်ရပါသနည်း။

ဖြေ- ယင်း ၄၉ ချက်သောပဉ္စပဿာဒတို့သည်
သာလျှင် ပဉ္စဝိညာဏ်စိတ်ဖြစ်ပေါ်သောအခါ၌ ဌီ၏အ
ဖြစ်ဖြင့်ရအပ်သည်ဖြစ်၍ ပဉ္စဝိညာဏ်စိတ်တို့ကို ဌီ၊မဌီ
လျဉ်းပါးတွယ်ရှိသောကြောင့်၄၉ ချက်သော ပဉ္စပဿာ
ဒတို့ကိုသာလျှင် ရေတွက်ရပါသည်။ ထိုမှတပါးသော
ပဉ္စပဿာဒတို့ကို ပဉ္စဝိညာဏ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်သောအခါ
ဌီ၏အဖြစ်ဖြင့်ထင်ရှားမရှိသောကြောင့်မရေတွက်ရပါ

+ + +

၄၂၂-မေး စက္ခုဒွါရ၌ ရူပါရုံထင်ခြင်းသို့ ရောက်
သည့်အခါ ဘဝင် အရှိန်သည် တကြိမ်

သာဖြစ်ပြီး ပြတ်သင့်ပါလျက် မပြတ်ဘဲ
အဘယ်ကြောင့် ဆဝင်စလန နှစ်ကြိမ်
ဖြစ်ရပါသနည်း။

ဖြေ - အရှိန် အဟုန်ဖြင့် ပြေးသောယောက်ျား
သည် ရပ်ခြင်း၌ အလိုရှိသော်လည်း ရပ်လိုသောနေရာ
၌ မရပ်တည်နိုင်ဘဲ နှစ်လွှမ်း သုံးလွှမ်းလွန်ပြီးမှ ရပ်
တည်နိုင်သကဲ့သို့၊ ထိုအတူ ရူပါရုံသည် စက္ခုပသာဒ၌
ထိခိုက်သည်ရှိသော် ထိခိုက်သော အာနုဘော်သတ္တိ
ကြောင့် ဘဝင်အစဉ်ပြတ်လိုသော် အဆောတလျှင် မ
ပြတ်မူ၍ ဘဝင်နှစ်ကြိမ် ဖြစ်ပြီးမှသာလျှင် ပြတ်ရပါ
သည်။ «ဇိကာကျော်။

၄၂၃-မေး ⁺ ⁺ ⁺ နိက္ခတ္တံ ဘဝင်ံ စလိတေဟု အရှင်အနု
ရုဒ္ဓါကိုယ်တိုင် ပင်လျှင် နှစ် ကြိမ် လုံး
ဘဝင်ံစလန အမည် ပေးထားပါလျက်
အဘယ်ကြောင့် နောက်ဘဝင်ကိုဘဝင်ံ
ပစ္ဆေဒဟုဇိကာဆရာဆိုပြန်ပါသနည်း။

ဖြေ - ပြတ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်
သောကြောင့် နောက်ဘဝင်ကို ဘဝင်ံပစ္ဆေဒဟု ဇိကာ
ဆရာထပ်၍ အမည်ပေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၄၂၄-မေး ⁺ ⁺ ⁺ ရူပါရုံသည်စက္ခုဒွါရ၌ထင်ခြင်းသို့ရေခံ
သောအခါ တခု၊တခုသော ကလာပ်၌ရှိ
သော ရူပါရုံသာ ထင်ခြင်းသို့ရောက်သ

လော၊ သို့မဟုတ် များစွာသောကလာပ်
တို့၌ ရှိသောရူပါရုံတို့သည် ထင်ခြင်း
သို့ ရောက်သလော။

ဖြေ- များစွာသော ရုပ်ကလာပ်တို့၌ ရှိသော
များစွာကုန်သောရူပါရုံတို့သည် ထင်ခြင်းသို့ရောက်ပါ
သည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၄၂၅-မေး များစွာကုန်သောရူပါရုံတို့သည်ထင်ခြင်း
သို့ ရောက်ကုန်၏ဟု ဆိုသော် စက္ခုဝိ
ညာဏ်သည် အပေါင်းကို အာရုံပြုသည်
ဟု မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ- မမှတ်ရပါ။ ပရမတ္ထအားဖြင့် အပေါင်း
မည်သည်မရှိပါ။ အစိတ်၊ အစိတ်သောရူပါရုံတို့သည်
သာလျှင်ပေါင်းရ၍ ထမ်းစဉ်ထမ်းသော နည်းအားဖြင့်
စက္ခုဝိညာဏ်အား အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၏ အဖြစ်သို့
ရောက်ပါသည် (သဒ္ဓါရုံလည်းနည်းတူမှတ်)မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၄၂၆-မေး ရူပါရုံသည် စက္ခုပသာဒအားထင်ခြင်း
သို့ရောက်သောအခါ စက္ခုပသာဒရှိရာ
သို့သွား၍ထင်ခြင်းသို့ရောက်ပါသလော

ဖြေ- ရူပါရုံသည် စက္ခုပသာဒရှိရာသို့ မသွား
ပါ။စက္ခုပသာဒအား ထင်ခြင်း၌ သင့်မြတ်သော မိမိ

အရပ်၌တည်လျက်သာ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ပါသည်။
(သဒ္ဓါရုံသည်းဦးနည်းတုမှတ်) ၊မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၄၂၇ မေး ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ တို့ကား
ဃာန၊ ဇိဝှါ၊ ကာယပသာဒရှိရာသို့သွား၍
ထင်ခြင်းသို့ရောက်ပါသလော။

ဖြေ - ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်ကား
ပသာဒရှိရာသို့သွား၍ မြွေတွယ်သကဲ့သို့ကပ်ငြိထိခိုက်
ကုန်လျက် ထင်ခြင်းသို့ရောက်ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၄၂၈ မေး ရူပါရုံသည် စက္ခုပသာဒ၌ထိခိုက်သည်
ရှိသော် စက္ခုပသာဒ၏မှီရာမဟာဘုတ်
သာ လှုပ်သင့်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ဟ
ဃယဝတ္ထု၌မှီသောဘဝင်သည်အဘယ်
ကြောင့် လှုပ်ရလေသနည်း။

ဖြေ - မဟာဘုတ်နှင့်ဟဃယဝတ္ထုသည် အစဉ်
၏ အခွမ်းအားဖြင့် တဖွဲ့ကည်း ဖြစ်လေသောကြောင့်
ဟဃယဝတ္ထု၌မှီသောဘဝင်လှုပ်ရပါသည်။

+ + +

၄၂၉ မေး ပသာဒနှင့်အာရုံထိခိုက်သောအခါ ပဉ္စ
ဒွါရာဝဇ္ဇန်းစသောဝိထိစိတ်တို့သည် အ
ဘယ်က လာ၍ ဖြစ်ပေါ်လာပါသနည်း၊
ဗြာဟ္မဏေ အားဖြင့်တည်ရှိနေကြသလော၊

သို့မဟုတ် တရံတယောကံပြုတတ်သော
ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုပြင်၍ ဖြစ်ပေါ်လာပါသ
လော၊ ဥပမာဆောင်၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

ဖြေ- ပြကတေ အားဖြင့်လည်း တည်ရှိသည်
မဟုတ်ပါ။ ပြုပြင်စီရင်တတ်သောသူ ပြုပြင်စီရင်၍ ဖြစ်
ပေါ်လာသည်လည်းမဟုတ်ပါ။ လောကဋ္ဌမှန်၊ ကျောက်၊
လောင်စာ၊ နေပူ အချင်းချင်း ပေါင်းစုံမိကြသောအခါ
ကိုစွဲ၍ မီးပွား၊ ဒီးပေါက်ပေါ်လာသကဲ့သို့၊ ဤအတူဝတ္ထု
အာရုံစသော အကြောင်းတရားတို့၏ ညီညွတ်သည်ကို
စွဲ၍ ဗိတ္တနိယာမအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်၍ လာကြရပါသည်။

မနိန္ဒနာတပေ အဂ္ဂိ အသန္တဝိသမာဂမေ၊ ယထာဟောတိ
တထာဗိတ္တံ ဝတ္ထုလမ္ဗာဒိ သင်္ဂဓမ္။ ။ သစ္စသံခိင်္ဂ။

+ + +

၄၃၀-မေး စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာဟုဘုရားဟောတော်
မူသောကြောင့် စက္ခုပသာဒရုပ် သာ
ရူပါရုံကို မြင်နိုင်သည် မဟုတ်ပါလော၊
တမေဝရူပံ ပဿန္တိ စက္ခုဝိညာဏံ ဟု
ဆိုခြင်းသည် အဘယ်သို့သင့်မည်နည်း။

ဖြေ- ရုပ်တရားတို့ မည်သည်မှာ အကာဏ်း
သာဖြစ်ပါသည်။ ရူပါရုံကိုမြင်ခြင်းငှါမစွမ်းနိုင်ပါ။ 'စက္ခု
နာ' စသောဒေသနာသည်မုချဒေသနာမဟုတ်ပါ။ ကာရ
ဏူပစါရအားဖြင့်ဟောထားသောဒေသနာဖြစ်ပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ စက္ခုဝိညာဏ် စိတ်သည်သာ ရူပါရုံကိုမြင်နိုင်
သည်ဟု မှတ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့်သင့်မြတ်ပါသည်။

စက္ခုနာရူပဒိသွာတိ ကာရဏဝသေန စက္ခုတိ
လဒ္ဓဝေါဟာရေန ရူပ ဒဿနံ သမတ္ထေန စက္ခု
ဝိညာဏေန ရူပံ ဒိသွာ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။

+ + +

၄၃၁-မေး ရုပ်ကိုအဘယ်ကြောင့်အဏာဏ်းဟုဆို
ရပါသနည်း။

ဖြေ- အာရုံကို မယူတတ်သောကြောင့် ဆိုပါ
သည်။

ကဿာ အန္တံ အနာရမ္မဏတ္တာ။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၄၃၂-မေး ရုပ်သည်အဘယ်ကြောင့် အာရုံကိုမယူ
တတ်ပါသနည်း။

ဖြေ- စိတ်,စေတနာမရှိသောကြောင့်အာရုံကို
မယူနိုင်ပါ။

ကဿာ အနာရမ္မဏံအစေတနတ္တာ။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၄၃၃-မေး ယံက်၌ လဒ္ဓ ပစ္စယံ၌ ပစ္စယဏီ သရုပ်ကို
ထုတ်ပြ၍ အဘယ်ပစ္စယံ၌ အဘယ်ကာ
မဇော ချရမည်ဟု ကာမဇော ၂၆-နှင့်
ယှဉ်စပ်ပြပါ။

ဖြေ- ပစ္စယသရုပ် ကာမဇော
 ယောနိသော မနသိကာရ = မဟာကုသိုလ်ဇော ၈ ခု။
 အယောနိသော မနသိကာရ = အကုသိုလ်ဇော ၁၂ ခု။
 နိရာနုသယသန္တာန = ကာမကြိယာဇော ၉ ခု။

+ + +

၄၃၄-မေး ယောဘုယျေန သတ္တက္ခတ္တံ ဇဝတိ၌ ကာ
 မဇောသည် အများဆုံး ၇-ကြိမ် စော၏
 ဆိုသော် အဘယ်အခါ၌ ဘယ်နှစ်ကြိမ်
 စောပါသေးသနည်း စုံလင်စွာပြပါ။

ဖြေ- ပကတိအခါ ၇-ကြိမ် စောပါသည်။ မရ
 ဏာသန္ဓအခါနှင့် မတူသော မုစ္ဆာကာလ၊ ပဗုဒ္ဓကာလ
 ၆-ကြိမ်၊ မရဏာသန္ဓ ကာလ၊ ယင်းနှင့်တူသော မုစ္ဆာ
 ကာလ၊ မုဒိန္ဒြိယပုဂ္ဂိုလ်၏တန်ခိုးပြသောကာလ ၅ - ကြိမ်
 တိက္ခိန္ဒြိယပုဂ္ဂိုလ်၏ တန်ခိုးပြသောကာလ၊ မန္တပုဂ္ဂိုလ်၏
 ဈာန၊ မဂ္ဂဝီထိ၏ ရှေးအဘို့ကာလ၊ ၄-ကြိမ်၊ တ်က္ခပုဂ္ဂိုလ်
 ၏ ဈာန၊ မဂ္ဂဝီထိ၏ ရှေးအဘို့ကာလ ၃-ကြိမ် စောပါ
 သည်။

+ + +

၄၃၅-မေး တဒါရုံ၏အဋ္ဌပ္ပါယ်ကို ဖော်ပြပါ။

ဖြေ- ရေသည် မိမိစီးနေကျ အောက်အကြေ
 သို့ မစီးသေးဘဲ အထက်မြစ်ညာသို့ ဆန်၍ တက်သွား
 သောလှေ၏နောက်သို့ လှေ၏အရှိန်အဟုန်ကြောင့် အ
 နည်းငယ်ဆန်၍ လိုက်သွားသကဲ့သို့ ထို့အတူ ဝိပါက်
 စိတ်သည်မိမိယူနေကျကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်အာရုံကို

မယူသေးဘဲ စော၏အရှိန်အဟုန်ကောင်းလွန်း၍ စော
၏ အာရုံကိုယူကာ စောသို့ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်သော
ကြောင့် တဒါရုံဟူသော အမည်ကိုရလေသည်။

+ + +

၄၃၆-မေး မဟန္တာရုံဝိထိ၌ အဘယ်ကြောင့် တဒါ
ရုံ မဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ- အာရုံချုပ်နှင့်လေပြီးဖြစ်၍ သတ္တမစော
နောင်အသက်ကြွင်းတချက်မျှသာ ရှိတော့သဖြင့် တဒါ
ရုံသည် နှစ်ကြိမ်မဖြစ်လောက်သောကြောင့် မဖြစ်ပါ။

+ + +

၄၃၇-မေး နှစ်ကြိမ် မဖြစ်လောက်ပါက တကြိမ်
ဖြစ်လောက်သော အသက်ကြွင်းရှိသေး
သောကြောင့် တကြိမ်ဖြစ်ပါတော့လော
အဘယ်ကြောင့် မဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ- တကြိမ်ဖြစ်လောက်သောအသက်ကြွင်း
ရှိသေးသော်လည်း တဒါရုံတို့မည်သည် နှစ်ကြိမ်ဖြစ်ရ
မှဖြစ်သည်။ တကြိမ်ဖြစ်ရိုးထုတ်ခံမရှိသောကြောင့် မဖြစ်
ပါ။

+ + +

၄၃၈-မေး နှစ်ကြိမ် ဖြစ်ရမှဖြစ်ပါက အာရုံချုပ်နှင့်
သော်လည်း နှစ်ကြိမ်ဖြစ်ပါတော့လော၊
အဘယ်ကြောင့် မဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ- နှစ်ကြိမ်ဖြစ်ပါက အာရုံချုပ်နှင့်လေပြီးဖြစ်
၍ ဂုဏ်သတဒါရုံသည် အတိတ်ကို အာရုံပြုရလိမ့်မည်။

တရသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော ကာမဇောဝါရပီထိ၌ အချို့
ကား ပစ္စုပ္ပန်အာရုံ၊ အချို့ကား အတိတ်အာရုံ ဤသို့စ
သည်ဖြင့် အာရုံမပြားကောင်းသောကြောင့် နှစ်ကြိမ် မ
ဖြစ်ပါ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၄၃၉-မေး အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာရေးသားသော ပရ
မတ္ထဝိနိစ္ဆယကျမ်း၌ သင်္ကေ'ဒွေဝါ တဒါ
လမ္ပ' စသည်ဖြင့် တဒါရုံ တကြိမ် ဖြစ်
ကြောင်းကို ဆို သည် မဟုတ်ပါ လော၊
အသို့နည်း။

ဖြေ- ပရမတ္ထဝိနိစ္ဆယကျမ်း၌ကား အရှင်အနု
ရုဒ္ဓါဆရာသည် တဒါရုံတကြိမ်ဖြစ်သည်ကို နှစ်သက်၍
ဆိုသည်မဟုတ်ပါ။ မဇ္ဈိမဘာဏကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလိုကို
လိုက်၍ ဆိုထားခြင်းမျှသာဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၄၄၀-မေး ပရိတ္တာရုံ ပီထိ၌ ဝုဋ္ဌောနောင် ဝိတ္တက္ခဏ
ခြောက်ချက်အသက်ကြွင်းရှိသော ရူပါရုံ
မချုပ်သေးပါဘဲလျက် အဘယ်ကြောင့်
ဇောမဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ- ကာမဇောကိုမည်သည်မှာ ပကတိအခါ
ခုနစ်ကြိမ် ဖြစ်မြဲဓမ္မတာဖြစ်ပါသည်။ ဤပရိတ္တာရုံပီထိ၌
ကား ရူပါရုံသည် နည်းသော အသက်ကြွင်းရှိသဖြင့်
အလွန်အားနည်းသည်ဖြစ်၍ ဇောခုနစ်ကြိမ် မဖြစ်လေ
သောကြောင့် မဖြစ်တော့ပါ။ ။ဋီကာကျော်။

၄၄၁-မေး- အခြားသောဝီထိများ၌ ရဋ္ဌောတကြိမ်
သာ ဖြစ်သကဲ့သို့မဖြစ်မူ၍ ဤပရိတ္တာရုံ
ဝီထိ၌ အဘယ်ကြောင့် နှစ်ကြိမ်၊ သုံး
ကြိမ် ဖြစ်ရသနည်း။

ဖြေ- ရဋ္ဌောကို မည်သည့်မှာ စောဖြစ်သော
ဝီထိ၌ တကြိမ်ဖြစ်မြဲဓမ္မတာဖြစ်သည်။ စောမဖြစ်သော
ဝီထိ၌ကား နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ် ဖြစ်မြဲဓမ္မတာဖြစ်သော
ကြောင့် နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ် ဖြစ်ရပါသည်။

ဝေဒနာသိယံ ကေကုတ္တုဝေါဋ္ဌဗ္ဗနံ၊ အလဒ္ဓေပန ကေသ္မိဒ္ဓံ
တိကုတ္တုဥဒီရိတံ။ အဘိဓမ္မတ္ထဝိကာသနီ။

+ + +

၄၄၂-မေး- အဘိပရိတ္တာရုံဝီထိ၌ ဝီထိစိတ် မဖြစ်မူ၍
အဘယ်ကြောင့် ဘဝင်္ဂစလန ချည်း
သာလျှင် ဖြစ်ရပါသနည်း။

ဖြေ- ရဋ္ဌော နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ် မဖြစ်လောက်
သောကြောင့် ဘဝင်္ဂစလနသာလျှင် ဖြစ်ရပါသည်။

ဒ္ဓိတိကုတ္တုဝေါဋ္ဌဗ္ဗနဿ အပ္ပဟောနက ဘာဝတော၊
အဘိဓမ္မတ္ထဝိကာသနီ။

+ + +

၄၄၃-မေး- ရဋ္ဌော မဖြစ်လောက်ပါက ပဉ္စဒ္ဓါရာ
ဝဇ္ဇနံး စက္ခုဝိညာဏ် စသည်တို့ ဖြစ်
လောက်ပါလျှက် အဘယ်ကြောင့် မ
ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ- ဂုဏ္ဍောသို့ မရောက်မူ၍ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ စက္ခုဝိညာဏ်စသည်သာဖြစ်၍ စိတ်ချုပ်ရိုးဓမ္မတာမရှိ ဂုဏ္ဍောပါဖြစ်မှ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်းစသည်တို့လည်း ဖြစ်ကြသည်။ ဤ၌ကား ဂုဏ္ဍော မဖြစ်လတ္တံ့သောကြောင့် ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း စသည်တို့လည်း မဖြစ်ကြတော့ပါ။ ။
ဋီကာကျော်။

+ + +

၄၄၄-မေး- ဤ ပရိတ္တာရုံဝိထိကို အဘယ်ကြောင့် မောဃဝါရ ဟု ခေါ်ရပါသနည်း။

ဖြေ- ဝိထိစိတ်မဖြစ်သောကြောင့် မောဃဝါရ ဟု ခေါ်ရပါသည်။ အဋ္ဌသာလိနိဋ္ဌကား..... မဟန္တာရုံ၊ ပရိတ္တာရုံဝိထိတို့ကိုလည်း တဒါရုံစော မဖြစ်ကြသောကြောင့် မောဃဝါရ ဟု မိန့်ဆိုပါသေးသည်။

+ + +

၄၄၅-မေး- မနောဒွါရ ဝိထိ၌ ပဉ္စဒွါရကဲ့သို့ အတိမဟန္တာရုံစသောအားဖြင့် အာရုံကိုမမှတ်မူ၍ အဘယ်ကြောင့် ဝိဘူတ၊ အဝိဘူတ အားဖြင့် အာရုံကိုမှတ်ရပါသနည်း။

ဖြေ- မနောဒွါရိက စိတ်တို့သည် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောတရားတို့ကိုသာ အာရုံပြုသည်မဟုတ်။ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ကာလဝိမုတ်ဖြစ်သောတရားတို့ကိုပါ အာရုံပြုကြသောကြောင့် ဝိဘူတ အဝိဘူတ အားဖြင့်သာ မှတ်ရပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၄၄၆-မေး ကာမဇောဝါရန္တ မနောဒ္ဓါရ ဝီထိဝိုင်း
အတိတဘဝင် ကျပါသလော။

ဖြေ- ဝီထိဝိုင်းမကျပါ။ သတ္တရသာယုကပြည့်
ကောင်းသော ဝိညုတ်ဇွေး၊ လက္ခဏာရုပ်လေးခု၊ ကြွင်း
သော ပစ္စုပ္ပန်ရုပ် ဗာဓိသကိုအာရုံပြု၍ ဖြစ်သော မနော
ဒ္ဓါရဝီထိမျိုး၌သာ အတိတဘဝင် ကျပါသည်။

+ + +

၄၄၇-မေး အတိတဘဝင်ကား အဘယ်ဝီထိ မျိုး၌
သာ ကျပါ သနည်း၊ အချုပ်အားဖြင့်
မှတ်ရအောင် ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ- ကာမဇောဝါရလည်းဖြစ်စေ၊ သတ္တရသာ
ယုက ပြည့်ကောင်းသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်
သော ရုပ်ဗာဓိသတို့တွင် တပါးပါးကို အာရုံပြုသည်
လည်းဖြစ်စေ ဤသို့သော အင်္ဂါများနှင့်ပြည့်စုံသော ဝီ
ထိမျိုးဖြစ်ပါမှ အတိတဘဝင်ကျပါသည်။

+ + +

၄၄၈-မေး ကာမဇောဝါရ၊ မနောဒ္ဓါရ ဝီထိ၌ အ
ဆယ်ကြောင့် လေးဆယ် တပါးသော
ဝီထိသို့သာ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ- ပဉ္စဒ္ဓါရ၌ အသီးဥစ္စာ ဖြစ်သော ဇွေးပစ္စ
ဝိညာဏ်တဆယ်၊ မနောဓာတ်သုံးခုတို့သည် မနောဒ္ဓါရ
၌ မဖြစ်ကောင်းသောကြောင့် လေးဆယ် တပါးသာ
ဖြစ်ရပါသည်။ ၊ ဂိကာကျော်။

၄၄၉-မေး အတိမဟန္တာရုံဝိထိနှင့် ဝိဘူတာရုံဝိထိ
တို့သည် ရူပဘုဒ္ဓ ဖြစ်၊ မဖြစ် ဆုံးဖြတ်ခဲ့
ပါ။

ဖြေ- ယင်းဝိထိတို့သည် ရူပဘုဒ္ဓလည်း ဖြစ်
နိုင်ပါသည် ရူပဘုဒ္ဓဖြစ်သောအခါ တဒါရုံတော့ မဖြစ်
ပါ။ ။ပရမတ္ထဒီပနီ။

+ + +

၄၅၀-မေး အိပ်မက်မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဉ္စဒ္ဓါရ၊
မနောဒ္ဓါရတို့တွင် အဘယ်ဒ္ဓါရဖြင့် မြင်
မက်ပါသနည်း။

ဖြေ- မနောဒ္ဓါရဖြင့်သာ မြင်မက်ပါသည်။
သုဝိနိဟိ ပဿန္တော မနောဒ္ဓါရိကေနေဝ ပဿတိ၊န ပဉ္စဒ္ဓါ
ရိကေ။ ဣတရသကဏ္ဍိကာ။

+ + +

၄၅၁-မေး အိပ်မက် မြင်မက်သော ပုဂ္ဂိုလ် သည်
ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ အဗျာကတသုံးပါး
တို့တွင် အဘယ်တရားဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ- စေတိကို ဖူးမြင် ရခြင်း၊ တရားကိုနာရ
ခြင်းစသည်တို့ကိုမြင်မက်မှု ကုသိုလ်ဖြစ်ပါသည်။ သူ့ အ
သက်ကိုသတ်ခြင်း၊ စသည်မြင်မက်မှု အကုသိုလ်ဖြစ်ပါ
သည်။ ထိုနှစ်ပါးတို့မှလွတ်သော အာဝဇ္ဇန်း၊ တဒါရုံခဏ
၌ မြင်မက်သောသူအား အဗျာကတဖြစ်ပါသည်။

ဣတနာယံ ကုသလောပိ ဟောတိ၊ အကုသုလောပိ အဗျာ
ကတောပိ။ ။ပါရုဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ။

၄၅၂-မေး အိပ်မက်၌ဖြစ်သောကုသိုလ်၊အကုသိုလ်
စေတနာသည်အကျိုးပေးနိုင်၊ မပေးနိုင်
ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

ဖြေ- စေတနာသည်အားနည်းသောဝတ္ထုဖြစ်
၍ပဋိသန္ဓေအကျိုးကိုမပေးနိုင်ပါ ပဝတ္တိ
အခါ၌ကား တပါးသောကုသိုလ်၊အကု
သိုလ် စေတနာတို့သည် ထောက်ပံ့ အပ်
သည်ရှိသော် ပဝတ္တိအကျိုးကိုပေးနိုင်ပါ
သည်။ (ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ)

၄၅၃-မေး အဘယ် တရား သည် အဘယ် ကြောင့်
အပ္ပနာမည်ပါသနည်း၊ အပ္ပနာကိုလည်း
ဝစနုတ္တုပြုခဲ့ပါ။

ဖြေ- ကသိုလ်းစသော အာရုံသို့ချဉ်းနင်း ဝင်
ရောက်သကဲ့သို့ဖြစ်တတ်သောကြောင့် ဝိ
တက်သာမုချစင်စစ်အပ္ပနာမည်ပါသည်
အပ္ပေတိ အာရမ္မဏေ အပ္ပန္နော ဝိယ
ပဝတ္တတိဘိဝိတက္ကောအပ္ပနာ။ ။ဝစနုတ္တု။ ဝိကါကျော်။

၄၅၄-မေး ဝိတက်သာအပ္ပနာမည်ပါကကြွင်းသော
မဟဂ္ဂုတ်၊လောကုတ္တရာ ဈာန်ဘုရားတို့
ကိုအပ္ပနာ မမည်ဟုမှတ်ရမည်လော။

ဖြေ- ကြွင်းသောမဟဂ္ဂုတ်၊လောကုတ္တရာဈာန်
တရားတို့သည်ကားဝိဘက်လျှင်အကြီးအမှူးအရင်းခံရှိ

သည်၏ အစွမ်းကြောင့် ဥပစာအားဖြင့် အပ္ပနာမည်ပါသည်။ မုချအပ္ပနာမမည်ပါ။

တံ မုခတာ ဝသေန မဟဂ္ဂတာနုတ္တရ ဈာနဓမ္မာ အပ္ပနာတိ ဝုစ္ဆန္တိ။ ။ ဋီကာကျော်။

+ + +

၄၅၅-မေး အပ္ပနာဇောဝါရ၌ဝိဘူတ၊ အဝိဘူက အပြား မရှိသောကြောင့် အဘယ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် အာရုံကိုမှတ်ရမည်နည်း။

ဖြေ-ဝိဘူတ၊ အဝိဘူတ နှစ်ပါးစုံမရှိသောကြောင့် အပြားမရှိဟုဆိုပါသည်။ စင်စစ်အားဖြင့် ဝိဘူကသာ ဖြစ်၍ ဝိဘူတအားဖြင့် အာရုံကိုမှတ်ရပါသည်။

+ + +

၄၅၆-မေး အဘယ်ကြောင့်ဝိဘူတသာရှိ၍ အဝိဘူတ မရှိပါသနည်း။

ဖြေ-အပ္ပနာဇောတို့မည်သည် ကသိုဏ်းပညတ် စသောအာရုံထင်သောကာလ၌သိလျှင်ဖြစ်သောကြောင့် ဝိဘူတ သာရှိသည်။ အဝိဘူတ မရှိပါ။ ။ ဋီကာကျော်။

+ + +

၄၅၇ မေး ပဉ္စဒ္ဓါရဝီထိ၊ မနောဒ္ဓါရ ကာမဇောဝါရ ဝိဘူတာရုံ ဝီထိတို့၌ ဇောနောင် တဒါရုံ ဖြစ်သကဲ့သို့ အပ္ပနာဇော ဝါရ၌ လည်း အပ္ပနာဇော နောင် အဘယ်ကြောင့် တဒါရုံမဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ-အပ္ပနာဇောတို့သည် တဒါရုံကို မဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်၎င်း၊ တဒါရုံကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံနှင့် မတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း အပ္ပနာဇောနောင်တဒါရုံ မဖြစ်နိုင်ပါ။ ။ ငိုကာကျော်။

+ + +

၄၅၈-မေး ပရိကံစသော လေးချက်ကို အဓိပ္ပါယ် အသီးအသီး ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အပ္ပနာကိုပြုပြင်စီရင်တတ်သောကြောင့် ပရိကံ မည်ပါသည်။

အပ္ပနာ၏အနီး၌ဖြစ်တတ်သောကြောင့် ဥပစာ မည်ပါသည်။

ရှေ့အဖို့၌ပရိကံ၊ နောက်အဖို့၌ အပ္ပနာအားလျော်သောကြောင့် အနုလုံ မည်ပါသည်။

မဟာဂ္ဂုတ်ဈာန်၏ ရှေ့အဖို့၌ ဖြစ်သော ဂေါတြဘူကား ကာမအနွယ်ကို နှိပ်စက်တတ်သောကြောင့်၎င်း၊ မဟာဂ္ဂုတ် အနွယ်ကို ပွားစေ တတ်သောကြောင့် ၎င်း၊ ဂေါတြဘူမည်ပါသည်။

မဂ်၏ရှေး၌ဖြစ်သောဂေါတြဘူကားပုထုဇဉ်အနွယ်ကိုဖြတ်တတ်သောကြောင့်၎င်း၊ လောကုတ္တရာ အနွယ်ကို ပွားစေတတ်သောကြောင့်၎င်း ဂေါတြဘူမည်ပါသည်။ ။ ငိုကာကျော်။

+ + +

၄၅၉-မေး အပ္ပနာနှင့်နီးသောကြောင့် ဥပစာဆိုပါက ဂေါတြိဘုသာ အပ္ပနာနှင့် နီးသောကြောင့် ဂေါတြိဘုကိုသာ ဥပစာဟုဆိုထိုက်သည်မဟုတ်ပါလော၊ အသို့မှတ်ရမည်နည်း။

ဖြေ-မနီးလွန်းသော်လည်း မဝေးလွန်းသောအားဖြင့်ဖြစ်သောတရားသည်သာလျှင်အနီး၌ဖြစ်သည်မည်သောကြောင့်ဒုတိယစိတ်သာလျှင် ဥပစာမည်ပါသည်၊ ဂေါတြိဘုကားဥပစာမမည်သင့်ပါ။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +
၄၆၀-မေး လျော်သောကြောင့် အနုလုံမည်၏ဟုဆိုရာ၌ အဘယ်သို့ဖြစ်သည်ကိုလျော်သည်ဟုဆိုပါသနည်း။

ဖြေ-ရှေးဖြစ်သော ပရိကံတို့နှင့်ပစ္စယုပ္ပန်၊ အထက်ဖြစ်သောအပ္ပနာနှင့် ပစ္စည်း၏အဖြစ်ဖြင့် လျော်သည်ကိုလျော်သည်ဟုဆိုပါသည်။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +
၄၆၁-မေး ဂေါတြိဘု၊ ဂေါတြိဘုဟု ရဿ၊ဒိဗ္ဗာနန္တံချက်ရှိတတ်ရာအဘယ်ပါ၌မှန်မည်နည်း။

ဖြေ- နပုဏ္ဏိင်ဟောဖြစ်လျှင်ဂေါတြိဘု ဟုရဿနှင့်ပုဏ္ဏိင်ဟော ဖြစ်လျှင်ဂေါတြိဘု-ဟုဒိဗ္ဗာနန္တံ နေရမည်ဟုသဒ္ဒနိတိ၌ဆိုသောကြောင့်ဤအရာ၌စိတ်ဟောဖြစ်သောကြောင့်ဂေါတြိဘု-ဟု ရဿနှင့်ရှိသောပါဌိသာ မှန်ပါသည်။

၄၆၂-မေး ပရိကံစသောသေးပုန်ကိုဝစနံတ္ထပြုလိုက်
ပါ။

ဖြေ-အပ္ပနံပရိကရောတိပဒ္ဓိသင်္ခရောတိတိပရိကမ္မံ။
အပ္ပနာယသမိပေစရတိပဝတ္တတိတိဥပစာရံ၊ အပ္ပနံ
ဥပေစ္စ စရတိတိဝါဥပစာရံ။

ဂံတာယတိရက္ခတိတိဂေါတ္တံ၊ ဂေါတ္တံ အဘိဘဝတိ
တိဂေါတြိဘု၊ ဂေါတ္တံ ဘာဝေတိဝဗ္ဗေတိတိဝါဂေါတြိ
ဘု အနုလောမ သညိကား အနိပ္ပန္နပါတိပဒိကပုန်ဖြစ်၍
ဝစနံတ္ထပြုကောင်းပါ။

+ + +

၄၆၃-မေး အရေအတွက် အစဉ်အားဖြင့် တိက္ခတ္ထု၊
စတုက္ခတ္ထု၊ မေဝဝါ မဆိုမူ၍ အဘယ်
အကျိုး၌၊ စတုက္ခတ္ထု၊ တိက္ခတ္ထု၊ မေဝဝါ
ဟုဆိုပါသနည်း။

ဖြေ-ပရိကံစသော အမည်တို့ကို အကြွင်းမရှိသော
အားဖြင့် အကုန်အစင်ရအပ်သောဝါရကိုပြခြင်းအကျိုး
၌၊ စတုက္ခတ္ထုကိုရှေ့ထား၍ဆိုပါသည်။

+ + +

၄၆၄-မေး သို့ဖြစ်လျှင်နောက်၌ပဉ္စမံဝါ စတုတ္ထံဝါ
ဟုမဆိုမူ၍ အဘယ်ကြောင့်စတုတ္ထံကို
ရှေ့ထား၍ဆိုပြန်ပါသနည်း။

ဖြေ-အရေအတွက် အစဉ်အားဖြင့် ဆိုလိုပြန်သော
ကြောင့်စတုတ္ထံကိုရှေ့ထား၍ဆိုပြန်ပါသည်။

၄၆၅-မေ: ဤဈာနဝိထိ၌ အပ္ပနာ စောသည် လေး
 ကြိမ်မြောက်၊ ငါးကြိမ်မြောက်၌သာဖြစ်
 ၍ မြောက်ကြိမ်မြောက်၊ ခုနစ်ကြိမ်မြောက်
 ၌အဘယ်ကြောင့်မဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ-ချောက် ကမ်းပါးပြတ်သို့ ရှေးရှု ပြေးသော
 ယောက်ျားသည်ချောက်ကမ်းပါးထိပ်၌ရပ်လိုပါသော်
 လည်း၊ မရပ်နိုင်ဘဲချောက်ကမ်းပါးပြတ်ထဲသို့ကျသကဲ့
 သို့၊ ဤအတူမြောက်ကြိမ်မြောက်၊ ခုနစ်ကြိမ်မြောက်၌ ဘ
 ဝင်ကျခြင်းနိုးလှသောကြောင့်အပ္ပနာစောမဖြစ်နိုင်ပါ။

ပမာတာဘိမုခေါ ဓါဝံ၊ ဌာတုကာမောပိ နုဿန္တဟ။

ဝေံ ဆဋ္ဌေသုတ္တမေဝါ၊ အပ္ပေတုံနစသက္ကတိ။

ဘဝင်္ဂါသန္တတ္တာ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။

+ + +

၄၆၆ မေ: ကာမစောသည် သုံးကြိမ်အောက် အ
 ယုတ် အဘယ်ကြောင့်မဖြစ်သနည်း။

ဖြေ-ပထမစောသည် အာသေဝနပစ္စည်းကို မရ
 သောကြောင့်ဂေါတြိဘုကိုမဖြစ်စေနိုင်ပါ။ အာသေဝန
 ပစ္စည်းကိုရသောဒုတိယ၊ တတိယစောသည်သာဂေါတြိ
 ဘုကိုဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့် ကာမစောသည်သုံးကြိမ်
 အောက်အယုတ်မဖြစ်နိုင်ပါ။ ။ ဋီကာ ကျော်။

+ + +

၄၆၇-မေ: ဘုရား အလောင်းတော် အရှင်သုမေခါ
 သည် မဂ်ဖိုလ်ရကြောင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းကို

အားထုတ်ရာ အနံ့လုံ ရောက်ပြီးမှ မဂ်၊
ဖိုလ်ရကြောင်းကမ္မဋ္ဌာန်းကိုအားမထုတ်
တော့ဘဲ လျှော့လိုက် လေသည်ဟု ဆို
သည်မှာ ယင်းအနံ့လုံသည် အနံ့လုံစစ်
ဟုတ်ပါမည်လော။

ဖြေ- အနံ့လုံစစ်ဟုတ်မည်မထင်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်
ဆိုသော် အကယ်၍ အနံ့လုံဖြစ်ပြီးမှ ဘဝင်ကျသည်ဖြစ်အံ့
ပဋ္ဌါန်းအနန္တရပစ္စည်း၌ စိတ်အစဉ်ကို အကုန်ဟောသော
ကြောင့် “အနုလောမံဘဝင်္ဂံဿ” ဟု ဟောသင့်၏။ ဤသို့
လည်း မဟောမူ၍ ‘အနုလောမံဂေါတြိဘုဿ၊ ဝေါဒါ
နဿ’ ဟူ၍သာ ဟောတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် အနံ့လုံစစ်
မဟုတ်။ မဂ်ဖိုလ်ကို အားထုတ်လျှင် မဂ်ဖိုလ်အား လျော်၏
ရထိုက်၏၊ ရလေဘဲ၏ဟုဆိုရသော အနံ့လုံတု၊ အနံ့လုံသာ
မညမျိုးဟုဆိုရပေမည်။ ။ မင်းတဲဆရာတော်၏အယူ။

+ + +

၄၆၈--မေး တတောပရံသဝင်္ဂံပါတောဝ ဟောတိ၊
ဟူ၍သာမဆိုမူ၍ အဘယ်ကြောင့် အပ္ပ
နာဝသာနေဟုဆိုရပြန်ပါသနည်း။

ဖြေ- အပ္ပနာဝသာနေဟုဆိုရခြင်းမှာ ဤစာအား
ကမ္ဘိကဗိသိန္ဓုဗျာနံဇောတကြိမ် နောင်ဘဝင်ကျသကဲ့သို့
မဂ်ဝိသိသမာပတ္တိဝိသိန္ဓုကား ထိုသို့မဟုတ်၊ မဂ်ဝိသိန္ဓု
မဂ်နောင်ဖိုလ်ဇောနန္တကြိမ်၊ သုံးကြိမ်ဖြစ်ပြီးမှ ဘဝင်ကျ
သည် သမာပတ္တိဝိသိန္ဓုဗျာနံဇော၊ ဖိုလ်ဇော အကြိမ်များ

စွာ ဖြစ်ပြီးမှ ဘဝင်ကျသည်ဟု သိစေလိုသောကြောင့် ဆိုရပြန်ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၄၆၉-မေး ဘဝင်ပါတောဟု သာမညမဆိုဘဲဘဝင် ပါတောဝဟု အဘယ်ကြောင့် “ဝေ” သဒ္ဒါကိုဆိုရပြန်ပါသနည်း။

ဖြေ-နိကာယန္တရဖြစ်သောဇေတဝနဝါသီအဘယ ဝိရိဝါသီဝိဇ္ဇာသားတို့အယူမှာဈာနအာဒိကမ္မိက ဝိသိန္ဓ ဇောခုနစ်ကြိမ်ပြည့်စီမံသောငှါ ဈာန်ဇောတကြိမ်နောင် ကာမဇောနှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်ဖြစ်ရသေးသည်ဟုအယူရှိ ကြသောကြောင့်ထိုအယူကို ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါဆိုရပါ သည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၄၇၀-မေး သောမနဿသဟဂုတ်ညာဏသမ္ပယုတ် ဇော လေးခု နောင် အဘယ်ကြောင့် ဥပေက္ခာအပ္ပနာမဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ-ပြားသောဝေဒနာရှိသောဇောတို့သည်အချင်း ချင်း အာသေဝနပစ္စည်းမတတ်ကြသောကြောင့် မဖြစ် ပါ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၄၇၁-မေး ကုသိုလ် ဇော နောင် အဘယ်ကြောင့် ကြိယာအပ္ပနာမဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ-ပြားသောသန္တာန်၌ဖြစ်သောကြောင့်မဖြစ်ပါ။ ။ဋီကာကျော်။

၄၇၂-မေး မဟာကုသိုလ် ကြိယာ ဥာဏာဗိဗ္ဗယုတ်
စောနောင်အဘယ်ကြောင့် အပ္ပနာဇော
တို့ မဖြစ်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ- နိဟိတ် ဇောတို့သည် မခိုင်မြဲသော သ
ဘောရှိသည်ဖြစ်၍ မဟာဂ္ဂုတ်၊ လောကုတ္တရာ ဇောတို့ကို
အနန္တရပနိဿယပဏှည်း မတတ်နိုင်သောကြောင့် အပ္ပ
နာဇောကို မဖြစ်စေနိုင်ပါ။ ။ပရမတ္ထဒီပနီ။

+ + +

၄၇၃-မေး ကာမဇောဝိထိ၊ မဟာဂ္ဂုတ်ဇောဝိထိတို့၌
ဇောနောင်၊ ဈာန်နောင် ဘဝင်ကျ သကဲ့
သို့ မဂ္ဂဝိထိ၌ မဂ်နောင် ဘဝင် မကျမူ၍
အဘယ်ကြောင့် ဖိုလ်ဇော ဖြစ်ရပါသ
နည်း။

ဖြေ- မဂ်ကုသိုလ်ကား လောကီ ကုသိုလ်တို့ကဲ့
သို့ မဟုတ်၊ ငမိ ဖြစ်ဆဲ၌ ပင်လျှင် ရင့်ကျက်သော သ
ဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ကာလ တပါးကို ဆိုင်းငံ့ဘွယ် မရှိ၊
မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ပင်လျှင် အကျိုးပေး ဖြစ်လေသော
ကြောင့် ဘဝင်မကျမူ၍ ဖိုလ်ဇောဖြစ်ရလေသည်။

+ + +

၄၇၄-မေး ဖိုလ်ဇောသည်အဘယ်ကြောင့် မဂ်ဇော
ကဲ့သို့ တကြိမ်သာ မဖြစ်မူ၍ နှစ်ကြိမ်၊
သုံးကြိမ် ဖြစ်ရပါသနည်း။

ဖြေ - တခုသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော ဝိထိန္ဒုခုနစ်ကြိမ်
 စောအတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် လေးကြိမ်
 မြောက်ဖြစ်သောမဂ်စောနောင် ဖိုလ်စော သုံးကြိမ်ဖြစ်
 လေသည်၊ ငါးကြိမ်မြောက်ဖြစ်သောမဂ်စောနောင် ဖိုလ်
 စော နှစ်ကြိမ်ဖြစ်ရလေသည်။ ။ဇိကာကျော်။

၄၇၅-မေး ပစ္စဝေက္ခဏာ စော ဟူသည် အဘယ်
 စောပါနည်း။

ဖြေ - ကာမကုသိုလ်ကြိယာ ဥာဏသမ္ပယုတ် စော
 ရှစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

၄၇၆-မေး ဈာန ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ မဂ္ဂ ပစ္စဝေက္ခဏာ
 ဝိထိန္ဒုပစ္စဝေက္ခဏာ စောပေါင်းဘယ်
 နှစ်ကြိမ်စီ ဖြစ်ကြပါသနည်း၊ အသီး အ
 သီးဖြေခဲ့ပါ။

ဖြေ - ဈာန ပစ္စဝေက္ခဏာ ဝိထိန္ဒု ငါးကြိမ်၊ မဂ္ဂပစ္စ
 ဝေက္ခဏာဝိထိန္ဒုခုနစ်ကြိမ်စီဖြစ်ကြပါသည်။

ဤကား ဝိထိလက်ရိုးအလို။

ပဋ္ဌါန်းအရကောဝံဆရာ၏အလိုအားဖြင့်၊ ဈာန၊ မဂ္ဂပစ္စ
 ဝေက္ခဏာဝိထိန္ဒုနှစ်မျိုးလုံး၌ခုနစ်ကြိမ်စီချည်းချပါသည်။

၄၇၇-မေး အနိဗ္ဗာရုံ၌ အကုသလ ဝိပါက်၊ ဣဋ္ဌာရုံ၌
 ကုသလဝိပါက်စိတ်တို့ကိုသာ အဘယ်
 ကြောင့်ချရပါသနည်း။

ဖြေ-အနိဋ္ဌာရုံနှင့် ပေါင်းဆုံထိခိုက်ကြုံကြိုက်ရခြင်း သည်အကုသိုလ်ကံကြောင့်သာဖြစ်သောကြောင့်အနိဋ္ဌာရုံ၌ အကုသလ ဝိပါက်ကိုသာ ချရပါသည်။ ဣဋ္ဌာရုံ နှင့် ပေါင်းဆုံထိခိုက်ကြုံကြိုက်ရခြင်းသည် ကုသိုလ်ကံ ကြောင့်သာဖြစ်သောကြောင့်အနိဋ္ဌာရုံ၌ကုသလဝိပါက်ကို သာချရပါသည်။ ။ပရမတ္ထဒီပနီ။

+ + +

၄၇၀-မေး- ဣဋ္ဌကုသလဝိပါကာနိဋ္ဌ “ဣဋ္ဌေ”အရ အဘယ်ကြောင့် အဘယ်၏အစွမ်းအား ဖြင့်အဘယ်အာရုံကိုယူရမည်နည်း။

ဖြေ-အဘိဣဋ္ဌာရုံကိုနေ့၌ တသီးတခြားဆိုလတ္တံ့ ဖြစ်သောကြောင့်ပရိသေသနည်း၏အစွမ်းအားဖြင့် ဣဋ္ဌ မဏ္ဍိတာရုံကိုယူရပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၄၇၁-မေး- အဘိဣဋ္ဌာရုံ၌ကုသလဝိပါက်သန္တိရဏ တဒါရုံတို့ကို အကုန်ချရမည်လော။ ။ အသို့နည်း။

ဖြေ-မချရပါ။ သေါမနဿသန္တိရဏ၊သေါမနဿ တဒါရုံယင်းငါးပါးကိုသာချရပါသည်။

+ + +

၄၈၀-မေး- ဣဋ္ဌမဏ္ဍိတာရုံ၌ ကုသလ ဝိပါက် သန္တိ ရဏ၊တဒါရုံတို့ကိုအကုန်ချရမည်လော။

ဖြေ- မချရပါ။ ကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသန္တီရဏ၊ ဥပေက္ခာတဒါရုံ ယင်းငါးပါးကိုသာ ချရပါသည်။

+ + +

၄၈၁-မေး အတိဇ္ဈာရုံ၌ သောမနဿန္တံသာ၊ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရုံ၌ ဥပေက္ခာန္တံသာ သန္တီရဏ၊ တဒါရုံတို့သည်၊ အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ရပါသနည်း။

ဖြေ- ဝိပါက်စိတ်တို့ မည်သည် ကြေးမုံမှန်၏အပြင်တွင် ထင်သော မျက်နှာရိပ်ကဲ့သို့ ကြိဖန် ပြုပြင်ယူကင်းလျက် သက်သက်သောကံ၏ အာနုသော်ကြောင့်သာ ဖြစ်ရသောကြောင့် အာရုံ အတိုင်း သာလျှင် အတိဇ္ဈာရုံ၌ သောမနဿန္တံသာ၊ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရုံ၌ ဥပေက္ခာဝေဒနာန္တံသာ ယှဉ်ပါသည်။ ။ ဗုဒ္ဓိကာကျော်။

+ + +

၄၈၂-မေး ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် စောတို့သည်ကား အဘယ်ကြောင့် အာရုံ အားလျော်စွာ ဝေဒနာနှင့် မယှဉ်ရပါသနည်း။

ဖြေ- ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့သည်ကား မပယ်အပ်သေးသောဝိပ္ပဏ္ဏာသ ဂှိကုန်သော ပုထုဇဉ်၊ သေက္ခာတို့၏ သန္ဓာန်၌သာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အတိဇ္ဈာရုံကိုသော်လည်း ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တ၊ အနိဋ္ဌ အခြင်းအရာ အားဖြင့် ယူကုန်သည်။ အနိဋ္ဌာရုံကိုသော်လည်း ဣဋ္ဌ၊ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တ အခြင်း

အရာ အားဖြင့် ယူကုန်သည်၊ ထို့ကြောင့် အာရုံ အား
လျော်စွာ ဝေဒနာ မယှဉ်ပါ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၄၈၃-မေး ကြိယာ ဇောတို့ကား အဘယ်ကြောင့်
အာရုံ အားလျော်စွာ ဝေဒနာ နှင့်ယှဉ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ- ကြိယာဇောတို့ကား ကင်းပြီးသော ဝိပ္ပလ္လာသ
သ ရှိကုန်သော ရဟန္တာတို့၏ သန္တာန်၌သာ ဖြစ်သော
ကြောင့် အာရုံအားလျော်စွာ ဝေဒနာ နှင့်ယှဉ်ရပါသည်။

+ + +

၄၈၄-မေး ဝိပါက် အမှန် ဇော အပြန် ဟူသော စ
ကားကို ဇောတိုင်း မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ- မမှတ်ရပါ ပုထုဇဉ်တို့၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်
သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ဇောတို့ကိုသာ ဆိုပါသည်။
ရဟန္တာတို့၏ သန္တာန်၌ဖြစ်သော ကြိယာဇောတို့သည်
ကား ဝိပ္ပလ္လာသ ကင်းပြီးသော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏
သန္တာန်၌ဖြစ်သောကြောင့် ဝိပါက်လည်း မှန်ပါသည်။
ဇောလည်းမှန်ပါသည်။

+ + +

၄၈၅-မေး အဘယ်ဇောနောင် အဘယ် တဒါရုံများ
ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ- လောဘမူဇော ၈ ခု၊ မောဟမူဇော- ၂ ခု၊ မ
ဟာကုသိုလ်ဇော ၈ ခု၊ နောင် ၁၁ ပါးသုံးဖြစ်နိုင်ပါသည်
ဂေါသဇောနောင် ဥပေက္ခာ တဒါရုံ ခြောက်ပါးသာ သော

မနုဿကြိယာဇောငါးခုနောင် သောမနဿတဒါရုံငါးပါးသာ၊ ဥပေက္ခာကြိယာဇော လေးခုနောင် ဥပေက္ခာတဒါရုံခြောက်ခုသာဖြစ်နိုင်ပါသည်။

+ + +

၄၈၆-မေး ဒေါသဇောနောင်အဘယ်ကြောင့် သောမနဿ တဒါရုံ ဘဝင်တို့ မဖြစ်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ-ဒေါသနုဿနှင့် သောမနဿတို့သည် အချင်းချင်းဆန့်ကျင်ဘက်သဘောရှိသောကြောင့်မဖြစ်နိုင်ပါ။ အညမညဝိရုဇ္ဈသဘာဝတ္တာ။ ။ ဇိကာကျော်။

+ + +

၄၈၇-မေး တဒါရုံသည် အဘယ်မျှ လောက်သော အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံမှ အဘယ်ဝိထိမှာ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ-ကာမဇော၊ ကာမသတ္တဝါ၊ ကာမ အာရုံ ဤအင်္ဂါသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံမှ အတိမဟန္တာရုံ၊ ဝိဘူတာရုံ၊ ဝိထိတို့ဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၄၈၈-မေး ဗြဟ္မာတို့၌ အဘယ်ကြောင့်တဒါရုံမဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ-တဒါရုံ၏ အားကြီးသောအကြောင်းဖြစ်သော ကာမာဝစရ ပဋိသန္ဓေ ဟူသော မျိုးစေ့၏ မရှိခြင်းကြောင့် ဗြဟ္မာတို့အားတဒါရုံမဖြစ်နိုင်ပါ။

၄၈၉ မေး အဘယ်ကြောင့်မဟာဂုဏ်၊လောကုတ္တရာ
ပညတ်အာရုံတို့၌တဒါရုံမဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ- လေ့ကျက်အပ်သော အာရုံ မဟုတ်သော
ကြောင့် တဒါရုံ မဖြစ်ပါ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၄၉၀-မေး ကာမ ဘု၌ ဖြစ်သော မဟန္တာ ရုံ ဝီရိယ၊
ပရိတ္တာရုံ ဝီရိယ တို့၌ အင်္ဂါ သုံးချက် နှင့်
ညီညွတ်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် တဒါ
ရုံ မဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ-အာရုံအားနည်းသောကြောင့်မဖြစ်ပါ။

မှတ်ချက်။ ။အင်္ဂါ သုံးချက်နှင့် ဖြည့်စုံသော်လည်း တဒါရုံ ဟူသည့်
ခြောက်ပါး၌ 'ဗလဝအာရုံ' ထင်မှသာဖြစ်နိုင်လေသည်။ ။
ပရမတ္ထဝိနိစ္ဆယကျမ်း။

+ + +

ဇဝနပရိစ္ဆေဒ

၄၉၁-မေး မရဏာသန္တအခါ၌ ကာမဇောတို့သည်
အဘယ်ကြောင့် ငါးကြိမ်သာစောရပါ
သနည်း။

ဖြေ-မှီရာ ဟဒယဝဏ္ဏရုပ်၏ အားနည်းသဖြင့်နဲ့
ရှေးသောအဟုန်ရှိသောကြောင့် ငါးကြိမ်သာ စောရပါ
သည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၄၉၂-မေး မဟဂ္ဂုတ်တောတို့သည် အာဒိကမ္ဘိက ဝိ
ထိ၌ အဘယ်ကြောင့် တကြိမ်သာ စော
ရ ပါသနည်း။

ဖြေ- တဖန်အာသေဝနပစ္စည်းကိုမရသည်ဖြစ်၍
အလွန် အားနည်းသောကြောင့် တကြိမ်သာ စောရပါ
သည်။ ။ပရမတ္ထဒီပနီ။

+ + +

၄၉၃-မေး အဘိညာဏ် တော သည်ကား အခါခပ်
သိမ်း အဘယ်ကြောင့် တကြိမ်သာ
စောရပါသနည်း။

ဖြေ- အဘိညာဏ်တို့သည်ကား တန်ခိုးဖန်ဆင်း
ခြင်းစသော ကိစ္စပြီးခြင်း အကျိုးငှါသာဖြစ်သဖြင့် တန်
ခိုး ဖန်ဆင်းခြင်းစသော ကိစ္စပြီးသည်မှ နောက်၌ ပြု
ဘွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီ ဖြစ်သောကြောင့် တကြိမ်သာ
စောရပါသည်။ ။ပရမတ္ထဒီပနီ။

+ + +

၄၉၄-မေး နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားသော အခါ၌
နေဝသညာ နာသညာ ယတန ကုသိုလ်
ကြိယာတော မဖြစ်နိုင် သောကြောင့် နိ
ရောဓ သမာပတ္တိ ကာလေဟု ဆိုခြင်း
သည်အဘယ်သို့လျှင်သင့်နိုင်ပါအံ့နည်း။

ဖြေ-မဖြစ်သည်ကားမှန်ပါ၏။ ဤအရာ၌ကားနိရောဓ
သမာပတ်အခါကို ဆိုသည်မဟုတ် နိရောဓသမာပတ်၏

ရှေ့အဖို့ဖြစ်သော နေဝသညာ နာသညာယတနံ ဈာန်ကို
ဝင်စားသောကာလကို သမိပ္ပပစာ အားဖြင့်ဆိုထားပါ
သဖြင့်သင့်မြတ်ပါသည်။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၄၉၅ မေး နိက္ခတ္တုစတုတ္ထာ၊ ရပ္ပဘဝနံ ဇာတိဟူသော
စကားကို အမြဲမှတ်ရမည်လော။

•ဖြ-မမှတ်ရပါ။ ဥက္ကဋ္ဌနည်းအားဖြင့်သာ နှစ်ကြိမ်
စောသည်ဟု ဆိုထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ တကြိမ်လည်း
စောနိုင်ပါသေးသည်။

အထေကံဝါ ဓဒ္ဒဝါ ဝိတ္တဝါရေ အတိက္ကမိတွာ အဝိတ္တဏှော
ဟောတိ-နိရောဓံ ဣသတိ။ သာရတ္ထဒီပနီ။

+ + +

၄၉၆-မေး နိရောဓ သမာပတ် ဟူသည် အဘယ်ကို
ခေါ်ပါသနည်း။

•ဖြ-အစဉ်အတိုင်း ချုပ်ခြင်း၏ အစွမ်း အားဖြင့်
အနာဂါပ်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စိတ်စေတသိက်တို့
၏မဖြစ်ခြင်းကို နိရောဓသမာပတ် ခေါ်ပါသည်။

နိရောဓသမာပတ္တိ ပန တတိယ၊ စတုတ္ထ ဖလဋ္ဌာန် အနုပုဗ္ဗ
နိရောဓပဿနံ ဖိတ္တ စေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ နပွဝတ္တိ။ အဘိ
ဓမ္မာဝတာရ။

+ + +

၄၉၇-မေး နိရောဓသမာပတ် ဟူသည် လောကီ ပါ
သော၊ လောကုတ္တရာပါလောဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

ဖြေ-လောကီလည်းမဟုတ်ပါ၊ လောကုတ္တရာလည်းမဟုတ်ပါ။

နိရောဓသမာပတ္တိယာ နေဝ လောကီယာ န လောကုတ္တရာ။ ။ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ။

+ + +

၄၉၈-မေး နိရောဓသမာပတ်သည် လောကီ၊ လောကုတ္တရာ မဟုတ်ပါက အဘယ်ဟု မှတ်ရမည်နည်း။

ဖြေ-အဝိဇ္ဇာမာနတော ဟုမှတ်ရပါသည်။

+ + +

၄၉၉-မေး နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမ် ရဟန္တာတို့အား အဘယ်ကြောင့် အနာဂါမိဇုလ်၊ အရဟတ္တဖိုလ် တို့သည် တကြိမ်စီသာဖြစ်ရပါသနည်း။

ဖြေ-နိရောဓသမာပတ်၏ အကျိုးဆက်မျှသာ ဖြစ်သောကြောင့် တကြိမ်စီသာဖြစ်ရပါသည်။ ။ပရမတ္ထဒီပနီ။

+ + +

၅၀၀-မေး အာဝဇ္ဇန်း ကင်း၍ အာရုံကို ယူနိုင်သော စိတ်စုကို ရသင့်သမျှထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ-မူလဘဝင်စိတ်၊ အာဝဇ္ဇန်းဇွေး၊ နိရောဓသမာပတ်၏ရှေ့၊ နောက်ဖြစ်သောနေဝသညာနာသညာယတန

ကုသိုလ်ကြိယာနှစ်ခု၊ အနာဂါမိဖိုလ်၊ အရဟတ္တဖိုလ် နှစ်
ခု၊ မဂ်စိတ်လေးခု၊ မဂ်၏ အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော ဖိုလ်စိတ်
လေးခု၊ အာဂန္တုကဘဝင်စိတ် နှစ်ခု၊ မဂ္ဂဝိထိ၌ ဂေါတြ
ဘုဝေါဒါနကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ် ဥာဏသမ္ပ
ယုတ် လေးခု ဤစိတ်တို့ဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၅၀၁-မေး အခါခပ်သိမ်း အာဝဇ္ဇန်းနှင့် ကင်း၍ဖြစ်
သောစိတ်များကိုထုတ်ပြပါ။

ဖြေ-ပဉ္စဒါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ကိုးခု၊ မဂ်
စိတ်လေးခု၊ ပေါင်း ၁၄ ပါးဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၅၀၂-မေး အာဝဇ္ဇန်းနှင့် ရံခါကင်း၊ ရံခါမကင်း
သော စိတ်ခုတို့ကို ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ-မနောဒါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဥပေက္ခာသန္တရဏ နှစ်ခု၊
မဟာဝိပါက်စိတ်ရှစ်ခု၊ တိဟိတ်ကာမကုသိုလ်လေးခု၊
ဖိုလ်လေးခုပေါင်း ၁၉ ခုဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၅၀၃-မေး အခါခပ်သိမ်း အာဝဇ္ဇန်းနှင့်ကင်း၍မဖြစ်
သောစိတ်ခုကို သင်္ချာမျှထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ-၅ ပါးဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၅၀၄-မေး ဒုဂ္ဂတိ အဟိတ်၊ သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်
ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား အဘယ်
ကြောင့် အပ္ပနာဇောကို မရပါသနည်း။

ဖြေ-ယင်းပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဝိပါကန္တရာယ် တားမြစ်
သောကြောင့် အပ္ပနာဇောကိုမရပါ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +
၅၀၅-မေး ဒုဂ္ဂတိ၊ သုဂတိ၊ ဒွိဟိတံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်
အဘယ်ကြောင့် ကြိယာဇောကို မရပါ
သနည်း။

ဖြေ-ယင်းပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပ္ပနာဇောကို မရသော
ကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်မရှိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်စိတ် မရှိ
သောကြောင့်ကြိယာဇောကိုမရပါ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +
၅၀၆-မေး ဒွိဟိတံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ဉာဏဝိပ္ပယုတ်နှင့်
ပဋိသန္ဓေနေခဲ့သောကြောင့် မဟာဝိပါက်
ဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ် လေးခုကို ရတန်စေ၊
သုဂတိ အဟိတံ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အဘယ်
ကြောင့်ရပါသနည်း

ဖြေ-သုဂတိအဟိတံပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာကားမဟာဝိပါက်
ဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ် လေးခုကို ပဋိသန္ဓေအခါက မရပါ၊
ပဝတ္တိအခါ၌အထူးထူးသောကံကြောင့်တဒါရုံ၏အဖြစ်
ဖြင့် ရပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +
၅၀၇-မေး သုဂတိအဟိတံပုဂ္ဂိုလ်သည် အထူးထူး
သော ကံကြောင့် ပဝတ္တိ အခါ မဟာ
ဝိပါက်ဉာဏဝိပ္ပယုတ်ကို ရပါမူ သုဂတိ
အဟိတံ၊ ဒွိဟိတံပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်လုံး

ကိုလည်းပဝတ္တိအခါအထူးထူးသောကံ
ကြောင့် ဥာဏသမ္ပယုတ် မဟာ ဝိပါက်
လေးခုကိုလည်း ရသင့်သည် မဟုတ်ပါ
လော၊ အဘယ်ကြောင့်မရပါသနည်း။

ဖြေ-ယင်းတို့၏ မူလပဋိသန္ဓေသည် ဥာဏ် ကင်း
သဖြင့် မိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဥာဏသမ္ပယုတ်မဟာ
ဝိပါက်ကိုမရနိုင်ပါ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၅၀၈-မေး ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အားအဘယ်ကြောင့်
ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကိုမရပါသနည်း။

ဖြေ-အနုသယကိုအကြွင်းအကျန်မရှိအလုံးစုံကိုပယ်
သဖြင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ်တရားတို့သည်လည်း အနု
သယတို့နှင့်တကွ ချုပ်ပျောက်ရလေသောကြောင့် မရ
ပါ။ ။ပရမတ္ထဒီပနီ။

+ + +

၅၀၉-မေး အနာဂါမ်၊ရဟန္တာတို့အားကြောက်ခြင်း
မှ၊ မရှိ သင်္ဂဟအထောက်ပြ၍ ဖြေပါ။

ဖြေ-ကြောက်ခြင်းဟူသည် ဒေါသမူစိတ္တဗျူဟ်ဖြစ်၍
ယင်း ဒေါသမူစိတ္တဗျူဟ်၏ အနာဂါမ်၊ရဟန္တာတို့၌ မရ
ကြောင်းကို—

အနာဂါမ်နောပနပဋိသန္ဓေဝနာနိနုလန္တန္တိ၊ နိဏာသ
ဝါနံ ပန ကုသလာ ဣသလဝေနာနိ နုလန္တန္တိ၊ ဟုဆို
သောကြောင့် ကြောက်ခြင်းမရှိပါ။

၅၁၀-မေး ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏သန္တာန်၌ ကုသိုလ်
တရား အခါခပ်သိမ်း မရှိဟု မှတ်ရမည်
လော။

ဖြေ-ရှိပါသေးသည်။ ရဟန္တာတို့ကား ပုထုဇဉ်ဘဝ
က ဖြစ်စေအပ်သော သမာပတ်တို့သည် မဝင်စားသေး
သမျှကာလပတ်လုံး ကုသိုလ်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ဝင်စား
သော ကာလမှ ကြိယာဖြစ်ပါသည်။

ခဏသဝဿ ပုထုဇနကာလေ နိဗ္ဗတ္တိဘသမာပတ္တိ ယာဝ
န နိ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ တာဝ ကုသလဝစ၊ သမာပန္နကာလေ ကြိယာ
ဟောတိ။ ။ အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၅၁၁-မေး အောက် ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့
အားအဘယ်ကြောင့် ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်
ဝိစိကိန္နာဇောငါးခုတို့ကိုမရပါသနည်း။

ဖြေ-သောတာပတ္တိ မဂ်ဖြင့်သာလျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ
ဝိစိကိန္နာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့် မရပါ။ ။ ဇိုကာကျော်။

+ + +

၅၁၂-မေး လောကုတ္တရာ ဇော တို့သည် အရိယာ
ပုဂ္ဂိုလ် ရှစ်ယောက် တို့အား အဘယ်
ကြောင့် အသီးအသီးဖြစ်ရပါသနည်း။

ဖြေ-မဂ်စိတ်တို့သည်တခုသော ဝိတ္တက္ခဏာရှိသည်၏
အဖြစ် ဖြင့်မိမိတို့၏ ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်မှတစ်ပါး အခြားသော

ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌မဖြစ်ခြင်းကြောင့်မဂ်စိတ်လေးခုကား အသီး
အသီးဖြစ်ရပါသည်။

အထက် အထက် ဖြစ်သော ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် တို့၏
လည်း အောက်,အောက်ဖြစ်သော သမာပတ်တို့၏ငြိမ်း
ခြင်း၏အဖြစ်သို့ရောက်သောကြောင့် ဖိုလ်စိတ်လေးခုတို့
သည်လည်းအသီးအသီးသာဖြစ်ရပါသည်။ဋီကာကျော်

+ + +

၅၁၃-မေး ကာမဘု၌ ဝိထိစိတ်ရှစ်ဆယ်လုံးကို အ
ဘယ်ကြောင့်ရပါသနည်း။

ဖြေ-ခြောက်ပါးသော ခွါရတို့သည်၎င်း, အသုံးသုံး
သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်းကာမဘု၌ ရှိကြသောကြောင့်
ဝိထိစိတ်ရှစ်ဆယ်လုံးရပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၅၁၄-မေး ရူပဘု, အရူပဘုတို့၌ ဒေါသမူဒွေးကို
အဘယ်ကြောင့် မရပါသနည်း။

ဖြေ-ဒေါသသည် အခါခပ်သိမ်း နှိဝရဏကိစ္ဆာတပ်
လေသည်။တရံတဆစ်မျှ နှိဝရဏမှကင်းသော အပိုက်
အတံ့အားဖြင့်မဖြစ်သောကြောင့်ရူပ,အရူပဘုတို့၌ မရ
နိုင်ပါ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၁၅-မေး တဒါနုစိတ်တို့သည် အဘယ်ကြောင့်ရူပ
ဘု၌မဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ-အရာဌာန မဟုတ်သောကြောင့် မဖြစ်ပါ။ ။
အဋ္ဌာနတ္တာ။ ။သင်္ခေပ။

+ + +

၅၁၆-မေး ရူပဘု်စိတ်ရကိုဆိုသော ပါဠိဝယ်ပဋိဃာ
ဇဝန တဒါရမ္မဏ ဝဇ္ဇိတာနိ ဟူသော
ပါဠိ၌ တဒါရမ္မဏအရ တဒါရုံတဆယ်
တပါးလုံးကိုကြည့်ရမည်လော။

ဖြေ-သန္တိရဏ သုံးခုမှာ သန္တိရဏကိစ္စ တပ်ခိုက်
ရူပဘု်၌ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ တဒါရုံကိစ္စတပ်ခိုက်သာမဖြစ်
နိုင်ပါ။သို့ဖြစ်၍သရုပ်အားဖြင့် မဟာဝိပါက်စိတ်ရှစ်ခုကို
သာ ကြည့်ရပါသည်။

+ + +

၅၁၇-မေး သန္တိရဏ သုံးခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခုတို့
သည် အဘယ်ကြောင့် အရူပဘု်၌မဖြစ်
နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ-အရူပဘု်၌ ပဉ္စဒါရဏိ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း၊ တ
ဒါရုံကိစ္စမရှိခြင်းကြောင့်၎င်း မဖြစ်နိုင်ပါ။ ။ဋီကာကျော်

+ + +

၅၁၈-မေး သောတာပတ္တိမဂ်သည် အဘယ်ကြောင့်
အရူပဘု်၌မဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ-ပရတော ဃောသ တည်းဟူသောအကြောင်း
မရှိသောကြောင့်မဖြစ်ပါ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၅၁၉-မေး ဟသိတုပ္ပါန် စိတ်သည် အဘယ်ကြောင့်
အရူပဘုၚ် မဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ-ရူပကာယ ၏ မရှိခြင်းကြောင့် မဖြစ်ပါ။ ။
ဋီကာကျော်။

+ + +

၅၂၀-မေး ရူပါဝစရစိတ်တို့သည် အဘယ်ကြောင့်
အရူပဘုၚ် မဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ-အရူပဗြဟ္မာတို့ကား ရုပ်၌တပ်ခြင်းကင်းသော
ဘာဝနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်ထိုရုပ်လျှင် အာရုံရှိကုန်သော
ရူပဈာန်တရားတို့၌လည်း တပ်ခြင်း၏ မရှိသောကြောင့်
အရူပဘုၚ်မဖြစ်နိုင်ပါ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၅၂၁-မေး ရူပဗြဟ္မာဘုၚ်အနိဋ္ဌာရုံမရှိသောကြောင့်
အကုသလဝိပါက် စက္ခုဝိညာဏ်၊ သော
တဝိညာဏ်၊ သဗ္ဗင်္ခိန္တု၊ သန္တိရဏ လေး
ခုကို မရနိုင်သည် မဟုတ်ပါလော၊ အ
ဘယ်ကြောင့် ယင်းစိတ်လေးခုကို ရနိုင်
ပါသနည်း။

ဖြေ-ရူပဘုၚ်အနိဋ္ဌာရုံမရှိသော်လည်းရူပဘုၚ်နေ၍
ဤလူ့ဘုၚ်သို့ကြည့်သောဗြဟ္မာအားအနိဋ္ဌာရုံကိုအာရုံပြု
နိုင်သောကြောင့် ရနိုင်ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၅၂၂-မေး အသညသတ် ဗြဟ္မာတို့အား အဘယ်
ကြောင့် အလုံးစုံသော စိတ်တို့ကိုမရပါ
သနည်း။

ဖြေ-ဘာဝနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပယ်အပ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်မရပါ။ ။သင်္ခေပ။

+ + +

၅၂၃-မေး အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ် တို့ကို ပြဆိုရာ၌
'သတ္တ သဒ္ဓါဖြင့် မဆိုမူ၍ အသညသတ်
ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြဆိုရာ၌ 'အသညသတ္တ'ဟု
အဘယ်ကြောင့် 'သတ္တ'သဒ္ဓါဖြင့် အထူး
ပြု၍ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ-အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား နာမ်တရား မရှိ
ရပ်သက်သက်သာရှိရကား သတ္တဝါ ဟုတ်လေသလော
မဟုတ်လေသလောဟု ယုံမှားဘွယ် ရှိသော ကြောင့်
'သတ္တ'သဒ္ဓါဖြင့် အထူးပြု၍ဆိုပါသည်။
ဝိထိပိုင်း ပြီးပါပြီ။

ဘုံပိုင်း

၅၂၄-မေး အဘယ်ကြောင့် ဘုမ္မည်ပါသနည်း။ ၀စ
နတ္တနှင့် တကွ ပြပါ။

ဖြေ-သတ္တဝါတို့၏ ဖြစ်ရာ အရပ် ဖြစ်သောကြောင့်
ဘုမ္မည်ပါသည်။

ဘဝန္တိ သတ္တာ ဧတ္ထာတိ ဘူမိ။ ။ ၀စနတ္တ။

၅၂၅ - အဘယ်ကြောင့် ဝိထိမုတ္တသင်္ဂဟ မည်သနည်း။

ဖြေ- ဝိထိမုတ်ဖြစ်ကုန်သော ပဋိသန္ဓေစိတ်၊ ရုတိစိတ် ကိုယ်ကို ရေတွတ်ရာ၊ ရေတွက်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဝိထိမုတ္တသင်္ဂဟမည်ပါသည်။

+ + +

၅၂၆ - မေး သင်္ဂဟပါဌ၌ သန္တိယံဟု ပဋိသန္ဓေအခါ ကိုသာဆိုပါသျှင် ရုတိအခါကို အဘယ်ကြောင့် ယူရပါသနည်း။

ဖြေ- ပဋိသန္ဓေအခါ နှင့် နီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပဋိသန္ဓေအခါကို ယူသဖြင့် ရုတိအခါကိုလည်း ယူရပါသည်။

တနည်း . သန္တိယံဟု ဆိုခြင်းသည် ပဌာနနည်း၊ ဥပလက္ခဏနည်းဖြင့်သာဆိုခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ရုတိအခါကိုလည်း ယူနိုင်ပါသည်။ ။ ဖော်ပြပါ။

+ + +

၅၂၇ - မေး ဤဝိထိမုတ္တသင်္ဂဟ၌ စတုက္ကလေးမျိုးရှိခဲ့ရာ လေးမျိုးလုံးပင် မချွတ်ထိမုတ္တသင်္ဂဟမည်ပါသလော။

ဖြေ- မမည်ပါ။ ပဋိသန္တိစတုက္က၊ မရဏပုပ္ဖတ္တိ စတုက္ကနှစ်ပါးသာမချွတ်ထိမုတ္တသင်္ဂဟမည်ပါသည်။ ဘူမိစတုက္ကကား ထို စတုက္ကနှစ်ပါးတို့၏ ဖြစ်ရာကိုပြသည်။ ကမ္မ

စတုတ္ထမှာအကြောင်းကိုပြဆိုသည်ဖြစ်ပါ၍ယင်၊ စတုတ္ထ
နှစ်ပါးသည် ဥပစာအားဖြင့် ဝီရိယမုတ္တသင်္ဂဟမည်သည်။

+ + +

၅၂၈ မေး အဘယ်ကြောင့်အပါယ်မည်ပါသနည်း၊
ဝစနတ္ထလည်းပြုခဲ့ပါ။

ဖြေ-ကုသိုလ်ကောင်းမှုမှ ကင်းသောကြောင့်၎င်း၊
ချမ်းသာသုခကို သာယာခြင်းမှကင်းသောကြောင့်၎င်း၊
အပါယ် မည်ပါသည်။

ဝစနတ္ထကား ဇေတိဗ္ဗမသ္မာသုခန္တိအယော၊ အာယန္တိ
ဇေတသ္မာ သုခါနီတိ အာယော၊ အယာအပေတော အပါ
ယော၊ အာယာအပေတောအပါယော။ ။ သာရတ္ထဒီပနီ၊

+ + +

၅၂၉-မေး အဘယ်ကြောင့် နိရယမည်ပါသနည်း၊
ဝစနတ္ထလည်းပြုခဲ့ပါ။

ဖြေ-ချမ်းသာမှ ထွက်မြောက် တတ်သောကြောင့်
၎င်း၊ ချမ်းသာသုခကို သာယာခြင်းမရှိသောကြောင့်၎င်း
နိရယ မည်ပါသည်။

ဝစနတ္ထကား အယတော သုခတော နိဂ္ဂတောတိ။ ။
နိရယော။ ။ ဝိကာကျော်။

နတ္ထိ ဧတ္ထ အဿာဒ သညိတော အနုယာတိနိရယော။ ။
ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ။

+ + +

၅၃၁-မေး အဘယ်ကြောင့် ဒုဂ္ဂတိ မည်ပါသနည်း၊
ဝစနုတ္တလည်း ပြုခဲ့ပါ။

ဖြေ-ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ ဖြစ်ရာ ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊
မကောင်းမှုကံကြောင့် ဖြစ်သောဂတိ ဖြစ်သောကြောင့်
၎င်း ဒုဂ္ဂတိ မည်ပါသည်။

ဝစနုတ္တကား — ဒုက္ခဿ ဂတိ ပဋိသရဏန္တိ ဒုဂ္ဂံသိ၊
ဒေါသဗဟုလတာယဝါ ဒုဋ္ဌေန ကမ္မုနာ နိဗ္ဗိတ္တာ ဂတိ
ဒုဂ္ဂတိ။ ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ။

+ + +

၅၃၁-မေး အပါယ်လေးဘုံကို ပြဆိုရာ၌ ငရဲနှင့်အ
သုရကာယ်တို့ကားဘုံအသီးအခြားရပါ
၏ တိရစ္ဆာန်နှင့် ပြိတ္တာတို့ကားဘုံအသီး
အခြားမရှိခဲ့၊ အဘယ်ကို တိရစ္ဆာန် ဘုံ
အသုရကာယ်ဘုံဟု ယူရမည်နည်း။

ဖြေ-တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်ကိုသာ ယူရ
ပါသည်။ ဒိကာကျော်။

+ + +

၅၃၂-မေး အဘယ်ကြောင့် တိရစ္ဆာန် မည်ပါသ
နည်း၊ ဝစနုတ္တနှင့်တကွပြုခဲ့ပါ။

ဖြေ-မဂ် ဖုလ္လမကပ် သောင့်ဖြတ် ဇီလာ သွားတတ်
သောကြောင့် တိရစ္ဆာန် မည်ပါသည်။

ဝစနုတ္တကား — တိရောအပ္ပိတာတိ တိရစ္ဆာနာ။

၅၃၃-မေး အဘယ်ကြောင့် ပြိတ္တာ မည် သနည်း၊
ဝစနုတ္တလည်းပြုခဲ့ပါ။

ဖြေ-ချမ်းသာသုခမှ ဝေးစွာ ဖြစ်တတ်သောကြောင့်
ပြိတ္တာ မည်ပါသည်။

ပကဋ္ဌေနသုခတောဣဘာဂတာတိပေတာ။ ဝစနုတ္တ၊

+ + +

၅၃၄-မေး အဘယ်ကြောင့် အသုရာမည်ပါသနည်း၊
ဝစနုတ္တလည်းပြုခဲ့ပါ။

ဖြေ-စည်းစိမ်ချမ်းသာ မြူးထူးခြင်း စသည်တို့ဖြင့်
မထွန်းပတ်တတ်သောကြောင့် အသုရာ မည်ပါသည်။

နသုရန္တိဣဿရိယကိဋ္ဌာဒီဟိ နဒိဗ္ဗန္တိတိအသုရာ။ ။
ဝစနုတ္တ။

+ + +

၅၃၅-မေး အသုရာသည် နတ်အသုရာ၊ ပြိတ္တာအသု
ရာဟု နှစ်မျိုးရှိခဲ့ရာ ဤအရာ၌ အဘယ်
ကြောင့် အသမ္ပ အသုရာ ကိုသာ ယူရ
မည်နည်း။

ဖြေ-နတ်အသုရာတို့ကား တာဝတိံသာ နတ်ဘုရား
အကြီးဝင်ကြသောကြောင့် ပြိတ္တာအသုရာကိုသာယူရပါ
သည်။ ။ ငိုကာကျော်။

+ + +

၅၃၆-မေး အဘယ်ကြောင့် မနုဿမည်ပါသနည်း၊
ဝစနုတ္တလည်းပြုခဲ့ပါ။

ဖြေ- မြတ်သောစိတ်ရှိသောကြောင့်၎င်း- အကြောင်း
ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကို သိတတ်သောကြောင့်၎င်း၊
အကျိုးရှိသည် မရှိသည်ကို သိတတ်သော ကြောင့်၎င်း၊
ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကိုသိတတ်သောကြောင့်၎င်းမနုဿ
မည်ပါသည်။

ဝေဓနတ္ထကား-..... မနောဥဿန္တံ ဇေတသန္တိမနုဿ၊
ကာရဏာ ကာရဏံ အတ္ထာနတ္ထံဝါ ကုသလာ ကုသ
လံဝါ မနန္တိ ဇာနန္တိဘိ မနုဿ။

၅၃၇-မေး ပုထုဇဉ် သက်သက် ကိုသာ ရကောင်း
သောဘုရား အရိယာ သက်သက် ကိုသာ
ရကောင်းသောဘုရား နှစ်ပါးစုံ ရကောင်း
သောဘုရားတို့ကိုအသီးအသီးပြပါ။

ဖြေ- ပုထုဇဉ်သက်သက်ကိုသာ ရသောဘုရားအ
ပါယ်ဘုံအသညသတ်ဘုံဖြစ်သည်။ အရိယာသက်သက်
ကိုသာရသောဘုရားအသုဒ္ဓါဝါသ၅ဘုံဖြစ်သည်။ နှစ်ပါး
ပုံရသောဘုရားကမသုဘတိရဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသအသည
သတ်၅ ဦးသော ရူပဝသဘုံ၊ အရူပ ၄ဘုံဖြစ်ပါသည်။

၅၃၈-မေး အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ မှီ စွန့်ဟုခေါ်ပါ သ
နည်း။ ဝေဓနတ္ထကလျှင်ပြပါ။

ဖြေ- ပရိသန္ဓေအာဇာနည် ကလေးသောသူကို စွန့် ဟု
ခေါ်ပါသည်။

ဝေဓနတ္ထကား- ဇာဘိသာ အဒ္ဓော ဇဗ္ဗော။

၅၃၉-မေး အန္တိမ, ဇလောဗုဒ္ဓ ဖြစ်ကြကုန်သော အသုံး
စုံသော အဟိတ်, နိဟိတ်, တိဟိတ် ပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည် ပဋိသန္ဓေဇာတိနှင့် စက္ခု မဖြစ်ကြ
သည်ချည်းသာ ဖြစ်သောကြောင့် ဇစ္စန္ဒ
အရ အဘယ်သို့ မှတ်ရမည်နည်း။

ဖြေ-အန္တိမ, ဇလောဗုဒ္ဓဖြင့် ပဋိသန္ဓေ နေကုန်သော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သတ္တမသက္ကာဟန္တိစက္ခုဖြစ်သင့်ပါလျက်
အကုသိုလ်ကံ ဖြစ်သောကြောင့် စက္ခုမဖြစ်ပါက ဇစ္စန္ဒ
မည်ပါသည်။ သံသေဒဇ, ဥပပါတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဋိ
သန္ဓေဇာတိပင်လျှင် စက္ခုနှင့်တကွ ဖြစ်မြဲသာ ဖြစ်ပါ
လျက်မဖြစ်ခြင်းသည် ဇစ္စန္ဒ မည်ပါသည်။

+ + +

၅၄၀-မေး အာယုပရိစ္ဆေဒကို ပြဆိုရာ၌ နတ်, ဗြဟ္မာ
တို့၏ အသက်တမ်းကိုသာ ပြဆို၍ အပါယ်
ဘုံသားနှင့် လူ့ ဝိနိပါတိက အသုရာ
တို့၏ အသက်တမ်းကို အဘယ်ကြောင့်
မဆိုပါသနည်း။

ဖြေ-ယင်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား အသက်တမ်း အမြဲမရှိ
သောကြောင့် မပြဆိုပါ။

+ + +

၅၄၁-မေး အဘယ်ကြောင့် အသက်တမ်း မမြဲ ပါ
သနည်း။

ဖြေ-ယင်းပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကံသာပေးကာဖြစ်၍ အချို့ကား အလွန်အသက်ရှည်ကြပါသည်။ အချို့ကား အလွန်အသက်တိုကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် အသက်တမ်းမမြဲပါ။ ဗိုကာကျော်။

+ + +
၅၅၂-မေး တေသုဗြဟ္မာပါရိသဇ္ဇာနံဒေဝါနံကပ္ပဿ
နွ၊ ကပ္ပဿ အရ အဘယံ၊ ကြောင့် အဘယံ
ကပ်ကို ယူရမည်နည်း။

ဖြေ-ပဋ္ဌမဈာန်သုံးဘုံတို့ကား တရသောကပ်၌မပျက်စီးခြင်းမရှိသဖြင့် ပြည့်စုံသောမဟာကပ်၌မဖြစ်သင့်သောကြောင့် အသေပျောက် ကပ်ကိုသာ ယူရပါသည်။ ဗိုကာကျော်။

+ + +
၅၅၃-မေး ဒုတိယဈာန်ဘုံကစ၍ ကပ္ပအရအဘယံ
ကပ်ကို ယူရမည်နည်း။

ဖြေ-ဒုတိယဈာန်ဘုံကစ၍ ဒုတိယကပ်၊ အထက်သောဗြဟ္မာဘုံတို့၌ မဟာကပ် ကိုသာယူရပါသည်။

+ + +
၅၅၄-မေး ပဋိသန္ဓိ ဘဝ၌ တထာ စာန မာနသံ
စသော ဂါထာဖြင့် ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ ဂုတိ
စိတ်တို့သည် တရသော ဘဝ၌ ဘူမိ၊
ဇာတိ၊ သစ္စယုတ္တဓမ္မ၊ သင်္ခါရ၊ အာရုံအား
ဖြင့် တူညီဆိုသော စကားကို အမြဲမှတ်
သင့်၊ မှတ်သင့် ထောက်ချင့်၍ ဖြေဆိုပါ။

ဖြေ-အာဂန္တုကဘဝင်ကျသောဝီထိ၌ အာဂန္တုက
ဘဝင်ဝိတ်သည်ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့်အာရုံမတူသောကြောင့်
အမြဲမမှတ်သင့်ပါ။ ယေဘုယျနည်းအားဖြင့် ဆိုသည်ဟု
မှတ်ပါ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၅၄၅-မေး အဘယ်ကံသည် ဇနကကံ မည်ပါသ
နည်း၊ ဝစနုတ္တနှင့်တကွပြပါ။

ဖြေ-ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ကုသုတ္တာရုပ်၊ ပဝတ္တိ နာ
မက္ခန္ဓာ ကုသုတ္တာရုပ်တို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်၊
အကုသိုလ်ကံသည် ဇနကကံ မည်ပါသည်။ ဇနယ တိ
တိ ဇနကံ။ ။ဝစနုတ္တ။

+ + +

၅၄၆-မေး အဘယ်ကံသည် ဥပထမ္ဘကကံ မည်
ပါသနည်း။

ဖြေ-ဇနကကံ၏အကျိုးကို ငြိမြို့ခိုင်ခံ့တည်တံ့လေ
အောင်ပဝတ္တိအခါ၌ထောက်ပံ့တတ်သော ကုသိုလ်ကံ
အကုသိုလ်ကံသည် ဥပထမ္ဘကကံ မည်ပါသည်။

+ + +

၅၄၇-မေး အဘယ်ဥပထမ္ဘကကံက အဘယ်ဇနက
ကံ၏အကျိုးကို ထောက်ပံ့ပါသနည်း။

ဖြေ-ကုသိုလ်ဇနကကံ၏အကျိုးကို ကုသိုလ်ဥပထမ္ဘ
ကကံကထောက်ပံ့ပါသည်။ အကုသိုလ်ဇနကကံ၏အကျိုး

ကိုအကုသိုလ် ဥပထမ္မကကံကထောတ်ပံ့ပါသည်။ ။
ဇော်မဉ္ဇူ။

+ + +

၅၄၈-မေး အဘယ်ကံသည် ဥပဇိဋ္ဌကကံ မည်ပါသနည်း။

ဖြေ-ဇနကကံ၏ အကျိုး မဖွံ့ဖြိုးဘဲ ညှိုးနွမ်း လေအောင် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းတတ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံသည် ဥပဇိဋ္ဌကကံ မည်ပါသည်။

+ + +

၅၄၉-မေး အဘယ်ဥပဇိဋ္ဌကကံက အဘယ်ဇနကကံ၏ အကျိုးကို နှိပ်စက်ပါသနည်း။

ဖြေ-ကုသိုလ်ဥပဇိဋ္ဌကကံက အကုသိုလ်ဇနကကံ၏ အကျိုးကို၊ အကုသိုလ်ဥပဇိဋ္ဌကကံက အကုသိုလ်ဇနကကံ၏ အကျိုးကိုနှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းတတ်ပါသည်။ ။အင်္ဂုတ္တိုရ် အ ကထာ။

+ + +

၅၅၀-မေး အဘယ်ကံသည် ဥပဃာတကကံ မည်ပါသနည်း။

ဖြေ-ဒုဇ္ဈလ ဖြစ်သော ဇနကကံ၏ အစွမ်း သတ္တိကို ဖြတ်အောင်ဖြတ်၍ပုခို သနွေ၊ ပဝတ္တိအကျိုး နှစ်မျိုးလုံးကို ပေးသောကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံသည် ဥပဃာတကကံ မည်ပါသည်။

+ + +

၅၅၁-မေး အဘယ်ဥပဿာတကကံက အဘယ် ဇနကကံ၏ သတ္တိကိုဖြတ်ပါသနည်း။

ဖြေ-ကုသိုလ်ဥပဿာတကကံက အကုသိုလ်ဇနကကံ၏သတ္တိကိုဖြတ်ပါသည်။ အကုသိုလ် ဥပဿာတကကံက ကုသိုလ်ဇနကကံ၏သတ္တိကိုဖြတ်ပါသည်။

+ + +

၅၅၂-မေး ဇနကကံ၊ဥပဿာတကကံနှစ်ပါးတို့သည် ပဋိသန္ဓေ အကျိုးကို ပေးကြ သည်ချည်း ဖြစ်၍ ထိုကံနှစ်ပါးတို့၏ အထူးကို အဘယ်သို့မှတ်ရမည်နည်း။

ဖြေ-ဇနကကံသည်ကံတပါး၏အကျိုးကို မဖြတ်မူ၍ အကျိုးပေးပါသည်။ဥပဿာတကကံသည် ကံတပါး၏ အကျိုးကိုဖြတ်၍အကျိုးပေးပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၅၅၃-မေး အဘယ်ကံသည်ဂရုကံမည်ပါသနည်း။

ဖြေ-အကုသိုလ်အရာ၌ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ၊ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ၊အကြိယဒိဋ္ဌိဟူသောမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြီးသုံးပါး၊ပဉ္စနန္တရိယကံ ငါးပါး ကုသိုလ်အရာ၌ မဟဂ္ဂုတ်ကံ ကိုးပါးသည် ဂရုကံ မည်ပါသည်။

+ + +

၅၅၄-မေး ကုသိုလ်အရာ၌ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်သာ ဂရုကံ မည်သင့်သည် မဟုတ်ပါ၊ လော၊အသို့နည်း။ ။ဋီကာကျော်။

ဖြေ - ဤ၌ ပဋိသန္ဓေအခါ အကျိုးပေးသောအစဉ်ကို ဆိုသောအရာဖြစ်၍ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်သည် ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို မပေးနိုင်သောကြောင့် ဂရုကံ မမည်သင့်ပါ။

၅၅၅ - မေး ဆိုခဲ့ ပြီး သော ကံ တို့သည် အဘယ်ကြောင့် ဂရုကံ မည်ပါသနည်း။

ဖြေ - တပါးသောကံတို့သည်မတားဆီး၊ မပျက်ဆီးနိုင်သည်ဖြစ်၍ ဘဝိ၏အခြားမဲ့၌ ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို မချပေးလတ္တံ့ ဖြစ်သောကြောင့် ဂရုကံ မည်ပါသည်။
ဒိုကာကျော်။

၅၅၆ - မေး မဟဂ္ဂုတ်ကံကို တပါးသောကံတို့မတားမြစ် နိုင်သောကြောင့် ဂရုကံ မည်၏ဆိုသော် တိဿ ဗြဟ္မာကြီးသည် အထက်ဘုံ၌ ဖြစ်ခြင်း၌၊ ဗျားအင်ပြီးသော သမာပတ်ရှိပါလျက် ရဟန္တာမထေရ်ကြီးများ တောင်းပန်သောကြောင့် ဤလူ့ဘုံဝယ် မောဂ္ဂလိပုဏ္ဏားမ၏ ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည် မဟဂ္ဂုတ်ကံကို ဖြစ်၍ ကာမာဝစရကံက အကျိုးပေးသည် မဟုတ်ပါလော၊ ဖြေပါ။

ဖြေ သိ - ဗုဒ္ဓဂုဏ်သုံးစောင်အလိုအားဖြင့် ကာမဘုံ၌ တပ်နှံသက်တတ်သောနိကန္တိ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖျာန်မှ

ယုတ်လျောသောကြောင့်ကာမဘု၌ ပဋိသန္ဓေနေသည် ဟု မှတ်ရပါမည်။

ကေဓိ ဆရာကြီးများ အလိုအားဖြင့် ကာမဘု၌ ဖြစ်ခြင်းကို တောင့်တသောစေတောပဏိဓိသည် မဟဂ္ဂုတ်ကံကိုတားမြစ်၍ ကာမာဝစရကံ၏အကျိုးပေးခွင့်ကို ပြုသည်ဟုမှတ်ရပါသည်။ ။သာရတ္ထဒီပနိဋီကာ။

+ + +

၅၅၇-မေး အဘယ်ကံသည် အာသန္နကံ မည်ပါသနည်း။

ဖြေ-အာသန္ဓေ အနံဿရိကံ အာသန္နံ၊ အာသန္ဓေကထံဝါအာသန္နံ။ ။ဟူသောဝစနတ္ထနှင့်အညီရှေ့အဖို့၌ ပြုအပ်သည်ဖြစ်၍သေကာနီးကာလ၌အောက်မေ့အပ်သော ကုသိုလ်၊အကုသိုလ်ကံသည်၎င်း၊ သေကာနီးမှ ပြုအပ်သောကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံသည်၎င်း အာသန္နကံ မည်ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၅၅၈-မေး အဘယ်ကံသည်အာရိန္နကံမည်ပါသနည်း

ဖြေ-အာပုနုပ္ပုနံ စယိတဇ္ဇန္တိ အာရိန္တံ။ ။ဟူသောဝစနတ္ထနှင့်အညီ အမြဲမပြတ်ပြုအပ်သော ကုသိုလ်ကံ၊အကုသိုလ်ကံသည်၎င်း၊တကြိမ်ပြုပြီး၍ အဖန်တလဲလဲမပြတ် ဖြစ်အောက်မေ့အပ်သောကုသိုလ်ကံအကုသိုလ်ကံသည်၎င်း အာရိန္တကံမည်ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၅၅၉-မေး အာသန္နကံ၊ အာစိဏ္ဏကံ နှစ်ပါးသည်
အာစိဏ္ဏကံက အားကြီး ပါလျက် အ
ဘယ်ကြောင့် အာသန္နကံက ရှေးဦးစွာ
အကျိုးပေးနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ-ဥပမာ တခုသောနွားခြံ၌ ဆုံးမလောက်သော
နွား၊အားကြီးသောနွားများ ရှိပါငြားလည်းခြံဝင် နေံ
ကျ၍ခြံဝ၌အိပ်နေသောနွားအိုကြီးသည် နံနက်ခြံမှထွက်
သောအခါခြံဝနှင့်နီးသောကြောင့် ရှေးဦးစွာထွက်ရသ
ကဲ့သို့၊ ဤအတူ အာစိဏ္ဏကံက အားရှိ ပါသော်လည်း
အာသန္နကံမှာ သေကာနီး ကာလနှင့် နီးသောကြောင့်
ရှေးဦးစွာအကျိုးပေးနိုင်ပါသည်။ ၊ဇိကာကျော်။

+ + +

၅၆၀-မေး အဘယ် ကံသည် ကုသုတ္တာကံ မည်ပါ
သနည်း။

ဖြေ-ကဒိ ယိတ္တာတိ ကတံ၊ ကတဿ ဘာဝေါ
ကုသုတ္တံ။ ၊ဟူသောဝစနုတ္တနှင့်အညီ ဂရုဏံစသောကံ
သုံးပါးမရှိသော် အကျိုးကိုပေးစွမ်းနိုင်သောတကြိမ်တ
ခါပြုကာမျှဖြစ်သောကံသည်ကုသုတ္တာကံမည်ပါသည်။

+ + +

၅၆၁-မေး ဗိဇ္ဇာဗ္ဗစသောကံလေးပါးကို ဇောရုနစ်
ကြိမ်ဖြင့်ဝေဆဲန၍ အကျိုးပေးရာကာလ
ကို အသီးအသီး ပြပါ၊

ဖြေ-ပထမဇော စေတနာသည် ဒိဋ္ဌဓမ္မ ဝေဒနိယကံ မည်၏။ ပစ္စက္ခမျက်မှောက်ဘဝ၌သာ အကျိုးပေးပါသည်။ သတ္တမဇော စေတနာသည် ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယကံ မည်၏။ ဒုတိယဘဝ၌သာ အကျိုးပေးပါသည်။

အလယ်ဇော ငါးချက်စေတနာသည် အပရာပရိယဝေဒနိယကံ မည်၏။ တတိယဘဝကစ၍ နိဗ္ဗာန်ရသည်သာ တိုင်အောင် အမှတ်မရှိသောဘဝ၌ အကျိုးပေးပါသည်။

ရှေးကံသုံးပါးတို့၏ အကျိုးပေးရာကာလကိုလွန်သဖြင့် အကျိုးမပေးအချည်းနှီးသောကံသည် အဟောသိကံ မည်ပါသည်။ ဇောအားဖြင့် ခုနစ်ချက်လုံး၌ ရနိုင်ပါသည်။

+ + +

၅၆၂-မေး သတ္တမဇော စေတနာတခုကိုသာ ဥပပဇ္ဇ ဝေဒနိယကံ ဟု ကောက်မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ-သတ္တမဇောစေတနာကို ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယကံ ဟု ဆိုခြင်းမှာ ယေဘုယျ အားဖြင့်သာ ဆိုပါသည်။ ပစ္စဝေက္ခဏာဇော ငါးကြိမ် ကျသောပီထိ၌ ပဉ္စမဇော စေတနာ သည်လည်း ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယကံ မည်ပါသည်။

“သတ္တဇောစေတနာတိ ဣဒံ ယေဘုယျဂုတ္တိယာ ဝုတ္တံ”
မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၅၆၃-မေး ပထမဇောစေတနာသည် ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို မပေးမူ၍ အဘယ်ကြောင့် ဤဘဝ၌သာ ပဇတ္တိအကျိုးကိုပေးရပါသနည်း။

ဖြေ-အာသေဝနပစ္စည်းကိုမရသောကြောင့် ဤဘဝ
၌သာ ပဝတ္တိအကျိုးကို ပေးရပါသည်။

+ + +

၅၆၄-မေး ဥပပစ္စ ဝေဒနိယကံ သည် ဒုတိယ ဘဝ၌
ပဋိသန္ဓေ အကျိုးကို ပေး သော် ပဝတ္တိ
အကျိုး ကိုကား အဘယ်သို့ မှတ် ရ ပါ
မည်နည်း။

ဖြေ-ဒုတိယဘဝ၌ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ပေးပြီးသော်
ဘဝအရာ၊ အထောင်တိုင်အောင် ပဝတ္တိအကျိုးကို ပေး
နိုင်ပါသည်။ ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို မပေးသော်ကား ပဝတ္တိ
အကျိုးကိုလည်း မပေးနိုင်ပါ။ ၊ ငိုကာကျော်။

+ + +

၅၆၅-မေး တကြိမ်ခွားသတ်သော အကုသိုလ် စေ
တနာသည် ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို တကြိမ်
သာ ပေးနိုင်မည်လော၊ အကြိမ်ကြိမ်ပေး
နိုင်မည်လော၊ ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဖြေ- တကြိမ်ခွားသတ်သော်လည်း စေတနာကား
ပုဗ္ဗစေတနာ စသော အားဖြင့် အထူးထူး အပြားပြား
များသောကြောင့် စေတနာတချက်၊ တချက်၌ ပဋိသန္ဓေ
အကျိုး တကြိမ်၊ တကြိမ်ပေးနိုင်ပါသည်။ စေတနာ တ
ချက်တည်း၌သာ ပဋိသန္ဓေအကျိုး နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ် မ
ပေးနိုင်ပါ။ ၊ ပါရုဇ်ကဏ် အဋ္ဌကထာ။

+ + +

၅၆၆-မေး ပုဗ္ဗစေတနာသည် ပဋိသန္ဓေအကျိုးပေး
နိုင် မပေးနိုင် ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဖြေ-ပေးနိုင်ပါသည်။ ကေဝိဏ္ဏပါတဒါနသို့ဦးကော
စေတနာ ဧဝပဋိသန္ဓိယော နဒေတိ၊ ပုဗ္ဗ, ပစ္ဆိမစေတနာ
ဝသေန သတ္တက္ခတ္တံ သဂ္ဂေ, သတ္တက္ခတ္တံ သေဋ္ဌိ ကုလေ
နိဗ္ဗတ္တော။ ။သံယုတ်အဋ္ဌကထာ။

+ + +

၅၆၇-မေး နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုသော သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့
၏ ဂေါတြဘု စေတနာ, ပစ္စဝေက္ခဏာ
စေတနာတို့သည် ကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေ
အကျိုးကို ပေးနိုင်မည်လော။

ဖြေ-အပ္ပမာဏာ စေတနာ ဝိပါကာနံ ပရိတ္တာရမ္မ
ဏာနံ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယောဟု ဟောတော်မူသော
ကြောင့် ပေးနိုင်ပါသည်။

+ + +

၅၆၈-မေး ဈာန်၏ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော ပရိကံ, ဥပစာ
အနုလုံဂေါတြဘုစေတနာတို့သည် ကာမ
ဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ပေးနိုင်ပါမည်
လော။

ဖြေ-ပေးနိုင်ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၅၆၉-မေး ပါကကာလ ဝသေန၌ ကာလ၏ အရကို
ပြပါ။

ဖြေ-ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၊ ဒုတိယဘဝကာလ၊ တတိယ
ဘဝမှစ၍ နိဗ္ဗာန်ရသည်တိုင်အောင်ကာလ အကျိုးပေး
ရာအခါကို လွန်သောကာလဖြစ်ပါသည်။

၅၇၀-မေး ပါကဌာနဝသေနန္တ ဌာန၏အရကို ထုတ်
ပြပါ။

ဖြေ-အပါယ်ဘုံ ကာမသုဂတိဘုံ ရူပါဝစရဘုံ
အရူပါဝစရဘုံတို့ဖြစ်ပါသည်။ «ဒိကာကျော်»

၅၇၁-မေး ဒါနစသော ကုသိုလ်စေတနာသည် ပဋိ
သန္ဓေအကျိုးကို ပေး၏ဆိုရာ၌ စေတနာ
သည် ခဏ်က မရဏ အားဖြင့် ချုပ်
ပျောက်သွားပြီ မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်
ကလာ၍ အကျိုးပေးပါသနည်း။

ဖြေ-ကုသိုလ်စေတနာကား ချုပ်သွားသော်လည်း
အဗျာကတတရားတို့ကဲ့သို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ် သွားသည်
မဟုတ်ပါ။ နောင်အခါ၌ အကျိုးတရား ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်
လာစေခြင်းငှါမိမိ အလုံးစုံသောအခြင်းအရာနှင့်ပြည့်စုံ
သော ကြိယာဝိသေသ သတ္တိအထူးကို ထိစိတ်အစဉ်
သန္တာန်၌ ထားခဲ့၍ ချုပ်သွားပါသဖြင့် ထိစိတ်အစဉ်
သန္တာန်၌ အစဉ်တစိုက် လိုက်ပါလာသော သြကသက
တုဗ္ဗန္တကမ္မသမ္ဘူ မည်သော ကြိယာဝိသေသသတ္တိအထူး
သည်သာပဋိသန္ဓေစသောအကျိုးကိုဖြစ်စေပါသည်။ ။
(ပရမတ္ထဒီပနီ၌ အကျယ်ဖွင့်ပြပါ)

၅၇၂-မေး ပါဏာတိပါတော၌ ပါဏအရ၊ ပါဏာတိပါတအရ၊ ပါဏာတိပါတိအရ သုံးမျိုးကို ပြပါ။

ဖြေ-ပါဏ အရကား ပရမတ္ထ အားဖြင့် ဇီဝိတိန္ဒြေဝေါဟာရအားဖြင့်သတ္တဝါကိုရပါသည်။ ပါဏာတိပါတအရကား သတ်ခြင်း ပယောဂကို ဖြစ်စေတတ်သောစေတနာကို ရပါသည်။ ပါဏာတိပါတိအရကား ယင်းစေတနာနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရပါသည်။ ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ။

+ + +

၅၇၃--မေး ဇီဝိတိန္ဒြေကို ချရာ၌ ရုပ်၊ နာမ်နှစ်ပါးရှိရာ အဘယ်ဇီဝိတိန္ဒြေကို သိချနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ-နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေကိုကား ချခြင်းငှါမတတ်ကောင်းသောကြောင့် ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကိုသာ သိချနိုင်ပါသည်။ ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ။

+ + +

၅၇၄-မေး ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကိုသာ ချပါက နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ကျန်ရှိရစ်သောကြောင့် အဘယ်သို့လျှင်အသက်သေအံ့နည်း။

ဖြေ-နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေသည်လည်း ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေနှင့်စပ်၍ဖြစ်သောကြောင့် ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေနှင့်အတူသာလျှင် နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေချုပ်ပါသဖြင့် အသက်သေခြင်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ။

၅၇၅-မေး ဇောဝိတိန္ဒြေကို ချသော် ကာလသုံးပါးတို့
တွင် အဘယ် ကာလ၌ ဖြစ်သော ဇောဝိ
တိန္ဒြေကို ချပါသနည်း။

ဖြေ-အတိတ်, အနာဂတ်ဖြစ်သော ဇောဝိတိန္ဒြေကို ကါး
မချကောင်းပါ။ ပစ္စုပ္ပန်သုံးမျိုးတို့တွင် ခဏ ပစ္စုပ္ပန်မှာ
လည်း မိမိသဘောအားဖြင့် ချုပ်လေသောကြောင့် မချ
ကောင်းပါ။ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်, အဂ္ဂါပစ္စုပ္ပန် နှစ်ပါး၌ အကြီး
ဝင်သော ဇောဝိတိန္ဒြေကိုသာ ချရပါသည်။ ပါရာဇိကဏ်
အဋ္ဌကထာ။

+ + +

၅၇၆-မေး ဥဘတောဗျည်းမက ပုရိသအသွင်, တပါး
ကညာနှင့်ပေါင်းဖက်ခါ သန္ဓေပေး မွေး
သည့် သားလျှင်, မချစ်ခင်မကြင်နာ ထို
သား၊ ထိုဗျည်းကို သေအောင်သတ်လျှင်
မိဘသတ်ကံ နှစ်ချက်တွင် ဆုံးဖြတ်ဥာဏ်
ဘယ် နှယ် သက်တယ်-မြွက်ပ ထင်ရှား။

ဖြေ-ဥဘတော ဗျည်းမက ပုရိသ အသွင်, တပါး
ကညာနှင့်ပေါင်းဖက်ခါ သန္ဓေပေး မွေးသည့် သားလျှင်
မချစ်ခင်မကြင်နာ ထိုသား၊ ထိုဗျည်းကို သေအောင်သတ်
လျှင် ဆ, သတ်ကံသည် အချက်တွင် ဆုံးဖြတ်ဥာဏ်သည့်
နှယ်သက်တယ်-မြွက်ကဲ့ ထင်ရှား ။ မနုလည်ဆရာတော်။

+ + +

၅၇၇-မေး ဤဘုံပိုင်း၌ ခုရပါးအရသရုပ်ထုတ်ပြပါ။

ဖြေ-ကာယဝိညာဏ်ရပ်သည် ကာယဒွါရ၊ ဝစီဝိညာဏ်
ရပ်သည် ဝစီဒွါရ၊ တေဘူမကကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်သည်
မနောဒွါရ မည်ပါသည်။ ။အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၅၇၈-မေး မနောဒွါရအရ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်
ကို အဘယ်ကြောင့်မယူရပါသနည်း။

ဖြေ-လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်သည် ကံတပါး၏ကုန်
ခြင်းကိုပြုတတ်သောကြောင့် မယူရပါ။

တေဘူမကမေဝ ဂဟဏံ လောကုတ္တရကုသလဿ ဣဗ္ဗက္ခယ
ကရတ္တာ။ ၊ မုလဋီကာ။

+ + +

၅၇၉-မေး ကာယဒွါရေ ဗာဟုလ္လ ရတ္တိတော၌ အ
ဘယ်ကြောင့် ဗာဟုလ္လသဒ္ဓါကို ဆိုရပါ
သနည်း။

ဖြေ-ကာယကံသုံးပါးသည် ကာယဒွါရ၌သာ ဖြစ်
သည်မဟုတ်။ အပ္ပကနည်းအားဖြင့် ဝစီဒွါရ၌လည်းဖြစ်
သောကြောင့် ဗာဟုလ္လသဒ္ဓါကိုဆိုပါသည်။

+ + +

၅၈၀ မေး ကာယကံသုံးပါးသည် ကာယဒွါရ၊ ဝစီ
ဒွါရ၌သာဖြစ်နိုင်ပါသလော၊ မနောဒွါရ၌
မဖြစ်နိုင်ဟုမှတ်ရမည်လော။

ဖြေ-မဖြစ်နိုင်ပါ။ အကုသလံ ဟိ ကာယကမ္မံ ကာယ
ဒွါရ၊ ဝစီဒွါရေ သုသမုဋ္ဌါတိနမနောဒွါရေ။ ။ အဋ္ဌသာလိနိ

၅၈၁-မေး အကြင်သူသည် ငါးကိုထောင်အံ့သောငှါ
 ဝါးကို သတ်ခြင်း၊ နှိုးကို ဖြာခြင်း၊ မြုံးကို
 ကျစ်ခြင်း စသော အကုသိုလ်ကို ပြုပြီး
 နောက် ရေထဲသို့ လှည့်လည်၍ ထောင်
 ပါသော်လည်း ငါးတကောင်၊ ပုစွန် တ
 ကောင်မျှမမိ၊ ယင်း အကုသိုလ်ကံသည်
 ကာယကံ အကုသိုလ် ဖြစ်၊ မဖြစ် အ
 ကြောင်း ထောက်ချင့်၍ ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဖြေ-ကမ္မပထသို့ မရောက်သောကြောင့် အကုသိုလ်
 ကာယကံမဖြစ်ပါ။ ကာယဒုစရိုက်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ဣဒံ အကုသလ ကာယကမ္မံနာမ ဟောတိ နဟောတီတိ
 နဟောတိ၊ ကသ္မံ ကမ္မပထ အပ္ပတ္တတလ ကေဝလံ ပနကာယ
 ဒုစရိတံ နာမဟောတိ၊ အဋ္ဌသာလိနိ၊

၅၈၂-မေး အကုသိုလ်ကာယကံသုံးပါးသည်ကာယ
 ခွါရ၌ဖြစ်ဟန်ကား ထင်ရှားပါ၏၊ ဝစီခွါ
 ရ၌အဘယ်အခါမျိုး၌ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ-ဤသူ၏အသက်ကိုသတ်လော့၊ ဤသူ၏ဥစ္စာကို
 မိုးလော့စသည်ဖြင့် စေခိုင်းသောအခါအကုသိုလ် ကာ
 ယကံသည် ဝစီခွါရ၌ဖြစ်ပါသည်။

၅၈၃-မေး အကုသိုလ် ကာယကံသည် ကာယခွါရ
 ဝစီခွါရ၌ ဖြစ်သောအခါ ယင်းအကု
 သိုလ် စေတနာ နှင့် တကွ အဘိဇ္ဈာ

ဗျာပါဒ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည်လည်း ထိုက်
သည်အား လျော်စွာ ယှဉ်လျက် ပါရှိကြ
သောကြောင့် ယင်း အဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒ၊
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည် မနောကံ မည်ပါမည်
လော။

ဖြေ-စေတနာ၏အသင်းအပင်းသာဖြစ်၍ ကာယကံ
ဟူသောခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ရောက်ပါသည်။ မိမိတို့မပြဋ္ဌာန်း
အဗ္ဗောဟာရိကမျှသာဖြစ်၍ မနောကံ မမည်ပါ။

စေတနာပက္ခိကာဝါ ဘဝန္တိ၊ ကာယကမ္မ ဝေါဟာရ လာဘာ၊
အဗ္ဗောဟာရိကာဝါ မနောကမ္မ ဝေါဟာရ ဝိရဟာ။ ။ မူလဒ္ဓိကာ။

+ + +

၅၀၄-မေး ဝစီကံ၊ မနောကံတို့ကား မိမိတို့ဆိုင်ရာ
ဒွါရမှတစ်ပါး အဘယ်ဒွါရ၌ဖြစ်နိုင်ကြပါ
သေးသနည်း။

ဖြေ-ဝစီကံကား ကာယဒွါရ၊ ဝစီဒွါရ နှစ်ပါး၌သာ
ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ မနောဒွါရ၌မဖြစ်နိုင်ပါ။ မနောကံ ၃ ပါး
ကား ဒွါရသုံးပါးလုံး၌ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ။ အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၅၀၅-မေး မနောကံ သုံးပါးသည် ကာယ ဒွါရ၊ ဝစီ
ဒွါရတို့၌ ဖြစ်သောအခါ၊ ယင်းမနောကံ
သုံးပါးနှင့် တကွ ဖြစ်သော စေတနာကို
ကာယကံ ဝစီကံဟု ဆိုရ မည် လော
မနောကံဟု ဆိုရမည်လော။

ဖြေ-အဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သာ ပြဋ္ဌာန်းပါသဖြင့် စေတနာကား အဗ္ဗောဟာရိကသာ ဖြစ်သောကြောင့် ကာယကံ၊ ဝစီကံမမည်နိုင်ပါ။ မနောကံသာမည်ပါသည်။

စေတနာပနေတ္ထ အဗ္ဗောဟာရိကတိ ကာယ ခွံရေ၊ ဝစီ ဂ္ဂါဇေသမုဋ္ဌာဝိတာပိ ကာယကမ္မ၊ ဝစီကမ္မန္တံ ခေါဟာရံနုလ တန္တံ၊ အဘိဇ္ဈာဒိဋ္ဌာနုတ္တာ၊ မူလဒီကာ။

+ + +

၅၀၆-မေ: စေတနာသည် မနောကံသာ မည်၏ ဆိုသော်မနောကံ သုံးပါးတို့၏ အသင်း အပင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်သောကြောင့်မနောကံမည်ပါသလော။

ဖြေ-သဘောအားဖြင့်သာ မနောကံ မည်ပါသည်။ မနောကံ သုံးပါးတို့၏ အသင်းအပင်း၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သောကြောင့် မနောကံမည်သည်မဟုတ်ပါ။

သဘာဝေနေဝ သာမနောကမ္မံ၊ နအဘိဇ္ဈာဒိ ပက္ခိကတ္တာ၊ မူလဒီကာ။

+ + +

၅၀၇-မေ: အကုသလ ကမ္မပထ တရား ဆယ်ပါး၌ သုရာပါနကို အဘယ်ကြောင့် မဆိုပါသနည်း။

ဖြေ-သုရာပါနကို “ရသ”ဟုဆိုအပ်သောကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအကျင့်ဖြစ်သောကြောင့်ကာမေသုမိစ္ဆာ

စာရန္တ သင်္ဂြိုဟ် ရေတွက်၍ ဆိုပါသဖြင့် အသီးအခြား
မဆိုပါ။ ။ ဇိကာကျော်။

+ + +

၅၈၈-မေး အမိ၊ အဖတို့သည် သားသမီးတို့ကို ကျိန်ဆဲ
ရာ၌ ဖရသဝါစာဖြစ်၊ မဖြစ် အကြောင်း
ပြ၍ ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဖြေ-နှုတ်ထွက် ကြမ်းထမ်းသော်လည်း စိတ်နူးညံ့
သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဖရသဝါစာ မဖြစ်ပါ။

+ + +

၅၈၉-မေး ဤသူကို ချမ်းသာစွာ အိပ်ပါစေဟုနူးညံ့
သော စကားကိုဆို၍ ကြိုးမိန့် ချသော
တရားသူကြီးအား ဖရသဝါစာဖြစ်၊ မဖြစ်
ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဖြေ-နှုတ်ထွက်ပင် ပြေပြစ်သော်လည်း စိတ်ကြမ်း
ထမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဖရသဝါစာ ဖြစ်ပါသည်။ ။
အဋ္ဌသာလိနီ။

+ + +

၅၉၀-မေး အကုသလ ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးကို
တရားကိုယ် အသီးအသီး ကောက်ပြပါ။

ဖြေ-ကာယကံသုံးပါး၊ ဓမ္မိကံ ၄ ပါးသည် စေတနာ
သာဖြစ်ပါသည်။ မနောကံသုံးပါးတို့တွင် အဘိဇ္ဈာကား
စေတနာနှင့် ယှဉ်သော်လောဘ၊ ဗျာပါဒကားစေတနာနှင့်

ယှဉ်သောဒေါသမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကား စေတနာနှင့်ယှဉ်သော
ဒိဋ္ဌိစေတသိက်ဖြစ်ပါသည်။ ။အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၅၉၁-မေး အကုသလကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးတို့၏
အကြောင်းမူလကိုပြဆိုရာ၌ လောဘနှင့်
ဒေါသကိုသာ ပြဆို၍ အဘယ်ကြောင့်
မောဟကိုသာ မဆိုပါသနည်း။

ဖြေ-မောဟကား သဗ္ဗာကုသလသာဝါရဏ ဖြစ်၍
မောဟဟုဆိုအပ်သောမူလကြောင့်မဖြစ်သော အကုသ
လ ကမ္မပထတရားမည်သည် မရှိသောကြောင့် မောဟ
ဖြင့်အထူးပြု၍မဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၅၉၂-မေး ကာမာဝစရ ကုသိုလ်သည် ပုညကြိယာ
ဝတ္ထု၏ အစွမ်းဖြင့် ဆယ်ပါး အထင်
အရှားရှိပါလျက်အဘယ်ကြောင့်သုံးပါး
ထည်းဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ-ပုညကြိယာဝတ္ထု၏ အစွမ်းဖြင့် ဆယ်ပါးပင်
ရှိသော်လည်း ဆိုက်သည့်အားလျော်စွာ သဘောတူရာ
ပေါင်း၍ရေတွက်ပါက သုံးပါးသာရှိသောကြောင့် အ
ကျဉ်းအားဖြင့်သုံးပါးသာဆိုပါသည်။

+ + +

၅၉၃-မေး ပုည ကြိယာ ဆယ်ပါးကို ဒါန၊ သီလ၊
ဘာဝနာ သုံးပါး၌ အဘယ်သို့ သွင်းမည်
နည်း။သဘောတူရာသွင်း၍ပြပါ။

ဖြေ-အပစာယန, ဝေယျာဝစ္စ နှစ်ပါးကို သိလ၍သွင်း
ပါသည်။ ပတ္တိဒါန, ပတ္တာနုမောဒန နှစ်ပါးကို ဒါန၌
သွင်းပါသည်။ ဓမ္မသဝန, ဓမ္မဒေသနာ, ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ သုံးပါး
ကို ဘာဝနာ၌ သွင်းပါသည်။

+ + +

၅၉၄-မေး အပစာယန, ဝေယျာဝစ္စ နှစ်ပါးကို အ
ဘယ်ကြောင့်သိလ၍ သွင်းရပါသနည်း။
သဘော အားဖြင့် တမျိုးစီ မဟုတ်ပါ
လော။

ဖြေ-အပစာယန, ဝေယျာဝစ္စ နှစ်ပါးသည် စာရိတ္တ
သီလ ဖြစ်သောကြောင့်သိလ၍ သွင်းရပါသည်။
စာရိတ္တသီလ ဘာဝတော။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၅၉၅ မေး ပတ္တိဒါန, ပတ္တာနုမောဒန နှစ်ပါးကို အ
ဘယ်ကြောင့် ဒါန၌သွင်းရပါသနည်း။

ဖြေ-ဒါနသည်လည်း ဣဿာ, မစ္ဆရိယနှင့် ဆန့်
ကျင်ဘက်ဖြစ်သည်။ ပတ္တိဒါန, ပတ္တာနုမောဒန သည်လည်း
ဣဿာ, မစ္ဆရိယနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သဖြင့် ဆန့်ကျင်
ဘက်သဘောချင်းတူသောကြောင့်ဒါန၌သွင်းရပါသည်။

တံ သဘာဝတ္တာ ဒါနဗ္ဗိ ဟိ ဣဿာ, မစ္ဆရောနံ ပဋိပက္ခံ
ဧတေပိ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၅၉၆ မေး ဓမ္မသဝန ဓမ္မဒေသနာ၊ ဗိဗ္ဗိဇုကမ္မသုံးပါး
ကို အဘယ်ကြောင့် ဘာဝနာ၌ သွင်းရ
ပါသနည်း။

ဖြေ-ကုသိုလ်ဓမ္မပွားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဘာဝနာ
၌ သွင်းပါသည်။

ကုသလဓမ္မသေနေတော။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၅၉၇-မေး ပုညကြိယာ ဆယ်ပါးတို့တွင် ဘာဝနာ
ဟူသည် အဘယ် ဘာဝနာကို ယူရမည်
နည်း။

ဖြေ-ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်တို့၌ ၎င်း၊ ခန္ဓာစသည်တို့၌
၎င်း ပရိ သုံးသပ်ခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်
ဖြစ်သော မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာ အပ္ပနာသို့ မရောက်
သော ဂေါပဒိဘု အဆုံးရှိသော စေတနာကို ယူရပါ
သည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၅၉၈-မေး ပတ္တိဝါနအရာ၌ မိမိ၏ကုသိုလ်ကောင်းမှု
အနံ့ကို သူတပါးအား ပေးဝေရာ၌ မိမိ၌
ကောင်းမှုကုသိုလ် ပွား၍ လာမည်လော
ယုတ်လျော့၍ သွားမည်လော၊ ဥပမာ
ဆောင်၍ဖြေပါ။

ဖြေ-ဥပမာ - ဦးခွက်ဘခွက်ကို ထွန်း၍ ထားပါက
လင်းလင်း ဦးခွက်မှ ကူး၍ အရာ၊ အဆောင်မကသေးဘဲ ဦးခွက်

ကိုညှိငြားသော်လည်း ပဌမ ဆီမီးသည် မကုန်သည့်ပြင် အဆက်၊ အဆက်ကူးညှိကြသော ဆီမီးရောင်နှင့်တကွ တပေါင်းတည်းဖြစ်ပြီး အရောင်အလင်း ထိုးပွား၍လာ သကဲ့သို့ ထို့အတူအမျှပေးဝေသောသူအားလည်း ကု သိုလ် မဆုတ်ယုတ်ဘဲ ထိုးပွား ၍ လာ ပါ သည်။ ။ အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၅၉၉-မေး ပုညကြိယာဆယ်ပါးကိုကာယကံစသော သုံးပါးဖြင့် ဝေဖန်၍ပြပါ။

ဖြေ-ဒါန၊ အပစာယန၊ ဝေယျာဝစ္စ သုံးပါးတို့သည် ကာယ ကံ မည်၏။ ဘာဝနာ၊ ပညိဒါန၊ ပတ္တာနုမောဒန၊ ဓမ္မ ဒေသနာလေးပါးသည် စစ်ကံ မည်၏။ သီလ၊ ဓမ္မသဝန၊ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မသုံးပါးသည် မနောကံ မည်၏။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟဒီပနိ။

+ + +

၆၀၀- မေး ပုညကြိယာ ဝတ္ထုကို အစိတ်အပေါင်း ဝစနတ္ထပြုခဲ့ပါ။

ဖြေ- ပုနာတိ သံကိလေသမလတော ပိသောဓေတိ တိ ပုညံ၊ ကတ္တဗ္ဗံ နိဗ္ဗာဓေတဒန္တိ ကြိယံ၊ ဝသန္တိပတိဋ္ဌ ဟန္တိ ဧတ္တာတံဝတ္ထု၊ ပုညေ ကြိယဉ္စတံဝတ္ထုစာတိ ပုည ကြိယာဝတ္ထု။

+ + +

၆၀၁-မေး ရူပါဝစရကုသိုလ်ကံသည် ကာမာဝစရ ကံကဲ့သို့ ကာယကံ စသောအားဖြင့် သုံး

ပါးမပြားမှု၍ အဘယ်ကြောင့် မနောက်
သာ ဖြစ်ရပါသနည်း။

ဖြေ-ဝိညတ်ကို မဖြစ်စေတတ်သည် ၏ အဖြစ်ဖြင့်
ကာယဒွါရစသည်တို့၌ မဖြစ်သောကြောင့် မနောက်သာ
ဖြစ်ရပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၆၀၂-မေး ရူပါဝစရကုသိုလ်သည်အဘယ်ကြောင့်
ဘာဝနာသာဖြစ်ရပါသနည်း။

ဖြေ-ဒါနစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဖြစ်သော
ကြောင့် ဘာဝနာ ဖြစ်ရပါသည်။

ဒါနာဒိဝသေဒအပ္ပဝတ္တနတော။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၆၀၃-မေး ဧညောကုသလကမ္မ မုဒ္ဒစ္ဆရဟိတံ၌ ဥဒ္ဓစ္စ
စေတနာကို အဘယ်ကြောင့် ကြံဉ်ရပါ
သနည်း။

ဖြေ-ဥဒ္ဓစ္စစေတနာသည် ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို မပေး
နိုင်သောကြောင့် ကြံဉ်ရပါသည်။

+ + +

၆၀၄-မေး ဥဒ္ဓစ္စစေတနာကို ပဋိသန္ဓေအကျိုး မပေး
နိုင်ဟု အဘယ်ကြောင့် သိရပါသနည်း။

ဖြေ-ဒါသနေန ဗဟာတဗ္ဗကရားတို့၌ မလာသော
ကြောင့် သိရပါသည်။

၆၀၅-မေ: ဥဒ္ဓစ္စ စေတနာသည် ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို အဘယ်ကြောင့် မပေးပါသနည်း။

ဖြေ-နာနာက္ခဏိက ကမ္မ ပစ္စည်း မတတ် သောကြောင့် မပေးနိုင်ပါ။

နစ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စယံ ဝိနာပဋိသန္ဓိ အာကုဗ္ဗိအတ္ထိ၊
တသ္မာနတ္ထိ၊ တဿသဗ္ဗဏာပိပဋိသန္ဓိဒါနန္တိ။ ။ ဤကာကြော့။

+ + +

၆၀၆-မေ: ကမ္မစတုက္ကန္တ မဂ်ကုသိုလ်၊ အဘိညာဏ် ကုသိုလ်ကို အဘယ်ကြောင့် မဆို ပါသနည်း။

ဖြေ-ယင်းကုသိုလ်တို့သည် ဘုံသုံးပါး၌ ပဋိသန္ဓေ ပဝတ္တိအကျိုးကို မပေးသောကြောင့် မဆိုပါ။

+ + +

၆၀၇-မေ: တိဟိတ်ဩမကကုသိုလ်ကံသည် အလွန် အားနည်းသောကြောင့် သုဂတိအဟိတ် ပဋိသန္ဓေ အကျိုးသာ ပေး သင့် သည် မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်ကြောင့်နိဟိတ် ပဋိသန္ဓေအကျိုးကိုပေးရပါသနည်း။

ဖြေ-တိဟိတ် ဩမကကုသိုလ်နှင့် ယှဉ်သော ဉာဏ် သည်ဓမ္မန္တစသောဝိပုတ္တိ၏အကြောင်းဖြစ်သောမောဟ၊ တနည်း..... အလုံးစုံသော အကုသိုလ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သဖြင့် ဓမ္မန္တစသောဝိပုတ္တိ၏အကြောင်းမဟုတ်သော

ကြောင့် သုဂတိအဟိတ်ပဋိသန္ဓေအကျိုးကိုမပေးနိုင်ပါ။
 နိဟိတ် ပဋိသန္ဓေ အကျိုးသာ ပေးနိုင် ပါသည်။ ။
 နိကာကျော်။

+ + +

၆၈၈-မေး နိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌ ကုသိုလ် ကံသည် ဥက္ကဋ္ဌ
 ဖြစ်သော ကြောင့် တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေ
 အကျိုးကို ပေးသင့် ပါလျက် မပေးမူ၍
 အဘယ်ကြောင့် နိဟိတ် အကျိုးကိုသာ
 ပေးရပါသနည်း။

ဖြေ-နိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌ ကုသိုလ်ကံသည် ဉာဏ်နှင့်မယှဉ်
 သဖြင့် ဉာဏ်ကို ဖြစ်စေခြင်း၌ မစွမ်းနိုင်သောကြောင့်
 တိဟိတ်အကျိုးကိုမပေးမူ၍ နိဟိတ်အကျိုးကိုသာ ပေး
 ရပါသည်။ ။ နိကာကျော်။

+ + +

၆၈၉-မေး အသင်္ခါရံ သသင်္ခါရံ ဝိပါကာနိ နုပစ္စာဟိ၊
 စသည်ဖြင့် ဆိုသော ဝါဒကို အရှင်အနု
 ရုဒ္ဓါဆရာသည် အဘယ်ကြောင့် ကေမိ
 ဝါဒဟုဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ-ဝိပါက်၏ သင်္ခါရအပြားကို ပစ္စည်း၏အစွမ်း
 အားဖြင့်သာအလိုရှိအပ်သည်၊ ဟံ၏အစွမ်းအားဖြင့် အ
 လို မရှိအပ်သောကြောင့် ကေမိဝါဒဟု ဆိုပါသည်။ ။
 နိကာကျော်။

+ + +

၆၁၀- မေး ပဌမဈာန် ပရိတ္တံ ဘာဝေတွာ စသည်၌ အဘယ်ဈာန်မျိုးသည်ပရိတ္တ၊ မဇ္ဈိမ၊ ပဏီတတို့ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ-ဈာန်ကို အားထုတ်သောအခါ ယုတ်ကုန်သော ဆန္ဒ၊ ဗီရိယ၊ ဝိတ္တ၊ ဝိမံသတို့နှင့် ယှဉ်သော ဈာန်သည် ပရိတ္တ ဖြစ်ပါသည်။

အံလတ်ဖြစ်ကုန်သောဆန္ဒ၊ ဗီရိယ၊ ဝိတ္တ၊ ဝိမံသတို့နှင့် ယှဉ်သောဈာန်သည် မဇ္ဈိမ ဖြစ်ပါသည်။

မြတ်ကုန်သော ဆန္ဒ၊ ဗီရိယ၊ ဝိတ္တ၊ ဝိမံသတို့နှင့်ယှဉ်သောဈာန်သည် ပဏီတ ဖြစ်ပါသည်။ ၊ဋီကာကျော်။

+ + +

၆၁၁-မေး ပဉ္စမဈာန်ဘာဝေတွာ၌ အဘယ်ဈာန်မျိုးကို ယူရမည်နည်း။

ဖြေ-အဘိညာဏ်၏ အဖြစ်သို့မရောက်သော ပဉ္စမဈာန်ကို ယူရပါသည်။

အဘိညာဏာဝ အသမ္ပတ္တံ ပဉ္စမဈာန်၊ ၊ဋီကာကျော်။

+ + +

၆၁၂-မေး အဘိညာဏ်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော ပဉ္စမဈာန်ကို အဘယ်ကြောင့် မယူရပါသနည်း။

ဖြေ-အဘိညာဏ် ပဉ္စမဈာန်ကား အကျိုး မပေးသောကြောင့် မယူရပါ။

၆၁၃-မေး အဘိညာဏ် ပဉ္စမ ဈာန်ကား အဘယ်၊
ကြောင့်အကျိုးမပေးပါသနည်း။

ဖြေ-အဘိညာဏ် စောတို့သည် တကြိမ်သာဖြစ်သ
ဖြင့် မိမိနှင့်တသောဘုံရှိသော ချပါဝစရဇောမှ အာသေ
ဝနပစ္စည်းကိုမရသဖြင့် အားနည်းသောကြောင့် မပေး
နိုင်ပါ။ ဗုဒ္ဓိကာကျော်၊

၆၁၄-မေး အနာဂါမိနောပန သုဒ္ဓါဝါသေသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ
၎် အနာဂါမိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိဖြစ်လို
ရာ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဖြစ်နိုင်ပါသလော၊
သို့မဟုတ် တစုံ တခုသော အကြောင်း
ထူးကိုငဲ့၍ ဖြစ်ပါသလော၊ ခွဲ၍ပြပါ။

ဖြေ-သဒ္ဓိန္ဒြေ၊ ဗီရိယိန္ဒြေ၊ သတိန္ဒြေ၊ သမာဓိန္ဒြေ၊
ပညိန္ဒြေဟူသော ဣန္ဒြေ ငါးပါးတို့၏ ကဲလွန်သော အ
ကြောင်းထူးကိုငဲ့၍ အစဉ်အတိုင်းဖြစ်ကြပါသည်။
ဗုဒ္ဓိကာကျော်

၆၁၅-မေး အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌
သာဖြစ်နိုင်သောကြောင့် “အနာဂါမိနော
ပန” စသောစကားကို ဆိုပါသလော၊ သို့
မဟုတ် အဘယ်သို့သော အဓိပ္ပာယ်ကို
ရည်၍ ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ-အနာဂါမိ ဘူတကား ကာမဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံမှ
တပါးသော ချပါဝ၊ အရူပဘုံတို့၌လည်း ဖြစ်နိုင်ကြပါသည်

သုဒ္ဓါဝါသတုံသ္မိကားအခြားသောပုဂ္ဂိုလ်တို့မဖြစ်နိုင်၊ အနာဂါမ်တို့သာဖြစ်နိုင်သည်။ ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်ကိုရည်၍ အနာဂါမ်နောပနစသောစကားကိုဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၆၁၆-မေး အနာဂါမ်⁺ နော⁺ ပနန္တိ⁺ ဗန သုဒ္ဓါ သည်
အဘယ်အနက်ကို ဟောပါသနည်း။ ယင်း
ပနသုဒ္ဓါဖြင့် ပြအပ်သော အနက်သုံးပါး
ကိုလည်း ကျနစွာ ဖော်ပြပါ။

ဖြေ-ပနသည် အဝေါရဏဇေ အနက်ကို ဟောပါသည်။

ယင်းဇေ-အနက်ရှိသော ပန-သုဒ္ဓါဖြင့် အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာသုဒ္ဓါဝါသတုံသ္မိကာ ဖြစ်နိုင်၏ ဟူသော ဂဟေတဗ္ဗ အနက်၊ ပုထုဇဉ်သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်တို့သည်သုဒ္ဓါဝါသတုံသ္မိကာ မဖြစ်နိုင်ဟူသော နိဝတ္တေတဗ္ဗ အနက်၊ အနာဂါမ်တို့သည် သုဒ္ဓါဝါသမှတစ်ပါးသောရူပ၊ အရူပဘုဒ္ဓိဖြစ်ကြကုန်သေး၏ဟူသော အနုညာတအနက် ဤအနက်သုံးပါးကိုပြပါသည်။

၆၁၇-မေး အနာဂါမ်⁺ ပုဂ္ဂိုလ်⁺ တို့သည်⁺ အဘယ်
ကြောင့် ကာမဘုဒ္ဓိ မဖြစ်နိုင်ကြ ပါသ
နည်း။

ဖြေ-ကာမ ရာဂကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်ပြီးဖြစ်သဖြင့် ကာမဘုဒ္ဓိဖြစ်လိုသောနိကန္တိ မရှိကြသောကြောင့်မဖြစ်နိုင်ပါ။ ။ ဇိုကာကျော်။

၆၁၈-မေး ဈာန် ကိုးပါးလုံးကို ရပြီးသောပုထုဇဉ်၊
သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်တို့သည် ကာ
မဘုံ၌ဖြစ်နိုင်ပါမည်လော။

ဖြေ-ကာမဘုံ၌ ဖြစ်လိုသော နိကာန္တိရှိမှု ဖြစ်နိုင်ပါ
သည်။ ၊ နိကာကျော်။

၆၁၉-မေး + + +
ဘဝသီသ ဟု ခေါ်သော ဝေဟဒ္ဓါလ်၊
အကနိဋ္ဌ၊ နေဝသညာနာသညာ ဘုံတို့၌
ဖြစ်ကြသော အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်
အခြားသောဘုံသို့ ပြောင်း၍ဖြစ်နိုင်ကြ
ပါမည်လော။

ဖြေ-မဖြစ်ကြတော့ပါ။ အကနိဋ္ဌဘုံ၌ဖြစ်သော အ
နာဂါမ်မှတစ်ပါးသောဘုံသို့သာမပြောင်းသည်မဟုတ်
ငါ့ဘုံ၌လည်းထင်၍မဖြစ်တော့ပါ။ ကြွင်း နှစ်ဘုံကား
ငါ့ဘုံ၌ထင်၍ဖြစ်နိုင်ကြပါသေးသည်။ ၊ နိကာကျော်။

၆၂၀-မေး + + +
သတ္တဝါမှန်သမျှသင်္ကြိုဟ်ကျမ်းလာ သေ
ခြင်း ၄ ခြောက်ကြောင့် သေနိုင် လေသည်
ချည်းဟုမှတ်ရမည်လော။

ဖြေ-မမှတ်ရပါ။ ငရဲ၊ မြောက်ကွန်း၊ ဘုမ္မဇိုးနတ်မှ
တစ်ပါးသောနတ်ဗြဟ္မာတို့မှာ ဥပစ္ဆေဒကမရဏ ကြောင့်
မသေပါ။

“ ဣဒံ ဇနနရယိကာနံ ဥက္ကရက္ခာဂါသိနံ ကေသဉ္စိဒေဝါ
နဉ္စ နဟောတံ ”၊ ၊ နိကာကျော်။

၆၂၁-မေး ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိ နိမိတ်တို့၏ နှိုရ၊
ကာလ၊ အာရုံတို့ကို အသီးအသီး ဝေဖန်
၍ပြပါ။

ဖြေ-ကံမှာမနောနှိုရ၊ အတိတ်၊ ဓမ္မာရုံ ဖြစ်ပါသည်။
ကမ္မနိမိတ်မှာ ဆန္ဒ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ်၊ ပညတ်၊ အာရုံ
၆ ပါးဖြစ်ပါသည်။ ဂတိနိမိတ်မှာ မနောနှိုရ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊
ရူပါရုံဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၆၂၂-မေး ကမ္မံဝါ ကမ္မ နိမိတ္တံဝါ ဂတိနိမိတ္တံဝါ
ပါဠိ၌ ဝါ သဒ္ဓါတို့ကား အဘယ်အဓိပ္ပါယ်
ကိုပြသော အဘယ်အနက် ရှိပါသနည်း။
ကျနစွာပြဆိုပါ။

ဖြေ-ဝါသဒ္ဓါတို့ကား မရဏသန္တတိထိသို့ ရောက်မှ
ထင်လျှင် နိမိတ်သုံးပါးတို့တွင် တခုခုသာထင်သည်။ ရှေ့
အဖို့၌ကား အမှတ်မရှိထင်ကောင်း၏။ ထိုသို့ထင်သော်
လည်း တပြိုင်နက်မထင်၊ ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်ကို ပြ
သော အနိယမဗိကပ် အနက်ရှိပါသည်။

+ + +

၆၂၃-မေး ကမ္မံအဘိနဝ ဝသေနုနှိုရပတ္တံဟောတိ
၌ အဘယ်ကြောင့်ကံသည်သာ အသစ်ပြု
သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် နှိုရသို့ရောက်
ပါသနည်း။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ကမ္မနိမိတ်၊

ဂတိ နိမိတ်တို့ကား အသစ် ပြုသည်၏
အစွမ်းအားဖြင့် ခွါရသို့ မရောက်နိုင်ပါ
သလော။

ဖြေ-ကံသည်သာ အတိတ်ဖြစ်သောကြောင့်အသစ်
ပြုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်ခွါရသို့ရောက်ပါသည်။ ပစ္စုပ္ပန်
ဖြစ်သောကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်တို့ကား ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကြ
သောကြောင့်အသစ်ပြုတွယ်မရှိပါ။ ပကတိပင် ခွါရသို့
ရောက်ပါသည်။

+ + +

၆၂၄-မေး တမေဝဝါ ပန ဇနက ဘူတံ၌ ဝေသဒ္ဓါ
ဝါ-သဒ္ဓါ၊ ပန- သဒ္ဓါ တို့ဖြင့် အဘယ်
အနက်ကို ငြိပါသနည်း။

ဖြေ-ဝေ သဒ္ဓါဖြင့်ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ကမ္မနိမိတ်တို့၏
အသစ်ပြုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ခွါရသို့ ရောက်ခြင်းကို
ကန့်ပါသည်။

ဝါ သဒ္ဓါဖြင့် အတိတ် ပညတ်ဖြစ်သော ကမ္မနိမိတ်
လည်းအသစ်ပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ခွါရသို့ရောက်
ခြင်းကို ဆည်းသည်။

ပန ကား ဝါစာသိလိဋ္ဌေယျသာ၊ အနက်မရှိပါ။

+ + +

၆၂၅-မေး ပစ္စာသန္တမရဏဿ၌ အလွန်နီးသောသေ
ခြင်းဟူသည် အဘယ်လောက် နီးပါသ
နည်း။

ဖြေ-တဝိထိမျှလောက်သော အသက်ကြွင်းရှိသော ကာလသည်အလွန်နီးသောသေခြင်းရှိသောကာလဖြစ် ပါသည်။

“ပစ္စာသန္တဿာတိ ကေဝီထိပမာဏာယုကဝံသေန”။ ။
ဦးကာကျော်။

+ + +

၆၂၆-မေး တဿာ နန္တရမေဝံ၌ “ဇေ” သဒ္ဓါဖြင့် အဘယ်အနက်ကို သိစေပါသနည်း။

ဖြေ-ရတိကျပြီးနောက် အမိဥတုလာသောအခါကို ၎င်း၊မိဘနှစ်ပါးတို့၏တကွပေါင်းဖက်ခြင်းကို ခုနစ်ရက် အတွင်းဆိုင်းငံ့၍ အခွင့်ရမှအမိဝမ်းသို့ ဝင်၏ဟူသော မိစ္ဆာအယူကို၎င်း ပယ်ခြင်းကို သိစေပါသည်။

“တဿာနန္တရမေဝံတိ ဣဒိနာအန္တရာဘဝ ဝါဒိဗတံ ပဋိက္ခိပတိ”။
ဦးကာကျော်။

+ + +

၆၂၇-မေး အဝိဇ္ဇာ၊တဏှာနှစ်ပါးလုံးပင် မူလဖြစ်ပါ လျက် တဏှာ ကိုသာ အဘယ်ကြောင့် တဏှာ နှုသယ မူလကေန ဟု ဆိုပါသ နည်း။

ဖြေ-ဘဝ၌တပ်ခြင်းကိုသာ တဏှာဖြစ်စေနိုင်သော ကြောင့်ဆိုပါသည်။

+ + +

၆၂၈ မေး ဥပ္ပန္နမာနမေဇန္တိ 'ဝေ' သဒ္ဓါဖြင့် ပြအပ်
သော အဓိပ္ပါယ်ကို ဥပမာဆောင်၍ ထင်
အောင် ပြပါ။

ဖြေ-ဥပမာ ဒေါင်းရုပ်တံဆိပ်စသည်ကို စက္ကူ၌တင်
၍နှိပ်လျှင်ဒေါင်းရုပ်ထင်သည်။ ယင်းသို့ထင်သော်လည်း
တံဆိပ်၌ရှိသောဒေါင်းရုပ်သည် စက္ကူသို့ကပ်၍ပါသွား
သည်လည်းမဟုတ်၊ ထိုအရုပ်နှင့်ကင်း၍ စက္ကူ၌ ထင်
သည်လည်းမဟုတ်သကဲ့သို့၊ ဤအတူဘဝဟောင်း၌ အ
ကြိုးဝင်သောတရုတ်တရုတ်သောတရားသည်ဆဝသစ်သို့ကူး
ပြောင်း၍လိုက်သည်လည်းမဟုတ်၊ ဘဝဟောင်း၌အကြိုး
ဝင်သောအဓိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ကံဟူသော အကြောင်းသို့နှင့်
လည်း မကင်းသည်ကို ဝေ သဒ္ဓါဖြင့် ပြပါသည်။ ။
ဇိကာကျော်။

+ + +

၆၂၉-မေး ပဗ္ဗုပ္ပန္နာရမ္မဏသုအာပါယမဂတေသု
ဓရန္တေသွေဝမရဏံဟောတိ၌ အဘယ်
ကြောင့် ပဗ္ဗုပ္ပန္နအာရုံထင်ရှား နှိုစဉ်သာ
လျှင်ရဘိမိတ်ကျရပါသနည်း။

ဖြေ-မရဏသန္ဓေစာ ဤသောစောသောကြောင့်
ကျရပါသည်။ ။ ဇိကာကျော်။

+ + +

၆၃၀ မေး ပရိသန္တိ ဘဝဂါနန္တိ ပဗ္ဗုပ္ပန္နာရမ္မဏကာ
ဟူသောဂါထာကို ကေနိမ္မာတ်ရမည်လော။

ဖြေ=မမှတ်ရပါ။ အကြောင်းကား ပဉ္စဒွါရ၌ တဒါရုံ
 နောင်ဘဝင်၊ ဘဝင်နောင်ရုတိဖြစ်အံ့။ ပဋိသန္ဓေဘဝင်တို့
 သည် ပစ္စုပ္ပန်ကို အာရုံမပြုနိုင်သောကြောင့်တည်း။

+ + +

၆၃၁-မေး ရူပဘု၌ ရုတေ၍ ကာမဘု၌ ပဋိသန္ဓေ
 နေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အဘယ်ကံသည်
 ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေပါသနည်း။

ဖြေ-ရူပါဝစရဈာန်၏အနီး၌ဖြစ်သော ကာမာဝစရ
 ကုသိုလ်ကံသည် ဖြစ်စေပါသည်။ ။ ငိုကာကျော်။

+ + +

၆၃၂-မေး ဟေဋ္ဌိမာရဗ္ဗဝဇ္ဇိတာ၌ အဘယ်ကြောင့်
 အောက်၊ အောက် ဖြစ်သော အရူပကို
 ကြဉ်ရပါသနည်း။

ဖြေ=အထက်၊ အထက်ဖြစ်သော အရူပ ဗြဟ္မာတို့
 သည် အောက်၊ အောက်ဖြစ်သော အရူပဈာန်ကို အား
 မထုတ်သောကြောင့် ကြဉ်ရပါသည်။ ။ ငိုကာကျော်။

+ + +

၆၃၃-မေး အရူပဘု၌ ရုတေ၍ ကာမဘု၌ ပဋိသန္ဓေ
 နေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အဘယ်ကြောင့်
 တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေသာ နေရပါသနည်း။
 နိဟိတ် ပဋိသန္ဓေလည်း ဖြစ်သင့်သည်
 မဟုတ်ပါလော။

ဖြေ - အရူပဖြဟ္မာတို့အား ဥပစာရဈာန်ဟု ဆိုအပ်သော တိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌ ကာမာဝစရကုသိုလ်ကံမှတစ်ပါးသော ဒုဒ္ဓလဖြစ်သော ကံသည် အကျိုးပေးခွင့်ကို မရသောကြောင့် နှိဟိတ်ပဋိသန္ဓေမဖြစ်သင့်ပါ တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေသာ ဖြစ်သင့်ပါသည်။ ။ ပရမတ္ထဒီပနီ။

+ + +

၆၃၄ မေး - ရူပါဝစရ ရုဘိယာအဟေတု ရဟိတာသိယံ၌ ရူပဘုမ္မ ရတေသော ဖြဟ္မာတို့အား အခြားဘု၌ နှိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သာ နေ၍ အဘယ် ကြောင့် အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ မနေနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ - ရူပဖြဟ္မာတို့အားရုနိရင်းသော နိပရဏတို့ကို ကောင်းစွာနွှါအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်စက္ခုစသည် ခုဖြစ်စေတတ်သော နှိဟိတ် ဩမကကံသည် အကျိုးပေးခွင့်ကိုမရပါ ထို့ကြောင့် အဟိတ်ပဋိသန္ဓေမနေနိုင်ပါ။ နှိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေသာ နေနိုင်ပါသည်။ ။ ပရမတ္ထဒီပနီ။

+ + +

၆၃၅ မေး - ပတ်၌ တပ်ခြင်းကင်းသောဘာသာဖြင့် အသဏ္ဌသတ်ဘု၌ ကမ္ဘာငါးရာ ပတ်လုံး ငတ်လုံးလုံးမရှိသော အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်အားအဘယ်ကြောင့် နောက်တစ်ဘဖန် ပတ်ဖြစ်ပေါ်လာပြန်ပါသနည်း။

ဧပြီ-ရူပါဝစရပဉ္စမဈာန်၏အစွမ်းဖြင့်ဝေးကွာလေ
ပြီးသောစိတ်သည်ဈာန်၏အာနုဘာဝကင်းသေကြောင့်
ကာမသုဂတိတုံ့တဖန်စိတ်ဖြစ်ပေါ်လာရပြန်သည်။

“ယသ္မိံ ဖိတ္တဝိရာဂတ္ထံ၊ ကာထု နသက္ခိ သဗ္ဗသော၊
တဿှာ သာနုသယဏသေဝ၊ ပုနုဗ္ဗတ္ထိ သိယာ ဘဝေ။ ။
သစ္စသံခိင်္ဂ။

+ + +

၆၃၆-မေး တဒေဝစိတ္တံ ယာဝရုတိ ဖိတ္တုပ္ပါဒါ၌ ပဋိ
သန္ဓေ စိတ်သည် ချုပ်သွားပြီ ဖြစ်၍ ဘ
ဝင်၊ ရုတိ မဖြစ်နိုင်ပြီ မဟုတ် ပါလော၊
အထယ်ကြောင့် ပဋိသန္ဓေစိတ်သည်ပင်
ဘဝင်၊ ရုတိ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသနည်း။

ဧပြီ- ချုပ်ပျောက် သွားသဖြင့် ယင်းပဋိသန္ဓေ စိတ်
သည်ပင်ဘဝင်၊ ရုတိမဖြစ်နိုင်ပါသော်လည်း ဘဝင်၊ ရုတိ
စိတ်တို့သည်ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့်ဘူမိ၊ ဇာတိ၊ သမ္ဘယုတ္တဓမ္မ၊
သင်္ခါရ၊ အာရုံအားဖြင့်တူကြသောကြောင့် သဒိယူပစာရ
အားဖြင့် ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

တဒေဝ ဖိတ္တန္တိတံသဒိသတာယ တဗ္ဗောဟာရ ဝေတ္တတ္တာ
ဗ္ဗိကာဧကော။

ဘုဝိုင်းပြီးပြီ။

ရုပ်ပိုင်း

၆၃၇-မမ: သပ္ပတေဒပဝတ္ထိကာပါဌဖြင့်ပြအပ်သော ဥဒ္ဓေသ, နိဒ္ဓေသ, ပဋိနိဒ္ဓေသ, ပဝတ္ထိ, ပဋိသန္ဓေငါးမျိုးကို ပိုင်းခြားဝေဘန်၍ပြပါ။

ဖြေ-စိတ်ပိုင်းအကုန်, စေတသိက်ပိုင်း၌ ကေုပ္ပါဒါမှ စ၍ ဗ္ဗိပညာသပရက္ခရ တိုင်အောင်သော စကားသည် စိတ်, စေတသိက်တို့၏ အကျဉ်းသရုပ် ပြရာ ဖြစ်သောကြောင့် ဥဒ္ဓေသ မည်၏။

ကေသံဝိတ္တာဝိယုတ္တာနံမှစ၍ စေတသိက်ပိုင်းအလုံးစုံသည်သမ္ပယောဂနည်း, သင်္ဂဟနည်းတို့ဖြင့် အကျယ်ပြရာဖြစ်သောကြောင့် နိဒ္ဓေသ မည်၏။

ပကိဏ်းပိုင်းသည် ဝေဒနာစသောအားဖြင့် တဖန်အကျယ်ဝေဘန်ရာဖြစ်သောကြောင့် ပဋိနိဒ္ဓေသမည်၏။

အိတ္တိပိုင်းသည်ပဝတ္ထိအခါစိတ်, စေတသိက်တို့၏ဖြစ်ပွားမှုပြရာဖြစ်သောကြောင့် ပဝတ္ထိ မည်၏။

ဘုံပိုင်းသည် ပဋိသန္ဓေအခါစိတ်တို့၏ ဖြစ်ဟန်နှင့်တကွ ဘဝ အကြောင်းအရာကို ပြရာ ဖြစ်သောကြောင့် ပဋိသန္ဓေ မည်၏။

+ + +

၆၃၈-မေ: ပဝတ္ထိက္ကမဘောဖြင့် ပြအပ်သော ဆဝ, ကာမ, သန္တတေဒတို့ကို အသီးသီးပြပါ။

ဖြေ-ဘဝဘေဒကား- ကာမဘဝ, ရူပဘဝ, အရူပ
ဘဝတို့ဖြစ်ပါသည်။

ကလိလဘေဒကား- ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေကလိလဖြစ်ပါသည်။
သတ္တဘေဒကား- သံသေဒဇ, ဩပပါတိက, ဂန္ထသေ
ယျက, ပရိပုဏ္ဏာယတနသဘာဝက, အသည်ကြွင်းသော
ရူပသတ္တတို့ ဖြစ်ပါသည်။

၆၃၉-မေး အဘယ်ကြောင့် မဟာဘုတ် မည်ပါသ
နည်း။

ဖြေ-“ဥပါဒိန္နာ နှုပါဒိန္န သန္တာနေသုသသန္တာရေါ
တုဝသေန မဟန္တာဟုတွာဘူတာပါတုဘူတာတိ မဟာ
ဘူတာ” ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ သဝိညာဏက အ
ဝိညာဏက သန္တာန်တို့၌ သသန္တာရ ဝါတ်၏ အစွမ်း
အားဖြင့် ကြီးသည် ဖြစ်၍ ထင်ရှား ဖြစ်တတ် သော
ကြောင့် မဟာဘုတ် မည်ပါသည်။

၆၄၀-မေး အဘယ်ကြောင့်ဥပါဒါရုပ်မည်ပါသနည်း

ဖြေ-မဟာဘုတ်တို့ကို မှီ၍ ဖြစ်တတ် သောကြောင့်
ဥပါဒါရုပ် မည်ပါသည်။

၆၄၁ မေး မဟာဘုတ်တို့သည်လည်း တပါးသည်
တပါးကို မှီ၍ ဖြစ်ကြသောကြောင့် ဥပါ
ဒါရုပ် မည်သင့် မမည်သင့် အကြောင်း
ထောက်ချင့်၍ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဖြေ-မဟာဘုတ်တို့ကိုမှီ၍ဖြစ်သော ရုပ်တို့သည်သာ
လျှင်ဥပါဒါဟူသော အမည်၏ပြီးခြင်းကြောင့် မဟာ
ဘုတ်တို့ကား ဥပါဒါရုပ် မမည်သင့်ပါ။

ဥပါဒါယေဝပဝတ္တရူပါနံတံသမညာသိဒ္ဓတော။ ၊ဋီကာကျော်။

၆၄၂-မေး ပထဝီ အမျိုးအပြားကို တရားကိုယ်နှင့်
တကွပြု၍ ဤ၌ လိုအပ်သော ပထဝီကို
ညွှန်ပြပါ။

ဖြေ-ဆံအစ ဥဏှောက် အဆုံးရှိသော ကောဋ္ဌာသ
၂၀ သည် သသမ္ဘာရပထဝီမည်၏။ ခက်မာနူးညံ့ခြင်း
သဘောသည် လက္ခဏပထဝီ မည်၏။ ပထဝီကသိုဏ်း
ငန်းသည် ဆာရမ္ဗဏပထဝီ မည်၏။ နိမိတ္တပထဝီလည်း
မည်၏။ ပကတိမြေကြီးသည် သမုတိပထဝီ မည်၏။

(ဤ၌ ပရမတ္ထဖြစ်သော လက္ခဏပထဝီ ကိုသာအလို
ရှိအပ်၏။ အကြွင်းတို့ကား ပညတ်သာဖြစ်သည်။)

၆၄၃-မေး အဘယ်ကြောင့် ပသာဒရုပ် မည်ပါသ
နည်း။

ဖြေ-"မဟာဘုတာနိ ပသာဒေတိဘိ ပသာဒေါ"ဟူ
သောဝဝနုတ္တနှင့်အညီ မဟာဘုတ်တို့ ကို ကြည်စေတတ်
သောကြောင့် ပသာဒရုပ် မည်ပါသည်။

၆၄၄-မေး နိဂဟ်လုံးနှံ့၍ ကည်သော သဗ္ဗဋ္ဌာနိက
ရုပ်များကို ဖော်ပြပါ။

ဖြေ=ကာယပသာဒ,ဘာဝရုပ်နှစ်ခု, ဇီဝိတ ရုပ်များ ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်ချက်။ ။သုက်, သွေး, သည်းခြေတို့လည်း ကိုယ် လုံးနှံ့၍ တည်သည်။

+ + +

၆၄၅-မေး ယင်းရုပ်တို့သည် ကိုယ်လုံး နှံ့၍ တည် သော် ကြွင်းသောရုပ်တို့နှင့် ရောယှက်၍ တည်ပါသလော။

ဖြေ-ပြားသော မှီရာ, လက္ခဏာ ရှိကြသောကြောင့် ကြွင်းသောရုပ်တို့နှင့် ရောယှက်၍မတည်ပါ။ အသီး အ သီး တည်ပါသည်။

“ဘိန္တနိဿယလက္ခဏတ္တာ” ဇီကာကျော်။

+ + +

၆၄၆-မေး ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၌ အာပေါဓါတ်ကို အဘယ် ကြောင့် ကြဉ်ရပါသနည်း။

ဖြေ-အာပေါဓါတ်သည် နူးညံ့သိမ်မွေ့သဖြင့် တွေ့ ထိခြင်းငှါမတတ်ကောင်းသောကြောင့် ကြဉ်ရပါသည်။ ဇီကာကျော်။

+ + +

၆၄၇-မေး အချမ်းကို တွေ့ ထိအပ်သည် မဟုတ်ပါ လော။ အဘယ်ကြောင့်မတွေ့ထိကောင်း ဟု ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ=အချင်းကို တွေ့သိအပ်သည်မှာမှန်ပါ၏။ ယင်း
အချင်းမှာ အာပေါခါတ်မဟုတ်ပါ။ သီတတေဇာသာ
ဖြစ်ပါသည်။

သာပနတေဇောယေဝ။ ၊ ဝိကာကျော်။

+ + +

၆၄၈-မေး ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံဟု ဆိုအပ်သော မဟာဘုတ်
သုံးပါးတို့သည် တဖြိုင်နက်တည်း ထင်
ခြင်းသို့ရောက်နိုင်ပါသလော။

ဖြေ-တဖြိုင်နက်တည်း ထင်ခြင်းသို့ ရောက်နိုင် ပါ
သည်။ ၊ အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၆၄၉ မေး တဖြိုင်နက်ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ကြသော်
ကာယပသာဒသို့ ထိရောက်ပါသလော။

ဖြေ-ထိရောက်ပါသည်။

ကာယပသာဒံစာနေန္တိ၊ န ဗုဒ္ဓန္တိတိ ဗုဒ္ဓန္တိ။ ၊
အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၆၅၀-မေး မဟာဘုတ်သုံးပါးတို့သည် တဖြိုင်နက်
ထင်ခြင်း၊ ထိရောက်ခြင်းသို့ ရောက်ပါက
မဟာဘုတ်သုံးပါးတို့ကို တဖြိုင်တည်း
အာရုံပြု ကာယဝိညာဏ်စိတ် ဖြစ်နိုင်ပါ
သလော။

ဖြေ-တဖြိုင်နက်အာရုံပြု၍ ကာယဝိညာဏ်စိတ်မဖြစ်
နိုင်ပါ။ ၊ အဋ္ဌသာလိနိ။

၆၅၁-မေး တပြိုင်နက် အာရုံပြုမနိုင်ပါက အဘယ်
 ၏အစွမ်းအားဖြင့် အာရုံပြုပါသနည်း။

ဖြေ-နှလုံးသွင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊ ပြောသည်၏
 အစွမ်းအားဖြင့်၎င်းတပါးစီအသီးအသီးအာရုံပြုသည်။

အာဘုဇိတဝသေနဝါ၊ ဥဿဒဝသေနဝါ အာရမ္မဏကန္တဏ
 ကဏှောတိ။ ။ အဋ္ဌသာလိနီ။

+ + +

၆၅၂-မေး မဟာဘုတ်သုံးပါးလုံး တပြိုင်နက် ထင်
 ခြင်းထိခိုက်ခြင်းသို့ရောက်ပါလျက် နှလုံး
 သွင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် အဘယ်သို့လျှင်
 တပါးစီ အာရုံ ပြုပါ သနည်း၊ ထင်ရှား
 အောင် ဖြေပါ။

ဖြေ-တခုသော ဆွမ်းလုံးကိုယူ၍ နပ်၊ မနပ် အမာ
 အပြော့စုံစမ်းသောအခါယင်းဆွမ်းလုံး၌ တေဇောဓိတ်
 ဝါယောဓိတ်တို့ရှိပါငြားသော်လည်းပထဝီဓိတ်ကိုသာ
 နှလုံးသွင်းသဖြင့် ပထဝီဓိတ်ကိုသာ အာရုံပြု၍ ကာယ
 ဝိညာဏ်စိတ် ဖြစ်ပါသည်။

(ကြွင်းခါးနှစ်ပါး၌ နည်းမှီ၍သိပါ)။ ။ အဋ္ဌသာလိနီ။

+ + +

၆၅၃-မေး ပြောသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် အာရုံပြုပုံ
 ကို ထင်ရှားအောင်ဖော်ပြပါ။

ဖြေ-သစ်ငှက်ခလုပ်တိုက်မိ၍ ချော်လဲသောသူအား
 သစ်ငှက်၊ ခလုပ်၌တေဇောဓိတ်၊ ဝါယောဓိတ်တို့ရှိငြား

သော်လည်းပထဝီခါတ်ကလွန်ကဲများပြားသောကြောင့်
ပထဝီခါတ်ကိုသာ အာရုံပြု၍ ကာယဝိညာဏ်စိတ် ဖြစ်
လေသည်။

(ကြွင်းနှစ်ပါး၌ နည်းမှီ၍ သိပါ)

+ + +

၆၅၄-မေး အဘယ်ရုပ်မျိုးကိုဣတ္ထိဘာဝရုပ်၊ ပုဗ္ဗာဝ
ရုပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ-မိန်းမတို့၏ ပုံပန်းသဏ္ဌာန် ဟန်ပန် အမူအရာ
ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သောရုပ်ကို ဣတ္ထိဘာဝရုပ် ဟု ခေါ်ပါ
သည်။ ယောက်ျားတို့၏ ပုံပန်းသဏ္ဌာန်ဟန်ပန်အမူအရာ
ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သောရုပ်ကို ပုဗ္ဗာဝရုပ် ဟုခေါ်ပါသည်။

+ + +

၆၅၅ မေး မိန်းမဟူသည် အဘယ်ကို ခေါ်သနည်း။

ဖြေ-မသန့်ရှင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်
သောခန္ဓာပဉ္စကကို မိန်းမဟုခေါ်ပါသည်။

‘ဣတ္ထိ ဣတိအဝိသဒါကာရသဏ္ဌိတံနန္ဒပဉ္စကံ’၊ ။ပရမတ္ထဒီပနီ။

+ + +

၆၅၆-မေး ဣတ္ထိဘာဝရုပ်၌ သိမှတ်အပ်သော ဣတ္ထိ
လိင်္ဂ၊ ဣတ္ထိနိဒ္ဒိဒ္ဓ၊ ဣတ္ထိကုတ္တ၊ ဣတ္ထာကပ္ပ
လေး မျိုးတို့ရှိပြီပြီပါ။

ဖြေ- မိန်းမတို့၏ လိင်္ဂ၊ ခြေ စသော သဏ္ဌာန်သည်
ဣတ္ထိ ဒီဟ မည်ပါသည်။

ဦးခြင်းစသော အမူအရာသည် ဣန္ဒြိယိန္ဒြိယမည်ပါသည်။

မန်းငယ်၊ ကျည်ပွေ့ငယ်စသည်ဖြင့် ကစားခြင်းသည် ဣန္ဒြိယမည်ပါသည်။

သွားခြင်းစသော အမူအရာသည် ဣန္ဒြိယမည်ပါသည်။ ။ အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၆၅၇ - မေး ဘာဝရုပ်နှစ်ပါးသည် ပဝတ္တိ၊ ပဋိသန္ဓေ နှစ်မျိုးတို့တွင် ဘယ်အခါ၌ ဖြစ်ပါသနည်း

ဖြေ- ကန္တာဦးသူတို့အား ပဝတ္တိအခါ၌ ဖြစ်ပါသည်။ ကန္တာဦးမှ နေဝံ၌ ကား ပဋိသန္ဓေအခါ၌ သာ ဖြစ်ပါသည်။

‘ဥဘယဓမ္မတံ ပဋ္ဌမကပ္ပိကာနံ ပဝတ္တေ သမုဋ္ဌာတိ၊ အပရဘာဂေ ပဋိသန္ဓိယံ’ ။ အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၆၅၈ - မေး ဘာဝရုပ် နှစ်ပါးကို မျက်စိဖြင့် မမြင် ကောင်းပါဘဲ လျက်အသယ်သို့ လျှင်မိန်းမ ယောက်ျား ဟု ခွဲခြား၍ သိနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ- မျက်စိဖြင့် မမြင်ကောင်း သော်လည်း ပုံပန်း ဟန်ပန်ကို ထောက်ဆ၍ သိနိုင်ပါသည်။

+ + +

၆၅၉ - မေး အာဟာရရုပ်ကို ကဗဇ္ဇိကာရော အာဟာရ ရော ဟူ၍ ၎င်း၊ ဩဇာသင်္ခါတော အာဟာရ ရော ဟူ၍ ၎င်း နှစ်မျိုးဆိုရာ အဘယ်ပါ၌ ဖြင့် အဘယ်အဓိပ္ပါယ်ကို ပြပါသနည်း။

ဖြေ-ကဗဠိကာရောအာဟာရောပါဌိဖြင့်တောစဉ်
စသောဝတ္ထုနှင့်တကွသောဌာနပစာရအားဖြင့် ရအပ်
သောဝတ္ထုတည်သောပရမတ္ထဩဇာဟုဆိုအပ်သော
အာဟာရကို ပြပါသည်။

ဩဇာသင်္ခါတောဖြင့် ပညတ်မှထုတ်အပ်သော မချ
ဆတ်ဆတ် ပရမတ်ဖြစ်သောဩဇာကိုပြပါသည်။

“ကဗဠိကာရောကံ ဣဒိနာသဝတ္ထုကံအာဟာရံဒဿတိ၊
ဩဇာ သင်္ခါတောကံ ဣဒိနာ နိဗ္ဗတ္တိတဩဇမေဝ ဒဿတိ”
အဋ္ဌသာလိနိ၊

+ + +

၆၆၀-မေး ရုပ်ဟုဆိုကပြီးကောင်းပါလျက်အဘယ်
ကြောင့် ဥပရုပ်ဟု ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ-ရူပသဒ္ဓါသည်ရူပနသဘောမရှိသော အနိဗ္ဗန္ဓ
ရုပ်တို့၌လည်း အတွင်း ရူဠိအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်
ထိုအနိဗ္ဗန္ဓရုပ်တို့ကို နှစ်စေခြင်း၌၊ ရူပသဒ္ဓါကုဖြင့် အ
ထူးပြု၍ ဥပရုပ်ဟု ဆိုပါသည်။ “ဒိကာကျော်။

+ + +

၆၆၁-မေး ဥပရူပသဒ္ဓါတို့ နှစ်မျိုးရှိ၏ အထူးကို
ဖော်ပြပါ။

ဖြေ-၁။ ဣသေယျကပုဂ္ဂိုလ်တို့အားနေကြည့်သော
ဟမှစ၍ ၆၄၅၀သက ဖြစ်သည်တိုင်အောင် ဤအတွင်း၌
မှူးဦးစွာဖြစ်သောရုပ်တို့ကိုပေါ်စသည်ကဲ့သို့ နောင်
ဖြစ်ကြသောရုပ်တို့ကိုပေါ်စသည်သန္တတိ မည်သို့သိသော

ဒဉ္ဇပပဂါတ်တို့အား ပဋိသန္ဓေခဏန္တရေးဦးစွာဖြစ်သော
ရုပ်တို့၏ဥပါဒ်သည် ဥပစယ၊ ထို့နောင်ဖြစ်သောရုပ်တို့
၏ဥပါဒ်သည် သန္တတိ မည်၏။ ။ နိကာကျော်။

+ + +

၆၆၂-မေး ဥပစယ၊ သန္တတိ နှစ်ပါးသည် စက္ခု
ပသာဒ စသည် တို့ကဲ့သို့ တရားကိုယ်
ကွဲပြားပါသလော။

ဖြေ=မပြားပါ။ တရားကိုယ်အားဖြင့် ဇာတိရုပ်တရ
တည်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၆၆၃-မေး ဇာတိရုပ်တရတည်းဖြစ်ပါလျက်အဘယ်
သို့သောအစွမ်းအားဖြင့် ၂ ပါးခွဲ၍ဟော
ပါသနည်း။

ဖြေ=အခြင်းအရာထူးသောအားဖြင့်၎င်း၊ ဝေနေယျ
တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း နှစ်ပါးခွဲ၍ဟောပါသည်။ ။
အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၆၆၄-မေး ဗလရုပ် ဟူသည် ရုပ် ၂၀ ပါးမှ အသီး
အခြားပါလော။

ဖြေ-အသီးအခြားမဟုတ်ပါ။ ဝါယောဓါတ်ပင်ဖြစ်
ပါသည်။ ။ အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၆၆၅-မေး သုက်ရည်ဟု ခေါ်သော သန္တရစ် ဟူ
သည် အဘယ်ရုပ်ပါနည်း။

ဖြေ-အာပေါဓိတ်သည်ပင်သန္တရစ်ရုပ်မည်ပါသည်။
အာပေါဓိတုဟိသန္တရစ်ပုံ။ ။အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၆၆၆-မေး ဘုရား၊ ရဟန္တာ၊ ဗြဟ္မာတို့အား သုက်ရည်
ဟုခေါ်သော သန္တရစ် ရုပ် ရှိပါသလော။

ဖြေ-မရှိပါ။ ။ ဝိကာသဝါနံ ပန ဗြဟ္မာနုဉ္စသန္တဝေါ
နုတ္တံ။ ။ မဟာဒိကာ။

+ + +

၆၆၇-မေး ဧရာဝရုပ် ဟူသည် အဘယ်ရုပ်ပါနည်း။

ဖြေ-ဇရတာ၊ အနိစ္စတာ ပင် ဖြစ် ပါ သည်။ ။
အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၆၆၈-မေး လူတို့၏ကိုယ်၌ချက်မှ အောက်ကို ဟေဋ္ဌ
မကာယ၊ ချက်မှ အထက် လည်မျို အထိ
မဇ္ဈိမကာယ၊ လည်မျိုမှ အထက် ဥပရိမ
ကာယဟု ကာယသုံးပိုင်းရှိရာ အဘယ်
ကာယ၌ရုပ်ပေါင်းမည်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ-ဟေဋ္ဌမ ကာယ၌ ကာယ၊ ဘာဝ ဒသက ၂
ဦး၊ ဝိဇ္ဇာ၊ ဥတု၊ အာဟာရဇာတိသော အဋ္ဌကသင်္ဂ
၃၀ ဦးပေါင်းကလင်္ဂ ၅၀ ဦး ရုပ်ပေါင်း ၄၄ ရှိပါသည်။

မဇ္ဈိမကောယ၌ ကာယ, သာဝ, ဝတ္ထုဒသက သုံးစည်း
စိတ္တဇ, ဥတုဇ, အာဟာရဇ ဖြစ်သော အဋ္ဌကလာပ်
သုံးစည်းပေါင်းကလာပ်ခြောက်စည်း၊ ရုပ်ပေါင်း ၅၄
ပါး ရပါသည်။

ဥပရိမကောယ၌ စက်, သော, ဃာ, ဇိ, ကာယ, သာဝ
ဒသကခြောက်စည်း၊ စိတ္တဇ, ဥတုဇ, အာဟာရဇ ဖြစ်
သော အဋ္ဌကလာပ် သုံးစည်းပေါင်း ကလာပ်ကိုးစည်း၊
ရုပ်ပေါင်း ၈၄ ပါး ရပါသည်။ ။ အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၆၆၉-မေး သဗ္ဗညုပနေတံ ရူပံ၌ စသဒ္ဓါဖြင့် အဘယ်
အဓိပ္ပါယ်ကို ပြပါသနည်း။

ဖြေ-အလုံးစုံသောရုပ်သီ အဟေတုကစသည် မည်
သည်မဟုတ်၊ အစိတ်စိတ်သေ၊ ရုပ်သည်လည်း အဟေတု
က စသည်မည်သည်ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို ပြပါသည်။

+ + +

၆၇၀-မေး သပ္ပဗ္ဗယ၌ သ, သဒ္ဓါကား ဝိဇ္ဇာမာန, တုလျ
ယောဂ အနက်၌ တွင် အဘယ်အနက်ကို
ဟောပါသနည်း။

ဖြေ-သ, သဒ္ဓါကား ဝိဇ္ဇာမာန အနက်ကို ဟောပါသည်

+ + +

၆၇၁-မေး တုလျယောဂအနက်ဟောကြံပါက သင့်
မသင့် ထောက်ချင့်၍ ဖြေပါ။

ဖြေ-တုလျယောဂ အနက်ဟောကြံပါက စိတ္တဇရုပ်
သာ စိတ်နှင့်အတူတကွ ဖြစ်သောကြောင့် သပ္ပက္ခယမည်
သင့်သည်။ ကမ္မဇရုပ်စသည်တို့ကား ကံစသော ငိမိဘူ၏
အကြောင်း တရား တို့နှင့် တကွ မဖြစ်ကြသောကြောင့်
သပ္ပက္ခယမမည်ဟူသော အဓိပ္ပါယ်သို့ သက်ရောက်ပါ
သဖြင့် မသင့်ပါ။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၆၇၂ မေး ရူပံဘိက္ခဝေ န တုမှာက် တံပဇဟထ စ
သည်ဖြင့် ဟောတော်မူသောကြောင့်ရုပ်
ကို ပယ် ကောင်းသည် မဟုတ်ပါလော၊
အဘယ်ကြောင့် အပ္ပဟာတဗ္ဗမေဝ ဟု
ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ-ရူပံဘိက္ခဝေ - စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသော
ဒေသနာမှာ မုချဒေသနာမဟုတ်ပါရုပ်၌ တပ်မက်သော
ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ခြင်းကိုသာရည်၍ ကာရုဏ္ဍပစာရအား
ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာ ဖြစ်ပါသဖြင့် ရုပ်
သည် ပယ်အပ်သော တရား မဟုတ်သောကြောင့် အပ္ပ
ဟာတဗ္ဗမေဝဟူသောစကားကိုဆိုပါသည်။ ။
နိကာဏျော်။

+ + +

၆၇၃ မေး အပ္ပဟာတဗ္ဗမေဝါတိန္တိ ဣဘိ သပ္ပါသည်
အဘယ်အနက်ရှိပါသနည်း။ ယင်းဣဘိ
သပ္ပါဖြင့် အဘယ် ကိုပြပါသနည်း။

ဖြေ-ဣတိသဒ္ဓါသည် ပကာရ အနက် ရှိပါသည်။
ယင်းဣတိသဒ္ဓါဖြင့်အဗျာကတ၊သံသောဇနိယ၊ဂန္ထနိယ
စသောအလုံးစုံသော ကေဝိနနည်းကိုသင်္ဂြိုဟ်ရေတွက်
သောအဓိပ္ပါယ်ကိုပြပါသည်။

+ + +

၆၇၄-မေး အဘယ်ကြောင့် အဇ္ဈတ္တိကရုပ် မည်ပါ
သနည်း။

ဖြေ-အတ္တာနံ အဓိကိစ္စပဝတ္တတိတိအဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တ
မေဝအဇ္ဈတ္တိကံ။ ။ဟူသောဝစနတ္ထနှင့်အညီအတ္တဘော
တည်းဟူသော ခန္ဓာကိုယ်ကို ဇွဲ၍ ဖြစ်သောကြောင့်
အဇ္ဈတ္တိကရုပ် မည်ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၆၇၅-မေး အခြားသော ဟဒယဝတ္ထုစသောရုပ်ကို
သည်လည်း အတ္တဘော တည်းဟူသော
ခန္ဓာကိုယ်ကိုဇွဲ၍ဖြစ်သောကြောင့်အဇ္ဈတ္တိ
ကရုပ်မည်ကောင်းသည်မဟုတ်ပါလော
အသို့နည်း။

ဖြေ-အဇ္ဈတ္တိကဟူသော အမည်သည်စက္ခုပသာဒ
စသောရုပ်ငါးခု၌သာထင်သောကြောင့် အထင်ရရှိအား
ဖြင့်ယင်းရုပ်ငါးခုသာအဇ္ဈတ္တိကမည်ပါသည်။

တနည်း-ယင်းရုပ်ငါးခုသာ အတ္တဘောအားအလွန်
အထူး ကျေးဇူး ပျားသောကြောင့် အဇ္ဈတ္တိကဟူသော
အမည်ရပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

၆၇၆-မေး ဣန္ဒြိယရုပ် ရှစ်ခုရှိတွင် အဘယ် ဣန္ဒြိယ
သည်အဘယ်တရားကိုအစိုးရပါသနည်း။

ဖြေ=ပဿာဒိန္ဒြိယငါးပါးသည်ပဉ္စဝိညာဏ်ငါးပါးကို
အစဉ်အတိုင်းအစိုးရပါသည်။ ဘာဝရုပ်နှစ်ပါးသည်လိင်
နိမိတ္တကုက္က အာကပ္ပ လေးပါးကို အစိုးရပါသည်။ ဇီဝိ
တိန္ဒြိယသည်ကလာပ်တူကမ္မဇရုပ်တို့ကို အစိုးရပါသည်။

+ + +

၆၇၇-မေး ဘာဝရုပ်နှစ်ပါးသည် လိင်စသည်တို့ကို
ဣန္ဒြိယပစ္စည်းတပ်သောအားဖြင့် အစိုးရ
ပါသလော။

ဖြေ-ဣန္ဒြိယပစ္စည်းတပ်သောအားဖြင့် အစိုးရပါ။

+ + +

၆၇၈-မေး ဣန္ဒြိယဖြစ်လျက် အဘယ်ကြောင့် ဣန္ဒြိယ
ပစ္စည်း မကပ်ပါသနည်း။

ဖြေ-ပဋိသန္ဓေဓဏန္တလိင်၊ နိမိတ္တ၊ ကုက္က၊ အာကပ္ပတို့
လိင်နှာမကပ်သောကြောင့်ဣန္ဒြိယပစ္စည်းမကပ်နိုင်ပါ။

ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ္ဈိလိင်၊ ဒိဋ္ဌိအဘာဝတော၊ ဇဏီဓဇ။

+ + +

၆၇၉-မေး အာရုံကို ယူကတ်သောကြောင့် ဂေါစ
ရရှိသောရုပ် မည်သို့ ဆိုသော် အနာရမ္မ
ဏဟု ဆိုသောစကားနှင့် ဆန့်ကျင်နေ
သည်မဟုတ်ပါသော၊ ညှိနှိုင်း၍ပြပါ။

ဖြေ-သဗ္ဗညုပနေတံ အနာရမ္မဏံဟူသောရှေးစကား
မှာမုချနီတတ္ထနည်းအားဖြင့် ဆိုသောစကားဖြစ်ပါသည်။

ပဉ္စဝိဓေ ဂေါစရဂ္ဂါဟိကရူပံဟူသောနောက်စကား
မှာ ဌာနိဖြစ်သော ပဉ္စဝိညာဏ်တို့၏ အာရုံကိုယူခြင်းကို
ပင် ဌာနဖြစ်သောပဿဒ ရုပ်၌ တင်စား၍ ဌာနျူပစာ
နေယျတ္ထနည်းအားဖြင့်ဆိုသောစကားဖြစ်သောကြောင့်
ရှေ့နောက် စကားနှစ်ရပ် မဆန့်ကျင်ပါ။

+ + +

၆၈၀-မေး ပဋိသန္ဓေစိတ်၊ ရုတိစိတ် တို့သည် ရုပ်ကို
မဖြစ်စေနိုင် ဘဲလျက် အဘယ်ကြောင့်
ယင်းစိတ်တို့ကို မကြည့်ပါသနည်း။

ဖြေ-တရုယုတ် နှစ်ဆယ်သော ဘဝင် စိတ်တို့၏
အတွင်း၌ ဝင်သဖြင့် စိတ် အသီး အခြား မရှိသော
ကြောင့် မကြည့်ပါ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၆၈၁-မေး နွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်တို့သည်အဘယ်
ကြောင့် ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ-ရုပ်ကိုဖြစ်စေခြင်း၌ ထူးသော အကြောင်းဖြစ်
ကုန်သော ဈာန်အင်္ဂါတို့နှင့် မယှဉ်သဖြင့် စိတ်အင်္ဂါအား
နည်းသောကြောင့်မဖြစ်စေနိုင်ပါ။ ။သမ္မောအဋ္ဌကထာ။

+ + +

၆၈၂-မေး ပဋိသန္ဓေ စိတ်သည် အဘယ်ကြောင့်
ရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ မှီရာ ဟဒယဝတ္ထုရုပ်၏ အားနည်းသည်၏ အ
ဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ တည်တည်တံ့တံ့ မရှိသေးသည်၏ အ
ဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ အကြောင်းမျိုး တွဲသောကြောင့်၎င်း၊
ညော်သည် အာဂန္တုကဖြစ်သောကြောင့်၎င်း ရုပ်ကို မ
ဖြစ်စေနိုင်ပါ။ ။သဗ္ဗော အဋ္ဌကထာ။

+ + +

၆၈၃-မေး ရဟန္တာတို့၏ စုတိ စိတ်သည် အဘယ်
ကြောင့် ရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ-ဝန့်ဖြစ်ပြတ်ပြီးသော ရဟန္တာတို့၏ သန္တာန်၌
ဖြစ်သောကြောင့် မဖြစ်စေနိုင်ပါ။ ။ဒီကာကျော်။

+ + +

၆၈၄-မေး ပုဏ္ဏဉ္ဇ ဘို့၏ စုတိစိတ်သည် ရုပ်ကိုဖြစ်
စေနိုင်ပါသလော။

ဖြေ-အဋ္ဌကထာ ဆရာ အလိုအားဖြင့် ဖြစ်စေနိုင်ပါ
သည်။ မူလဒိကာဆရာတော်၏ အလိုအားဖြင့် မဖြစ်စေ
နိုင်ပါ။

အာနန္ဒာစရိယာဒယောပန သဗ္ဗေသန္တိ စုတိစိတ္တံ ချပ်
နသမုဋ္ဌာပေတိဘိ ဝဒန္တိ။ ။ဒီကာကျော်။

+ + +

၆၈၅-မေး စိတ်သည် ဥပါဒ်၊ နှိုက်အားဖြင့် သုံးပါး
တို့တွင် အဘယ်သောသော ရုပ်ကို ဖြစ်စေ
နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ-မိတ်သည်ဌာနကောဘင်္ဂကော စဒ္ဒဗ္ဗလံ ဥပ္ပါဒကောယေဝ
ကြောင့်ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်ပါ။ ဥပါဒကောသံ အားကြီး
သောကြောင့်ရုပ်ကိုဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။

မိတ္တံဌာနကောဘင်္ဂကော စဒ္ဒဗ္ဗလံ ဥပ္ပါဒကောယေဝ
ဗလံ နှိဉ္စ၊ ဥပ္ပါဒကောယေဝ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ။ ။ သမ္ပော
အဋ္ဌကလာ။

+ + +

၆၈၆-မေး အပ္ပနာဇော ဆဗ္ဗသသည် ဣရိယာပုထ်
ကို ခိုင်စေ၏ဆိုရာ အပ္ပနာဇောကို မရ
သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အဘယ်စိတ်က ဣရိ
ယာပုထ်ကိုခိုင်စေမည်နည်း။

ဖြေ-ဝိညတ္တိမ္မိဟသနမ္ပိန္နမိသဒ္ဓါတို့သည် ဟေဋ္ဌာပေက္ခ
သမုစ္ဆယအနက်ရှိသောကြောင့် အပ္ပနာဇောကိုမရသော်
လည်းရရှိသောရဋ္ဌော၊ ကာမဇော၊ အဘိညာဏ်ဇောတို့
က ဣရိယာပုထ်ကိုခိုင်စေပါသည်။

+ + +

၆၈၇-မေး ပဉ္စဒ္ဓါရန္တ ဖြစ်သော စိတ်တို့သည်ဝိညတ်၊
ရဟ်ရွှင်ခြင်းကိုဖြစ်စေနိုင်ပါမည်လော။

ဖြေ-မဖြစ်စေနိုင်ပါ။ မနောဒ္ဓါရန္တ ဖြစ်သော စိတ်တို့
သာဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ ။ ဋီကာကျော်။

+ + +

၆၈၈-မေး ရုပ်ကိုသာ ဖြစ်စေနိုင်၍ ဣရိယာပုထ်၊
ဝိညတ်၊ ရဟ်ရွှင်ခြင်းကို မဖြစ် စေနိုင်
သောစိတ်မည်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ-ပဉ္စိစ္စါရာဝဇ္ဇန်း၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယန္တရား၊ သန္တိရဏ သုံး
ခု၊ မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု၊ ဣပဝိပါက် ငါးခုအားဖြင့် ပေါင်း
၁၉ ပါးရှိပါသည်။

+ + +

၆၈၉-မေး တေဇောဝါတုဋ္ဌိ တိပ္ပက္ခာဝဟု အဘယ်
ကြောင့် ဆိုသနည်း၊ ဥတုသည် ကံကဲ့သို့
ပင် ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဥပါဒ်ဓာတ်၌ ရုပ်ကို
ဖြစ်စေနိုင်သည်မဟုတ်ပါလော၊

ဖြေ-မဖြစ်စေနိုင်ပါ၊ ရုပ်တို့၏ သဘောသည် ဥပါဒ်
ဓာတ်၊ ဘင်္ဂဓာတ်တို့၌ အားနည်းသောကြောင့် ရုပ်ကိုမဖြစ်
စေနိုင်ပါ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဌာနဓာတ်သာလျှင် မိမိလည်း
ဌာနသို့ရောက်သည်ဖြစ်၍ ပစ္စာဇာတပစ္စည်းကိုရ
သဖြင့် အားရှိသောကြောင့် ဌာနဓာတ်သာရုပ်ကိုဖြစ်စေနိုင်
ပါသည်။ ထို့ကြောင့် တေဇောဝါတုဋ္ဌိတိပ္ပက္ခာဝသော
ဟောင်းကိုဆိုပါသည်။ ။ ဂီကာကျော်။

+ + +

၆၉၀-မေး ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဌာနသို့ ရောက်ငြားသော်
လည်း ပဌမ ဘဝင် မဖြစ်သေးသော
ကြောင့် ပစ္စာဇာတပစ္စည်းကို မရသေး
သည်မဟုတ်ပါလော၊

ဖြေ ပဌမဘဝင် မချော်ဖြစ်လတ္တံ့ ဖြစ်သောကြောင့်
ပစ္စာဇာတပစ္စည်းကိုရပါပြီ။

+ + +

၉၁-မေး လက္ခဏာရုပ် လေးခုတို့သည် တစုံတခု
သော အကြောင်းကြောင့် မဖြစ်ခဲ့သော်
ယုန်ချိုကဲ့သို့ အဘာဝ၊ နိဗ္ဗာန်ကဲ့သို့ နိစ္စ
ဟုမှတ်ရမည်လော၊ ရှင်းလင်းပါ။

ဖြေ-ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏတို့သည် ဖြစ်ဆဲ၊ ပျက်ဆဲ၊ ရင့်
ဆဲသော ပထဝီစသော မြေရာရုပ်တို့ ထင်ရှားဖြစ်လတ်
သော် ထင်ရှားသောကြောင့် ယုန်ချိုကဲ့သို့ အဘာဝဟု မ
မှတ်သင့်ပါ။ ပထဝီစသော မြေရာရုပ်တို့ ထင်ရှားမဖြစ်သော်
မထင်ရှားသောကြောင့် နိစ္စဟူ၍လည်း မမှတ်သင့်ပါ။

နိဿယပဋိဗဒ္ဓရတ္တိတော သသဝိသာဏံဝိယ န နတ္ထိဝါ၊
နိဗ္ဗာနံဝိယ နနိစ္စံဝါ။ ။ အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၉၂-မေး တဝမ်းတူ စုံညီပေါက်လို့ တကျိပ် ကိုး
ယောက် အပျိုစင်၊ နဒီတွင် ရေကစား
သွားတဲ့ဖြစ်အင် တယောက်ပင် ရေတွင်
သေခဲ့။ ။ အိမ်ပြန်လျှင် နှစ်ကျိပ်ဖွား၊
စကားကျယ်မချဲ့။ ။ ကျမ်းထွက်သတဲ့။

ဖြေ-ဉာဏ်အညွန့် ကြံကွန့်လို့၊ ဖန်ဝံ့တဲ့ရွှေနှုတ်ရည်၊
တကျိပ်ကိုး ရေချိုးစမ္ပယ်ခတယ်လို့ ဌာရသာ ကမ္မဇ
ငယ်နှင့် ဇာတိဆိုသဘာဝကို သွင်းယူရမည်။ ။ အိမ်အ
ပြန်မှန်ဝိသင်္ဃယ်လို့ ခွန်းချိုမြပန်းအဆီ ရွှေချည်တဲ့ ပုံအ
နှုန်း။ ။ ဇာတိမူ မိကျောင်းယူပါလို့ ဇရာတာ၊ နိစ္စနန္ဒာ
ယင်လ အိမ်ပြန်လျှင်မှန်ဝိသကို ဘောကသိအုန်း။

၆၉၃-မေး (က) ကမ္မဇရပ်၊ (ခ) ကမ္မ ပစ္စယရပ်၊
(ဂ) ကမ္မပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနရပ်သုံးမျိုး
ကို ခွဲ၍ပြပါ။

ဖြေ-(က) ကမ္မဇကေနိကိုးခုသည် ကမ္မဇရပ်မည်၏။
(ခ) ဆံပင်၊ မုတ်ဆတ်၊ ကြင်စွယ် စသည်တို့သည် ကံလျှင်
အကြောင်းရင်း ရှိသောကြောင့် ကမ္မပစ္စယရပ် မည်ပါ
သည်။ (ဂ) စကြာရတနာ၊ နတ်မိမာန်၊ လူတို့၏ ပုတီး၊ နား
ခောင်း၊ လက်ကော်စသည်တို့သည် ကံလျှင်အကြောင်း
ရင်းရှိသောဥတုကြောင့်ဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မပစ္စယဥတု
သမုဋ္ဌာနရပ် မည်ပါသည်။ ၊ အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၆၉၄-မေး (က) မိတ္တဇရပ်၊ မိတ္တသမုဋ္ဌာနရပ်၊ (ခ)
မိတ္တပစ္စယရပ် (ဂ) မိတ္တပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာ
နရပ်တို့ကိုပြပါ။

ဖြေ-(က) မိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော အဋ္ဌကလာပ် ရပ်
ရှစ်ခုသည် မိတ္တဇရပ်၊ မိတ္တသမုဋ္ဌာနရပ် မည်ပါသည်။
(ခ) ပစ္ဆာဇာတာပုညးအထောက်အပံ့ကိုရသောပုရေ
ဇာတာကာယရပ်သည် မိတ္တပစ္စယရပ် မည်ပါသည်။ (ဂ)
မိဇ္ဇာမိရ်စသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ဖန်ဆင်း၍ပြုအပ်သောကောင်း
ကံခွဲဆန်ရပ်၊ မြင်းရပ်စသည်တို့သည် မိတ်လျှင်အထောက်
အပံ့ရှိသောဥတုကြောင့်ဖြစ်သောကြောင့် မိတ္တပစ္စယဥ
တု သမုဋ္ဌာနရပ် မည်ပါသည်။ ၊ အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၆၉၅-မေး (က) ဥတုဇရုပ်၊ ဥတု သမုဋ္ဌာန ရုပ်၊
(ခ) ဥတုပစ္စယ ရုပ်၊ (ဂ) ဥတုပစ္စယ
ဥတုသမုဋ္ဌာနရုပ်သုံးမျိုးကိုခွဲ၍ပြပါ။

ဖြေ-(က) ဥတုကြောင့်ဖြစ်သော အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်
ရှစ်ခုသည် ဥတုဇရုပ်၊ ဥတုသမုဋ္ဌာနရုပ် မည်ပါသည်။
(ခ) ဥတုဇရုပ်ကလာပ်ရှစ်ခု၌ရှိသောဥတုသည် တပါး
သော အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်ကို ဖြစ်စေပြန်၏။ဤတပါးသော
အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်သည် ဥတုပစ္စယရုပ် မည်ပါသည်။
(ဂ) ဥတုပစ္စယအဋ္ဌကလာပ်၌ရှိသောဥတုသည်တပါး
သောအဋ္ဌကလာပ်ကိုဖြစ်စေပြန်၏။ယင်းတပါးသောအဋ္ဌ
ကလာပ်ရုပ်သည်ဥတုပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနရုပ်မည်ပါသည်။

မှတ်ချက်=ဥတုသည် သုံးပါး၊ သုံးထပ်သာလျှင် ရုပ်
အစဉ်ကိုဖြစ်စေနိုင်သည်။ထိုထက်အလွန်မဖြစ်စေနိုင်။

ဧဝံ တိသောယောဝ သန္တတိယော ဃဇ္ဇေတုံ သက္ကောတိ၊
နတတောပရံ။ ။အဋ္ဌသာလိနီ။

တနည်း=အနုပါဒိန္နကဋ္ဌ ပြဦးအံ၊ တိမ်တိုက်၊တိမ်ပြာ
စသည်တို့သည်ဥတုသမုဋ္ဌာနရုပ်မည်၏။မိဃ်းရေအယဉ်
သည်ဥတုပစ္စယရုပ်မည်၏။မိဃ်းရွာသောအခါမျိုးစေ့တို့
သည်ပေါက်ကုန်၏။မြေသည် အနံ့ ကိုလွှတ်၏။သမုဒ္ဒရာ
သည်ပွား၏။ဤသို့သောအသီးအပွင့်၊အနံ့ စသောရုပ်တို့
သည်ဥတုပစ္စယ ဥတုသမုဋ္ဌာနရုပ်မည်၏။ ။အဋ္ဌသာလိနီ။

+

+

+

၆၉၆-မေ: (က) အာဟာရဇရုပ်, အာဟာရသမုဋ္ဌာနရုပ်, (ခ) အာဟာရပစ္စယရုပ်, (ဂ) အာဟာရ ပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနရုပ်တို့ကိုပြပါ။

ဖြေ-(က) အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်ရှစ်ခုသည် အာဟာရဇရုပ်, အာဟာရသမုဋ္ဌာနရုပ်မည်ပါသည်။

(ခ) အာဟာရသည်ထောက်ပံ့ စောင့်ရှောက်အပ်သောကမ္မဇရုပ်သည်အာဟာရပစ္စယရုပ်မည်၏။

(ဂ) မသင့်မတင့်သောအာဟာရကိုစားမိ၍ပေါက်ရောက်သော ပွေး, ညှင်း, သမင်ဖြူ, သမင်နက်, စသော အနာသည် အာဟာရလျှင်အကြောင်းရင်းရှိသောဥတုကြောင့်ဖြစ်သောကြောင့်အာဟာရပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနရုပ်မည်၏။ ၊ အဋ္ဌသာလိနံ။

+ + +

၆၉၇-မေ: ကလာပ်အင်္ဂါ လေးပါးတို့တွင် ဧကန်ရောဓသဒ္ဓါဖြင့် အဘယ်ကို နှစ်စေပါသနည်း။

ဖြေ-နာမ်တရားတို့ကားရှင်းနှင့်တကွဧကုပ္ပါဒကား ဖြစ်၍ ဧကန်ရောဓမဖြစ်သောကြောင့် နာမ်တရားတို့ကို နှစ်စေပါသည်။

+ + +

၆၉၈-မေး ကေနိသံယ သဒ္ဓါဖြင့် အဘယ်ကိုနစ်စေ
ပါသနည်း။

ဖြေ-ကမ္မဇရုပ်၊ ဝိတ္တဇရုပ် စသည်တို့သည် အတူတကွပင် ဖြစ်သော်လည်းမိမိတို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်း၊ မှီရာသည်ကံ၊ စိတ်စသောအားဖြင့် ပြားသောကြောင့် တကလာပ်တည်း စည်းခြင်းငှါ မထိုက်သဖြင့် မှီရာအကြောင်းမတူသောရုပ်တို့ကိုနစ်စေပါသည်။

+ + +

၆၉၉-မေး ကေုပ္ပါဒနှင့် သဟဝုတ္တိ၏ ထူးခြားပုံကို
ဖော်ပြပါ။

ဖြေ-ကလာပ် တစည်း နှင့် တစည်း အတူတကွ ဖြစ်ခြင်းသည် ကေုပ္ပါဒ ကလာပ်တစည်းတည်း၌ အတူတကွဖြစ်ကြသည်ကား သဟဝုတ္တိ။

+ + +

၇၀၀-မေး အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ကလာပ်ပေါင်းမည်မျှ
ရပါသနည်း။

ဖြေ-နှစ်ဆယ် တစည်းလုံး အကုန်ရပါသည်။

+ + +

၇၀၁-မေး ဗဟိန္ဒသန္တာန်၌ ကလာပ်ပေါင်း မည်မျှ
ရပါသနည်း။

ဖြေ-သုဒ္ဓဋ္ဌက ကလာပ်၊ သဒ္ဓနဝက ကလာပ်၊
ယင်းဥတုဇကလာပ်နှစ်စည်းကိုသာရပါသည်။

+ + +

၇၀၂-မေး ပိညုတ်နွေးသည် မိတ္တာနံပရိဝတ္တိတ ဓမ္မ
ဖြစ်၍ ကလာပ်ဖေါ်ရုပ်တို့နှင့် ကေနိရော
ဓ မဖြစ်ပါတဲလျက်ကြွင်းသော ရုပ်တို့နှင့်
အဘယ်ကြောင့် အတူတကွ ကလာပ်
စည်းနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ-အာကာရ ပိသေသဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိအ
ထူးကိုအသီးအခြားသရုပ်အားဖြင့်ရအပ်သောကြောင့်
စည်းနိုင်ပါသည်။

ကေနိ-ရာအစေ အဝိဇ္ဇမာနေပိအာကာရပိသေသသင်္ခါတဿ
သတ္တိပိသေသဿပိသုံ သရူပသမ္ဘဝတောကလာပေ အန္တောဂတံ။ ။
ပရမတ္ထဒွံ။

တနည်း--ကလာပ်တို့၏ အထူး အခြားကို ပြုတတ်
သောကြောင့် စည်းခြင်း၌ဆိုက်ပါသည်။

ပိညုတ္တယဿ ကလာပောဒကရက္ခာ။ ပရက္ခေပနိ။

+ + +

၇၀၃ မေး ကာမတုံဉ္စသံသေဒဇ၊ ဩပပါတိကသတ္တ
ဝါ ဣအား ပဋိသန္ဓေအခါ ကလာပ်ရနစ်
စည်းရ၏ဆိုသော် အခါခပ်သိမ်း ပုဂ္ဂိုလ်
တိုင်း ရပါသလော။

ဖြေ-ရနစ်စည်းရ၏ ဆိုသောစကားမှာ သုဂတိဥပ
ပါတ် ခိုရည်ရှိသူတို့၌အားဖြင့် ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။
အခါခပ်သိမ်းပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းမရပါ။

၇၀၄-မေး အခါခပ်သိမ်းပုဂ္ဂိုလ်ဘိုင်းခုနစ်စည်းမရ
သော်အဘယ်သို့ရပါသနည်း၊ ချို့ကောင်း
မချို့ကောင်းသော ရုပ်ကလာပ် တို့ကို
ခွဲဝေ၍ပြပါ။

ဖြေ - ကာမဘုံ၌သုဂတိ၊ ဒုဂ္ဂတိ၊ သံသေဒဇ ပုဂ္ဂိုလ်တို့
အား စက္ခု၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဘာဝချို့ကောင်းပါသဖြင့်
အယုတ်ဆုံးအားဖြင့်ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဝတ္ထုဒသကသုံးစည်း
သာရနိုင်ပါသည်။ ယင်းသုံးစည်းကားမချို့ကောင်းပါ။

ဒုဂ္ဂတိဥပပါတ်တို့မှာစက္ခု၊ သောတ၊ ဘာဝသုံးစည်း
ချို့ကောင်းပါသည်။ ကြွင်းလေးစည်း မချို့ကောင်းပါ။

သုဂတိဥပပါတ်တို့မှာကမ္ဘာဦး၌ဖြစ်သော ဥပပါတ်
သာ ဘာမချို့ကောင်းပါသည်။ ကြွင်းသောသုဂတိ ဥပ
ပါတ်တို့မှာခုနစ်စည်းလုံးမချို့ကောင်းပါ။

+ + +

၇၀၅-မေး ကာမ ဘုံ၌ ဥပပါတ်တို့မှာ ဃာန ချို့
ကောင်းပါမည်လော။

ဖြေ - အဃာနကော ဩပပါတိကောနာမ နတ္ထိ - ဟု
ယမိက်အဋ္ဌကထာဆိုသောကြောင့်မချို့ကောင်းပါ။

+ + +

၇၀၆-မေး အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အဘယ်ယောနိ
ဖြင့်ပဋိသန္ဓေနေပါသနည်း၊ အသီးအသီး
ဝေဘန်၍ပြပါ။

ဖြေ-ဘုမ္မစိုးနတ်မှတစ်ပါးသောနတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ နိဇ္ဈာ မတဏှိကပြိတ္တာ၊ ငရဲ၌ဖြစ်သောသတ္တဝါတို့သည်ဥပပါတ်ယောနိဖြင့်သာ ပဋိသန္ဓေနေပါသည်။ ဘုမ္မစိုးနတ်၊ လူ၊ တိရစ္ဆာန်၊ နိဇ္ဈာမတဏှိကပြိတ္တာမှကြွင်းသောပြိတ္တာတို့မှာ ယောနိလေးပါးလုံးဖြင့် ပဋိသန္ဓေ နေပါသည်။ ။
ဇောမဇ္ဈ။

၇၀၇-မေး + + +
နိဇ္ဈာမတဏှိက ပြိတ္တာတို့မှာ အဘယ်
ကြောင့် ဂဟ္တသေယျက ပဋိသန္ဓေမနေ
နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ-နိဇ္ဈာမတဏှိကပြိတ္တာတို့မှာ ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့်
အမြဲနှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ကာမဂုဏ် ခံစားခြင်းမရှိ
သောကြောင့် ဂဟ္တသေယျက ပဋိသန္ဓေ မနေနိုင်ပါ။ ။
မဟာဋီကာ။

၇၀၈ မေး + + +
ဘုမ္မစိုးနတ်မှတစ်ပါးသောအထက်နတ်တို့
မှာလူတို့ကဲ့သို့ ကာမဂုဏ်ခံစားခြင်းရှိပါ
လျက် အဘယ်ကြောင့် ဂဟ္တသေယျက
ပဋိသန္ဓေမနေနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ-ကာမဂုဏ်ခံစားခြင်းရှိသော်လည်းသုက်ဝါတ်
မှာ တည်ရာမှ ရွေ့လျော့ခြင်းမရှိ၊ အတွင်း၌သာငြိမ်း
သွားပါသဖြင့် ဂဟ္တသေယျက ပဋိသန္ဓေမနေနိုင်ပါ။ ။
ပါတိမောက္ခပဒတ္တအနုဂဏ္ဌနာ။

+ + +

၇၀၉-မေ: စတုစရုပ်တို့၏ အစစွာ ဖြစ်ရာကာလကို အသီးအသီးပြပါ။

ဖြေ-ကမ္မစရုပ်တို့သည်ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဥပါဒ်ကစ၍ ဖြစ်ပါသည်။ စိတ္တစရုပ်တို့သည် ပဋိသန္ဓေနောင်ပဋ္ဌမဘဝင်၏ ဥပါဒ်ကစ၍ဖြစ်ပါသည်။ ဥတုစရုပ်တို့သည် ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဌိ ကစ၍ ဖြစ်ပါသည်။ အာဟာရစရုပ်တို့သည်ဂန္တသေယျကသတ္တဝါတို့အားနှစ်သက္ကာဟလေဝံ အရောက်တွင် အမိမျိုးသဖြင့်ဩဇာပျံ့နှံ့သော ကာလက စ၍ဖြစ်ပါသည်။ သံသေဒဇ၊ ဥပပါတ်တို့အား မိမိ တံထွေးကို၎င်း၊ အာဟာရကို၎င်း မျိုးသော ကာလမှ စ၍ ဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၇၁၀-မေ: ကမ္မစရုပ်တို့သည်ရုတိမှ ပြန့်၍ရေသော် တဆယ် ရုနစ်ချက် မြောက်သော စိတ်၏ ဌိကာလမှစ၍အဘယ်ကြောင့်မဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ-ကမ္မစရုပ် ချုပ်မှသာ သတ္တဝါတို့ သေသည် မည်ပါသည်။ အကယ်၍ယင်းစိတ်၏ဌိကာလကစ၍ အသစ်ဖြစ်သောကမ္မစရုပ်ထပ်၍ဖြစ်ပါကရုတိစိတ်ချုပ်ပြီးမှသာကမ္မစရုပ်ချုပ်ရပါလိမ့်မည်။ ထိုသို့ဖြစ်သော် ရုတိစိတ်ချုပ်သော်လည်းကမ္မစရုပ်ကြွင်းကျန်နေသဖြင့်သေခြင်း၏မဖြစ်သင့်သောကြောင့်ဌိကာလမှစ၍ မဖြစ်တော့ပါ။ ။ဓမ္မက္ခိယံမရဏာဘာဝဇ္ဇတာ။ ။ဋီကာကျော်။

၇၁၁-မေး အဘယ်တရားများ ချုပ်မှသာ သတ္တဝါ
များ သေသည် မည်ပါသနည်း။

ဖြေ-စိရိတိန္ဒြေ၊ ကမ္မဇတေဇော၊ ဝိညာဏ်ယင်းတ
ရားများ ချုပ်မှသာ သေသည်မည်ပါသည်။

အာယု ဥသ္မာစ ဝိညာဏံယဒါ ကာယံ ဇဟန္တိမံ၊
အပရိစ္ဆေဒါတဒါသေတိ၊ နိရုတ္တံ ကလိင်္ဂရံ၊ နိကာကျော်။

+ + +

၇၁၂-မေး တခုသောဘဝ၌ စတုရ ရုပ်တို့၏ ချုပ်ရာ
ကာလကို အသီးသီးပြပါ။

ဖြေ-ကမ္မဇရုပ် တို့သည် ရုဘိစိတ်နှင့် ပြိုင်၍ ချုပ်ပါ
သည်။

ဝိတ္တဇရုပ်၊ အဟာရဇရုပ် တို့သည် ရုဘိစိတ်ချုပ်ပြီး
နောင်ကောယအနည်းငယ်ခန့် ကာလကြာမှ ချုပ်ပါသည်။

တနည်း - ရုဘိစိတ် ချုပ်ပြီးနောက် ဝိတ္တက္ခဏ တ
ဆယ် ခြောက်ချက်ခန့် ကြာမှ ချုပ်ပါသည်။

ဥတုဇရုပ် ကား သေ၍ အကောင်ပုပ် ဖြစ်သည်
တိုင်အောင် လိုက်၍ အရိုးမဆွေးမခြင်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

အဋ္ဌကထာမူလ၌ကား စသည်ဘိ၌ ရုပ်ချုပ်စဉ်မှာမတူကြပါ။

+ + +

၇၁၃-မေး ဆိုခဲ့ပြီးသော ရုပ် ချုပ်စဉ်မှာ ပုဂ္ဂိုလ်
တိုင်း မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ-မမှတ်ရပါ။ သံသေဒဇ၊ ဂန္တသေယျကပုဂ္ဂိုလ်
တို့ကိုသာရည်၍ဆိုပါသည်။ အထက်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွ
ဥပပါတ်တို့မှာကား သေသည့်နောက် အသေကောင်
အထည်ခြင်ကြွင်းကျန်ခြင်းမရှိသောကြောင့် ရုပ်လေးပါး
တို့သည်ရတီစိတ်နှင့်တပြိုင်နက်သာချုပ်ကြပါသည်။

ဩပပါတ်ကာနံ ဗန သရီရနိက္ခေပါဘာဝဇ္ဇတာ။ မဏိမဇ္ဈ။

+ + +

၇၁၄-မေး သတ္တဝါတို့၏သန္တန်နှင့်စိတ္တက္ခဏ တဆဲ
ခုနစ်ချက်ခန့်ရှိလျှင်အဟေါင်း၊ အဟေါင်း
ဖြစ်သောရုပ်တို့မှာချုပ်၍အသစ်၊ အသစ်
ဖြစ်သော ရုပ်တို့သာ တဖွားဖွားဖြစ်ပေါ်
နေပါလျက် ဤခန္ဓာ ကိုယ်ကြီးသည် အ
ဘယ်ကြောင့်တဖြည်းဖြည်း အိုမင်းရင့်
ရော်၍လာရပါသနည်း။

ဖြေ-ကလလရေကြည်မှစ၍ ရှေးရှေးဖြစ်သော ရုပ်
တို့၏ရင့်ရော်သောခဏ၌ဖြစ်ကုန်သော နောက်နောက်
ဖြစ်သောရုပ်တို့သည် ရင့်ရော်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်သော
အကြောင်းရင်းရုပ်နှင့်တူစွာသာဖြစ်ရလေသောကြောင့်
အလွန်ရင့်ရော်လေ ပြီးသော ရုပ်တို့၏ မှည့်ရှမ်းသော
ကာလ၌ဖြစ်ကုန်သော နောက်နောက်သောရုပ်တို့သည်
တဆင့်တဆင့် ရင့်ရော်သောအသွင်ဖြင့်သာဖြစ်ကုန်၏။
ထိုကြောင့်ခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် တဖြည်းဖြည်း အိုမင်း၍
လာရပါသည်။

ကလေး ကလေးတော ပဘုတိ ပုံရိပ်ရူပါနံ ဇရာပတ္တကွဏေ
ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနိ ပစ္ဆိမ ရူပါနိ ပရိပတ္တရူပါနုရူပါနိ ပရိဏတပရိ
ဏတာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ၊ အနုက္ကမေန သုပရိဏတရူပပရိပါက
ကာလေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနိ ခဏ္ဍိစ္ဆာဒိ သဘာဝေါနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

မူလဋီကာ။

+ + +

၇၁၅-မေး ကာမဘုဒ္ဓဇိဝိတ နဝက ကလောင်ကိုရ၊မရ
ရလျှင် အဘယ်အခါ၌ ရပါသနည်း။

ဖြေ-ရပါသည် ပဝတ္တိအခါ၌ရပါသည်၊ ပဋိသန္ဓေ
အခါ၌ မရပါ။

+ + +

၇၁၆-မေး အဘယ်ကြောင့် ပဝတ္တိအခါ၌သာ ရ၍
ပဋိသန္ဓေအခါ၌ မရပါသနည်း။

ဖြေ ဇိဝိတနဝက ကလောင်သည် ကာမသတ္တဝါတို့
အား အစာသစ်ဖိမ်၌ ဖြစ်ပါသဖြင့် ပဋိသန္ဓေအခါ အ
စာသစ်ဖိမ်ခရှိသေးသောကြောင့် မရပါ။

ကာမသတ္တာနံ ဇိဝိတနဝကံ ကတ္တဉ္စာနေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥဒရိယ
ကောသေပုပ္ဖတိ၊ ကခါဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပဋိသန္ဓိကာလေ နုပ္ပဇ္ဇတိ။ ၊
ပရမတ္ထဗုဒ္ဓိ။

+ + +

၇၁၇-မေး ကာမဘုဒ္ဓ ပဋိသန္ဓေအခါ ဇိဝိတနဝက
ကလောင်ကို မရပါဘဲ လျက် ချပဘုဒ္ဓ
အဘယ်ကြောင့်ရပါသနည်း။

ဖြေ=ဗြဟ္မာတို့အား ကာယဒသကကို မရသောကြောင့် ကာယဒသကအရာ၌ တည်သဖြင့် ဇိဝိတနဝကကလာပ်ကို ရပါသည်။

ဇိဝိတနဝကန္တိ^၀ကာယာဘာဝတော ကာယာဒသ ကဋ္ဌာနိယံ ဇိဝိတနဝကံ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၇၁၈-မေး ရူပဘု၌ အဇ္ဈတ္တိကာ ဟာရ ရှိပါလျက် အဘယ်ကြောင့် အာဟာရဇကလာပါနိ နုလန္တိဟု ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ=အဇ္ဈတ္တိကာဟာရ ရှိသော်လည်း ဗာဟိရာဟာရ၏အထောက်အပံ့ကို မရသဖြင့် အဇ္ဈတ္တိ ကာဟာရသည် ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့် ဆိုပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၇၁၉-မေး ရူပဘု၌ ဘာဝရုပ်နှစ်ခုကိုအဘယ်ကြောင့် မရပါသနည်း။

ဖြေ-ဘာဝရုပ်မှာ ထူထပ် အားကြီးသော ကာမရာဂကိုမှီ၍ ဖြစ်သဖြင့် ဗြဟ္မာတို့အား ထူထပ် အားကြီးသော ကာမရာဂမရှိသောကြောင့်မရပါ။ ။ဋီကာကျော်

+ + +

၇၂၀-မေး ဂစ္ဆသေယျက သတ္တဝါတို့အားပဋိသန္ဓေ အခါကလာပ်သုံးစည်းရခြင်းထူပါလျက် ဆင်စသော သတ္တဝါတို့မှာ ကြီး၍ ပရုက်

ဆိတ်စသော သတ္တဝါတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်မှာ
အဘယ်ကြောင့် ငယ်နေရပါသနည်း။

ဖြေ-ကမ္မယောနိ ဥပနေတိ၊ ယောနိမူလကော တေ
သံဝိက္ခတာဝေါ ဟူသော ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ် အဋ္ဌကထာနှင့်
အညီ ဂဟ္တသေယျက ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားမိမိတို့၏အမိ၊ အဘ
စသည်နှင့်တူစွာ ဖြစ်စေတတ်သောယောနိ နိယာမရှိ၏။
ထို ယောနိ နိယာမကြောင့် ဤကဲ့သို့ဖြစ်ရပါသည်။

တနည်း- စိတ်ဆန်းကြယ်သောကြောင့် တဏှာဆန်း
ကြယ်ပါသည် တဏှာဆန်းကြယ်သောကြောင့် ကံဆန်း
ကြယ်ပါသည်၊ ကံဆန်းကြယ်သောကြောင့် ယောနိဆန်း
ကြယ်ပါသည် ယောနိ ဆန်းကြယ်သောကြောင့် ဤကဲ့သို့
မတုထူးခြား အကြီးအငယ် ကွဲပြား ရပါသည်။
ပရမတ္ထဒီပနီ။

၇၂၁-မေး သေမင်း ခေါ်ရာ၊ မလိုက်သာ၊ အဘယ်
အခါတွင် လပ်သနည်း။

ဖြေ-ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ကမ္မဇရုပ်
တို့သည် စိတ္တက္ခဏ တဆယ် ခုနှစ်ချက် အသက်ရှည်
သည်ဖြစ်၍ သောဠသမဘဝင်နှင့်ပြိုင်၍ ချုပ်၏။ ဤစိတ်
၁၇-ချက်အတွင်း၌ ဥပပတ္တိကာလဖြစ်၍ သေမင်းမခေါ်
နိုင်၊ ခေါ်သော်လည်း မလိုက်ရပေ။ ။ ဇနိမဉ္ဇူ။

၇၂၂-မေး နိဗ္ဗာန်ပုဒ် လောကုတ္တရသင်္ခါတံ(လ)မှာ
ရမ္မဏဘူတံ တိုင်ရုံသော ပါဌ်တို့ တွင်

အဘယ်ပါဌ်ဖြင့် အဘယ်အဓိပ္ပါယ်ကို ပြ
ပါသနည်း။

ဖြေ=လောကုတ္တရာ သင်္ခါတံဖြင့် နိဗ္ဗာန်၏ လောကီ
အဖြစ်ကိုနစ်စေ၍ လောကုတ္တရာအဖြစ်ကိုပြပါသည်။

စတုမဂ္ဂဉာဏေန သန္တိကာတဗ္ဗံဖြင့် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့
အား နိဗ္ဗာန်ကို ပစ္စက္ခ အားဖြင့် မျက်မှောက် ပြုနိုင်သည်
ကို ပြပါသည်။

မဂ္ဂဖလာန မာလဗ္ဗံဏာဘူတံဖြင့် ကလျာဏပုထုဇဉ်တို့
အား နိဗ္ဗာန်ကို အနုမာနသိဒ္ဓိ အားဖြင့် မှန်းဆ၍သိနိုင်
သည်ကို ပြပါသည်။ «ဋီကာကျော်။

+ + +

၇၂၃-မေး အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပစ္စက္ခအားဖြင့်၊
ကလျာဏပုထုဇဉ်တို့အား အနုမာနသိဒ္ဓိ
အားဖြင့် နိဗ္ဗာန်တရား၏ ထင်ရှားသော
အဖြစ်ကိုပြသဖြင့် အဘယ်သို့သောအယူ
ကို တားမြစ်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ-ရာဂစသည်တို့၏ မရှိခြင်းမျှသည်နိဗ္ဗာန်မည်၏
ဟုဖေါက်ပြန်သောအယူရှိကုန်သော ပုထုဇဉ်တို့၏အယူ
ဝါဒကို တားမြစ်နိုင်ပါသည်။ «ဋီကာကျော်။

+ + +

၇၂၄-မေး အဘယ်ကြောင့် နိဗ္ဗာန်မည်ပါသနည်း။

ဖြေ-ဝါဒတောနိက္ခန္တိနိဗ္ဗာန်ဟူသောဝစနတ္ထနှင့်

အညီဝါနဟုဆိုအပ်သောတဏှာမှ ထွက်မြောက်တတ်
သောကြောင့် နိဗ္ဗာန်' မည်ပါသည်။

+ + +

၇၂၅-မေး နိဗ္ဗာန်နှင့်ပရိနိဗ္ဗာန်နှစ်တို့၏ထူးခြားဟန်
ကိုပြပါ။

ဖြေ-နိဗ္ဗာန်ကား ပရမတ္ထဓမ္မ၊ပရိနိဗ္ဗာန်ကား ပညတ်
ဤသို့ထူးပါသည်။

+ + +

၇၂၆-မေး နိဗ္ဗာန်သည် ရုပ်လော၊ နာမ်လောသင်္ဂဟ
အထောက်ကိုး၍ပြပါ။

ဖြေ-နာမ်ဖြစ်ပါ။

ဝိတ္တဝေတသိကသင်္ခါတာစက္ကာရော အရူပိနောနိဗ္ဗာ
နဓဇ္ဈကံ ပဉ္စဒိခန္တိ အရူပန္တိစ နာမန္တိစ ပဒုစ္စဘိ။

ရုပ်ပိုင်းပြီး၏။

သမုစ္ဆည်းပိုင်း

၇၂၇-မေး အဘယ်ကြောင့်သမုစ္ဆယသင်္ဂဟမည်ပါ
သနည်း။

ဖြေ-သံဃကတောဥပ္ပိယန္တိ သင်္ခါန္တိယန္တိ ဧတ္ထောဘိ
သမုစ္ဆယော၊သမုစ္ဆယောစသေါသင်္ဂဟောစ၊တိသမုစ္ဆယ
သင်္ဂဟာဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ ရုပ်စသယ်နှစ်ပါး

သောတရားတို့ကို တကွပေါင်းရာသင်္ဂဟ ဖြစ်သော
ကြောင့်၊ သမုစ္စယသင်္ဂဟ မည်ပါသည်။

+ + +

၇၂၈-မေး ခွါသတ္တတိ ဝိဝာဋ္ဌိ ခွါသတ္တတိ အရကိုရေ
တွက်၍ပြပါ။

ဖြေ-နာမ်တေပညာသ၊ နိပ္ပန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ၊ နိဗ္ဗာန်
ဤရနစ်ဆယ် နှစ်ပါးဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၇၂၉-မေး ဝတ္ထုဓမ္မာသလက္ခဏာ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်
အဘယ်တရားတို့ကိုနစ်စေပါသနည်း။

ဖြေ-အနိပ္ပန္နရုပ်ဆယ်ပါးတို့ကို နစ်စေပါသည်။

+ + +

၇၃၀-မေး ခွါသတ္တတိ အရ၌အနိပ္ပန္နရုပ်တို့ကိုအဘယ်
ကြောင့် မယူရပါသနည်း။

ဖြေ-အနိပ္ပန္နရုပ်တို့ကား နိပ္ပန္နရုပ်တို့၏ အခိုက်အတံ့
မျှသာ ဖြစ်၍ သလက္ခဏာဝတ္ထုဓမ္မ မဟုတ်သောကြောင့်
မယူရပါသည်။

+ + +

၇၃၁-မေး အဘယ်ကြောင့် အာသဝ မည်ပါသ
နည်း။

ဖြေ-ဘုဒ္ဓအားဖြင့် ဘဝင် တိုင်အောင်၊ ဓမ္မအားဖြင့်
ဂေါတြဘု တိုင်အောင် ဖြစ်တတ်သောကြောင့် အာသဝ
မည်ပါသည်။

၇၃၂-မေး ဂေါတြဘု တိုင်အောင် ဖြစ်တတ်၏ ဟု
သည့်သမ္ပယုတ်အားဖြင့် ဖြစ်ပါသလော။

ဖြေ-သမ္ပယုတ်အားဖြင့် ဖြစ်သည်မဟုတ်ပါ။ အာရုံ
ပြုသောအားဖြင့်သာဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၇၃၃-မေး အာသဝတို့သည်အာရုံပြုသောအားဖြင့်
ဂေါတြဘု တိုင်အောင်သာ ဖြစ် နိုင်ပါ
သလော။

ဖြေ-သောတာပတ္တိမဂ်၏ရှေးဂေါတြဘုကိုသာ ဥပ
လက္ခဏ နည်းအားဖြင့်မှတ်၍ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အ
ထက်မက်သုံးပါး၏ ရှေးဝေါဒါနံ၊ ဖလသမာပတ်၏ ရှေး
ပရိ ကံတို့သည်လည်းအာသဝ၏အာရုံပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဧတ္ထစ ဂေါတြဘု ဝစနေန ဂေါတြဘုဝေါဒါနံဖဿသမာ
ပတ္တိဒုရေစာရိက ပရိကမ္ဘာနိ ဝတ္ထာနီတံဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ မူလဒီကာ

+ + +

၇၃၄-မေး နိဗ္ဗိနောင်ဖြစ်သော ဘဝင်စသည်တို့ကို
အာသဝ၏အာရုံမဟုတ်၍ မဆိုပါသလော။

ဖြေ-ဆိုဘဝင်စသည်တို့ကိုဂေါတြဘု၏ ရှေးအာရုံ
ပြုအပ်သောတရားတို့၌ အာသဝအာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့် အ
တွင်းဝင်ပြီးဖြစ်သောကြောင့်မဆိုပါသည်။ ၊ မူလဒီကာ။

+ + +

၇၃၅-မေး ဘဝင်၊ ဂေါတြဘုတိုင်အောင် ယိုစီးတတ်
ကုန်သောအခြားသောမာနဝသောတရား

တို့လည်း ရှိပါကုန်လျက် ဤလောဘ'ဒိဋ္ဌိ၊
မောဟ သုံးပါးကိုသာ အဘယ်ကြောင့်
အာသဝဟု ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ-မာနစသော အခြားသောတရားများရှိပါငြား
သော်လည်း အာသဝဟူသောအမည်သည် ဤတရားသုံး
ပါး၌သာထင်သောကြောင့် ပထိဒ္ဓရဋ္ဌိအားဖြင့် ဤတရား
သုံးပါးကိုသာအာသဝဟုဆိုရပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

၇၃၆-မေး အာသဝ၌ အာသဒ္ဓါသည်အဘယ် အနက်
ကို ဟောပါသနည်း။

ဖြေ-အဝဓိအနက်ကိုဟောပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

၇၃၇-မေး အဝဓိ၏အမျိုး အပြားကိုအဓိပ္ပါယ်နှင့်
တကွ ထင်ရှားအောင် ပြ၍ ဤ၌ လိုအပ်
သော အဝဓိကိုလည်း ညွှန်ပြပါ။

ဖြေ-အဝဓိသည် “အာပါဠုလိပုတ္တံဝုဠောဒေဝေါ”စ
သည်ကဲ့သို့ပိုင်းခြားရာဖြစ်သောအရပ်တိုင်အောင်ကြိယာ
မန္တမူ၍ကြိယာကိုအပပြု၍ဖြစ်သောဇရိယာဒအဝဓိတမျိုး
“အာဘဝဂ္ဂံသဒ္ဓေါအတ္တုဂ္ဂတော”စသည်ကဲ့သို့ပိုင်းခြား
ရာ ဖြစ်သော အရပ်တိုင်အောင် ကြိယာနံသည်ဖြစ်၍
ကြိယာကိုအတွင်းပြု၍ ဖြစ်သော အဘိဝိဓိအဝဓိတမျိုး
အားဖြင့် နှစ်မျိုးရှိပါသည်။ ဤအာသဝအရာ၌ကား အာ
သဒ္ဓါသည်အဘိ ဝိဓိအဝဓိ အနက်၌ဖြစ်ပါသည်။ ။
ဋီကာကျော်။

၇၃၈ မေး အဘယ်ကြောင့် ဂန္ထ မည်ပါသနည်း။

ဖြေ-နာမကာယနှင့် ရူပကာယကို ပစ္စုပ္ပန် ကာယ
နှင့် အနာဂတ်ကာယကို ဖြေနိုင်ခဲ့သည်ကိုပြု၍ ရစ်ပတ်
တတ်သောကြောင့် ဂန္ထမည်ပါသည်။ ၊ နိကာကျော်။

+ + +

၇၃၉ မေး နာမ ကာယ၊ ရူပ ကာယကို အရကို
အဘယ်နာမ်နှင့် ရုပ်ကိုယူမည်နည်း။

ဖြေ သာဓာတာဒိပစ္စည်းဖြစ်သောနာမ်ကိုနာမကိ
ယ အရယူရပါသည်။ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆိမဇာတပစ္စည်း
ဖြစ်သောရုပ်ကိုရူပကာယအရယူရပါသည်။ ၊ မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၇၄၀-မေး ပစ္စုပ္ပန် ကာယအရ အဘယ်ကို ယူရ
မည်နည်း။

ဖြေ-အကြောင်းဖြစ်သော နာမကာယကို၎င်း၊ ရူပ
ကာယကို၎င်း၊ နှစ်ပါးစုံကို၎င်းယူရပါသည်။ ၊ မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၇၄၁-မေး အနာဂတ်ကာယအရ အဘယ်ကာယကို
ယူရမည်နည်း။

ဖြေ-အကျိုးအနာဂတ်ဖြစ်သော နာမကာယကို၎င်း
ရူပကာယကို၎င်း၊ နှစ်ပါးစုံကို၎င်း ယူရပါသည်။ ၊
မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၇၄၂-မေး နာမကာယ၊ ရူပကာယ၊ နာမရူပကာယ
သုံးပါး တို့တွင် အဘယ် ကာယ ဖြင့်

အဘယ် ကာယကိုသာ ရစ်ပတ်တတ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ-နာမကာယဖြင့် နာမကာယကို၎င်း၊ နာမရူပ
ကာယကို၎င်းရစ်ပတ်တတ်ပါသည်။ ရူပကိယကိုမရစ်
ပတ်တတ်ပါ။ ရူပကာယဖြင့်နာမရူပကာယကိုသာ ရစ်
ပတ်တတ်ပါသည်။ နာမကာယကို၎င်း၊ ရူပကာယကို
၎င်း မရစ်ပတ်တတ်ပါ။ နာမရူပကာယဖြင့်ကားသုံးပါး
စုံကိုရစ်ပတ်တတ်ပါသည်။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၇၄၃-မေး ကာမောယေဝဥပါဒါနံကာမေဥပါဒိယ
တိဝါ ကာမပါဒါနံဟူသော ဇီကာပါဌိ၌
ကာမ နှစ်ခုတို့သည် အရ တူကြ ပါသ
လော၊ ထူးကြပါသလော။

ဖြေ-ထူးကြပါသည်။ ကာမောယေဝဋ္ဌ ကာမအရ
ကားတဏှာကိုသာရပါသည်။ ကာမေဋ္ဌကာမအရကား
အလုံးစုံသောတေဘူမကမ္မေကိုရပါသည်။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၇၄၄-မေး ကာမာသဝဋ္ဌကာမဘု၌တပ်တတ်သော
ကာမတဏှာသည်သာ ကာမာသဝဋ္ဌမည်
သကဲ့သို့ ဤကာမပါဒါနံ အရာ၌လည်း
ကာမဘု၌တပ်တတ်သောကာမတဏှာ
သာ ကာမပါဒါနံ မည်ပါသလော။ အ
ကြောင်းပြ၍ဖြေဆိုပါ။

ဖြေ-ဤကာမပါဒါနိအရာ၌ ကာမအာရ တေဘူမက
တရားတို့ကိုသာ အလိုရှိအပ်သောကြောင့်၎င်း၊ ကာမ
ပါဒါနိကို မဂ်လေးပါးဖြင့်သတ်အပ်သောကြောင့်၎င်း
ကာမတဏှာ၊ ရူပတဏှာ၊ အာရူပတဏှာသုံးပါးလုံးကာ
မပါဒါနိမည်ပါသည်။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၇၄၅-မေး ထိနု၊ မိန္ဒ၊ ဥဒ္ဒစ္စ၊ ကုက္ကုစ္စ တို့သည် တရား
ကိုယ်အားဖြင့်အသီးအခြားဖြစ်ပါလျက်
အဘယ်ကြောင့် နိဝရဏ အရာ၌ တ
ပေါင်းတည်းပြု၍ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ-ကိစ္စ၊ အကြောင်း၊ ဆန့်ကျင်ဘက် တို့သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်တပေါင်းတည်းပြု၍ဆိုပါသည်။

ကိစ္စာဟာရ ပဋိပက္ခာနံ သမာနဘာဝတော။ ။ဦးကာကျော်၊

+ + +

၇၄၆ မေး အဘယ်သို့ ကိစ္စ၊ အကြောင်း၊ ဆန့်ကျင်
ဘက်တူကြပါသနည်း။

ဖြေ-ထိနုမိန္ဒ နိဝရဏသည် မိမိနှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်
သောစက်တို့ကို တွန့်တိုသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်စေခြင်း
ကိစ္စသည်၎င်း၊ ကိုယ်၊ လက်ဆန့်ခြင်း အကြောင်းသည်
၎င်း၊ ဗီရိယဟူသောဆန့်ကျင်ဘက်သည်၎င်းတူပါသည်

ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စနိဝရဏကားမငြိမ်သက်အောင်ပြုခြင်း
ကိစ္စသည်၎င်း၊ ဆွေမျိုးတို့၏ပျက်စီးခြင်းစသည်တို့ကို

စည်ခြင်းဟူသောအကြောင်းသည်၎င်း၊ သမသ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သည်၎င်း တူပါသည်။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၇၄၇-မေး အဘယ်ကြောင့်အနုသယမည်ပါသနည်း
ဖြေ-အပ္ပဟိနုတ္တေန အနု အနုသန္တာနေန သေန္တိတိ
အနုသယာ ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ မဂ်ဖြင့် မပယ်
အပ်သေးသဖြင့် အဖန်တလဲလဲ သတ္တဝါတို့၏သန္တာန်၌
ကိန်းတတ်သောကြောင့် အနုသယ မည်ပါသည်။

+ + +

၇၄၈-မေး ကာလ သုံးပါးတို့တွင် အဘယ်ကာလ၌
ဖြစ်သောကိလေသာသည်သာ အနုသယ
မည်ပါသနည်း၊ မုချ၊ ဥပစာအားဖြင့်ပြပါ
ဖြေ - အနာဂတ်ဖြစ်သော ကိလေသာသည်သာ မုချ
အားဖြင့် အနုသယမည်ပါသည်။ အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်
သော ကိလေသာတို့သည်ကား ထိုအနုသယသဘော
ရှိသောကြောင့်၊ သဒိဿူပစာရ အားဖြင့်သာ အနုသယ
မည်ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၇၄၉-မေး အနာဂတ်နှင့် အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်တို့သည်
ကာလပြားသောကြောင့် သဘောလည်း
ပြားသင့်သည် မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်
ကြောင့် ထိုအနုသယ သဘော ရှိသော
ကြောင့်ဟု ဆိုရပါသနည်း။

•ဖြ-ပရမတ္ထဓမ္မတို့ မည်သည့် ကာလ ပြားသော်
လည်း သဘောမပြားသောကြောင့်ဆိုပါသည်။

နဟိကာလဘေဒေန ဓမ္မာနံ သဘာဝဘေဒေါ အတ္ထိ။ ၊
ဒို့ကာကျော်။

+ + +

၇၅၀-မေး မဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သေး သော ကြောင့်
အနုသယဟု ဆိုပါလျှင် မဂ်ဖြင့် မပယ်
အပ်သေးသော အလုံးစုံသော ကိလေ
သာတို့ကိုလည်း အနုသယဆိုသင့်သည်
မဟုတ်ပါလော။

ဖြ-မဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သေးကာမျှကို အနုသယဟု
ဆိုသည့်မဟုတ်ပါ။ ထာမဂတ ကိလေသာကိုသာ အနု
သယဟု ဆိုသောကြောင့် အလုံးစုံသော ကိလေသာ
သည် အနုသယ မမည်သင့်ပါ။ ၊ဒို့ကာကျော်။

+ + +

၇၅၁-မေး တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာ ယူနည်းကို
ဖော်ပြပါ။

ဖြ-နာမ်ကေ ပညာ၊ နိဒ္ဒါ၊ တည်ပါ လက္ခဏ။
သန္တာနံ နှစ်ဖြာ၊ မြှောက်ပွားကာ၊ တရာ ငါးဆယ်ရ။
ယင်းကိုတဖြာ၊ ကိလေသာ၊ ဆယ်ဖြာ မြှောက်ပြန်ချ။
တထောင့်ငါးရာ၊ ကိလေသာ၊ ထိုခါ ဖြစ်သည်ပ။

+ + +

၇၅၂-မေး တဏှာအစစ် တရားရှစ် ယူနည်းကိုဖော် ပြပါ။

ဖြေ-တဏှာသုံးတန်၊ တည်ထားခံ၊ အာကာသံနှင့် မြှောက်။

တဏှာအစစ်တရားရှစ်၊ ဖြစ်၏လူမှာရောက်။

+ + +

၇၅၃-မေး ယောဂ၊ ဂန္ဓိ၊ သံယောဇဉ် သုံးပါးတို့ သည် ဖွဲ့တတ်သော တရားချည်း ဖြစ် သောကြောင့် ယင်းသုံးပါးတို့၏ ဖွဲ့ပုံ အ ထူးကို ဖော် ပြပါ။

ဖြေ-သစ်စေးကဲ့သို့စေးကပ်ငြိတွယ်သည်ကိုပြုခြင်း သည် ယောဂ မည်၏။ ထိတ်စသော အနှောင်အဖွဲ့ ကဲ့သို့ မရွေ့မကွာအောင် နှောင်ဖွဲ့သည်ကို ပြုခြင်းသည် ဂန္ဓိ မည်၏။ ကောင်းကင်သို့လွှတ်သော ကျိုး၏ ခြေခံချည်သော ကြိုးကဲ့သို့ ဆွဲငင် ဆောင်ယူသော အားဖြင့် ဝဋ်မှထွက် မြောက်ခြင်း၌ မပေးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖွဲ့ချည် ခြင်းသည် သံယောဇဉ် မည်ပါသည်။ (ဝဋ်သုံးပါးအား ကျေးဇူးပြုသည်ကိုပင် ဖွဲ့သည်ဟုဆိုသည်)။

+ + +

၇၅၄-မေး အဘယ်ကြောင့် မိဿကသင်္ဂဟမည်ပါ သနည်း

ဖြေ-မိဿန္တိ ဇင်္ဂိဘာဝေန ဘဝန္တိတိ မိဿကာ၊ မိဿကာနံသင်္ဂဟေါ မိဿကသင်္ဂဟေါဟူသောဝစနတ္ထ

နှင့်အညီ ကုသိုလ်,အကုသိုလ်အဗျာကတအားဖြင့် ရော
ကုန်သောဘရားတို့ကို ရေတွက်ရာ, ရေတွက်ကြောင်း
သင်္ဂဟဖြစ်သောကြောင့် မိဿက သင်္ဂဟ မည်ပါသည်။

+ + +

၇၅၅-မေး ဈာန်အင်္ဂါခုနစ်ပါးကိုကုသိုလ်,အကုသိုလ်
အဗျာကတသုံးမျိုးတို့ဖြင့် ဝေဘန်၍ပြပါ။

ဖြေ-ဒေါမနဿ ဈာန်အင်္ဂါတပါးသည် အကုသိုလ်
ဈာန်အင်္ဂါသက်သက်ဖြစ်ပါသည်။ ကြွင်းသောဈာန်အင်္ဂါ
တို့ကား ကုသိုလ်,အကုသိုလ်,အဗျာကတသုံးပါးပင်ဖြစ်
ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၇၅၆-မေး အဘယ်ကို ဈာန်ဟု ခေါ်ပါသနည်း၊ မြေ
လျှိုး,မိုးပျံသည်ကိုခေါ်ပါသလော။

ဖြေ-မဟုတ်ပါ။ ဝိဘက် စသောဈာန်အင်္ဂါငါးပါးတို့
၏အပေါင်းကိုသာဈာန်,ဟုခေါ်ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်

+ + +

၇၅၇-မေး ဝိဘက်-စသော ဈာန်အင်္ဂါငါးပါးသည်
ကုသိုလ်အဗျာကတအရာ၌ဈာန်မည်တန်
စေ၊အကုသိုလ် ဈာန်အင်္ဂါတို့ကား အ
ဘယ်ကြောင့်ဈာန်မည်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ-ပါဏာတိပါတစသောအာရုံသို့ကပ်၍ရူဘတ်
သောကြောင့်၎င်း,ပါဏာတိပါတစသောအကုသိုလ်ကို
ပြုသောသုခါးအင်္ဂါတို့ကိုဖြောင့်စွာပြုခြင်းသည်ဈာန်

နှံ့ကင်း၍မဖြစ်သောကြောင့်၎င်းဈာန်မည်ပါသည်။ ။
ပရမတ္ထဒီပနီ။

+ + +

၇၅၈-မေး အဘယ်ကြောင့် မဂ္ဂင် မည်ပါသနည်း၊
အကုသိုလ်၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ
အားလျော်စွာ အသီးအသီး ဖြေဆိုပါ။

ဖြေ-အကုသိုလ်မဂ္ဂင်တို့ကား ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ရောက်
ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်မဂ္ဂင်မည်ပါသည်။ အကုသိုလ်
မှတစ်ပါး လောကီ မဂ္ဂင်တို့ကား သုဂတိဘဝသို့ ရောက်
ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် မဂ္ဂင်မည်ပါသည်။ လော
ကုတ္တရာမဂ္ဂင်တို့ကား နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်
သောကြောင့် မဂ္ဂင်မည်ပါသည်။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၇၅၉-မေး အဓိပတိ၊ ဣန္ဒြေ နှစ်မျိုးတို့၏ အစိုးရပုံ
အထူးကို ဖော်ပြပါ။

ဖြေ-မိမိမှတစ်ပါးသောအဓိပတိတရားတို့၏ အစိုးရ
သည်၏အဖြစ်ကိုတားမြစ်၍မိမိတစ်ပါးတည်းသာ အစိုး
ရခြင်းသည် အဓိပတိ၊ တစ်ပါးသော အစိုးရသော တရား
တို့ ရှိပါကုန်သော်လည်း သက်သက်မြင်ခြင်းစသည်တို့
၌ စက္ခုဝိညာဏ် စသည်တို့ကို မိမိအလိုသို့ လိုက်စေ
ကာမျှသည် ဣန္ဒြေ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၇၆၀-မေး ပညိန္ဒြေ၊ အနုည တညဿာဒိတိန္ဒြေ၊
အညိန္ဒြေအညာတာဝိန္ဒြေ ငှါ ပါးတို့သည်
တရားကိုယ်အားဖြင့် ပညာ စေတသိက်
တပါးဘည်း ဖြစ်လျက် အဘယ်အကျိုး
ငှါ လေးပါးခွဲ၍ ဟောရပါသနည်း။

ဖြေ-ပရမတ္ထ သဘောတရားတို့၏ သရုပ်ကို ထင်စွာ
ပြခြင်းအကျိုးငှါ ပညိန္ဒြေကိုဟောပါသည်။ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသ
ယအကျိုးငှါ ၎င်း၊ ကိစ္စအထူးကို ထင်စွာပြခြင်းအကျိုးငှါ
၎င်း၊ အနုညဘညဿာဒိတိန္ဒြေစသော ဣန္ဒြေ သုံးပါးကို
ဟောပါသည်။ ၊ ဂီကာကျော်။

+ + +

၇၆၁-မေး အဘယ်ကြောင့် ဗုဒ္ဓိမည်ပါ သနည်း။

ဖြေ-ပဋိပက္ခခမ္မဟိ ဗလန္တိ နကဇ္ဇေန္တိ ဘိဗဿာနိ၊
ဟူသောစေတနာနှင့်အညီ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော
တရားတို့ဖြင့် မတုန်လှုပ်တတ်သောကြောင့် ဗုဒ္ဓိ မည်
ပါသည်။

+ + +

၇၆၂ မေး ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့
ဖြင့် မတုန်လှုပ်တတ်သောကြောင့် ဗုဒ္ဓိ
မည်သော် သဒ္ဓါ၊ သတိ စသော ခုနစ်ပါး
သောတရားတို့၌ သင့်တန်စေ၊ အဟိရိက၊
အနောဇ္ဈပ္ပနှင့်ပါးကား အသို့လျှင် သင့်
နိုင်ပါအံ့နည်း။

ဖြေ-အဟိရိက၊အနောတ္တပ္ပနှစ်ပါးကား သမ္ပယုတ်
တရားတို့၌ ဖြုမ္ဗိစွာဖြစ်တတ်သောကြောင့် ဗိုလိမည်ပါ
သည်။ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သောတရားတို့ဖြင့် မတုန်
လှုပ်တတ်သောကြောင့် ဗိုလိမည်၏ဟုဆိုသောစကား
မှာရှေးခုနစ်ပါးကိုသာ ရည်၍ဆိုသောကြောင့် သင့်ပါ
သည်။

၇၆၃-မေး ⁺ရှေ့ ⁺ဗိုလိခုနစ်ပါးတို့တွင် ⁺အဘယ်ဗိုလိ
သည် အဘယ်တရား၏ ဆန့်ကျင်ဘက်
ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ-သဒ္ဓါဗိုလိသည်အသန္တိယနှင့်၊ ဝိရိယဗိုလိသည်
ကောသန္တနှင့်၊သတိဗိုလိသည် ပမာဒနှင့် သမာဓိဗိုလိ
သည် ဥဒ္ဓစ္စနှင့် ပညာဗိုလိသည် အဝိဇ္ဇာနှင့် ဟိရီဗိုလိ
သည် အဟိရိကနှင့်၊ဩတ္တပ္ပဗိုလိသည် အနောတ္တပ္ပနှင့်
ဆန့်ကျင်ပါသည်။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

၇၆၄-မေး ⁺အဟိရိက၊ ⁺အနောတ္တပ္ပဖြစ်သော အကု
သိုလ် ဗိုလ် နှစ်ပါးသည်လည်း ဟိရီ၊
ဩတ္တပ္ပ တို့နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်၍
ယင်းတရားတို့ဖြင့် မတုန်လှုပ်တတ်သော
ကြောင့် ဗိုလိမည်သင့်သည် မဟုတ်ပါ
လော။

ဖြေ-မမည်သင့်ပါ။ အကြောင်းကိုဆိုသော် အကု
သိုလ်တရားတို့မှာ ကုသိုလ် တရားတို့သည် ပယ်အပ်

သည်၏အဖြစ်ဖြင့် တုန်လှုပ် စေ အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့
ရောက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

အကုသလာနံ ကုသလေဟိ ပဟာတဗ္ဗဘာဝေန ကမ္မေတဗ္ဗ
ဘာဝဇ္ဇတာ။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၇၆၅-မေး အဘယ်ကြောင့် အာဟာရ မည်ပါသ
နည်း။

ဖြေ-ဩဇဋ္ဌမက ရူပါဒယော အာဟာရန္တိတိ အာ
ဟာရာဟူသောဝစနက္ခန္ဓနှင့်အညီ ဩဇာလျှင်ရှစ်ခုမြေခံ
သော ရုပ်စသည်ကိုဆောင်တတ်သောကြောင့်အာဟာရ
မည်ပါသည်။ ။ဇိကာကျော်။

+ + +

၇၆၆-မေး အဘယ် အာဟာရသည် အဘယ်တရား
ကို ဆောင်တတ်ပါသနည်း။

ဖြေ ကဗဇ္ဇိကာရာဟာရသည်ဩဇာလျှင်ရှစ်ခုမြေခံ
သော ရုပ်ကို ဆောင်တတ်ပါသည်။ ဖဿာဟာရသည်
ဝေဒနာသုံးပါးကိုဆောင်တတ်ပါသည်။ မနောသဉ္စေက
နာဟာရသည်ဘဝသုံးပါးတို့၌ပဋိသန္ဓေကိုဆောင်တတ်
ပါသည်။ ဝိညာဏာဟာရသည်သဟဇာတိဖြစ်ကုန်သော
နာမ်ရုပ်တို့ကိုဆောင်တတ်ပါသည်။ ။ဇိကာကျော်။

+ + +

၇၆၇-မေး ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိန္နံ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ကို ဆောင်
တတ်ကုန်သော အခြားသော တရားတို့လည်း

ရှိပါကုန်လျက်အဘယ်ကြောင့်ဤတရား
လေးပါးကိုသာ အာဟာရဟု ဆိုရပါ
သနည်း။

ဖြေ-အန္တိတ္တသန္တာန်အစဉ်၏ ထူးသောအကြောင်း
ဖြစ်သောကြောင့် ဤတရားလေးပါးကိုသာ အာဟာရ
ဟု ဆိုပါသည်။ ။ဋီကာကျော်၊

+ + +

၇၆၈-မေး ဆောင်တတ်သောကြောင့်အာဟာရမည်
၏ဆိုရာ၌အဘယ်သို့ ဆောင်ပါသနည်း၊
ဝန်ကိုဆောင်သကဲ့သို့ဆောင်ပါသလော။

ဖြေ-ဆောင်တတ်၏ဟူသည်ထောက်ပံ့နိုင်စေတတ်
သောသဘော၊ ဖြစ်စေတတ်သော သဘောကို ဆောင်
သည်ဟုဆိုပါသည်။ဝန်ကိုဆောင်သကဲ့သို့ဆောင်သည်
မဟုတ်ပါ။

+ + +

၇၆၉-မေး ဥပထန္တကသတ္တိ၊ ဇနကသတ္တိနှစ်ပါးတို့
တွင် အာဟာရသည် အဘယ်သတ္တိသာ
ပြဋ္ဌာန်းသောကိစ္စဖြစ်ပါ သနည်း။

ဖြေ-ဥပထန္တကသတ္တိ^၁ သာပြဋ္ဌာန်းသောကိစ္စဖြစ်ပါ
သည်။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၇၇၀-မေး အာဟာရ၌ ဇနကသတ္တိလည်း ရှိသည်
မဟုတ်ပါလော၊ ထိုသို့ရှိပါလျက် ဇနက

သတ္တိ မပြဋ္ဌာန်းမူ၍ အဘယ်ကြောင့်ဥပ
ထန္တကသတ္တိသာ ပြဋ္ဌာန်းပါသနည်း။

ဖြေ=အာဟာရသည် နေက သတ္တိ ရှိသော်လည်း
မပြတ်ဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ထောက်ပံ့သည်
ဖြစ်၍သာလျှင် ဖြစ်စေနိုင်သည်။ထို့ကြောင့်ဥပထန္တက
သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်း သည်သာလျှင် အာဟာရ၏
ပေါ်နိစ္စ ဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၇၇၁-မေး အဓိပတိကိစ္စ တပ်သောဆန္ဒနှင့် မတပ်
သော ဆန္ဒတို့၏တရားကိုယ်ကို ကောက်
ပြပါ။

ဖြေ - သာဓိပတိဇော ၅၂ ခု၌ရှိသောဆန္ဒစေတသိက်
သည် အဓိပတိတပ်သော ဆန္ဒ ဖြစ်ပါသည်။

အဟိတိစိတ်,မောဟမူပိတ်မှတစ်ပါး၆၉ပါးသောစိတ်
၌ရှိသောဆန္ဒသည် အဓိပတိမတတ်သောဆန္ဒဖြစ်သည်။

+ + +

၇၇၂-မေး ဧဝံ ပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ်၌ရှိသော သုခ
ဒုက္ခတို့သည်အဘယ်ကြောင့်ဈာနင်္ကိစ္စ
မတတ်ပါသနည်း။

ဖြေ-အာရုံကိုကပ်၍ရူတတ်သောဥပနိဇ္ဈာနာကာရ
သတ္တိ မရှိကြသောကြောင့် ဈာနင်္ကိစ္စ မတတ်နိုင်ပါ။

+ + +

၇၇၃-မေး ပီရိယမယျဉ်သော စိတ်တဆယ် ခြေခံခုနစ်
ရှိသော ဧကဂ္ဂတာသည် အဘယ်ကြောင့်
ဗိုလ်မထိုက်ပါသနည်း။

ဖြေ=ပီရိယ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ယင်း စိတ်
တဆယ် ခြေခံခုနစ်ခုရှိသော ဧကဂ္ဂတာသည် ဗိုလ်မထိုက်
ပါ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၇၇၄-မေး အဟိတ်စိတ်တို့၌ အဘယ်ကြောင့် မဂ္ဂင်
တို့ကို မရအပ်ပါသနည်း။

ဖြေ-ဟိတ်မရှိသောကြောင့် မဂ္ဂင်တို့ကို မရပါ။

+ + +

၇၇၅-မေး ဝိစိကိစ္ဆာစိတ်၌ ရှိသော ဧကဂ္ဂတာသည်
အဘယ်ကြောင့် မဂ္ဂင် ဣန္ဒြေ ဗိုလ် ၏
အဖြစ်သို့ မရောက်ပါသနည်း။

ဖြေ=အဓိမောက္ခ ကင်းသဖြင့် စိတ်၏ တည်ကြည်
ကာမျှသာဖြစ်သောကြောင့်မရော့ပါ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၇၇၆-မေး မောဟမူစိတ်သည် ဇောဖြစ်ပါလျက် အ
ဘယ်ကြောင့် အဓိပတိမတတ်ပါသနည်း

ဖြေ=မူလတပါးကင်းသဖြင့် အလွန် တွေဝေသော
ကြောင့် အဓိပတိမတတ်နိုင်ပါ။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၇၇၇-မေး ဟသိတုပ္ပါဒ်ဝိတ်သည် ဇောဖြစ်ပါလျက်
အဘယ်ကြောင့် အဓိပတိ မတတ်နိုင်ပါ
သနည်း။

ဖြေ-အလောဘ စသည်တို့နှင့် ယှဉ်ခြင်း မရှိသော
ကြောင့် အဓိပတိမတတ်နိုင်ပါ။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၇၇၈-မေး ခွိဟေတုက တိဟေတုက ဇဝနေသွေဝ
ပါဌ်၌ ခွိဟေတုက၊ တိဟေတုကသဒ္ဓါ၊
ဝေသဒ္ဓါတို့ဖြင့် အဘယ်ကိုပြပါသနည်း။

ဖြေ-ခွိဟေတုက၊ တိဟေတုက သဒ္ဓါတို့ဖြင့် ဧက
ဟိတ်ဗိတ်တို့၌ အဓိပတိ မဖြစ်သည်ကို ပြပါသည်။ ဝေ
သဒ္ဓါဖြင့် လောကီဝိပါက်တို့၌ အဓိပတိ မဖြစ်သည်ကို
ပြပါသည်။ ။ဇိကာကျော်။

+ + +

၇၇၉-မေး ခွိဟေတုက တိဟေတုက ဇဝနေသွေဝ
ယထာသန္တဝံ၌ “ယထာသန္တဝံ” ဖြင့်
အဘယ်ကိုပြသနည်း။

ဖြေ-ခွိဟိတ်ဇောတို့၌ ဗိမံသာဗိပတိကိုမရအပ်သည်
၏ အဖြစ်ကို၎င်း၊ ဝိက္ခာဘိသင်္ခါရူပနိဿယအားလျော်
စွာရအပ်သည်၏အဖြစ်ကို၎င်းပြပါသည်။ ။ဇိကာကျော်

+ + +

၇၈၀-မေး လောကီဝိပါက်တို့သည်အဘယ်ကြောင့်
အဓိပတိ မတတ်ပါသနည်း။

ဖြေ-ဆန္တ စသည်တို့ကို ရှေ့သွားပြု၍ မဖြစ်သော
ကြောင့် မတတ်နိုင်ပါ။ ။ ငိုကာကျော်။

+ + +

၇၀၁-မေး လောကီ ကုသိုလ် တို့သည် မိမိတို့၏
ဝိပါက်စိတ်တို့အား အဓိပတိ ပစ္စည်းကို
မရစေနိုင်ပါဘဲလျက် လောကုတ္တရာ ကု
သိုလ်တို့မှာ အဘယ်ကြောင့် မိမိတို့၏
ဝိပါက်အား အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရစေ
နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ-လောကီ တရားတို့မှာကား ကုသိုလ်ကို အား
ထုတ်သောကာလတခြား၊ အကျိုးပေးသော ကာလတ
ခြားဖြစ်၍ကုသိုလ်၏ဖြစ်ရာကာလနှင့် အကျိုးပေးရာကာ
လ ဝေးကြသောကြောင့် အဓိပတိပစ္စည်းကိုမရစေနိုင်
ပါ။ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်တို့ကား ထိုသို့မဟုတ်၊ ထို
သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၏ အာနုဘော် မငြိမ်း
မီသာလျှင်မချွတ်ယွင်း မိမိဝိပါက်အကျိုးကိုဖြစ်စေနိုင်
သောကြောင့် အဓိပတိပစ္စည်းကိုရစေနိုင်ပါသည်။ ။
အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၇၇၂-မေး အဘယ်ကြောင့် ဗောဓိပက္ခိယ သင်္ဂဟ
မည်ပါသနည်း၊ ဝစနုတ္တနှင့်တကွ ပြပါ။

ဖြေ-စက္ကာရိ သစ္စာနိ ဗုဒ္ဓဇာတိ ဗောဓိ၊ ဗောဓိယာ
ပက္ခောဗောဓိပက္ခော၊ ဗောဓိပက္ခောဘဝါပေါဓိပက္ခိယာ
ဗောဓိပက္ခိယာနံ သင်္ဂဟော ဗောဓိပက္ခိယ သင်္ဂဟော။

ဟူသောဝစနုတ္တနှင့်အညီအရိယမဂ်ဉာဏ်၏အပင်း အသင်း၌ဖြစ်ကုန်သောတရားတို့ကို ရေတွက်ရာ၊ရေတွက်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ဗောဓိပက္ခိယသင်္ဂဟ မည်ပါသည်။

+ + +

၇၀၃-မေး ပေါမိအရ၊ ပေါမိပက္ခိယ အရ၊ ပေါမိပက္ခိယသင်္ဂဟအရတို့ကို အသီးအသီးဖော်ပြပါ။

ဖြေ-ပေါမိအရကားအရိယမဂ်ဉာဏ်ကိုရပါသည်။ ပေါမိပက္ခိယအရကားအပြားအားဖြင့် ၃၇ ပါး၊တရားကိုယ်အားဖြင့် ၁၄ ပါးသော တရားတို့ကို ရပါသည်။ ပေါမိပက္ခိယသင်္ဂဟအရကား ပေါမိပက္ခိယသင်္ဂဟစက္ကာရောသသိပဋ္ဌာနာစသော သဒ္ဓပဗ္ဗအစဉ်ကိုရပါသည်။

+ + +

၇၀၄-မေး အဘယ်ကြောင့်သတိပဋ္ဌာန်မည်ပါသနည်း

ဖြေ-ပဝိသိတွာဌာတိပဝတ္တတိတ္တပဋ္ဌိနံ၊ သတိယေဝပဋ္ဌာနံ သတိပဋ္ဌာနံ၊ဟူသော ဝစနုတ္တနှင့်အညီ ကာယ၊ ဝေဒနာ၊စိတ္တ၊ဓမ္မဟု ဆိုအပ်သော အာရုံသို့ သက်ဝင်၍ ဖြစ်တတ်သောကြောင့် သတိပဋ္ဌာန် မည်ပါသည်။

+ + +

၇၀၅-မေး တရားကိုယ် အားဖြင့် သတိ စေတသိက် တပါးတည်းဖြစ်ပါလျက်အဘယ်ကြောင့် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး ပြားရပါသနည်း။

ဖြေ-အသုဘအခြင်းအရာ၊ ဒုက္ခအခြင်းအရာ၊ အနိစ္စအခြင်းအရာ၊ အနတ္တအခြင်းအရာကို ယူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊ သုဘအခြင်းအရာ သုခအခြင်းအရာ၊ နိစ္စအခြင်းအရာ၊ အတ္တအခြင်းအရာဟုဆိုအပ်သောဖေဝံပြန်သောတရားတို့ကိုပယ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း ပြားသောကြောင့် လေးပါးပြားရပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၇၀၆-မေး ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန၌ ကာယအရ အဘယ်ကာယကိုသာယူမည်နည်း

ဖြေ-ရူပကာယကိုသာ ယူရပါမည်။

ကာယေတိ ရူပကာယေ။ ။(သဇ္ဈော)။

+ + +

၇၀၇-မေး ဝေဒနာ နုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနစသည်၌ ဝေဒနာ၊ စိတ္တ၊ ဓမ္မအရလောကီ၊ လောကုတ္တရာ နှစ်ပါးစုံကို ယူရမည်လော။

ဖြေ-လောကီဝေဒနာ၊ စိတ္တ၊ ဓမ္မတို့ကိုသာ ယူရပါမည်။

+ + +

၇၀၈-မေး ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန၌ ဓမ္မအရ အဘယ်ကြောင့် အဘယ်နည်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်အဘယ်ဓမ္မကိုသာယူရမည်နည်း

ဖြေ-ကာယဝေဒနာစိတ္တတို့ဖြင့်ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာနက္ခန္ဓာတို့ကိုယူပြီးသောကြောင့် ပါရိသေသနည်း

အားဖြင့် လောကီသညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှစ်ပါးကို
သာ ယူရပါမည်။

+ + +

၇၈၉-မေး သမထဝိပဿနာနှစ်ပါးတို့တွင် အဘယ်
သတိပဋ္ဌာန်ကို အဘယ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်
ဟောပါသနည်း။

ဖြေ-ပဌမသတိပဋ္ဌာန်ကို သမထ၊ ဝိပဿနာနှစ်ပါး
တို့၏အစွမ်းအားဖြင့် ဟောပါသည်။ နောက်သုံးပါးကို
ဝိပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာ ဟောပါသည်။ ။
ဇော်ခွေ။

+ + +

၇၉၀-မေး သဗ္ဗပ္ပာဒ်သည် အဘယ်၏ အစွမ်းအား
ဖြင့် လေးပါးပြားရပါသနည်း။

ဖြေ-ကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့် လေးပါးပြားရပါသည်။
သောစ ကိစ္စဘေဒေန စတုဗ္ဗိဓေါ။ ။ ဦးကာကျော်။

+ + +

၇၉၁-မေး ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ ဗဟာနာယ ဝါယာ
မောဉ္ဇ ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ် တရား
သည် ချုပ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ပယ်
ခြင်း၌ လုံ့လမပြုကောင်းသည် မဟုတ်
ပါလော။ အသို့ မှတ်ရမည်နည်း။

ဖြေ-ချုပ်ပြီးသော အကုသိုလ်ကို မပယ်ကောင်း
သည်မှာမှန်ပါ၏ ယင်းသို့မှန်သော်လည်း ဖြစ်ပြီးသော

အကုသိုလ်နှင့် တူစွာ တဖန် ဖြစ်ပေါ် လာလတ္တံ့သော အကုသိုလ်ကို ပယ်ခြင်းငှါ လုံ့လ ပြုကောင်းသည်ကို ရည်၍ ဤသို့ဆိုပါသည်။

+ + +

၇၉၂-မေး ထိုအနာဂတ်အကုသိုလ်သည် အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံအရ၌ ဝင်သင့်သည်မဟုတ်ပါ လော။

ဖြေ-မဝင် သင့်ပါ။ အကြောင်းကား- အနာဂတ် အကုသိုလ်သည် ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်နှင့် တူသော အကုသိုလ်၊ မတူသော အကုသိုလ်အားဖြင့် ၂မျိုးရှိပေ၏။ ထိုတွင်ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်ပေါ်လာ သော အကုသိုလ်သည် ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်နှင့် တူ သော အနာဂတ်အကုသိုလ်မည်၏။ ယင်းအကုသိုလ်ကို ရှေးဥပ္ပန္နအရယူရပါသည်။ ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်ကို အာရုံမပြုဘဲ အသစ်တခြားဖြစ်ပေါ်လာသော အကုသိုလ် သည် မတူသော အနာဂတ် အကုသိုလ်မည်၏။ ယင်းကို နေ၍အနုပ္ပန္နအရယူရပါသည်။ ထို့ကြောင့် မဝင်သင့်ပါ။

+ + +

၇၉၃-မေး မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကိုသိက္ခာသုံးပါးဖြင့် ဝေဖန် ၍ ပြပါ။

ဖြေ- ဝိရတိသုံးပါးသည် အဓိသီလသိက္ခာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ ၂ပါးသည် အဓိပညာသိက္ခာ၊ သမ္မာဝါယာမ

သမ္မာသတိ၊သမ္မာသမာဓိ သုံးပါးသည် အဓိစိတ္တသိက္ခာ
မည်ပါသည်။

+ + +

၇၉၄-မေး လောကီကုသိုလ်စိတ်တို့၌ ဗောဓိပက္ခိယ
တရားဖြစ်၊မဖြစ် ဖြစ်က အဘယ်အခါ၌
သာ ဖြစ်ပါသနည်း၊ သင်္ကဟ အထောက်
ပြု၍ ဖြေပါ။

ဖြေ-ဖြစ်ပါသည်။ ဝိသုဒ္ဓိခုနစ်ပါးတွင်နောက်ဆုံးဖြစ်
သော ဉာဏနဒဿန ဝိသုဒ္ဓိမှ တပါးသော ရှေး ဝိသုဒ္ဓိ
၆ ပါးဖြစ်သောအခါ၌ဖြစ်ပါသည်။

လောကီယေဝိယထာယောဂံ ဆဗ္ဗသုဒ္ဓိ ပဝတ္တိယံ။

+ + +

၇၉၅ မေး ကာမာဝစရ၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်တို့တွင်
အဘယ် ဝိသုဒ္ဓိ စင်ကြယ်သော အခါ
အဘယ်ကုသိုလ်သာ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ-စိတ္တ ဝိသုဒ္ဓိ ဖြစ်သော အခါ ကာမာဝစရ၊
မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်တို့ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ကြွင်းသော ဝိသုဒ္ဓိ
၆ ပါးဖြစ်သောအခါ ကာမာဝစရကုသိုလ်သာ ဖြစ်နိုင်
ပါသည်။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် မဖြစ်နိုင်ပါ။ ၊မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၇၉၆ မေး လောကီကုသိုလ်စိတ်တို့၌ဝိသုဒ္ဓိစင်ကြယ်
သောအခါသတိပဋ္ဌာန်၊သမ္မုပ္ပါနိစသည်
တို့သည်သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး၊သမ္မုပ္ပါနိ

လေးပါးစုံသည်ဖြင့် တပြိုင်နက်ဖြစ်နိုင်
ကြပါသလော။

ဖြေ-မဖြစ်ပါ တပါးစုံအသီးအသီးသာဖြစ်ပါသည်

+ + +

၇၉၇-မေး လောကီကုသိုလ်သို့သတိပဋ္ဌာန် စသည်
တို့သည် အဘယ်ကြောင့် အသီးအသီး
သာ ဖြစ်ရသနည်း။

ဖြေ-သတိပဋ္ဌာန်တို့သည် အာရုံ ပြားသောကြောင့်
သမ္ပပ္ပဝါဒ်တို့သည် ကိစ္စပြားသောကြောင့်၊ ဣန္ဒြိယတို့
သည်အဓိပတိဖြစ်၍ တခုသော စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ဖြင့် တပြိုင်နက်
မဖြစ်သင့်သောကြောင့်၊ ဝိရတိတို့သည်လည်းအာရုံပြား
သောကြောင့်အသီးအသီးသာဖြစ်ရပါသည်။ မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၇၉၈-မေး ပဉ္စက္ခန္ဓာနှင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနှစ်ပါးတို့၏
ထူးခြားဟန်ကို ဖော်ပြပါ။

ဖြေ-သဘာဝဓမ္မကိုပေါင်း၍ရေတွက်ခြင်း၌ သာ
သဝ အနာသဝတရားတို့ကို သာမညအားဖြင့် ဟော
တော်မူခြင်းသည် ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ဝိပဿနာ၏အာရုံကိုပြခြင်း
အကျိုး၌ သာသဝတရားတို့ကိုသာ ဟောတော်မူခြင်း
သည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ မည်ပါသည်။ «ဇိကာကျော်»

+ + +

၇၉၉ မေး ရာသဋ္ဌေန ခန္ဓာ အပေါင်းအရဖြစ်သော
အနက်ကြောင့် ခန္ဓာမည်၏ဟူရာ ဝေဒနာ

သညာတို့မှာအပြားမရှိ တပါးတည်းဖြစ်
ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ခန္ဓာမည်နိုင်
ပါသနည်း။

ဖြေ-သရုပ်အားဖြင့်တပါးတည်းပင်ဖြစ်သော်လည်း
အတိတ်စသောတဆယ် တပါးသောအခြင်းအရာအား
ဖြင့် ပေါင်းသောကြောင့် ခန္ဓာမည်နိုင်ပါသည်။

သမ္မောအဋ္ဌကထာ၊

+ + +

၈၀၀-မေး ဝေဒနာ၊သညာတို့ကိုအဘယ်ကြောင့်
အသီးအခြား ခန္ဓာ၏ အဖြစ်ဖြင့် ဟော
တော်မူပါသနည်း။

ဖြေ-သံသရာ၏ ပြဋ္ဌာန်းသောအကြောင်းဖြစ်သော
ကြောင့် ဟောတော်မူပါသည်။

သံသာရပဋ္ဌာနဟေတုတာယ။ ။ဟောဒ္ဓိကာ။

+ + +

၈၀၁-မေး ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့် ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓာ
နှစ်ပါးတို့၏ ခြားနားပုံကို ဖော်ပြပါ။

ဖြေ-စိတ်တခုလျှင် ကိုးဆယ်သည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ
လောကီစိတ် ၈၁ သည် ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓာ။

+ + +

၈၀၂-မေး နိဗ္ဗာန်ကို အာယတန၊ ဓါတ်တို့နှင့် ရေတွက်
အပ်ပါလျက်အဘယ်ကြောင့် ခန္ဓာ၌ မ
ရေတွက်အပ်ပါသနည်း။

ဖြေ-အတိတ်၊ အနာဂတ်စသော အပြားမရှိသော
ကြောင့် မရေတွက်အပ်ပါ။

+ + +

၈၀၃-မေး စက္ခု စသည်တို့သည် ဓမ္မချည်း ဖြစ်ကြ
သောကြောင့်ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဝါတ်အား
ဖြင့် အာယတန၊ ဝါတ်တပါးစီသာ ဖြစ်
သင့်ပါလျက်အဘယ်ကြောင့် အာယတန
တဆယ် နှစ်ပါး ဝါတ်တဆယ် နှစ်ပါး
ပြားရပါသနည်း။

ဖြေ-အာယတနသည် ခွါရအာရုံတို့၏ အပြားအား
ဖြင့် ပိုင်းခြားမှတ်သား၍ ဟောအပ်သော ဒေသနာဖြစ်
သောကြောင့်ခွါရအာရုံတို့၏အပြားအားဖြင့် ၁၂ ပါးပြား
ရပါသည်။ ဝါတ်တို့သည်ခွါရအာရုံ၊ ထိုခွါရအာရုံတို့၌ဖြစ်
သောဝိညာဏ်တို့၏ အစဉ်အားဖြင့် ၁၈ ပါးပြားရပါ
သည်။

ခွါရာရမ္မဏဘေဒန၊ ဘဝန္တရတနာနိစ၊

ခွါရာလမ္မ တဒုပ္ပန္န၊ ပရိယာယေန ဝေါတုယော။ ။ သင်္ဂဟ။

+ + +

၈၀၄-မေး တပါးကုန်သောဒုက္ခ၏အကြောင်းတရား
များ ရှိပါကုန်လျက် တဏှာကိုသာ သမု
ဒယ သစ္စာဟု အဘယ်ကြောင့် ဟော
တော်မူရပါသနည်း။

ဖြေ-ပြဋ္ဌာန်းသော အကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်
ဟောတော်မူပါသည်။

ပဋ္ဌာနကာရဏတ္တာ။ ။ဒွိကာကျော်။

+ + +

၈၀၅-မေး တဏှာသည် သမုဒယသစ္စာဖြစ်ပါလျက်
ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ၌ ‘ရူပတဏှာ
ဒယော ဆတဏှာကာယာ’ စသည်ဖြင့်
အဘယ်ကြောင့် တဏှာကို ဒုက္ခသစ္စာ၌
ရေတွက်၍ပြပါသနည်း။

ဖြေ တဏှာသည် ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သောသဘော
ရှိသောကြောင့်၎င်း၊ သင်္ခါရဒုက္ခ ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၌ အကြိုးဝင်သောကြောင့်၎င်း ဒုက္ခသစ္စာ
၌ ရေတွက်၍ပြပါသည်။

တဏှာယပိပရိညေယျဘာဝသမ္ဘာဝတော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဂဓတ္တာ
သင်္ခါရဒုက္ခဘာဝတောစဒုက္ခသစ္စေသင်္ဂဟံဒသေတု ရူပတဏှာဒယေါ
ဆတဏှာကာယာတိသုတ္တံ ။ သာရတ္ထဒီပနီ။

+ + +

၈၀၆-မေး ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ၌ တဏှာဟူ
သရွေ့ကို ဒုက္ခသစ္စာ၌ သွင်း၍ ပြပါသ
လော။

ဖြေ-မပြပါ။ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော တဏှာသည်
ခန္ဓာ၌အကြိုးဝင်သောကြောင့်၎င်း၊ သင်္ခါရဒုက္ခ၏အဖြစ်

ကြောင့်၎င်း ဒုက္ခသစ္စာမည်ပါသည်။ အတ္တဘော၏မူလ
အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေအပ်သော အတိတ်တဏှာ
သည်သမုဒယသစ္စာမည်ပါသည်။ ဤသို့ပြပါသည်။

သာရဋ္ဌဒီပနီ။

+ + +

၈၀၇-မေး မဂ္ဂယုတ္တာ ဖလာစေတ စတုသစ္စာ ဝိနိဿ
ဇ္ဇာန္တ မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်
၃၇ တို့သည်အဘယ်ကြောင့်သစ္စာမုတ်
ဖြစ်ရပါသနည်း။ မှန်ကန်သော သဘော
တရား မဟုတ်သောကြောင့် သစ္စာမုတ်
ဖြစ်ရပါသလော။

ဖြေ=မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည် သဘာဝ
သစ္စာ၊ အရိယသစ္စာအားဖြင့်ပြားသောပရမတ္ထသစ္စာတို့
တွင် သဘာဝသစ္စာအဖြစ်ဖြင့်မှန်ကန်သော သဘောတ
ရားဟုတ်ပါ၏။ ဟုတ်ပြားသော်လည်း အရိယသစ္စာနယ်
သို့ ရောက်သောကာလ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥာဏ်၌
ကေန္တိဒုက္ခ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဒိုပဒါအဖြစ်ဖြင့် မဖေဖံ
မပြန် မှန်ကန်စွာ မထင်မြင်လေသောကြောင့် သစ္စာမုတ်
ဖြစ်ရပါသည်။

+ + +

၈၀၈-မေး ‘မဂ္ဂယုတ္တာ ဖလာစေတ စတုသစ္စာ ဝိနိဿ
ဇ္ဇာ’ ဟူသော စကားနှင့် ‘စတုသစ္စာ ဝိနိ
ဇ္ဇာ’ ဟူသော စကားနှစ်ခုလုံး ‘စတုသစ္စာ ဝိနိ
ဇ္ဇာ’ ဟူသော

နေတ္တိအဋ္ဌကထာစကားနှစ်ရပ်ကို မဆန့်
ကျင်အောင် နှိုးနှော၍ပြပါ။

ဖြေ-ရှေးစကားသည်မချနည်းအားဖြင့်ဆိုအပ်သော
စကား၊ နောက်စကားမှာမချ၊ ဥပစာနည်း နှစ်ဖြာတို့ဖြင့်
ဆိုအပ်သောစကားဖြစ်ကြပါသောကြောင့် မဆန့်ကျင်
ပါ။

၈၀၉-မေး ⁺သို့ဖြစ်လျှင်ဥပစာအားဖြင့် ⁺အဘယ်သစ္စ ⁺
ဝိမုတ်တရားကို အဘယ်သစ္စာ၌အဘယ်
ဥပစာနည်းအားဖြင့် သွင်းမည်နည်း။

ဖြေ-ဗိုလ်စိတ်၌ ရှိသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတို့ကို မဂ်၏အ
ကျိုးဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ မဂ်၌ရှိသောသမ္မာဒိဋ္ဌိစသည်
တို့နှင့် အချင်းချင်းတူသောကြောင့်၎င်း ကာရဏူပစာ၊
သမိသ္မူပစာ အားဖြင့် မဂ္ဂသစ္စာ၌သွင်းရပါသည်။ ကြွင်း
သောမဂ်စိတ္တပုဂ္ဂိုလ်၊ ဗိုလ်စိတ္တပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သင်္ခါရဒုက္ခချင်း
တူသောကြောင့် သတိသ္မူပစာ အားဖြင့်ဒုက္ခသစ္စာ၌သွင်း
ရပါသည်။ ။ ငိုကာကျော်။

၈၁၀-မေး ⁺အရိယသစ္စာဟူသည် ⁺သမ္မုတိသစ္စာနှင့် ⁺
တုညိသလော၊ ပရမတ္ထသစ္စာနှင့် တုညိ
သလော၊ သီးခြားပင်ဖြစ်ပါသလော၊ အ
ကြောင်းပြု၍ဖြေပါ။

ဖြေ-အရိယသစ္စာ၊ ပရမတ္ထ သစ္စာတို့သည် မဖောက်
မပြန်မြတ်သောအနက်ကိုဟောခြင်းတူသောကြောင့်၎င်း

၃၁၈ သင်္ဂဟဂုဠတ္ထဝိသန္ဓနာကျမ်း။

အရိယသစ္စာသည် ပရမတ္ထသစ္စာအပြား နှစ်ပါးတွင် တပါး အပါအဝင်ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း ပရမတ္ထသစ္စာ နှင့်သာ တူညီပါသည်။

+ + +

၈၁၁-မေး သမ္မုတိသစ္စာဟူသည် အဘယ်ကို ခေါ် ပါသနည်း။

ဖြေ=သမူဟ၊ သဏ္ဌာနစသော အထူးအပြားအား ဖြင့် ရအပ်၊ သိအပ်သော ပညတ်ကို သမ္မုတိသစ္စာခေါ် ပါသည်။

သမုစ္စည်းပိုင်းပြီး၏။

ပစ္စည်းပိုင်း

၈၁၂-မေး ယေသံ သင်္ခတဓမ္မာနံ ယေဓမ္မာ ပစ္စယာ ယထာ ဟူသော ဝါကျ၌ ယေသံ၊ ယေ၊ ယထာ ဟူသော ပါဠိတို့ဖြင့် အဘယ်ကို ပြပါသနည်း။ အသီးအသီးဖြေပါ။

ဖြေ=ယေသံ-ဖြင့် ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ကို ပြပါသည်။ ယေ-ဖြင့် ပစ္စည်းတရားတို့ကိုပြပါသည်။ ယထာ ဖြင့် ပစ္စယသတ္တိကို ပြပါသည်။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၈၁၃-မေး ပစ္စယုပ္ပန်အရကို ‘ယေသံသင်္ခတဓမ္မာနံ’ ဟုဆိုသောကြောင့်ပစ္စည်းအရကိုလည်း ‘ယေအသင်္ခတဓမ္မာ’ ဟု ဆိုသင့်သည်

မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်ကြောင့် သာ
မညအားဖြင့်သာ ‘ယေဓမ္မာ’ ဟု ဆိုရပါ
သနည်း။

ဖြေ-ပစ္စယုပ္ပန် အရကို ‘ယေသံ သင်္ခတဓမ္မာနံ’ ဟု
ဆိုသဖြင့် သင်္ခတဘာရားဖြစ်သော စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်
တို့သာပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သင့်သည်ကိုပြပါသည်။ ပစ္စည်းအရ
ကို ယေဓမ္မာဟု သာမညဆိုသဖြင့် သင်္ခတ၊ အသင်္ခတ
ဖြစ်သောစိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်အားဖြင့်
အလုံးစုံသောတရားတို့၏ပစ္စည်းဖြစ်သင့်ခြင်းကိုပြတော်
မူပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤသို့ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၈၁၄-မေး ပစ္စည်းတရားတို့သည် ပစ္စယုပ္ပန် တရား
တို့အား အဘယ်အကျိုးငှါကျေးဇူးပြုပါ
သနည်း။

ဖြေ-ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏ တည်ခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း
ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း၊ တည်ခြင်းဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း
ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ။မဏိမဒ္ဒူ။

+ + +

၈၁၅-မေး အဘယ်ပစ္စည်းတို့သည် တည်ခြင်း၊ ဖြစ်
ခြင်း၊ တည်ခြင်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ကျေးဇူးပြု
ပါသနည်း၊ ဝေဘန်ပြပါ။

ဖြေ-အနန္တ၊ ရူပနိဿယပစ္စည်းမျိုးတို့သည် ဖြစ်ခြင်း
ငှါသိကျေးဇူးပြုပါသည်။ ပစ္ဆိမိတပစ္စည်းသည်တည်

ခြင်းငှါသာ ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ကြွင်းသော ပစ္စည်းတို့
သည် တည်ခြင်း၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ။
မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၈၁၆-မေး ယေခမ္မာ ပစ္စယာန္တ ‘ပစ္စယ’ သဒ္ဒါသည်
အဘယ်အနက်ကိုဟောပါသနည်း။

ဖြေ-အကြောင်းဟူသောအနက်ကို ဟောပါသည်။

+ + +

၈၁၇-မေး အကြောင်းဟူသောအနက်ကိုဟောပါက
ပစ္စယာကို ကာရဏာဟု ဖွင့်မူ၍ အ
ဘယ်ကိုရည်၍ ဥပကာရကာဟု ငိုကာ
ဆရာ ဖွင့်ပါသနည်း။

ဖြေ-အကြောင်းဟူကအကျိုးအားကျေးဇူးပြုသည်
ကို ရည်၍ ‘ဥပကာရကာ’ ဟု အဓိပ္ပါယ်ယတ္ထအားဖြင့်
ဖွင့်ပါသည်။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

၈၁၈-မေး ယသိုက် ကျမ်းလာ ပစ္စနိက်နှင့် ပဋ္ဌာန်း
ပစ္စနိက်နှစ်ပါးတို့၏ထူးခြားဟန်ကို ဖော်
ပြပါ။

ဖြေ ယသိုက်ကျမ်းမှာ အနုလုံ၊ ပဒိုလုံမှလွတ်သော တ
ရားသည်ပစ္စနိက်မည်၏။ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းမှာကားအနုသုံနှင့်
တူသော ပစ္စည်းမှ လွတ်လွတ်၊ မလွတ်လွတ် ပစ္စယုပ္ပန်မှ
လွတ်သောတရားသည်ပစ္စနိက်မည်၏ ဤသို့ထူးပါသည်

+ + +

၈၁၉-မေး တံဝိတာဂံ၌ 'တ' သဒ္ဒါဖြင့် အဘယ်ကို ပြပါသနည်း။

ဖြေ='တ' သဒ္ဒါဖြင့် ယေသံ,ယေ, ယထာ ဟူသော အနိယမသုံးချက်၏နိယမကိုတချက်တည်းပြပါသည်။ ။ မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၈၂၀-မေး နိယမတချက်တည်းဖြင့်အနိယမသုံးချက် ကို အဘယ်နည်းဖြင့် ပြပါသနည်း။

ဖြေ ဆီဒီးတခုတည်းဖြင့်ပင်လျှင်များစွာသောဝတ္ထုတို့ကိုပြနိုင်သကဲ့သို့ဒီပကနည်းအားဖြင့်ပြပါသည်။

+ + +

၈၂၁-မေး အဘယ်ကြောင့် ပနိစ္စသမုပ္ပါဒ် မည်ပါ သနည်း။

ဖြေ-"ပစ္စယသာမဂ္ဂိံ ပနိစ္စသမံ ဂစ္ဆာမလာနံ ဥပ္ပါဒေါ ဇောသ္မာတိ ပနိစ္စသမုပ္ပါဒေါ"ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့် အညီ အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတရားတို့၏ ညီညွတ်သည်၏အဖြစ်သို့ အညီအညွတ် ကပ်ရောက်၍ သင်္ခါရ စသော အကျိုးတရားတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ပနိစ္စသမုပ္ပါဒ် မည်ပါသည်။

+ + +

၈၂၂-မေး အဘယ်ကြောင့်ပဋ္ဌာန်းမည်ပါသနည်း။

ဖြေ နာနာပကာရာနိဌာနာနိပစ္စယာဇ္ဇေ ဘိပဋ္ဌာနံ ဟူသောဝစနတ္ထနှင့်အညီအထူးထူးအပြားပြားများစွာ

ကုန်သော ပစ္စည်းတို့၏ ဖြစ်ရာဖြစ်သောကြောင့် ပဋ္ဌာန်း
မည်ပါသည်။

+ + +

၀၂၃-မေး ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်း၊ ပဋ္ဌာန်းနည်း နှစ်ပါး
တို့၏ ထူးခြားဟန်ကိုပြပါ။

ဖြေ-အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတရားတို့၏ညီညွတ်
ခြင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်သဖြင့် ဖြစ်လေ့ ရှိကုန်သော သင်္ခါရ
စသော အကျိုးတရားတို့၏ဖြစ်သော အခြင်းအရာမျှဖြင့်
မှတ်အပ်သော နည်းသည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်း မည်၏။
ဟေတုစသော ပစ္စည်းတရားတို့၏အစွမ်းသတ္တိအထူးကို
စွဲ၍ဖြစ်သောနည်းသည် ပဋ္ဌာန်းနည်းမည်၏။

+ + +

၀၂၄-မေး အဝိဇ္ဇာပဋ္ဌယာ သင်္ခါရာ၌ သင်္ခါရ အရ
တရားကိုယ် ကောက်ပြပါ။

ဖြေ-သင်္ခါရ အရကားအလုံးစုံသောလောကီကုသိုလ်
အကုသိုလ်စေတနာတရယုတ်သုံးဆယ်ကိုရပါသည်။ ။
ဋီကာကျော်။

+ + +

၀၂၅-မေး သင်္ခါရအရ လောကုတ္တရာ စေတနာကို
အဘယ်ကြောင့် မယူရပါသနည်း။

ဖြေ-ဝနုဖြစ်ကို ဖြတ်တတ်သော တရားဖြစ်သော
ကြောင့် မယူရပါ။

လောကုတ္တရာစေတနာ ပနဝဋ်မူလန္တေ ဘူတတ္တာ ဣဓနဂဟိ
တာ။ သင်္ခေပဋိကာ။

၈၂၆-မေး သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၌ သင်္ခါရ အရ
ကား ရှေးသင်္ခါရအရနှင့် တူမည်လော၊
ထူးမည်လော။

ဖြေ-မတူပါ။ နောက်သင်္ခါရအရမှာ ပဋိသန္ဓေအခါ
ဥဒ္ဓစ္စစေတနာ၊ ပဋိသန္ဓေပဝတ္တိအခါ၂ပါး၎်အဘိညာဏ်
စေတနာကို ကြည့်၍ ယူရပါသည်။ ။သင်္ခါပဋိကာ။

၈၂၇-မေး အဘယ်ကြောင့် ဥဒ္ဓစ္စ စေတနာ၊ အ
ဘိညာဏ် စေတနာတို့ကို ကြည့်ရ ပါသ
နည်း။

ဖြေ-ဥဒ္ဓစ္စစေတနာမှာပဋိသန္ဓေ၏အကျိုးကိုမပေးနိုင်
သောကြောင့်၊ အဘိညာဏ်စေတနာမှာပဋိသန္ဓေပဝတ္တိ
အကျိုးနှစ်ပါး၎်ကိုမပေးသောကြောင့်ကြည့်ရပါသည်။

၈၂၈-မေး သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၌ ဝိညာဏ်အရ
ကောက်ပြပါ။

ဖြေ-ပဋိသန္ဓေအခါ ပဋိသန္ဓေဗိတ် တဆယ်ကိုးခု
ပဝတ္တိအခါ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိ သကို ရပါသည်။

၈၂၉-မေး လောကုတ္တရာဝိပါက်ကိုအဘယ်ကြောင့်
မယူပါသနည်း။

ဖြေ-လောကုတ္တရာဝိပါက်ကား ဝဋ္ဋကထာ၌ မဟုတ်
သင့်သောကြောင့် မယူရပါ။

လောကုတ္တရာဝိပါက်ကို ပန ဝဋ္ဋကထာယနသုဇ္ဈန္တိတိနဂဟိ
တာ၊ ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။

၈၃၀-မေး ပိညာဏပစ္စယာနာမချုပ်၌ ပိညာဏ်အရ
ကို ကောက်ပြပါ။

ဖြေ-ပိညာဏ အရမှာ စိတ် ၈၉ ခုလုံး အကုန်ရပါ
သည်။ ။သင်္ခေပ ငိုကာ။

+ + +

၈၃၁-မေး ပိညာဏပစ္စယာ နာမချုပ်၌နာမ, ရူပအရ
ကို ကောက်ပြပါ။

ဖြေ-နာမအရမှာစေတသိက် ၅၂ ပါးကိုရပါသည်
ရူပအရမှာ ငိုကာကျော်အလို ကမ္မဇရုပ်ကို ရပါသည်။
သင်္ခေပအလို စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်ကို ရပါသည်။

+ + +

၈၃၂- မေး ရူပအရမှာငိုကာကျော်ဆရာနှင့် သင်္ခေပ
ငိုကာဆရာနှစ်ဦးအယူဆန့်ကျင်နေသည်
မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ် ဝါဒကို အမှန်
ယူရမည်နည်း။

ဖြေ-မဆန့်ကျင်ပါ။ နှစ်ဝါဒလုံး မှန်ပါသည်။ အ
ကြောင်းကားငိုကာကျော်ဆရာကားပဋိသန္ဓေပိညာဏ်
နှင့်တကွဖြစ်သောရုပ်ကိုသာရည်၍ဖွင့်ပါသည်။သင်္ခေပ
ဆရာကား ပဋိသန္ဓေ,ပဝတ္တိပိညာဏ် နှစ်ပါးလုံးနှင့်တ
ကွဖြစ်သော ရုပ်ကိုရည်၍ ဖွင့်တော်မူပါသည်။

+ + +

၈၃၃-မေး နာမရူပ ပစ္စယာ သဠာယတနံ၌ နာမ,ရူပ
အရ ရှေးနာမ,ရူပအရ နှင့်တူမည်လော၊
ထူးမည်လော။

ဖြေ-နာမအရမှာ တူပါသည်။

နာမန္တံဝေဒနာဒိ ခန္ဓတ္ထယံ၊ ၊မဏိမဉ္ဇူ။

ရူပအရမှာ မတူပါ။ မိမိသန္တာန်၌ အကြီးဝင်သော
မဟာဘုတ်လေးပါး၊ ဝတ္ထုရုပ်ခြောက်ပါး၊ ဇီဝိတရုပ်ကို
သာ ယူရပါသည်။

ရူပံ ဝနသကသန္တတိ ပရိယာပဉ္စ နိယမတောစက္ကာရိဘူတာနိ
ဆဝတ္ထုနိ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ၊သဗ္ဗော။

+ + +

၈၃၄-မေး ရူပအရ ကြွင်းသောရုပ်တို့ကို အဘယ်
ကြောင့် မယူရပါသနည်း။

ဖြေ-ကြွင်းသောရုပ်တို့ကား မဟာဘုတ်ကဲ့သို့ သဟ
ဇာတသတ္တိ၊ ဆဝတ္ထုကဲ့သို့ နိဿယသတ္တိ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေကဲ့
သို့ အနုပါလနသတ္တိ မရှိကြသောကြောင့် မယူရပါ။

ရူပီယတနာဒီနံပန သဟဇာတနိဿယ အနုပါလန ဘာ
ဝေါ နတ္ထိတိ အဂ္ဂဟနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၊မူလဋီကာ။

+ + +

၈၃၅-မေး တဏှာနှင့်ဥပါဒါနိအထူးကို ငြိပါ။

ဖြေ-အားနည်းသော တဏှာသည် တဏှာ၊ အား
ကြီးသောတဏှာသည် ဥပါဒါနိ။

တနည်း-မရောက်သေးသော အာရုံကိုယူခြင်းသည် တဏှာမည်၏။ ရောက်လာသော အာရုံကို ယူခြင်းသည် ဥပါဒါနိမည်၏။ ။ ဇိကာကျော်။

+ + +

၈၃၆-မေး ဥပါဒါနိ ပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝ ပစ္စယာ ဇာတိ၌ ဘဝနှစ်ခုတို့၏ အထူးကိုပြပါ။

ဖြေ-ရှေးဘဝအရမှာ ကမ္မဘဝ၊ ဥပပတ္တိဘဝ နှစ်ပါးလုံးရပါသည်။ နောက်ဘဝအရမှာ ကမ္မဘဝကိုသာ ရပါသည်။ ။ ဇိကာကျော်။

+ + +

၈၃၇- မေး ဥပါဒါနိပစ္စယာ ဘဝေါ၌ ဥပပတ္တိဘဝ သည် ကမ္မဘဝကြောင့်သာဖြစ်၏။ ဥပါဒါနိကြောင့် မဖြစ်သောကြောင့် ဥပပတ္တိဘဝကို မယူသင့်သည် မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်ကြောင့်ယူရပါသနည်း။

ဖြေ-ဥပမာ ခိုးသူကြောင့်ရှာကိုမီးလောင်၏ဆိုရာ၌ ခိုးသူကြောင့်ရှာကိုမီးမလောင်၊ ထင်းမီးစာကြောင့်သာ လောင်လေသည်။ သို့သော်လည်းထင်းမီးစာသည်ခိုးသူကြောင့်ပင်ဖြစ်လေသောကြောင့်ခိုးသူကြောင့် ရှာကိုမီးလောင်၏ဟုဆိုသကဲ့သို့၊ ဤ၌လည်း ဥပါဒါနိကြောင့်ကမ္မဘဝဖြစ်၏ ကမ္မဘဝကြောင့်ဥပပတ္တိဘဝဖြစ်သော်လည်း အကြောင်း၏အကြောင်းကိုအကြောင်းဟူ၍ပင်ဆိုအပ်ပါ

သဖြင့် ဥပါဒါနံသည်လည်း ဥပပတ္တိဘဝ၏ အကြောင်း
ဖြစ်သောကြောင့်ဥပပတ္တိဘဝကိုလည်းယူအပ်ပါသည်။

ကာရဏ ကာရဏဗ္ဗိ ကာရဏံတွေဝ ဝုစ္စတိ။ ။မဏိမဇ္ဈ။

+ + +

၈၃၈-မေး ကမ္မဘဝနှင့်သင်္ခါရတို့၏ ထူးခြားဟန်ကို
သင်္ဂဟသာဓကကိုး၍ဖြေပါ။

ဖြေ-အတိတ်စေတနာသည် သင်္ခါရ,ပစ္စုပ္ပန် စေတ
နာသည် ကမ္မဘဝ။

အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရအတိတော အဒ္ဓါမဇ္ဈေအဋ္ဌပစ္စုပ္ပန္နော၊

+ + +

၈၃၉-မေး ဘဝကို ကမ္မဘဝ, ဥပပတ္တိဘဝ နှစ်ပါး
ရအောင် ဝစနတ္ထတခုစီ ပြုလိုက်ပါ။

ဖြေ-ဘဝတိ ဇေတသ္မာဖလန္တိ ဘဝေါ-ကမ္မဘဝရ၏။
ဘဝတိတိ ဘဝေါ-ဥပပတ္တိဘဝ ရ၏။

+ + +

၈၄၀-မေး ဒုက္ခအရ ကာယိက, စေတသိက ဒုက္ခ
နှစ်ပါးတို့တွင် အဘယ်ကြောင့်အဘယ်
နည်းအားဖြင့်အဘယ်ဒုက္ခကိုသာယူမည်
နည်း။

ဖြေ-စေတသိကဒုက္ခကို နောက်ဒေါမနဿ အရယူ
လတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့်ပါရိသေသနည်း,ဂေါမလိဗဒ္ဓနည်း
အားဖြင့် ကာယိကဒုက္ခကိုသာ ယူရပါသည်။

+ + +

၈၄၁-မေး ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော်၌ 'သန္တတိ၊
ဟောတိ' ဟု ကြိယာနှစ်ခု ပါရှိရာ ယင်း
ကြိယာနှစ်ခုတို့၏ ထူးခြားဟန်ကိုပြပါ။

ဖြေ-သန္တတိ ကြိယာဖြင့် ဝိသေသ အကြောင်း
ကြောင့် ဝိသေသအကျိုး ဖြစ်သည်ကိုပြပါသည်။ ဟော
တိကြိယာဖြင့် အလုံးစုံသောအကြောင်းကြောင့်ဝဋ်ဆင်း
ရဲဖြစ်သောအကျိုးကိုပြပါသည်။ ။ပရမတ္ထသုရ။

+ + +

၈၄၂-မေး အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရသည် အတိတ်အဂ္ဂနိမည်
၏ဟု အဘယ်ကြောင့် ဆိုရပါသနည်း၊
ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ တို့
လည်း ရှိသည်မဟုတ်ပါလော။

ဖြေ-ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရတို့ ရှိသော်
လည်း ဤ၌ အတိတ်ဘဝ၌ အကြီး ဝင်ကုန်သော အ
ကြောင်း တို့ကိုသာ အလို ရှိအပ်သောကြောင့် ဆိုပါ
သည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၈၄၃-မေး အဒ္ဓါဟူသည် ကာလ၏ အမည်သာ ဖြစ်
သောကြောင့် အဒ္ဓါအရ ကာလ ကိုသာ
ယူအပ်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် အဒ္ဓါ
အရ အဝိဇ္ဇာ စသည်တို့ကို ယူရပါသ
နည်း။

ဖြေ=အဝိဇ္ဇာစသည်တို့မှ လွတ်သောတရားသော
ကာလကို မရအပ်သောကြောင့် အဝိဇ္ဇာစသည်ကိုသာ
အဋ္ဌါအရ ယူရပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၈၄၄-မေး အဘယ်ကြောင့် အဝိဇ္ဇာ စသည်တို့မှ
လွတ်သော တရားသောကာလကိုမရ
အပ်ပါသနည်း။

ဖြေ = ကာလဟူသည် ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိ
ပါ ချုပ်ပြီးသောတရားတို့ကိုသာ အတိတ်ကာလ၏ အ
စွမ်းအားဖြင့် ခေါ်ဝေါ် အပ်ပါသည်။ မဖြစ်သေးသော
တရားတို့ကိုသာ အနာဂတ် ကာလ၏ အစွမ်းအားဖြင့်
ခေါ်ဝေါ်အပ်ပါသည်။ ခဏသုံးပါး၌အကြီးဝင်ကုန်သော
တရားတို့ကိုသာပစ္စုပ္ပန်ကာလ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ခေါ်
ဝေါ်အပ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အဝိဇ္ဇာစသည်မှလွတ်
သောတရားသောကာလဟူသည်မရှိပါ။ ဋီကာကျော်

+ + +

၈၄၅-မေး ဇာတိဇရာမရဏသည် အဘယ်ကြောင့်
အနာဂတ်အဋ္ဌန့်မည်ပါသနည်း။

ဖြေ-ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်းဖြစ်သော တဏှာဥပါဒါန့်
ကြောင့် အနာဂတ်၌ဖြစ်သောကြောင့် အနာဂတ် အဋ္ဌန့်
မည်ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၈၄၆-မေး ဇာတိဇရာမရဏတို့တွင်ဇာတိသည်ကမ္မ
ဘဝကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။ဇရာ,မရဏ
သည် ဇာတိကြောင့်သာ ဖြစ်သည်မဟုတ်
ပါလော။ အဘယ်ကြောင့် ဇာတိ,ဇရာ,
မရဏကို ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်း ဖြစ်သော
တဏှာ ဥပါဒါန် ကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု
ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ-ဇာတိ၏အကြောင်းသည် ကမ္မဘဝဖြစ်သည်။
ဘဝ၏အကြောင်းသည် ဥပါဒါန်ဖြစ်သည်။ ဥပါဒါန်၏
အကြောင်းသည် တဏှာဖြစ်သည်။ ထိုသို့ အကြောင်း
အဆက်ဆက်ဖြစ်၍ အကြောင်း၏ အကြောင်းကို အ
ကြောင်းပင် ဆိုရသောကြောင့် ဆိုပါသည်။

ဟေတု ဟေတု ဝစနမိဒံ။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

၈၄၇-မေး ဝိညာဏ်အစ ဘဝအဆုံးရှိသောအလယ်
ရှစ်ပါးသည် အဘယ်ကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်
အတ္တနဲ့ မည်ပါသနည်း။

ဖြေ-အတိတ်ဖြစ်သော အဓိဇ္ဇာ, သင်္ခါရ တည်းဟူ
သောအကြောင်းကြောင့် ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်
သော အကျိုးသဘော ရှိသောကြောင့်၎င်း, အနာဂတ်
ဖြစ်သော ဇာတိ, ဇရာ, မရဏဟု ဆိုအပ်သော အ
ကျိုးတရား၏ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်၎င်း
ဆိုပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+

+

+

၈၄၈-မေး သောကစသည်ကိုအဘယ်ကြောင့်အင်္ဂါ
၏အဖြစ်ဖြင့်မယူပါသနည်း။

ဖြေ-သောက စသည်ကို ဟောတော် မူခြင်းသည်
အသီးအခြားအင်္ဂါကိုပြုလို၍ ဟောတော်မူသည်မဟုတ်
ပါ။ဇာတိ၏မုချမဟုတ်သော အကျိုးဆက်မျှကို သိပြုခြင်း
ငှါဟောတော်မူသောကြောင့်အင်္ဂါ၏ အဖြစ်ဖြင့်မယူပါ။
သင်္ဂဟ။

+ + +

၈၄၉-မေး သောက စသည်ကို အသီးအခြားအင်္ဂါ၏
အဖြစ်ဖြင့် မယူပါက အဘယ်သို့သွင်း၍
ယူမည်နည်း။အကြောင်းပြု၍ဖြေပါ။

ဖြေ-ဇာတိ၏အကျိုးဆက်ချင်းတူသောကြောင့်၎င်း
ဇရာ မရဏနှင့် အနိဋ္ဌလက္ခဏာ တူသောကြောင့်၎င်း
ဇရာမရဏ၌သွင်း၍ယူရပါသည်။ ။မူလဋီကာ။

+ + +

၈၅၀-မေး ဇရာ မရဏလည်း ဇာတိကြောင့် ဖြစ်
သော တရား သောက စသည်တို့သည်
လည်း ဇာတိကြောင့် ဖြစ်သော တရား
သာဖြစ်ပါလျက် သောကစသည်ကို အ
ဘယ်ကြောင့်ဇာတိ၏မုချအကျိုးမဟုတ်
ဟု ဆိုနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ-ဇရာမရဏမှာ ဇာတိ၏ ဧကန္တိကအကျိုးဖြစ်
လေသည်။သောကစသည်တို့မှာကားရူပဘု အရူပဘု၌

မရှိသောကြောင့်ဇာတိ၏ဧကန္တိကအကျိုးမဟုတ်၊ အနေ
ကန္တိကအကျိုးသာ ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့်ဇာတိ၏
မရအကျိုးမဟုတ်ဟုဆိုပါသည်။ မူလဒီကာ။

+ + +

၈၅၁-မေး အခြင်းအရာ နှစ်ဆယ်ကိုရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ-အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မဘဝ
အားဖြင့် အတိတ်အကြောင်းငါးပါး၊ ဝိညာဏ်၊ နာမ်၊ ရုပ်
သဗ္ဗာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာအားဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး ၅ ပါး
တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မဘဝ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ အားဖြင့်
ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းငါးပါး၊ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏဟု ဆိုအပ်
သောဝိညာဏ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဗ္ဗာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာအား
ဖြင့် အနာဂတ်အကျိုး ၅ ပါး၊ ပေါင်း ၂၀ ဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၈၅၂-မေး အလ္လှာလေးလွှာကို ရေတွက်၍ပြပါ။

ဖြေ-အတိတ်အကြောင်းငါးပါး တလ္လှာ၊ ပစ္စုပ္ပန် အ
ကျိုးငါးပါး တလ္လှာ၊ ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်းငါးပါး တလ္လှာ၊
အနာဂတ်အကျိုးငါးပါးတလ္လှာ—ပေါင်းလေးလှာ။

+ + +

၈၅၃-မေး အစပ်သုံးပါးကို ရေတွက်၍ပြပါ။

ဖြေ-အတိတ်အကြောင်းနှင့်ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးဖြစ်သော
သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်အကြား တစပ်၊ ပစ္စုပ္ပန် အကျိုး နှင့်
ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းဖြစ်သောဝေဒနာနှင့်တဏှာအကြား

တစ်၊ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းနှင့် အနာဂတ်အကျိုးဖြစ်သော
ကမ္မဘဝနှင့် ဇာတိတို့၏ အကြား တစ်၊ ပေါင်း အစပ်
သုံးပါးဖြစ်ပါသည်။ ။ ဇိကာကျော်။

+ + +

၈၅၄-မေး အတိတ်အကြောင်း ၅ ပါးတို့တွင် အဝိဇ္ဇာ
နှင့် သင်္ခါရကိုသာ ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်
ဟောပါလျက် အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရကို ယူ
သဖြင့် အဘယ်ကြောင့် တဏှာဥပါဒါန်
ကမ္မဘဝတို့ကို ယူရပါသနည်း။

ဖြေ - အဝိဇ္ဇာကို ယူသဖြင့် အဝိဇ္ဇာနှင့် ကိလေသာ၏
အဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် တဏှာ၊ ဥပါဒါန်ကို ယူရပါ
သည်။ သင်္ခါရကို ယူသဖြင့် သင်္ခါရနှင့် ကံ၏အဖြစ်ဖြင့် တူ
သောကြောင့် ကမ္မဘဝကို ယူရပါသည်။ ။ ဇိကာကျော်။

+ + +

၈၅၅-မေး အနာဂတ်အကျိုး ၅ ပါးတို့တွင် ဇာတိ၊
ဇရာ မရဏကို ယူသဖြင့် အဘယ်
ကြောင့် ဝိညာဏ်စသော ၅ ပါးကို ယူရ
ပါသနည်း။

ဖြေ - ဇာတိ၊ ဇရာမရဏဟူသည် မှာ ဝိညာဏ်စသော
၅ ပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း ရင့်ခြင်းမျှကို ပင်ဆိုသည်။
တရားကိုပင် အထူးမရှိ၊ ထို့ကြောင့် ယူရပါသည်။ ။
ဇိကာကျော်။

+ + +

၈၅၆-မေး ဤသင်္ဂြိုဟ်ကျမ်း၌ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး ၅ ပါး
ကိုအဘယ်ကြောင့်မပြဆိုပါသနည်း။

ဖြေ=ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး ၅ ပါးမှာ ပါဠိတော်၌ ထိုက်
ရိုက်ဖြစ်၍ အထူးမပြဆိုတော့ပါ။

၈၅၇-မေး ⁺ဝိပါကဓမ္မဖြစ်သော ⁺ဒေါမနဿံ ⁺စသော
ကိလေသာတို့လည်း ရှိပါကုန်လျက် အ
ဘယ်ကြောင့် အဝိဇ္ဇာနှင့်တဏှာကိုသာ
မူလဟုဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ-အဝိဇ္ဇာသည်ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ပိုင်း၏ မူလဖြစ်
သောကြောင့်၎င်း၊ တဏှာသည် နောက်ပိုင်း၏ မူလဖြစ်
သောကြောင့်၎င်း၊ ထိုနှစ်ပါးကိုသာ မူလဟုဆိုပါသည်။
ပုပ္ဖန္တဿ အဝိဇ္ဇာမူလံ၊ အပရန္တဿ တဏှာမူလံ၊ ဧဒိကာဉာကျာ။

၈၅၈-မေး ⁺မြတ်စွာဘုရားသည် ⁺ဝဋ္ဋကထာကိုဟော ⁺
သောအခါ အဘယ်ကြောင့်အဝိဇ္ဇာ၊ တ
ဏှာကိုသာအဦးပြု၍ဟောပါသနည်း။

ဖြေ=အဝိဇ္ဇာသည်ဒုက္ခတိဘဝသို့ လားစေတတ်သော
ကံ၏ထူးသောအကြောင်းဖြစ်သည်၊ တဏှာသည်သုဂတိ
ဘဝသို့လားစေတတ်သော ကံ၏ထူးသော အကြောင်း
ဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့်အဦးပြု၍ ဟောတော်မူသည်။

ဒုက္ခတိဂါမိနောဟိကမ္မဿဝိသေသဟေတုအဝိဇ္ဇာ၊ သုဂတိ
ဂါမိနောဝိသေသဟေတု ဘဝတဏှာ။ သမ္ပော။

⁺ ⁺ ⁺

၈၅၉-မေး အင်္ဂါ တဆယ် နှစ်ပါး တို့တွင် အဆယ်
တရားကို ပစ္စည်းအင်္ဂါ၊ အဆယ်တရားကို
ပစ္စယုပ္ပန်အင်္ဂါ အဖြစ်ဖြင့် ယူရမည်နည်း။

ဖြေ အဝိဇ္ဇာ အစ၊ ဇာတိ အဆုံးရှိသော တရားကို
ပစ္စည်းအင်္ဂါ၊ ဇရာမရဏကို ပစ္စယုပ္ပန် အင်္ဂါအဖြစ်ဖြင့်
ယူရပါသည်။ ။သင်္ခေပဋိကာ။

၈၆၀-မေး ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အရ သင်္ကြိုဟ်ပါဌ်ကို ကိုး၍
အပေါင်းပရမတ္ထကောက်၍ပြပါ။

ဖြေ-“ဝဋ္ဋမာဗန္ဓမိစ္ဆေဝံ၊ တေဘူမကမနာဒိကံ၊ ပဋိစ္စံ
သမုပ္ပါဒေါတိ” ဟူသော သင်္ဂဟပါဌ်နှင့်အညီ လောကီ
စိတ် ကောသိတိ၊ စေတသိက်ဒွေးပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌကိသ
တို့သည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အရဖြစ်ပါသည်။

၈၆၁-မေး အဝိဇ္ဇာပစ္စယာဟုအဝိဇ္ဇာကို ရှေးဦးအစ
ပဋ္ဌမ ဟောတော်မူသောကြောင့် ထိုအ
ဝိဇ္ဇာသည် အကြောင်းမရှိ၊ မိမိအလို အ
လျော် ဖြစ်ပေါ်လာသောတရားပါလော၊
သင်္ကြိုဟ်သာဓကကို ကိုး၍ဖြေပါ။

ဖြေ-“အာသဝါနံ သမုပ္ပါဒါအဝိဇ္ဇာစပဝတ္တတိ” ဟု
ဆိုသောကြောင့်အကြောင်းကင်းသောတရားမဟုတ်ပါ
အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော တရားပင် ဖြစ်ပါသည်။
ယင်းအဝိဇ္ဇာ၏အကြောင်းကားအာသဝဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၈၆၂-မေး သံသရာ စက်၏ မပြတ် လည်ပုံကို အကြောင်းအကျိုး ဆက်စပ်၍ပြပါ။

ဖြေ-အဝိဇ္ဇာကြောင့်သင်္ခါရဖြစ်၏။ သင်္ခါရကြောင့်၊ လ၊ဇရာမရဏဖြစ်၏။ဇရာ၊မရဏဖြင့်မပြတ်နှိပ်စက်အပ်ကုန်သောသတ္တဝါတို့အားအာသဝေါတာရားဖြစ်၏။ အာသဝကြောင့်အဝိဇ္ဇာဖြစ်ပြန်ရကားသံသရာစက်မှာ ချားရဟတ်ကဲ့သို့လည်လျက်၍သို့ဆက်စပ်၍နေပါသည်။

+ + +

၈၆၃-မေး “ကေသမေဝစ မူလာနံ နိရောဓေန” နှင့် နိရောဓအပြားနှင့်တကွ ဤ၌အလိုရှိအပ်သော နိရောဓကို ညွှန်ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ=တဒင်္ဂ နိရောဓ ဝိက္ခန္တိနံ နိရောဓ သမုစ္ဆေဒ နိရောဓ၊ ပဋိပ္ပသန္တန္တနိရောဓ၊ ခဏ နိရောဓအားဖြင့် ၅ ပါးရှိပါသည်။ ဤ၌ သမုစ္ဆေဒနိရောဓကိုသာ အလိုရှိအပ်ပါသည်။

+ + +

၈၆၄-မေး ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အရာ၌ သိမှတ် အပ်သော နည်း လေးပါးကို ထင်ရှားအောင် ဖော်ပြပါ။

ဖြေ=(၁) အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရ ဖြစ်၏။ သင်္ခါရကြောင့် ဝိညာဏ်ဖြစ်၏။ဤသို့စသည်ဖြင့် အကြောင်း၊အကျိုး အစဉ်မပြတ်ဆက်ကာဆက်ကာ တခုတည်းကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ဧကန္တနည်း မည်၏။

(၂) အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရစသည်တို့သည် တရုတည်းကဲ့သို့ အစဉ်မပြတ် ဆက်ကာဆက်ကာ ဖြစ်ကြသော်လည်း တပါးနှင့်တပါး သဘောလက္ခဏာ ကွဲပြားခြင်းသည် နာနုအနည်းမည် ၏။

(၃) အဝိဇ္ဇာ စသော အကြောင်းတရား တို့သည် သင်္ခါရစသော အကျိုးတရားတို့ကို ငါသည်ဖြစ်စေအံ့ဟု လုံ့လ ဗျာပါရမရှိခြင်း၊ အဝိဇ္ဇာစသည်တို့၏ သဘာဝ နိယာမ အားဖြင့်သာပြီးသော သင်္ခါရစသော အကျိုးတရားတို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်းဖြစ်ခြင်းသည် အဗျာပါရနည်း မည်၏။

(၄) လုံ့လဗျာပါရမရှိဘဲလျက် အကြောင်း အကျိုး ဖြစ်သော်လည်း အမှတ်မရှိသော အကြောင်းကြောင့် အမှတ်မရှိသော အကျိုးဖြစ်သည်မဟုတ်။ အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းကြောင့် သင်္ခါရစသော ဖြစ်သင့် ဖြစ်သိုက်သော အကျိုးတရားတို့သာ ဖြစ်ခြင်း၊ အကြောင်းတရား နှင့်စပ်၊ မလျော်သော အကျိုးတရားတို့ မဖြစ်ခြင်းသည် ဝေဓဗ္ဗဘာနည်း မည်၏။

+ + +

၈၆၂-ဇမး ဘေတုနှင့်ပစ္စယတို့သည် အနက်အားဖြင့် တု၊မတု ဖြေပါ။

ဖြေ-“ပစ္စယောဘေတု ကာရဏံ နိဒါနံ သန္တတေ ပဘဂေါဘိ အာဒိအတ္တဘော ဧကံ ဗျဉ္ဇနဘောနာနံ” ဟူ

သောပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာနှင့်အညီအနက်အားဖြင့် မထူး
ပါ။ သဒ္ဓါမျှသာ ထူးပါသည်။

+ + +

၈၆၆-မေး ဟေတုနှင့် ပစ္စယတို့သည် အနက်အား
ဖြင့် တူကြ၏ဟူသောစကားမှာ အဘယ်
သို့ အနက်တူသည်ကိုသာရည်၍ဆိုရပါ
သနည်း။

ဖြေ-သာမညအားဖြင့် အကြောင်းဟော အနက်တူ
သည်ကိုသိရည်၍ဆိုပါသည်။ 'ဟေတု' ကားအကြောင်း
ဝိသေသကို ဟောပါသည်။ ပစ္စယကား အကြောင်း
သာမညကို ဟောပါသည်။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၈၆၇-မေး ဟိတ်ခြောက်ပါးတို့သည်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ
ရုပ်ကိုသာ ကျေးဇူးပြု၍ ပဝတ္တိကမ္မဇ
ရုပ်ကို အဘယ်ကြောင့်ဟေတုသတ္တိဖြင့်
ကျေးဇူးမပြုပါသနည်း။

ဖြေ-ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်သာစိတ်နှင့်စပ်၍ဖြစ်သော
ကြောင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်ကားစိတ်ရှိ
သော်လည်း စိတ်နှင့်စပ်၍မဖြစ်သောကြောင့် ကျေးဇူး
မပြုပါ။ ။ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ။

+ + +

၈၆၈-မေး ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်သည် စိတ်နှင့်စပ်၍မဖြစ်
ကြောင်းကိုအဘယ်ကို ထောက်၍သိနိုင်
ပါသနည်း။

ဖြေ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်
၌ဖြစ်သော ကမ္မဇရပ်သည် စိတ်မရှိသော်လည်း ဖြစ်
နိုင်သည်ကိုထောက်၍ သိနိုင်ပါသည်။

+ + +

၈၆၉-မေး သဟဇာတ၊ အညမည ပစ္စည်းတို့သည်
အဘယ်သို့ ထူးပါသနည်း။

ဖြေ-တကွဖြစ်ကာမျှဖြင့်ကျေးဇူးပြုခြင်းသည် သဟ
ဇာတပစ္စည်း အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ကျေးဇူးပြုခြင်း
သည် အညမညပစ္စည်း။ ။ဇိကာကျော်။

+ + +

၈၇၀-မေး အနန္တရ၊ သမနန္တရ နှစ်ပစ္စည်းတို့သည်
ထူး၊မထူး ဖြေဆိုပါ။

ဖြေ-သဒ္ဓါမျှသာထူးကြပါသည်။ အနက်အဓိပ္ပါယ်
အားဖြင့် မထူးကြပါ။ ။မဏိခဉ္စူ။

+ + +

၈၇၁-မေး အနန္တရ၊ သမနန္တရတို့ကို အထူးမရှိပါ
ဘဲသျှက် အဘယ်၏အစွမ်းအားဖြင့် နှစ်
ပါး ဟောပါသနည်း။

ဖြေ-ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယ၊ ဒေသနာဝိလာသ၏ အစွမ်း
အားဖြင့် ဟောပါသည်။

+ + +

၈၇၂-မေး အတ္ထိ ပစ္စည်းနှင့် အဝိဂတ ပစ္စည်း တို့၏
ထူးခြားဟန်ကို ပြပါ။

ဧပြေ ရှိသည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော မိမိသဘော နှင့်တကွဖြစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ် သည်၏အဖြစ်သည်အတ္ထိပစ္စည်း၊ မိမိ၏ ဗုဒ္ဓသနုစသောသ ဘော၏မကင်းခြင်းကြောင့်ချုပ်ခြင်းတင်သို့ မရောက်သ ဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်အဝိဂတ။ ။ မူလဋီကာ။

+ + +

၈၇၃-မေး နှုတ္တိပစ္စည်းနှင့် ဝိဂတပစ္စည်းတို့၏အထူး ကို ပြပါ။

ဧပြေ=ချုပ်သည်၏ အခြားမဲ့၌ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ် သည် ဝိဂတပစ္စည်း၊ ချုပ်ခြင်း တင်သို့ ရောက်သည်၏ အဖြစ်သည် နှုတ္တိပစ္စည်း။ ။ မူလဋီကာ။

+ + +

၈၇၄-မေး အနန္တရနိရုတ္တိ၊ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၌ စိတ္တအရ အဘယ်စိတ်ကို ယူမည်နည်း၊ အကြောင်းပြ၍ပြောပါ။

ဧပြေ=ရဟန္တာတို့၏ စုတိစိတ်သည် အနန္တရ၊ သမ နန္တရ၊ နှုတ္တိ၊ ဝိဂတပစ္စည်းမတတ်သောကြောင့်ရဟန္တာ တို့၏စုတိစိတ်ကိုကြည့်၍အကုန်ယူရပါသည်။

+ + +

၈၇၅-မေး ပုရိမာနိဇဝနာနိပစ္ဆိမာနိဇဝနာနိဇဝနာ နိအရ၊ ဇဝနာနိအရတို့ကိုအဘယ် ကြောင့် အဘယ်စေကိုသာယူရမည်နည်း။

ဖြေ=စဝနာနိအရ လောကုတ္တရာဇောမှာ အာသေဝနပစ္စည်း မကတ်သောကြောင့် လောကုတ္တရာဇောကို ကြည့်၍ လောကီဇောတို့ကိုသာ ယူရပါသည်။ စဝနာနိအရ ဖိုလ်ဇောမှာ အာသေဝနပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်မဖြစ်သောကြောင့် ဖိုလ်ဇောကို ကြည့်၍ လောကီဇော၊ မဂ်ဇောတို့ကိုသာယူရပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၈၇၆-မေး အာသေဝန ဝိနိရတ္တံ စဝနနာမနုတ္တိ ဟု ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဋီကာဆရာ ဆိုသည် မဟုတ်ပါလော အသို့နည်း။

ဖြေ=ထိုစကားကို ယေဘုယျနည်းအားဖြင့်သာ ဆိုပါသည်။

တမ္ပိယေဘုယျဝသေန ဝုတ္တံ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၈၇၇-မေး ဝိပါက်အဗျာကတသည်အဘယ်ကြောင့် အာသေဝနပစ္စည်းမကတ်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ ဝိပါက်သည်အကြောင်းကံနှင့်စပ်သဖြင့်ဝိပါက်အဖြစ်သို့ရောက်သည်။ ကံသို့ညွတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ အားထုတ်ခြင်း ဗျာပါရမရှိ အားနည်းလေသည်။ ထို့ကြောင့်အာသေဝနသတ္တိဖြင့်မိမိသဘောကိုယူ၍ဝိပါက်တရားကိုဖြစ်စေခြင်း၌မကတ်ကောင်း။ ထို့ကြောင့်အာသေဝနပစ္စည်းမကတ်နိုင်ပါ။ ။ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ။

၈၇၈-မေး ဝိပါက်သည် အာသေဝနပစ္စည်း မတတ်
နိုင်ပါက အာသေဝနပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်
ဖြစ်ကောင်းသည် မဟုတ်ပါသော၊ အ
ဘယ်ကြောင့် မဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ ဝိပါက် အဗျာကတ တို့သည် ရှေးရှေးသော
ဝိပါက်၏အာနန္တောကိုယူ၍မဖြစ်သောကြောင့်အာသေ
ဝနပစ္စည်း၏ပစ္စယုပ္ပန်လည်းမဖြစ်နိုင်ပါ။ ၊ဋီကာကျော်။

+ + +

၈၇၉-မေး ပစ္ဆိမာဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်၌ ကေဇ၊
ဒွိဇ၊ တိဇ၊ စတုဇ ကာယတို့၏ တရား
ကိုယ်ကို ကောက်ပြပါ။

ဖြေ—ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဥပါဒ်ခဏ၌ဖြစ်သော ကမ္မဇ
ရုပ်သည် ကေဇကာယ မည်၏၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဌိ ခဏ၌
ဖြစ်သောကမ္မဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်သည် ဒွိဇကာယမည်၏၊
ပဋိသန္ဓေ့နောင်ပထမဘဝင်၏ဥပါဒ်ခဏ၌ဖြစ်သောကမ္မ
ဇ၊ဥတုဇ၊စိတ္တဇရုပ်သည် တိဇကာယ မည်၏၊ အာဟာ
ရဇရုပ်ဖြစ်၍နရောက်သောကာလ အမှတ်မရှိသောစိတ်
၏ခဏ၌ဖြစ်သောကမ္မဇ၊ဥတုဇ၊စိတ္တဇ၊ အာဟာရဇရုပ်
သည် စတုဇကာယ မည်၏။

+ + +

၈၈၀ မေး ဥပနိဿယ ပစ္စည်းသုံးမျိုးတို့တွင် ပက
တူပနိဿယ၌ ပကတိယာ သဘာဝေန
ဥပနိဿယော ပကတူပနိဿယော.....

ဟူသောဋီကာပါဌ်အရ ပကတိသဘာဝ
၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပြပါ။

ဖြေ-အာရမ္မဏူပနိဿယ၊ အနန္တရူပနိဿယ တို့
သည် တပါးသော အာရမ္မဏ၊ အနန္တရ ပစ္စည်းတို့နှင့်
ရောသကဲ့သို့ ပကတူပနိဿယကား ထိုကဲ့သို့ မဟုတ်၊
တပါးသော ပစ္စည်းတို့နှင့်မရောမရှက် သက်သက် အ
သီး အခြား ပစ္စည်းတခု ဖြစ်ပါသည်။ ဤကား ပကတိ
သဘာဝ၏အဓိပ္ပါယ်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၈၈၁-မေး ရာဂါဒယော ပနဓမ္မာ၊ လ။ ယထာရဟံ
အဇ္ဈတ္တဉ္စပဟိဒ္ဓါစဉ်ယထာရဟံအဇ္ဈတ္တဉ္စ
ပဟိဒ္ဓါစ တို့ကို အဘယ်နည်း အားဖြင့်
ထားပါသနည်း။

ဖြေ-ယင်းပုဒ်တို့ကား ရှေး ရာဂါဒယော ကိုလည်း
ဇွဲသည်၊နောက်ကုသလာဒိ ဓမ္မာနံကိုလည်းဇွဲသည်ဖြစ်၍
ကားကလောကန နည်းအားဖြင့် ထားပါသည်။

+ + +

၈၈၂-မေး နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားသောအခါ နေ
ဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ်ကြိယ၊
စောသည် ခုနစ်ရက်စသောကာလခြား၊
ရုပ်လည်းကားပါလျက်၊ အနာဂါမိဖိုလ်
အရဟတ္တဖိုလ်အား အဘယ်ကြောင့် အ
နန္တရပစ္စည်း တပ်လေသနည်း။ အသည
သတ်ကုန် မဖြစ်ဘဲ ရှေးဖြစ်သော ကာမ

ရုတိသည် ကန္တာငါးရာကာလခြား၊ ရုပ်
လည်း တားပါလျက် အဘယ်ကြောင့်
ကာမ ပဋိသန္ဓေအား အနန္တရ ပစ္စည်း
တပ်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ - ဤအနန္တရပစ္စည်းအရာ၌ ရုပ်တရား ခြားငြား
သော်လည်း အခြား မဆိုရသောကြောင့်၎င်း၊ ကာလ
ခြားငြားသော်လည်း အခြား မဆိုရသောကြောင့်၎င်း
တပ်နိုင်ပါသည်။ ။မူလဋီကာ။

+ + +

၈၈၃-မေး ‘ကဗဠိကာရော အာဟာရော’၌ အာဟာ
ရောဟု ဆိုက ပြီးကောင်းပါလျက် အ
ဘယ်ကြောင့် ‘ကဗဠိကာရော’ ဟူသော
ဝိသေသနကို ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ - အာဟာရဟူသည် မသုံးဆောင်ဘဲထားရုံမျှဖြင့်
အာဟာရကိစ္စကို ပြီးစေသည်မဟုတ်၊ အလုပ်၊ အလွေး
ပြု၍မျှမှသာလျှင် အာဟာရကိစ္စကို ပြီးစေနိုင်သည်ဟု
သိစေလိုသောကြောင့် ဆိုပါသည်။

သောပန ယသ္မာ ကဗဠိ ကရိတွာ အဇ္ဈော ဟရိတောဝ
အာဟာရကိစ္စံ ကရောတိ နဗဟိဋ္ဌိတော။ ။ ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ။

+ + +

၈၈၄-မေး နိဗ္ဗာန်သည် ထင်ရှား ရှိသော တရားဖြစ်
ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် အတ္ထိပစ္စည်း
မတပ်ပါသနည်း။

ဖြေ - နိဗ္ဗာန်ကား အမြဲထင်ရှားရှိသော်လည်းကာလ
ခုပါးမှလွတ်၍ပစ္စုပ္ပန်အားဖြင့်ထင်ရှားမရှိသောကြောင့်
မတတ်ပါ။ ပစ္စုပ္ပန်အားဖြင့် ထင်ရှားရှိမှသာ အတ္တိပစ္စည်း
တတ်ပါသည်။ ။ နိကာယကျော်။

+ + +

၈၈၅ - မေး အရှင် ဗာကုလ၏ အလောင်း ဖြစ်သော
သုဇယံကို ငယ်စဉ်က ငါးကြီး မျှီသွားရာ
ဗာကုလ၏ ဇီဝမာနက သရီရ သုဇယံ
သန္တာန်၌ တည်သော ဩဇာသည် ငါး
ကြီး၏ ခန္ဓာကိုယ်အား အာဟာရသတ္တိ
ဖြင့် ကျေးဇူးပြုနိုင်၊ မပြုနိုင် အကြောင်းပြ
၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

ဖြေ - ဇီဝမာနက သရီရသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ဩဇာ
သည် တပါးသော ခန္ဓာကိုယ်အား ကျေးဇူး မပြုနိုင်ဟု
အဋ္ဌကထာဆရာမိန့်သောကြောင့် မပြုနိုင်ပါ။

န ဟိ ဇီဝမာနကသရီရေ ဩဇာ အညဿ သရီရဿ
အာဟာရပစ္စယတံ သာဓေတိ။ ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ။

+ + +

၈၈၆ - မေး အဘယ်ကြောင့်ပညတ်မည်ပါသနည်း။
အတ္တပညတ်၊ သဒ္ဓပညတ်အား လျော်စွာ
ဖြေပါ။

ဖြေ - အတ္တပညတ် ကား “ပကာရေန ဉာပိယတိတိ
ပညတ္တိ” ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ နာမ ပညတ်သည်

အပြားအားဖြင့်သိစေအပ်သောကြောင့် ပညတ် မည်ပါသည်။ သဒ္ဓပညတ် ကား 'ပကာရေနုညပတ်တိ ပညတ္တိ' ဟူသောဝစနုတ္တနှင့်အညီ အတ္ထပညတ်ကို အပြားအားဖြင့် သိစေတတ်သောကြောင့် ပညတ် မည်ပါသည်။

+ + +

၈၈၇ - မေး နာမပညတ်သည်သဒ္ဓပညတ်လော၊ အတ္ထပညတ်လော။

ဖြေ-သဒ္ဓပညတ်ဖြစ်ပါသည်။ ၊ ဇိကာကျော်။

+ + +

၈၈၈ - မေး ကထံ တံဝံဘူတပိပရိဏာမာကာရ။ လ။ ပညာပိယက္ကာပညတ္တိနာမ ဟူသောပါဌ်တို့ဖြင့်အဘယ်ပညတ်ကို ပြပါသနည်း။

ဖြေ-အတ္ထပညတ် အပြားတို့ကို ပြပါသည်။

+ + +

၈၈၉ - မေး ပညာပနုတော ပညတ္တိပန။ လ။ ဆဗ္ဗိခါဟောတိ ဟူသောပါဌ်တို့ဖြင့် အဘယ်ပညတ်ကို ပြသနည်း။

ဖြေ-သဒ္ဓပညတ်အပြားတို့ကို ပြပါသည်။

+ + +

၈၉၀ - မေး အတ္ထပညတ်သည် ပရမတ္ထပညတ်၊ သမုတိပညတ်အားဖြင့် နှစ်ပါးရှိရာ အဘယ်သည် ပရမတ္ထပညတ်၊ သမုတိ ပညတ်မည်ပါသနည်း။

•ဖြေ ရုပ်၊ ဝေဒနာစသော သဒ္ဓါတို့၏ အနက်သည် ပရမတ္ထပညတ်၊ ဣတ္ထိ၊ ပုရိသစသော သဒ္ဓါတို့၏ အနက်သည် သမုဘိပညတ် မည်ပါသည်။ ။သင်္ခေပဋိကာ။

+ + +

၈၉၁-မေး သဒ္ဓါပညတ်သည်ပရမတ္ထပညတ်၊ သမုဘိပညတ်အားဖြင့် နှစ်ပါးရှိရာ အဘယ်သည် ပရမတ္ထ ပညတ်၊ သမုဘိပညတ် မည်ပါသနည်း။

ဖြေ-သောတဝိညာဏ်၏အာရုံ၏ အဖြစ်သို့ရောက် ကုန်သောခပ်သိမ်းသောသဒ္ဓါတို့သည် ပရမတ္ထပညတ်၊ ဒေဝဒတ်၊ ယညဒတ်၊ တိဿဒုဿစသော အမည်တို့သည် သမုဘိပညတ်။ ။သင်္ခေပဋိကာ။

+ + +

၈၉၂-မေး ပညတ်သည် ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှား မရှိသောကြောင့် ပညတ်ရှိသော အနေ ဖြင့်ပညတ်ကို ပြောဟောသော ပုဂ္ဂိုလ် အား မုသာဝါဒဖြစ်၊ မဖြစ် အကြောင်းပြ ဖြေပါ။

ဖြေ-ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှား မရှိ သော်လည်း လောကသမုဘ်အားဖြင့်ရအပ်သောကြောင့်မဖြစ်ပါ။ ။ ပရမတ္ထဒီပနီ။

ပစ္စည်းပိုင်း ပြီး၏။

ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း

၈၉၃-မေး အဘယ် တရားသည် အဘယ်ကြောင့်
ကမ္မဋ္ဌာန်းမည်ပါသနည်း။

ဖြေ-‘ဌာတိဥပ္ပဇ္ဇတိတ္ထေတေနာတိဝါဌာနံ၊ ကမ္မဿ
ဌာနံကမ္မဋ္ဌာနံ’ ဟူသောဝစနတ္ထနှင့်အညီ နှစ်ပါးအပြား
ရှိသောသမထ၊ ဝိပဿနာဟုဆိုအပ်သောသမာဓိ၊ ပညာ
တို့၏ဖြစ်ရာ၊ တည်ရာဖြစ်သောကြောင့် ကသိုဏ်းဝန်း
စသောအာရုံ၊ တေဘူမကသင်္ခါရအာရုံတို့သည်ကမ္မဋ္ဌာန်း
မည်ပါသည်။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၈၉၄-မေး အဘယ် တရားသည် အဘယ်ကြောင့်
သမထ မည်ပါသနည်း။

ဖြေ-နိဝရဏဓမ္မေ သမေတိတိသမထော ဟူသော
ဝစနတ္ထနှင့်အညီ နိဝရဏ တရားတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်
သောကြောင့် သမာဓိသည် သမထ မည်ပါသည်။

+ + +

၈၉၅-မေး အဘယ် တရားသည် အဘယ်ကြောင့်
ဝိပဿနာ မည်ပါသနည်း။

ဖြေ-အနိစ္စာဒ္ဓိဝိဝါကါရေန ပဿတိဘိဝိပဿနာ
ဟူသောဝစနတ္ထနှင့်အညီ အနိစ္စအစရှိသော အထူးထူး
အပြားပြားသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ရှုတတ်သော
ကြောင့် ပညာသည် ဝိပဿနာ မည်ပါသည်။

၈၉၆-မေး အဘယ် တရားသည် အဘယ်ကြောင့်
ဘာဝနာ မည်ပါသနည်း။

ဖြေ-ဘာဝေတဗ္ဗာတိဘာဝနာဟူသော ဝစနတ္ထိနှင့်
အညီ ပွားများအပ်သောကြောင့် သမာဓိ၊ ပညာနှစ်ပါး
သည် ဘာဝနာ မည်ပါသည်။

+ + +

၈၉၇-မေး ရှေ့ဘုံပိုင်း၌လာသော ဘာဝနာနှင့် ဤ
ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်းလာ ဘာဝနာတို့သည် တူ
ကြပါသလော၊ ထူးကြပါသလော။

ဖြေ-ထူးကြပါသည်။ ဘုံပိုင်းလာဘာဝနာမှာ “ဘာ
ဝေတံဝဇေတိတောယာတိဘာဝနာ” ဟုကရဏသာဝန
ဝစနတ္ထပြု၍စေတနာကို အရကောက်ရပါသည်။ ဤ၌
ကား ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်းကမ္မသာဝနဝစနတ္ထပြု၍သမာဓိ
ပညာကို အရကောက်ရပါသည်။

+ + +

၈၉၈-မေး အဘယ်ကြောင့် စရိုက်မည်ပါသနည်း။

ဖြေ-ဥဿန္တဘာဝေန သန္တာနေစရတိတိစရိတံ။ ။
အဘိဓမ္မာဝတာရ။

“စရတိအဘိဏ္ဍံပဝတ္တတိတိစရိတာ” ဟူသော ဝစ
နတ္ထနှင့်အညီ ပြောသည်၏အဖြစ်ဖြင့် သန္တာနံ၌ဖြစ်တတ်
သောကြောင့်၎င်း၊ မပြတ် ဖြစ်တတ်သောကြောင့်၎င်း
စရိုက် မည်ပါသည်။ ။မဏိဓမ္မ။

+ + +

၈၉၉-မေး ဝါသနာနှင့်စရိုက်မှာထူး၊မထူးအဓိပ္ပါယ်
နှင့်တကွ ပြပါ။

ဖြေ=ထူးပါသည် ရှေးရှေးဘဝက အထူးစွဲ၍ လိုက်
ပါလာခြင်းသည် ဝါသနာ ယခုပစ္စက္ခဘဝ၌များစွာဖြစ်
ပွားလေ့ရှိသည်ကို စရိုက် ခေါ်ပါသည်။

+ + +

၉၀၀ မေး ဝါသနာကိုဝစနတ္ထပြု၍အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြပါ။

ဖြေ=တသ္မိတသ္မိတကိစ္စေ ဝသတိပရိစယံဂစ္ဆတိပါပု
ဏာတိ တောယာတိဝါသနာ၊ထိုထိုသို့သော အမှုကိစ္စ၌
လေ့ကျက်ခြင်းသို့ရောက်စေတတ်သောကြောင့်ကိလေ
သာစသည်တို့၏သတ္တိအထူးသည်ဝါသနာမည်ပါသည်

ကိလေသာဒိနံ သတ္တိဝိသေသော၊သာ ကုသလာပိ အတ္ထိ၊
အကုသလာပိအတ္ထိ၊အဗျာကတာပိအတ္ထိ၊ အဘိဓနိဒ္ဓိကာ။

+ + +

၉၀၁-မေး အဘယ် တရားသည် အဘယ်ကြောင့်
ပရိကမ္မဘာဝနာမည်ပါသနည်း။

ဖြေ-အပ္ပနာကို ပြုပြင်စီရင်တတ်သောကြောင့် အပ္ပ
နာ၏ ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော ကာမဝစရ ဘာဝနာသည်
ပရိကမ္မဘာဝနာ မည်ပါသည်။ ။နိကာကျော်။

+ + +

၉၀၂-မေး အဘယ် တရားသည် အဘယ်ကြောင့်
ဥပစာရဘာဝနာ မည်ပါသနည်း။

ဖြေ-အပ္ပနာ၏အနီး၌ဖြစ်တတ်သောကြောင့်နိဝရဏ
တရားတို့ကိုခွါသည်မှစ၍ဝေါဟာရအဆုံးရှိသော ကာ
မာဝစရ ဘာဝနာသည် ဥပစာရဘာဝနာ မည်၏။

+ + +

၉၀၃-မေး အဘယ်ဘာဝနာသည် အပ္ပနာဘာဝနာ
မည်ပါသနည်း။

ဖြေ-မဟဂ္ဂုတ်၊ လောကုတ္တရာ အဖြစ်သို့ ရောက်
သော ဘာဝနာသည် အပ္ပနာဘာဝနာမည်ပါသည်။

+ + +

၉၀၄ မေး ပရိကမ္မနိမိတ္တံ စသည်၌ နိမိတ္တ သဒ္ဓါသို့
သည်အဘယ်အနက်ကိုဟောပါသနည်း။

ဖြေ-ကသိုဏ်းဝန်းစသောအာရုံအနက်ကိုဟောပါ
သည်။

+ + +

၉၀၅-မေး ကသိုဏ်းဝန်းစသောအာရုံသည်အဘယ်
ကြောင့် နိမိတ်မည်ပါသနည်း။

ဖြေ-'အာရမ္မဏိက မေဗ္ဗဟိနိမိယတေ ဇာနိယတေ
တိ နိမိတ္တံ' ဟူသောဝစနတ္ထနှင့်အညီအာရမ္မဏိကကရား
တို့သည် ဝိအပ်သောကြောင့် နိမိတ် မည်ပါသည်။

+ + +

၉၀၆-မေး နိမိတ်သုံးပါးတို့၏အထူးကို ဖော်ပြပါ။

ဖြေ ပက္ခုပ္ပိညာဏ်ဖြင့်မြင်ကောင်းသောကသိုဏ်း
ဝန်း စသော အာရုံသည် ပရိကမ္မနိမိတ် မည်၏။ စက္ခု

ဝိညာဏ်ဖြင့်မြင်အပ်သကဲ့သို့ မနောဒွါရ၌သာ ထင်လာ
သော ကသိုဏ်းဝန်းစသော အာရုံသည် ဥဂ္ဂဟနိမိတ်
မည်၏။ ကသိဏဒေါသစသော အပြစ်မှကင်း၍ ဥဂ္ဂဟ
နိမိတ်ထက် အဆအရာ, အထောင်မက စင်ကြယ်သော
မနောဒွါရ၌သာထင်သော ကသိုဏ်းဝန်းစသည်နှင့် တူ
သောအာရုံသည် ပဋိဘာဂနိမိတ် မည်၏။

+ + +

၉၀၇-မေ: အဘယ်နိမိတ်သည် အဘယ်ဘာဝနာ၏
အာရုံဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ=ပရိကမ္မနိမိတ်, ဥဂ္ဂဟနိမိတ် နှစ်ပါးသည် ပရိ
ကမ္မဘာဝနာ၏အာရုံဖြစ်ပါသည်။ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်
ဥပစာရဘာဝနာ, အပ္ပနာဘာဝနာ၏အာရုံဖြစ်ပါသည်။
ဇိကာကျော်။

+ + +

၉၀၈-မေ: ပထဝီကသိုဏ်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။
မုချဥပစာအားဖြင့် ကောက်ပြပါ။

ဖြေ=ပညတ် ဖြစ်သော သသန္တာရ ပထဝီအဝန်း
သည် မုချအားဖြင့်ပထဝီကသိုဏ်းမည်ပါသည်။

ကသိုဏ်းဝန်းနှင့်တူသောပဋိဘာဂနိမိတ်သည် သဒိ
သူပစာရအားဖြင့် ပထဝီကသိုဏ်းမည်ပါသည်။ ထိုက
သိုဏ်းဝန်းလျှင်အာရုံရှိသောဈာန်သည်ကား ဌာနူပစာ
ရအားဖြင့်ပထဝီကသိုဏ်းမည်ပါသည်။ ။မုဏိမဉ္ဇူ။

၉၀၉-မေး ကသိုဏ်းဆယ်ပါးကို ဘူဘ ကသိုဏ်း၊
ဝဏ္ဏ ကသိုဏ်း၊ အာကာသ ကသိုဏ်း၊
အာလောက ကသိုဏ်းအားဖြင့် ဝေဘန်
၍ ပြပါ။

ဖြေ - ပထဝီစသော ကသိုဏ်းလေးပါးသည် ဘူတ
ကသိုဏ်း ဖြစ်ပါသည်။ 'နီလ'စသော ကသိုဏ်းလေးပါး
သည် ဝဏ္ဏကသိုဏ်း ဖြစ်ပါသည်။ ပရိစ္ဆိန္နာကာသသည်
အာကာသကသိုဏ်းဖြစ်ပါသည်။ 'လရောင်'စသည်သည်
အာလောကကသိုဏ်း ဖြစ်ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၉၁၀- မေး ဗုဒ္ဓါ နုဿဘိ၌ ရသင့်သော ဥပစာကို
ထုတ်ပြပါ။

ဖြေ - အရဟံ၊ သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓ စသော ဂုဏ်တော်
ကိုသာ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့အပ်ပါလျက် ဘုရား
သခင်သဏ္ဌာန်တော်ကိုပဋ္ဌာနပြု၍ 'ဗုဒ္ဓါနုဿဘိ'ဟု ဆို
သောကြောင့် ဌာနုပစာ ဖြစ်ပါသည်။

ဌာနုပစာရေန ဌာနီဘူတာ ဂုဏာ ဗုဒ္ဓေါတိ ဝုစ္ဆတိ။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၉၁၁ မေး ဓမ္မာနုဿဘိ၌ ဓမ္မအရ အဘယ် ဓမ္မကို
ယူမည်နည်း။

ဖြေ - ပရိယတ်နှင့် တကွသော ဓမ္မဆယ်ပါး၏ ဂုဏ်
တော်ကို ယူရပါသည်။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၉၁၂-မေး ဓမ္မာနုဿတိဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကိုယူပြီးပါလျက်
ဥပသမာ နုဿတိဖြင့် အဘယ်ကြောင့်
နိဗ္ဗာန်ကိုအသီးအခြားယူရပါသနည်း။

ဖြေ=အသစ်တ၊ အမကစသော အဖြစ်အားဖြင့် မဂ်
ဖိုလ်တို့ထက် ထူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အသီးအခြား
ကမ္မဋ္ဌာန်း၏အဖြစ်ဖြင့်ယူပါသည်။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၉၁၃-မေး ဒေဝတာ နုဿတိ၌ ဒေဝအရ အဘယ်
ဒေဝကို ယူမည်နည်း။

ဖြေ=အလုံးစုံသော နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့ကိုယူပါသည်။

+ + +

၉၁၄-မေး ကာယဂတာ သတိ၌ အဘယ်ကြောင့်
အနုသဒ္ဓါ မပါပါသနည်း။

ဖြေ-သုံးဆယ်နှစ်ပါးသော ကောဠာသတို့၌ အနု
လောမ၊ ပဋိလောမအားဖြင့် သရဏ္ဍာယ်ခြင်းကို ပြုအပ်
သောကြောင့် အနုသဒ္ဓါ မပါပါ။ ။ဂဗ္ဘိဟောင်း။

+ + +

၉၁၅-မေး အာနာပါနုဿတိ၌ အဘယ်ကြောင့် အနု
သဒ္ဓါ မပါလေသနည်း။

ဖြေ-လွန်လေ ပြီးသော ထွက်သက်၊ ဝင်သက်ကို
လည်း အာရုံမပြု၊ လာလတ္တံ့သော ထွက်သက်ဝင်သက်
ကိုလည်း အာရုံမပြု၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောထွက်ဝင်သက်ကို

လည်း တကြိမ်သာ အာရုံပြု၍ အောက်မေ့ အပ်သော
ကြောင့် မပါပါ။ ၊ ဂဏ္ဍိဟောင်း။

+ + +

၉၁၆-မေး အမိဝမ်းမှ ဖွားစသုဇယ်အား ထွက်သက်
ဝင်သက် နှစ်ပါးတို့တွင် အဘယ်သည်
ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ-ထွက်သက် ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၉၁၇-မေး အဘယ်ကြောင့် အပ္ပမညာ မည်ပါ သ
နည်း။

ဖြေ-နတ္ထိပမာဏံ ဇေတသန္တိ အပ္ပမာဏာ၊ အပ္ပမာ
ဏေသုကာ၊ အပ္ပမညာဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီအဆုံး
အစ အပိုင်းအခြားမရှိသောသတ္တဝါပညတ်လျှင် အာရုံ
ရှိသောကြောင့် အပ္ပမညာ မည်ပါသည်။

+ + +

၉၁၈-မေး အပ္ပမညာ ၄ ပါးကိုပင်အဘယ်ကြောင့်
ဗြဟ္မဒိဟာရဟု ခေါ်ပြန်ပါသနည်း။

ဖြေ-ဒိဟာရန္တိ ဧတ္ထာတိဒိဟာရော၊ ဗြဟ္မာဥက္ကမော
ဝိဟာရော ဗြဟ္မဒိဟာရော၊ ဗြဟ္မာနံဝါဥက္ကမိနံယောဂိနံ
ဝိဟာရော ဗြဟ္မဒိဟာရော=ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့် အညီ
မြတ်သောနေရာ ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ မြတ် ရန်သော
သောဂိယုဂ္ဂိလိတို့၏ နေရာဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ ဗြဟ္မ
ဒိဟာရဟုခေါ်ပါသည်။

၉၁၉-မေ: အပ္ပမညာကို အဘယ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်
လေးပါးဟောပါသနည်း။

ဖြေ-ဗျာပါဒ ဝိဟိံသ စသည်တို့မှ စင်ကြယ်ခြင်း
အကြောင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်လေးပါးဟောပါသည်။ ။
အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +
၉၂၀-မေ: အဘယ်အပ္ပမညာသည် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်
၏ စင်ကြယ်ခြင်းအကြောင်းပါနည်း။

ဖြေ-မေတ္တာသည် ဗျာပါဒ များသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊
ကရုဏာသည်ဝိဟိံသများသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ မုဒိတာသည်
အရတိ များသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဥပေက္ခာသည် ရာဂများ
သောပုဂ္ဂိုလ်၏စင်ကြယ်ခြင်းအကြောင်းဖြစ်ပါသည်။

+ + +
၉၂၁-မေ: အပ္ပမညာလေးပါးတို့၌အဘယ်၏အစွမ်း
အားဖြင့် ဤသို့သော အစဉ်ကို ဟောပါ
သနည်း။

ဖြေ-အစီးအပွားကိုကျင့်ခြင်း၊ အစီးအပွားခံ့ကိုပယ်
ခြင်း၊ သူတပါး၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံသည်ကို
ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ နှလုံးမသွင်းခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်
ဤသို့သောအစဉ်ကိုဟောပါသည်။ ။အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +
၉၂၂-မေ: ကမ္မဋ္ဌာန်း လေးဆယ်တို့တွင် ပရဟိတ
ပဋိပတ္တိ ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ အတ္တဟိတ ပဋိပတ္တိ
ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကိုငေးဘန်၍ပြပါ။

ဖြေ-အပ္ပမညာ လေးပါးသည် ပရဟိတ ပဋိပတ္တိ
ကမ္မဋ္ဌာန်း ဖြစ်ပါသည်။ ကြွင်းသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်
အတ္တဟိတပဋိပတ္တိကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ဖြစ်ပါသည်။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၉၂၃-မေး သဗ္ဗတ္ထက ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ ပါရိ ဟာရိယ
ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို ဝေဖန်၍ပြပါ။

ဖြေ-မေတ္တာ၊မရဏာနုဿဘိနှစ်ပါးသည်မည်သည့်
စရိုက်ပြောသောပုဂ္ဂိုလ်မဆို အလိုရှိအပ်သောကြောင့်
သဗ္ဗတ္ထက ကမ္မဋ္ဌာန်း မည်၏။ ကြွင်းသောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့
သည် စရိုက်အားလျော်စွာ ဆောင်အပ် သောကြောင့်
ပါရိဟာရိယ ကမ္မဋ္ဌာန်း မည်၏။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။

+ + +

၉၂၄ မေး ဝဇေတဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာန်း၊အဝဇေတဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာန်း
တို့ကို ပြပါ။

ဖြေ-ကသိုဏ်း ဆယ်ပါးသည် ဝဇေတဗ္ဗ ကမ္မဋ္ဌာန်း
မည်၏။အကြွင်းသည် အဝဇေတဗ္ဗ ကမ္မဋ္ဌာန်း မည်၏။ ။
အဘိဓမ္မာဝတာရ။

+ + +

၉၂၅-မေး လက်ဦး အစ ပွားများရ၊ မပွားများရ
သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို ပြပါ။

ဖြေ-ဥပေက္ခာ၊ အာရုပ္ပလေးပါး၊ ယင်းငါးပါးကို
လက်ဦးအစမပွားများရပါ ကြွင်းသောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို
ကား လက်ဦးအစ ပွားများရပါသည်။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။

၉၂၆-မေး ခိဋ္ဌ အားဖြင့် ယူအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၊
 ဖုဋ္ဌ အားဖြင့် ယူအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၊
 ခိဋ္ဌ ဖုဋ္ဌအားဖြင့် ယူအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၊
 သုတ အားဖြင့် ယူအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း
 တို့ကို ပြပါ။

ဖြေ-ဝါယောကြဉ်သောကသိုဏ်းကိုးပါး၊ အသုဘ
 ဆယ်ပါး၊ တစပဉ္စက ဤကား ခိဋ္ဌ၊ အာနာပါနကား ဖုဋ္ဌ၊
 ဝါယောကသိုဏ်းကား ခိဋ္ဌ-ဖုဋ္ဌ၊ အကြိုင်းတို့ကား သုတ
 အားဖြင့် ယူအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ဖြစ်ပါသည်။
 ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။

+ + +

၉၂၇-မေး အဘယ်ဘုံ၌ အဘယ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုရပါ
 သနည်း၊ ဝေဘန်ပြပါ။

ဖြေ-လူ့ဘုံ၌လေးဆယ်လုံးကိုရပါသည်၊ နတ်၇ဘုံ
 ၌ အသုဘဆယ်ပါး၊ ကာယဂတာသတိ၊ အာဟာရေပဋိ
 ကူလသညာမှ တပါးကြွင်း နှစ်ဆယ် ရှစ်ပါးကို ရပါ
 သည် ရူပဘုံ၌နှစ်ဆယ် ရှစ်ပါးထဲမှ အာနာပါနသတိ
 ကိုနုတ်၍နှစ်ဆယ် ခုနှစ်ပါးရပါသည်၊ အရူပ လေးဘုံ၌
 အာရုပ္ပလေးပါးကိုသာရပါသည်။ ။ အဘိဓမ္မာဝတာရ။

+ + +

၉၂၈-မေး အာရုပ္ပလေးပါးကို အာရမ္မဏကမ္မဋ္ဌာန်း
 ဈာနကမ္မဋ္ဌာန်းအားဖြင့် ခွဲပြပါ။

ဖြေ-အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ အာကိဉ္စညာယတနံ
နှစ်ပါးသည် အာရမ္မဏ ကမ္မဋ္ဌာန်းလည်းမည်၏။ ဈာန
ကမ္မဋ္ဌာန်းလည်းမည်၏။ ဝိညာနဉ္စာယတနံ၊ နေဝသညာ
နာသညာယတနံနှစ်ပါးသည် ဈာနကမ္မဋ္ဌာန်းသာမည်၏။
မင်္ဂလမဉ္စူ။

+ + +

၉၂၉-မေ: အသုဘဆယ်ပါး၊ ကာယဂတာသတိဘို့
သည် ရာဂစရိုက်များသောပုဂ္ဂိုလ်အား
အဘယ်ကြောင့် လျောက်ပတ်လေသ
နည်း။

ဖြေ-ရာဂ၏ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော
ကြောင့် လျောက်ပတ်ပါသည်။

ရာဂဿ ဥဇ္ဇပစ္စနိကဘာဝတော။ ။ ချီကာကျော်။

+ + +

၉၃၀-မေ: အပ္ပမညာ လေးပါး၊ နိလ၊ ဝိတ၊ လောဟိ
တ၊ သြဒါတ၊ ယင်း ရှစ်ပါးတို့သည် အ
ဘယ်ကြောင့် ဒေါသစရိုက် များသော
ပုဂ္ဂိုလ်အားလျောက်ပတ်လေသနည်း။

ဖြေ-ဒေါသကို ပယ်ခွါခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော
ကြောင့် ဒေါသစရိုက် များသော ပုဂ္ဂိုလ်အား လျောက်
ပတ်လေသည်။

ဒေါသဝိက္ခမ္ဘနုပါယတော။ အဘိဓမ္မာဝတာရ။

+ + +

၉၃၁-မေး အာနာပါနုဿတိ သည် မောဟ စရိုက်
ဝိတက် စရိုက် များသော ပုဂ္ဂိုလ် အား
အဘယ်ကြောင့် လျောက်ပတ် လေသ
နည်း။

ဖြေ-အာနာပါနုဿတိသည်ပညာ၏အာရုံဖြစ်သဖြင့်
မောဟ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောကြောင့်မောဟစရိုက်
ပြောသောပုဂ္ဂိုလ်အားလျောက်ပတ်လေသည်။ ကမ္မဋ္ဌါန်း
မှအပဖြစ်သောများစွာသောအာရုံ၌ ဝိတက်၏ပြေးသွား
ခြင်းကို တားမြစ်တတ်သောကြောင့် ဝိတက်စရိုက် များ
သောပုဂ္ဂိုလ်အားလျောက်ပတ်လေသည်။ ဗုဒ္ဓိကာကျော်။

+ + +

၉၃၂-မေး ဗုဒ္ဓါနုဿတိစသော ခြောက်ပါးတို့သည်
အဘယ်ကြောင့် သဒ္ဓါစရိုက် များသော
ပုဂ္ဂိုလ်အားလျောက်ပတ်လေသနည်း။

ဖြေ-သဒ္ဓါ ပညာ၏ အကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်
လျောက်ပတ်လေသည်။ ဗုဒ္ဓိကာကျော်။

+ + +

၉၃၃-မေး မရဏာနုဿတိ၊ ဥပသ္မာနုဿတိ၊ သညာ
ဝဝတ္ထာန်တို့သည် အဘယ်ကြောင့်ပညာ
စရိုက်များသော ပုဂ္ဂိုလ်အား လျောက်
ပတ်လေသနည်း။

ဖြေ=သင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းဘို့သည် နက်နဲသောကြောင့် ပညာ၏အာရုံသိဖြစ်လေသည်၊ ထို့ကြောင့်ပညာစရိုက် များသောပုဂ္ဂိုလ်အား လျောက်ပတ်လေသည်။

ဂစ္ဆိရဘာဝတော ဗုဒ္ဓိယာဇေဝိသယတ္တာ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၉၃၄-မေး မောဟ စရိုက် များသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကောက်နယ်တလင်းခန့်ရှိသော ကြီးစွာ သောကသိုဏ်းဝန်းနှင့် အဘယ်ကြောင့် လျောက်ပတ်လေသနည်း။

ဖြေ ကျဉ်းမြောင်းသောအာရုံ၌စိတ်အတိုင်းအရှည် ထက် အလွန် တွေဝေခြင်းကြောင့် ကြီးကျယ်သော က သိုဏ်းဝန်းနှင့်လျောက်ပတ်လေသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၉၃၅-မေး ဤပုဂ္ဂိုလ်အား ဤကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် လျောက် ပတ်၏ဟု အသီးအခြားဆိုသောကြောင့် စရိုက်နှင့် မလျော်သော အခြားသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုစီးဖြန်းကဗျာနိသမာပတ်ကို မရနိုင်ဟု မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ-မမှတ်ရပါ၊ ရနိုင်ပါသည်။ ဤပုဂ္ဂိုလ် ကားဤမည် သောကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့်လျောက်ပတ်၏ ဟုဆိုခြင်းသည် မြှောင့် မြှောင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ အလွန် လျောက်ပတ်သောကြောင့်၎င်းဆိုပါသည်။ ။ဋီကာကျော်

+ + +

၉၃၆-မေး ဗုဒ္ဓါနုဿတိ အာဒိသု၊ လ။ နတ္ထိ အပ္ပနာ
ဟူသော ဝါကျ၌ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ စသော
ကမ္မဋ္ဌာန်းဆယ်ပါးတို့၌ အဘယ်ကြောင့်
အပ္ပနာဘာဝနာကို မရပါသနည်း။

ဖြေ-ဗုဒ္ဓါနုဿတိ စသည်တို့၏ ပရမတ္ထဖြစ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ များသော အပြား ရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်၎င်း၊ တခုသောပရမတ္ထ၏လည်း နက်နဲသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ အပ္ပနာ ဘာဝနာကို မရပါ။ ။
ဋီကာကျော်။

+ + +

၉၃၇-မေး ဘုရားဂုဏ်တော်တို့၏ပရမတ္ထဖြစ်သော
ကြောင့် အပ္ပနာ ဘာဝနာ မဖြစ်သော်
လောကုတ္တရာ သမာဓိ၊ ဒုတိယစတုတ္ထ
အရူပသမာဓိသည်ကား ပရမတ္ထအာရုံ၌
အဘယ်သို့လျှင် အပ္ပနာသို့ရောက်နိုင်ပါ
သနည်း။

ဖြေ-ဘာဝနာဝိသေသအားဖြင့်ရောက်နိုင်ပါသည်။
ဋီကာကျော်။

+ + +

၉၃၈-မေး အသုဘဆယ်ပါး၊ ကာယဂတာသတိတို့
သည်အဘယ်ကြောင့် ပဋ္ဌမဈာန်၏အာရုံ
သာ ဖြစ်၍ ဒုတိယဈာန်စသည်တို့၏ အာ
ရုံ မဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ-ကြမ်းသော ရေအယဉ်ရှိသောဖြစ်၌ လှေသည် တွန်းဝါး၏အစွမ်းအားဖြင့်သာတည်နိုင်သကဲ့သို့ဤအတူ စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိသော အသုဘ အာရုံ၌ အပ္ပနာသည် ဝိတက်၏အစွမ်းအားဖြင့်သာတည်နိုင်သည်ဖြစ်၍ဝိတက် ရှိသောပဋ္ဌမဈာန်၏ အာရုံသာဖြစ်သင့်ပါသည်။ ဒုတိယ ဈာန် စသည်တို့ကား ဝိတက် မရှိသောကြောင့် ယင်း ဈာန်တို့၏ အာရုံမဖြစ်နိုင်ပါ။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၉၃၉ - မေး ပဋ္ဌမဈာန်ကားသေပါမနဿ၊ အသုဘအာရုံကား စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသဖြင့်အဘယ်သို့ လျှင် အာရုံ အာရမ္မဏိက ဖြစ်နိုင်မည် နည်း၊ ဥပမာဆောင်၍ ဖြေပါ။

ဖြေ-အနာရောဂါကပ်ရောက်သောသူအားစက်ဆုပ် ရှုံ့ရှာဖွယ်ကောင်းသောအန်ဆေးပင်ဖြစ်သော်လည်း အနာရောဂါပျောက်လတ္တံ့ သောအကျိုးကိုမြင်သဖြင့်ယင်း အန်ဆေး၌နှစ်သက်ခြင်းဒိတိ၊ သောမနဿဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူစက်ဆုပ်ဖွယ်ပင်ဖြစ်သော်လည်းငါသည်မချွတ် ဤအကျင့်ဖြင့် ဇရာ၊မရဏမှ လွတ်အံ့ဟု အကျိုးကိုမြင် သောကြောင့် နိဝရဏတည်းဟူသော ပူပန်ခြင်းကိုပယ် သဖြင့် ဒိတိ၊ သောမနဿ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အာရုံအာရမ္မဏိက ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၉၄၀-မေး မေတ္တာစသော ဗြဟ္မဝိဟာရ သုံးပါးတို့
သည် ပဉ္စမဈာန်မှတစ်ပါးသော ဈာန်လေး
ပါးတို့၏ အာရုံသာဖြစ်၍ ပဉ္စမ ဈာန်၏
အာရုံ အဘယ်ကြောင့်မဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ-မေတ္တာစသော သုံးပါးတို့သည် ဒေါမနဿနှင့်
ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သောကြောင့် သောမနဿ ဝေဒနာ
နှင့် အမြဲယှဉ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ပဉ္စမဈာန်၏ အာရုံ
မဖြစ်နိုင်ပါ။ ။ ဇိကာကျော်။ ။

+ + +

၉၄၁-မေး ဥပေက္ခာ ဗြဟ္မဝိဟာရသည် အဘယ်
ကြောင့် ပဉ္စမဈာန်၏ အာရုံသာ ဖြစ်ရပါ
သနည်း။

ဖြေ-ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်ကင်း၍ တရံတဆစ်မျှမဖြစ်
သောကြောင့် ပဉ္စမဈာန်၏ အာရုံသာ ဖြစ်ရပါသည်။ ။
အဋ္ဌသာလိနိ။

+ + +

၉၄၂-မေး နိမိတ် သုံးပါးတို့တွင် အဘယ်နိမိတ် ကို
အဘယ်ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ရပါသနည်း။

ဖြေ-ပရိကမ္မနိမိတ်၊ ဥက္ကဟနိမိတ် နှစ်ပါးကို ကမ္မ
ဋ္ဌာန်း လေးဆယ်လုံး၌ ရပါသည်။ ပဋိဘာဂ နိမိတ်ကို
ကသိုဏ်းဆယ်ပါး၊ အသုဘ ဆယ်ပါး၊ ကာယဂတာ
သတိ၊ အာနာပါနုဿတိတို့၌သာ ရပါသည်။

+ + +

၉၄၃-မေး ပရိကမ္မနိမိတ်၊ ဥပ္ပဟနိမိတ် နှစ်ပါးကို အလုံးစုံသော ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ရသော် မချ အားဖြင့် ရနိုင်ပါသလော။

ဖြေ=ကသိုဏ်းဆယ်ပါး အသုဘဆယ်ပါး၊ ကာယ ကတာသတိ၊ အာနာပါနုဿဘိတို့၌သာ မချ အားဖြင့် ရပါသည်။ ကြွင်းတဆယ်ရှစ်ပါးတို့၌ကား ပရိယာယ် အားဖြင့်သာ ရပါသည်။

+ + +

၉၄၄-မေး နိမိတ် နှစ်ပါးကို နှစ်ဆယ် နှစ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌သာ မချရ၍ တဆယ်ရှစ် ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌ အဘယ်ကြောင့် ပရိယာယ်အားဖြင့် ရလေသနည်း။

ဖြေ-နှစ်ဆယ် နှစ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌သာ အာရုံထင်သောကြောင့် မချနိမိတ်နှစ်ပါးကိုရလေသည်။ တဆယ်ရှစ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌ကား အာရုံနိမိတ်၏ အဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် ပရိယာယ်အားဖြင့်၊ ဝါ-သဒ္ဓိ သူပစာအားဖြင့်သာ ရလေသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၉၄၅ မေး ပရိဘာဂ နိမိတ်ကို နှစ်ဆယ် နှစ်ပါး သော ကမ္မဋ္ဌာန်း တို့၌ သာ အဘယ် ကြောင့် ရလေသနည်း။

ဖြေ-နှစ်ဆယ်၊ နှစ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌ သာလျှင် ပညတ်၊ ပရမတ်ဖြစ်သော နှစ်ပါးသော အာရုံနိမိတ်ကို ရအပ်လေသောကြောင့် ရပါသည်။

တေသု ပညတ္တိ ပရမတ္တဘူတာ နိဒ္ဒိန္နံ နိမိတ္တာနံလက္ခမာနတ္တာ။
မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၉၄၆-မေး ကမ္မဋ္ဌာန်း လေးဆယ် တို့တွင် အဘယ်
ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ပရမတ်၊ ပညတ်အာရုံတို့ကို
ရပါသနည်း၊ အသီးအသီးဝေဘန်၍ပြပါ

ဖြေ-အာနာပါနုဿတိ၊ ကာယဂတာသတိမှတစ်ပါး
အနုဿတိရှစ်ပါး၊ သညာ၊ ဝဝတ္ထာန်နှစ်ပါး၊ ဒုတိယာရုပ္ပ
စတုတ္ထာရုပ္ပနှစ်ပါး၊ ပေါင်း ၁၂ ပါးတို့၌ ပရမတ္ထအာရုံကို
သာရပါသည်။ အပ္ပမညာ၄ပါး၊ ပဋ္ဌမာရုပ္ပ၊ တတိယာရုပ္ပ၊
ပေါင်း ၆ ပါးတို့၌ ပညတ်အာရုံကိုသာ ရပါသည်။ ကြွင်း
နှစ်ဆယ်၊ နှစ်ပါးတို့၌ ရှေးအဖို့ဝယ် ပရမတ္ထဖြစ်သော အာ
ရုံ၊ နေဝံအဖို့ဝယ် ပညတ်ဖြစ်သော အာရုံတို့ကို ရအပ်သည်
ဖြစ်၍ နှစ်ပါးစုံသော အာရုံကိုသာ ရပါသည်။ ။မဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၉၄၇-မေး ဝိတက္ကာဒိကမောဠာရိကင်္ဂံ၌ အာဒိဝဇ္ဇိ
ကို ဖော်ပြပါ။

ဖြေ-ဝိစာရ၊ ဝီတိ၊ သုခ သုံးပါးဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၉၄၈-မေး ပိစာရာဒိ သုခုမဂ်ပ္ပတ္တိယာဉ္ဇ အာဒိဝန္တိကို
ဖော်ပြပါ။

ဖြေ-ဒိတိ၊ သုခ၊ ဥပေက္ခာ၊ ကေဂ္ဂတာတို့ဖြစ်ပါသည်

+ + +

၉၄၉-မေး ပဋ္ဌမဈာန်ကို ရပြီး၍ ဒုတိယဈာန်ကို ရ
အောင် အားထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား အ
ဘယ်ကာလမှစ၍ ဥပစာရဘာဝနာ ဖြစ်
ပါသနည်း။

ဖြေ-ပိတက်၌ တပ်ခြင်းကို ခွါသည်မှစ၍ ဖြစ်ပါ
သည်။

+ + +

၉၅၀-မေး အာကာသ ဇိတ္တိက ကသိဇ္ဇေသု ဝါကျ၌
အာကာသကသိုဏ်းကို အဘယ်ကြောင့်
ကြဉ်ရပါသနည်း။

ဖြေ-အာကာသ ကသိုဏ်းကို ခွါခြင်းငှါ မတတ်
ကောင်းသောကြောင့် ကြဉ်ရပါသည်။ ၊ ခိုကာကျော်။

+ + +

၉၅၁-မေး ကသိုဏ်းကို ခွါ၏ဟူသည် ကြမ်းမှဖျာကို
ခွါသကဲ့သို့ ခွါသလော။

ဖြေ-မဟုတ်ပါ။ နှလုံးမသွင်းခြင်းကိုပင် ခွါသည်ဟု
ဆိုပါသည်။

အမနုသိကာရဝသေနုဉ္ဇရိတွာ၊ ၊ ခိုကာကျော်။

+ + +

၉၅၂-မေး ယံကိဉ္စိ ကသိဏံ၌ ကသိုဏ်း ဟူသည်
အဘယ် နိမိတ် ဖြစ်သော ကသိုဏ်းပါ
နည်း။

ဖြေ- ပညတ်ပဋိဘာဂ နိမိတ်ဖြစ်သော ကသိုဏ်းဖြစ်
ပါသည်။

+ + +

၉၅၃-မေး ယံကိဉ္စိ ကသိဏံ၌ ကသိုဏ်း ဟူသည်
အဘယ်ဈာန်၏အာရုံဖြစ်သောကသိုဏ်း
ပါနည်း။

ဖြေ- ပဉ္စမဈာန်၏ အာရုံဖြစ်သော ကသိုဏ်းဖြစ်ပါ
သည်။ ။မဏိခဉ္စူ။

+ + +

၉၅၄-မေး အာကာသာနဉ္စာ ယဘနဈာန်ကို ရစိမ့်
သောဌာပီးဖြန်းသောယောဂိပုဂ္ဂိုလ်သည်
ကရဇရုပ်၌အပြစ်ကို မြင်၍ ကရဇရုပ်ကို
လွန်ခြင်း၌၊ စီးဖြန်းသော် ကရဇရုပ်ကို
လွန်ခြင်းသည် ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်က
ပင်ပြီးသည်မဟုတ်ပါလော၊ အသို့နည်း။

ဖြေ- ကရဇရုပ်ကိုရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်ကပင်လွန်
ပြီးသည်မှန်သော်လည်း ကသိုဏ်းရုပ်ကိုလည်း လွန်
ခြင်း၌၊ အလိုရှိသောကြောင့် စီးဖြန်းပါသည်။

ကိဉ္စာဒိ ရူပါဝစရ စတုတ္ထဈာန် ဝသေန ကရဇရူပံ အတိက္ကန္တ
ဟောတိ၊ အဋ္ဌခေါ ကသိဏရူပဗ္ဗိ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။

၉၅၅-မေး ကရုဇရပ်၌ အပြစ်ကိုမြင်သော် ကရုဇရပ်ကိုသာ လွန်ပါတော့လော၊ အဘယ်ကြောင့် ကသိုဏ်းရပ်ကိုလည်း လွန်ပြန်ပါသနည်း။

ဖြေ-ဘီလူးကို ကြောက်သော သူသည် ရှေးက မရောက်သော အရပ်၌ ညဉ့်အခါ ထမ်းငှက်ကိုမြင်သော အခါ ဘီလူးမှတ်ထင်၍ ကြောင်ဖိတ်ဖြစ်သကဲ့သို့ ကသိုဏ်းရပ်သည်လည်း ကရုဇရပ်နှင့်တူသောကြောင့် ကသိုဏ်းရပ်ကိုလည်း လွန်ခြင်း၌ အလျှော့လေသည်။ ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။

၉၅၆-မေး ကောင်းကင် ပညတ်သည် အလျှော့အပ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့် အဆုံးရှိသည် မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်ကြောင့် အနန္တအာကာသံဟု ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ-အလျှော့အပ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့် အဆုံးရှိသော်လည်း ဥပါဒိစသော အဆုံးအပိုင်းအခြားမှ ကင်းသောကြောင့် အနန္တအာကာသံဟု ဆိုပါသည်။ ။ ဝိကာကျော်။

၉၅၇ မေး အနန္တအာကာသံ၌ အာကာသံ ကောင်းကင်သည် အနန္တ-အဆုံးမရှိဟူ၍ ၎င်း၊ အနန္တ အဆုံးမရှိသော အာကာသံကောင်းကင်ဟူ၍ ၎င်း' အနက် ၂ မျိုးပေးကြရာ အဘယ်အနက်ပေးနည်းသာမှန်မည်နည်း။

ဧ-ရိသေသနသပရနိပါတစသေန အာကာသာ
 နန္တိန္တိဝတ္တံ ဟုဋီကာမိန့်ဆိုချက် ရှိသည်နှင့်အညီ အာ
 ကာသာနန္တိန္တိ ‘ရိသေသနနောက်ပြန်သည်’ ဟုဆိုသည်
 ကိုထောက်သဖြင့် အနန္တိအာကာသံဟု နောက်အနက်
 ပေးခြင်းကိုသာ အမှန်ယူရပါမည်။

+ + +

၉၅၈-မေး ကောင်းကင်ပညတ်ကိုအနန္တိ အာကာသံ
 ဟုသာ စီးဖြန်းအပ်ပါသလော။

ဧ-အာကာသော အာကာသော ဟူ၍လည်း စီး
 ဖြန်းအပ်ပါသေးသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၉၅၉-မေး ပဌမာရဂ္ဂဝိညာဏ်သည် ပရမတ္ထဓမ္မဖြစ်
 ၍ ဥပါဒ်၊ ဌိတင် အားဖြင့် အဆုံးရှိသည်
 မဟုတ်ပါလော့၊ အဘယ်ကြောင့် ဝိညာ
 ဏံ အနန္တိဟု ဆိုရပါသနည်း။

ဧ-ဥပါဒ်၊ ဌိတင် အားဖြင့် အဆုံး ရှိသော်လည်း
 အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်ပညတ်၌ ဖြစ်သောကြောင့်
 ၎င်း၊ မိမိကိုအာရုံပြု၍ဖြစ်သောဘာဝနာ၏ ဥပါဒ်စသော
 အပိုင်းအခြားကိုမယူမူ၍အဆုံးမရှိနို့သည်၏အစွမ်းအား
 ဖြင့်ဖြစ်သောကြောင့်၎င်းဝိညာဏံအနန္တိဟုဆိုပါသည်။
 ဋီကာကျော်။

+ + +

၉၆၀-မေး တတိယာရူပသန္တမေတံ ပဏီတမေတံ၌
တတိယာ ရူပသည် အဘယ် ကြောင့်
သန္တ ပဏီတ၊ ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ-ပဌမာရူပဝိညာဏ်၏ မရှိခြင်း တည်းဟူသော
နိတ္တိဘောပညတ်မျှကိုသာ အာရုံပြုသောကြောင့် သန္တ၊
ပဏီတ ဖြစ်ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၉၆၁-မေး အဘယ်ကြောင့် အဘိညာဏ် မည်ပါ
သနည်း။

ဖြေ-အဘိ ဝိသေသတော ဇာနာတိတိ အဘိညာ
ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ အထူးသဖြင့် သိတတ်သော
ကြောင့် အဘိညာဏ်မည်ပါသည်။

+ + +

၉၆၂-မေး အဘိညာဏ်အရ တရားကိုယ် ကောက်
ပြပါ။

ဖြေ-ရူပါဝစရကုသိုလ်ကြိယာပဉ္စမဈာန်၌ ရှိသော
ပညာသည် မုချအဘိညာဏ် မည်ပါသည်။ ပဉ္စမဈာန်
စိတ်နှစ်ပါးမှာ ဥပစာအားဖြင့်သာ အဘိညာဏ်မည်ပါ
သည်။ ။မော်မဉ္ဇူ။

+ + +

၉၆၃-မေး ထူး၏ဟူသည်အဘယ်မှထူးပါသနည်း။

ဖြေ-ချာနကိစ္စတပ်သော ပဉ္စမဈာန်ပညာမှ ထူးပါ
သည်။

၉၆၄-မေး ယထာကမ္မူပဂ အဘိညာဏ်၊ အနာဂတံ
သ အဘိညာဏ် နှစ်ပါး ကို ထည့်၍
ဤသင်္ဂြိုဟ်ကျမ်း၌ အဘိညာဏ်ခုနစ်ပါး
ဆိုသင့်လျက် မဆိုမူ၍ အဘယ်ကြောင့်
ငါးပါးကိုသာ ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ-ထိုအဘိညာဏ် နှစ်ပါးတို့ကား ပရိကံ အသီး
အခြားမရှိ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဏ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာ
ပြီးသောကြောင့် ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဏ်၌ ထည့်၍ ငါးပါး
ကိုသာ ဆိုပါသည်။ ၊ ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ။

+ + +

၉၆၅-မေး ပရိကံ အသီးအခြား မရှိသော်လည်း အ
ဘိညာဏ်နှစ်ပါးသည် ပရိကံနှင့်ကင်း၍
ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ-မမှတ်ရပါ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဏ်နှင့်ကင်း၍ ပရိ
ကံအသီးအခြားမရှိသောကြောင့်သာ ဤသို့ဆိုပါသည်။

+ + +

၉၆၆-မေး ယင်းအဘိညာဏ်နှစ်ပါးသည် ပရိကံမရှိ
ဟု ဆိုသော် အဘယ်အပြစ် ရောက်မည်
နည်း။

ဖြေ-ထိုသို့ဆိုသော် ယင်းအဘိညာဏ်နှစ်ပါးသည်
မဟာဂ္ဂုတ် မမည်ဟူသော အပြစ် ရောက်ပါသည်။ ၊
မဏိမဇ္ဈ။

+ + +

၉၆၇ မေး တနည်း-အဘိညာဏ် ခြောက်ပါး ရှိပြန်
ရာ ဤသင်္ကြိုဟ်ကျမ်း၌လာသော ငါးပါး
တွင် အဘယ်ကို ထည့်မည်နည်း။

ဖြေ-အာသဝက္ခယညာဏ်ကို ထည့်က ခြောက်ပါး
ဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၉၆၈ မေး ဤကျမ်း၌ အာသဝက္ခယညာဏ်ကို ထည့်
၍ အဘယ်ကြောင့် ခြောက်ပါး မဆိုပါ
သနည်း။

ဖြေ-အာသဝက္ခယ ဉာဏ်မှာ အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်
ဖြစ်သောကြောင့် မဆိုပါ။

+ + +

၉၆၉ မေး အနိစ္စ၊ အနိစ္စလက္ခဏာ၊ အနိစ္စာနိပဿ
နာ သုံးပါးအထူးကို ဖော်ပြပါ။

ဖြေ-ခန္ဓာငါးပါးသည် အနိစ္စ ခန္ဓာပစ္စုပ္ပန်၏ ဥပ္ပါဒ်၊
ဝယ၊ အညုထက္ကဟု ဆိုအပ်သော ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း၊
တည်ခြင်းသဘောသည် အနိစ္စလက္ခဏာ၊ ခန္ဓာငါးပါးကို
အနိစ္စဟု အဖန်တလဲလဲရှုသော ဝိပဿနာ ဉာဏ်သည်
အနိစ္စာနိပဿနာ မည်၏။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဒီပနီ။

+ + +

၉၇၀ မေး ‘ဥပစါရသမာဓိအပ္ပနာသမာဓိဒုဝိဂေါဝိ
သမာဓိစိက္ခဝ်သုဒ္ဓိနာမ’ ပါဠိ၌သမာဓိ သာ
ဝိသုဒ္ဓိမည်ပါလျက် သမာဓိဝိသုဒ္ဓိဟု မဆို

မူ၍အဘယ်ကြောင့် စိတ္တဝိသုဒ္ဓိဟု ဆိုရ
ပါသနည်း။

ဖြေ-သမာဓိသာ ဝိသုဒ္ဓိမည်သော်လည်း နိဿယ
ဖြစ်သော စိတ်ပြဋ္ဌာန်းသည်ဖြစ်၍ ပြဋ္ဌာန်းသောစိတ်ဖြင့်
ညွှန်ပြလိုသောကြောင့် ကာယာဏုပစာ၊ ဌာနုပစာ အား
ဖြင့် စိတ္တဝိသုဒ္ဓိဟု ဆိုပါသည်။

စိတ္တသိသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ။ ဝိသိကာကျော်။

+ + +

၉၇၁-မေး 'တတောပရံ သပ္ပစ္စယေသု တေဘူမက
သင်္ခါရေသု'၌ လောကုတ္တရာ တရားကို
ကြည့်၍ အဘယ်ကြောင့် တေဘူမက
သင်္ခါရေသုဟုဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ-လောကုတ္တရာတရားမှာ သုံးသပ်ခြင်းငှါမခန့်
သောကြောင့် ကြည့်ရပါသည်။ 'မဏိမဉ္ဇူ'။

+ + +

၉၇၂-မေး အတိတာဒိ တေဒဘိန္ဒေသု၌ အာဒိဝန္တ
အရ ဖော်ပြပါ။

ဖြေ-အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓ၊ သုခုမ၊
ဩဇ္ဇာရိက၊ ဟိန၊ ပဏိတ၊ ဒုရ၊ သန္တိကတို့ဖြစ်ပါသည်။

+ + +

၉၇၃-မေး မဂ္ဂါမဂ္ဂ လက္ခဏ ဝဝတ္ထာနံ၌ မဂ္ဂအရ၊
အမဂ္ဂအရကို ဖော်ပြပါ။

ဖြေ-မဂ္ဂ အရကား ဝိပဿနာ၏ ညစ်ညူးကြောင်း
ဘေးရန်မှလွတ်သောအရိယာမဂ်ကိုရခြင်း၏အကြောင်း
ဖြစ်သောမှန်ကန်သောဝိပဿနာတည်း။ အမဂ္ဂအရကား
ဩဘာသစသောဝိပဿနာ၏ ညစ်ညူးကြောင်းဘေး
ရန်တို့တည်း။

+ + +

၉၇၄-မေး မဂ္ဂါမဂ္ဂလက္ခဏာ ၀၀၈၈၁နံ၌ အဘယ်သို့
ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်မဂ်ဟုတ်သည်၊ မဟုတ်
သည်ကိုဆုံးဖြတ်သည်မည်မည်ပါသနည်း။

ဖြေ ဩဘာသစသောဝိပဿနာ၏ညစ်ညူးကြောင်း
ဘေးရန်တို့ဖြစ်ကုန်လတ်သော် ငါ့အားစင်စစ် ဤသို့သ
ဘောရှိသောဩဘာသစသည်တို့သည် ရှေးကမဖြစ်ဘူး
ကုန်မချွတ်လျှင်မဂ်၊ ဖိုလ်သို့ရောက်ပြီဟုမယူမူ၍ ဤသည်
တို့ကား တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတို့၏တည်ရာဖြစ်သောကြောင့်
မဂ်မဟုတ်။ စင်စစ်သော်ကား ဝိပဿနာ၏ ညစ်ညူး
ကြောင်းသို့သိလျှင်တည်း။ ထိုညစ်ညူးကြောင်းမှလွတ်
သောမဂ်ဥာဏ်သည်သာမဂ်မည်၏ဟုဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်
မဂ်ဟုတ်သည်မဟုတ်သည်ကိုဆုံးဖြတ်သည်မည်ပါသည်

+ + +

၉၇၅-မေး နဝ ဝိပဿနာ ဥာဏာနိ၌ အရကား
အဘယ်နည်း။

ဖြေ-သမ္မသနဥာဏ်မှတစ်ပါး ဥာဏ်ကိုးပါး ဖြစ်ပါ
သည်။

၉၇၆ မေး သာနုလောမာ၊လ၊ဂုဋ္ဌာနဂါမိနိ ဝိပဿ
နာဟိစဉ် အနုလောမညဏ်ကို အဘယ်
ကြောင့် ဂုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာဟု ဆိုပါ
သနည်း။

ဖြေ-အပါယ်စသည်မှ၎င်း၊ သင်္ခါရနိမိတ် စသည်မှ
၎င်းထတတ်သောကြောင့် ဂုဋ္ဌာနဂါမိနိ ဝိပဿနာဟု
ဆိုပါသည်။

+ + +

၉၇၇-မေး မဂ္ဂေါဒုက္ခသစ္စံပရိဇာနန္တောဉ္စပရိဇာနန္တော
ကာရကို ပြပါ။

ဖြေ-ဒုက္ခ သစ္စာကား လောကီဒိဋ္ဌိ ကောသိတိ၊
လောဘကြည်သော စေတသိက် ကေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌ
ဝိသ၊ ဤမျှသာရှိ၏။ ထိုထက် အယုတ်၊ အလွန်မရှိဟုပိုင်း
ခြား၍သိခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၉၇၈-မေး မဂ္ဂသစ္စံ ဘာဝနာဝသေနဉ္စ မဂ္ဂသစ္စာကို
အဘယ်သို့ ပွားပါသနည်း။

ဖြေ-မိမိနှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး၏ သဟ
ဇာတာဒိပစ္စည်း ဖြစ်၍ ပွားခြင်းသည် မဂ္ဂသစ္စာကို ပွား
သည် မည်ပါသည်။

သဟဇာတာဒိ ပစ္စယောဟုတွာ ဝဗ္ဗနဝသေန။ ။
ဋီကာကျော်။

၉၇၉-မေး တခုသောမဂ်ခဏ၌ပရိညာကိစ္စ၊ ပဟာန ကိစ္စ၊ ဘာဝနာကိစ္စ၊ သန္တိကိရိယ ကိစ္စ လေးချက်ကိုတပြိုင်နက်တည်းပြီးစေရာ ၌ ဥပမာဆောင်၍ထင်အောင်ပြပါ။

ဖြေ-ဆီမီးတောင်သည်ဆီမီးစာကို လောင်ခြင်းကိစ္စ၊ အချိန်တိုက်ကိုဖျောက်ခြင်းကိစ္စ၊ အလင်းကိုပြုခြင်းကိစ္စ၊ ဆီကိုကုန်ခမ်းစေခြင်းကိစ္စ ၎် ချက်ကို တပြိုင်နက်တည်း ပြီးစေသကဲ့သို့ မဂ်သည်လည်း တခုသောခဏ၌ ကိစ္စ ၎် ချက်ကိုတပြိုင်နက်တည်းပြီးစေပါသည်။ ။မုဏိမဉ္ဇူ။

+ + +

၉၈၀-မေး မဂ္ဂဖလဉ္စနိဗ္ဗာနံ၊ ပစ္စဝေက္ခတိပဏ္ဍိတော၊ ဟိနေ ကိလေသေ သေသေစ၊ ပစ္စဝေက္ခ တိဝါ နဝ၊ ဟူသော ဂါထာဖြင့် ပြအပ် သော ပစ္စဝေက္ခဏာ ဥာဏ် ဆယ်ကိုး တန်ကို ရေတွက်၍ပြပါ။

ဖြေ-သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်အား မိမိရသော မဂ်ကို ဆင်ခြင်သောပစ္စဝေက္ခဏာဥာဏ်တပါး၊ ဖိုလ်ကိုဆင်ခြင် သောပစ္စဝေက္ခဏာဥာဏ်တပါး၊ နိဗ္ဗာန်ကိုဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဥာဏ်တပါး၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေ သာကိုဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဥာဏ်တပါး၊ ကြွင်း သောကိလေသာကိုဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဥာဏ် တပါး၊ ပေါင်း-သောတာပန်၌ ၅ ပါး ထို့အတူသကဒါ ဂါမ်၌၅ပါး၊ ရဟန္တာ၌ကားကြွင်းသောကိလေသာ မရှိ

သောကြောင့် လေးပါးအလုံးစုံ ပေါင်း တဆယ်ကိုး
ပါးဖြစ်ပါသည်။ ။ဋီကာကျော်။

+ + +

၉၈၁-မေး သုညတ ဝိမောက္ခ စသည်၌ အဘယ်
ကြောင့် အဘယ်တရားကို ဝိမောက္ခဟု
ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ-“သံယောဇနာဒိဘိ ဝိမုစ္ဆတိတိ ဝိမောက္ခော”
ဟူသောဝစနုတ္တနှင့်အညီ သံယောဇဉ်စသည်တို့မှလွတ်
မြောက်တတ်သောကြောင့်မဂ်၊ ဖိုလ်ကို ဗိမောက္ခဟု ခေါ်
ပါသည်။

+ + +

၉၈၂-မေး အဘယ်ကြောင့် အဘယ်တရားကို ဝိ
မောက္ခမုခဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ-“ဝိမောက္ခဿ မုခံ ဝိမောက္ခ မုခံ” ဟူသော
ဝစနုတ္တနှင့်အညီ ဝိမောက္ခ မည်သော မဂ်၊ ဖိုလ်၏ အ
ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ဝိပဿနာညုဏ်ကို ဝိမောက္ခ
မုခ ဟုခေါ်ပါသည်။

+ + +

၉၈၃-မေး မဂ်သည် အဘယ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်
သုညတဝိမောက္ခစသော အမည်သုံးပါး
ကို ရပါသနည်း။

ဖြေ-ဝိပဿနာဂမနု၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊ အာရမ္မ
ဏ၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊ သရသ၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း

သုညတဝိမောက္ခမဂ်၊ အနိမိတ္တဝိမောက္ခမဂ်၊ အပ္ပဏိဟိ
တ ဝိမောက္ခမဂ်ဟူသော အမည်သုံးပါးကိုရပါသည်။ ။
သင်္ဂဟ။

+ + +

၉၈၄-မေး ဖိုလ်သည် အဘယ်သို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်
သုညတ ဝိမောက္ခမဂ်သော အမည်တို့ကို
ရပါသနည်း၊ ဖြစ်သင့်သလို ဝေတာနံ၍
ဖြေပါ။

ဖြေ-မဂ္ဂဝိသိ၌ဖြစ်သော ဖိုလ်မှာ မဂ္ဂါဂမန၏အစွမ်း
အားဖြင့်၎င်း၊ အါရမ္မဏ၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊ သရသ၏
အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊ သုညတဝိမောက္ခမဂ်သော အမည်
သုံးပါးကိုရပါသည်။ ဖလသမာပတ္တိဝိသိ၌ဖြစ်သော ဖိုလ်
မှာ ဝိပဿနာဂမန၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊ အာရမ္မဏ၏
အစွမ်း အားဖြင့်၎င်း၊ သရသ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း
သုညတဝိမောက္ခမဂ်သော အမည်သုံးပါးကိုရပါသည်။ ။
သင်္ဂဟ။

+ + +

၉၈၅-မေး ဖလသမာပတ္တိ ဝိသိ၌ဖြစ်သော ဖိုလ်ကား
မဂ္ဂါဂမန၏ အစွမ်းအားဖြင့် အဘယ်
ကြောင့် မရလေသနည်း။

ဖြေ ဖလ သမာပတ္တိ ဝိသိ၌ မဂ်စိတ် မဖြစ်သော
ကြောင့် မရပါ။ ။ ဂိုကာကျော်။ ။

+ + +

၉၈၆-မေး လက္ခဏာယာဉ် သုံးပါးနှင့် မင်္ဂအမည်
သုံးပါးကို စပ်ဟပ်၍ပြပါ။

ဖြေ-သင်္ခါရ တရားတို့ကို အနတ္တဟု ရှု၍ ရသော
မင်္ဂသည် သုညတ ဝိမောက္ခမင်္ဂ မည်ပါသည်။ အနိစ္စဟု
ရှု၍ရသောမင်္ဂသည် အနိမိတ္တဝိမောက္ခမင်္ဂ မည်ပါသည်။
ဒုက္ခဟုရှု၍ ရသောမင်္ဂသည် အဋ္ဌဏိဟိတဝိမောက္ခမင်္ဂ
မည်ပါသည်။

+ + +

၉၈၇-မေး လက္ခဏာယာဉ် သုံးပါးတို့တွင် တခုခု
သော လက္ခဏာယာဉ်ဖြင့်သာ ရူပါက
မင်္ဂကိုရနိုင်မရနိုင် ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဖြေ-မရနိုင်ပါ။ သုံးပါးစုံကိုရှုမှသာ ရပါသည်။

ကေလက္ခဏ ဒဿနမတ္ထေနေဝ မဂ္ဂဂုဏ္ဍာနီနာမ နဟောတိ၊ ၊
အဋ္ဌသာလိနီ၊

+ + +

၉၈၈ မေး သုံးပါးစုံဖြင့် ရှုမှ မင်္ဂကိုရပါက ဆိုခဲ့ပြီး
သောသုညတစသော အမည်သုံးပါးတို့
ကို အဘယ်သို့လျှင် အသီးသီး ရနိုင်ပါ
မည်နည်း။

ဖြေ-သုံးပါးစုံဖြင့် ရှုမှဟု ဆိုခြင်းမှာ ဂုဏ္ဍာနဂါမိနီ
ဝိပဿနာသို့မရောက်မီ အပြီးအစ၌ ရှုအပ်သည်ကိုသာ
ရည်၍ဆိုပါသည်။ ဂုဏ္ဍာနဂါမိနီဝိပဿနာအချိန်၌ကား

တပါးပါးဖြင့်သာ ရှုပါသဖြင့် အမည်သုံးပါးကို အသီး
အသီး ရနိုင်ပါသည်။ ။ အဋ္ဌသာလိနိ။

၉၈၉-မေး သုံးဆယ်⁺ ခြောက်လွယ်⁺ မဂ်ဖြစ်ဖွယ်⁺ အ
ဘယ်သည်တို့နည်း။

ဖြေ-သောတာပတ္တိမဂ်၌ ဝိပဿနာဂမနုဏီ အစွမ်း
အားဖြင့်ရအပ်သော သုညတဝိမောက္ခမည်သော သော
တာပတ္တိမဂ်တပါး၊ အနိမိတ္တဝိမောက္ခမည်သော သော
တာပတ္တိမဂ်တပါး၊ အပ္ပဏီဟိတ ဝိမောက္ခ မည်သော
သောတာပတ္တိမဂ်တပါး၊ ပေါင်းသုံးပါး ဤအတူအာရမ္မ
ဏ၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်းသုညတဝိမောက္ခစသော အ
မည်သုံးပါး၊ သရသ၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း သုညတ
ဝိမောက္ခစသော အမည်သုံးပါး၊ ပေါင်းသော် သောတာ
ပတ္တိမဂ်၌ အမည် ၉ ပါး၊ သို့ အတူသကဒါဂါမိမဂ်၊ အနာ
ဂါမိမဂ်၊ အရဟတ္တ မဂ်တို့၌လည်း ၉ ပါးစီဖြစ်ရကား
အားလုံးပေါင်းသော်မဂ်ပေါင်း ၃၆ ပါးဖြစ်ပါသည်။

၉၉၀-မေး လေးဆယ်⁺ နှင့်⁺ ရှစ်၊⁺ ဖွေစိစစ်၊⁺ ဖိုလ်ဖြစ်
အဘယ်တို့ပေနည်း။

ဖြေ-ဗုဒ္ဓသမာပတ္တိဒီဟိ၌ ဤမဂ္ဂဒီဟိကဲ့သို့ပင်ရအပ်
သည်ဖြစ်၍ ဖိုလ်ပေါင်း သုံးဆယ် ခြောက်ပါးဖြစ်သည်။
မဂ္ဂဒီဟိ၌ ဝိပဿနာဂမနုဏီ အစွမ်းအားဖြင့်သာ ရအပ်
သော ဖိုလ်ပေါင်း တဆယ် နှစ်၊ ပေါင်းသော် ဖိုလ်ပေါင်း
လေးဆယ် ရှစ် ဖြစ်ပါသည်။

၉၉၁-မေး သောတာပန်၏အမျိုးအစားကိုအဓိပ္ပါယ်
နှင့်တကွ ဖော်ပြပါ။

ဖြေ-လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည် အရောအားဖြင့် ကာမဘုံ၌
ခုနစ်ကြိမ်သာ ပဋိသန္ဓေနေ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော
သတ္တက္ခတ္တပရမ သောတာပန်တမျိုး၊ ကာမဘုံ၌ နှစ်
ကြိမ်သုံးကြိမ်သာ ပဋိသန္ဓေနေ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော
ကောလံကောလသောတာပန်တမျိုး၊ လူ့ပြည်၌တကြိမ်
သာ ပဋိသန္ဓေနေ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ဧကဗ္ဗိ
သောတာပန်တမျိုး၊ ပေါင်းသုံးမျိုးရှိပါသည်။

+ + +

၉၉၂-မေး ဣပန သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ဘာဝေတွာ
စသည်ဖြင့် မင်္ဂလေးပါးတို့ကိုလေသာကို
ပယ်ပုကို ပြဆိုရာအတိတ်၊ အနာဂတ်၊
ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော ကိလေသာတို့ တွင်
မင်သည် အဘယ် ကာလ၌ ဖြစ်သော
ကိလေသာတို့ကို ပယ်ပါသနည်း။

ဖြေ-မင်္ဂလေးပါးတို့ဥပါဒ်သောအခါမင် ၄ပါးတို့၏
အစွမ်းသတ္တိကြောင့်နောက်တဖန်ထပ်မံ၍ကိလေသာတို့
မဖြစ်ခြင်းကိုပင်ပယ်သည်ဟုဆိုပါသည်။ ကာလ ၃ပါး၌
ဖြစ်သောကိလေသာကိုကား မုချအားဖြင့်မပယ်ကောင်း
ပါ။ သို့သော်လည်း အနာဂတ်ကာလ၌ အကြောင်းညီ
ညွတ်က ဖြစ်လတ္တံ့ဖြစ်သော ဘူမိလစ္ဆုပ္ပန္နံ ကိလေသာ
သည်မင်ကြောင့်သာမဖြစ်ပါသဖြင့်အနာဂတ်ဖြစ်သော

ကိလေသာကိုပယ်သည်ဟု ပရိယာယ်အားဖြင့် ဆိုသင့်
ပါသည်။ ။သမ္မော။

၉၉၃-မေး သကဒါဂါမိ⁺မဂ္ဂိတာဝေတွာ⁺ ရာဂဒေါသ⁺
မောဟာနံ တနူကရတ္တာ၌ အဘယ်သို့
ဖြစ်ခြင်းသည်။ ရာဂ, ဒေါသ, မောဟာတို့
ခေါင်းပါးသည် မည်ပါသနည်း။

ဖြေ-ဝန့်၌ကျင်လည်သောလူအများအားထူထပ်သော
ရာဂစသည်တို့သည် ဖြတ်ဖြစ်သကဲ့သို့ ထို သို့မဟုတ်
သကဒါဂါမိမှာကား ရံခါသာဖြစ်ခြင်း ဖြစ်သော်လည်း
ထိုးကျင့်ခြင်း၏ အားနည်းခြင်းသည် ခေါင်းပါးသည်
မည်ပါသည်။

အဓိစူပုတ္တိယာစ ပရိယုဋ္ဌာနမန္တတာစ၊ ။အဋ္ဌသာလိနီ၊

၉၉၄-မေး သကဒါဂါမိ⁺ ပုဂ္ဂိုလ်⁺ တို့အား⁺ ကိုယ်ဝန်
ဆောင် ခြင်း, သား မွေးခြင်း ရှိသော
ကြောင့်ထူထပ်သော ကိလေသာတို့ဖြစ်
သည် ဟုဆိုသင့်သည် မဟုတ်ပါလော၊
အသို့နည်း။

ဖြေ-ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခြင်း, သားမွေးခြင်း တို့ကား
ပခါန မဟုတ်ပါ။ အင်္ဂါကြီးငယ်ကို သုံးသင်ကာမျှဖြင့်
လည်း၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခြင်း, သားမွေးခြင်းဖြစ်သင့်သော
ကြောင့်ထူထပ်သောကိလေသာမရှိဟုမှတ်ရပါမည်။ ။
အဋ္ဌသာလိနီ၊

၉၉၅-မေး ဒုစရိုက်ဆယ်ပါးတို့တွင်အဘယ်ဒုစရိုက်
ကို အဘယ်မဂ် ပယ်ပါသနည်း။

ဖြေ-ပါဏာတိပါတ၊ အဒိန္နာဒါန၊ ကာမေသုမိစ္ဆာ
စာရ၊ မုသဝါဒ၊ ဖိသုဏ္ဍဝါစာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ယင်းခြောက်
ပါးကို သောတာပတ္တိမဂ် ပယ်ပါသည်။ ဖရသဝါစာ
ဗျာပါဒနှစ်ပါးကို အနာဂါမိမဂ်ပယ်ပါသည်။ အဘိဇ္ဈာ
သမ္ဗုပ္ပလာပနှစ်ပါးကို အရဟတ္တမဂ်ပယ်ပါသည်။

+ + +

၉၉၆-မေး ‘ဖလသမာပတ္တိဝိထိယံ’ ဌ သမာပတ်၏
အမျိုးအစားကို ပြပါ။

ဖြေ-ဖလသမာပတ်၊ ဈာနသမာပတ်၊ နိရောဓသမာ
ပတ်အားဖြင့် သုံးပါးရှိပါသည်။

+ + +

၉၉၇-မေး ဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့သည်အမှတ်
မရှိ ဝင်စားလျှော့ ဖိုလ်ကို ဝင်စားနိုင်ပါ
သလော။

ဖြေ-မဝင်စားနိုင်ပါ မိမိ၊ မိမိ၏ ဖိုလ်ကိုသာ ဝင်စား
နိုင်ကြပါသည်။

+ + +

၉၉၈-မေး အောက်၊ အောက်သော ဖိုလ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့
သည် အထက် အထက်သော ဖိုလ်ကို အ
ဘယ်ကြောင့် မဝင်စားနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ-မရအပ်သေးသောကြောင့် မဝင်စားနိုင်ပါ။

ဟေဠိမာစ ဥပရိမံ အနုဓိဂတတ္တာ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။

+ + +

၉၉၉ မေး အထက်အထက်ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်
အောက်အောက်ဖြစ်သော ဖိုလ်ကိုရပြီး
ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် မဝင်စားနိုင်
ကြပါသနည်း။

ဖြေ အထက်အထက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သကဒါ
ဂါမ်စသော ပုဂ္ဂိုလ်ကပါး၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်
အောက်အောက်သောဖိုလ်သည်ငြိမ်းလေသောကြောင့်
မဝင်စားနိုင်။

ပုဂ္ဂလန္တရဘာဝုပဂမနေန ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။

+ + +

၁၀၀၀-မေး နိရောဓ သမာပတ်ကို ဥက္ကဋ္ဌနည်းအား
ဖြင့် အဘယ် နှစ်ရက်ဩမကနည်းအား
ဖြင့် အဘယ်နှစ်ရက် ဝင်စား နိုင်ပါသ
နည်း အကြောင်းပြု၍ ဖြေပါ။

ဖြေ ကာမဘျိန္ဒ တနေ့သုံးဆောင်အပ်သော အစာ
အာဟာရသည်ခုနစ်ရက်သာ မျှတခြင်းကြောင့် ဥက္ကဋ္ဌ
နည်းအားဖြင့် ၇ နှစ်ရက်သာဝင်စားနိုင်ပါသည်။ ဩမက
နည်းအားဖြင့်ကား ၆ ရက် ၅ ရက် ၄ ရက် ၃ ရက်
၂ရက်၁ရက်တနေ့တည်းမျှပင်တရသောနာရီကာလမျှ

ဝင်စားနိုင်ပါသည်။ ရူပဘုံမှ ကားကဗဒ္ဓိကာရာဟာရကို ဖြစ်ခြင်းမရှိသောကြောင့် အလိုရှိသလိုဝင်စားနိုင်ပါသည်။

+ + +

၁၀၀၁-မေး နိရောဓ သမာပတ်၏ ရှေးအဖို့၌ ပြုအပ်သော ပုဗ္ဗကိစ္စလေးပါးကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ-“နာနာဗဒ္ဓ အဝိကောပန၊ သံဃာပတိ မာနန သတ္တပုဏ္ဏောသန၊ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒ” ပေါင်းလေးပါး။

+ + +

၁၀၀၂-မေး အရူပ ဗြဟ္မာတို့သည် နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားနိုင်ကြပါမည်လော။

ဖြေ-အရူပဘုံ၌ အစဉ်အတိုင်း ဝင်စားအပ်သော ရူပါဝစရသမာပတ်မရှိသောကြောင့် မဝင်စားနိုင်ပါ။

+ + +

၁၀၀၃-မေး အဘယ်ကြောင့် နိရောဓ သမာပတ်ကို ဝင်စားကြပါကုန်သနည်း။

ဖြေ-ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ် ကုန်သော သင်္ခါရတရားတို့၌ ငြီးငွေ့တော်မူကြသဖြင့် ချမ်းသာစွာ နေတော်မူကြလိုသောကြောင့် ဝင်စားကြပါသည်။

ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း ပြီးပြီ။

ဣတိဘဒ္ဒန္တ ပုညနာမကေန ဘိက္ခုနာ ရစိတံ

သင်္ဂဟဂုဏ္ဍိယသမ္ဘာကျမ်း

